A
224.1
B

NE

KAGHYADONGHSERA

S Y. Rand

NE

ROYADADOKENGHDY

NE

ISAIAH.

In Mohawk by K. Jogues.

NEW-YORK:

PRINTED FOR THE AMERICAN BIBLE SOCIETY.

D. Fanshaw, Printer.

1839.

A RB
PM 1884
.B381
1839

NE

KAGHYADONGHSERA

NE

ROYADADOKENGHDY

NE

ISAIAH.

CHAP. I.

I *Isaiah wáthorihhorarake ne Judah:* 10. 16.

NE jiyehhoriwakenh ne Isaiah ne royenhah ne Amoz, ne ji-nahhoden rotkaghthonh ne ji-niyutyèrenh ne Judah ony Jerusalem, ne raodeghniserà-konh ne Uzziah, Jotham, Ahaz, ony Hezekiah, ne radikoraghkowatshón ne Judah.

2 Jaronk, O karonghyakeh; neony jathòndek, O onghwenja; ásékenh ne Royàner rodewennenthonh: Nenkheyeghyaron ony kheyatheh kheyeghyaron ne exhâokonhah, neony wáthonkerihhorarake wáthonkerihhotkáwe ne iih-neh:

3 Ne deyudinakares yuderyendare ne raotshênen royendèryh, nokhony ne ade-nàdyh ne rowenniyú ne jiranondenthá: nok ne Israel-àka yaghnênné dehho-naderyendare, akonkweda yaghthadehhadiyádoreghthá.

4 Yuneghrakwah yunhàden, yakorighwanersax-

23422

konh ne ye-nakeronnyon, onkwehhòkon ne yakodaghkondanihhatye ne sewaderighwadewaghdonh, ne eghnekwaghsa ne wahhetken ne yakoyúdenhonh, sewaxháokonhah nene akaonhhá nene yakohhetkenhónh! akaonhhá wahhy nenronwadewendeghdonh ne Royàner, ro-nonhhá nenronwánikonghraxhadonh ne Ró-nikonghriyughstonh ne Israel nenronwanákwison, ò-nenh èrenh niyeyakawé-nonh nen-yakotswade-nyónh.

5 Oghnaah shèkonh kenh senhháok eghyenghsyenghthake? senhhaok kenh endisadonnonhhatye endisadonnonhhatye. Nen-o-nonjistakwèkonh deyukonhhèndonghs, nokhony nen-aweryaghsakwèkonh yúnikonghraghdonghs.

6 Eghtyudaghsawe ne t'kenıskaronghkwenh ne oghsida shàden-yàwen ony nao-nonjineh yaghkaneká deskakwèkonh desewat; ok daghnon yakolkarewaghdanyón, nokhony yakoyádakwarashón, nokhony nen-yutkenghse ne jiyako-nonghwakdanyònny: ro-nonhhá ne ne yaghdehho-nadadeweyennendahónh, yahhony né dehho-nadatnerenghstonh, yahhony dehho-naden-ye-narhon nayúnetskhaonh.

7 Ne jisewannkere èrenh sewe-nonghdènnyh kàyesé yudonhónh, sewade-nadatsháanyh wahhy yudeken: jonghwenja, thiyonghwenjade wadekivisón waghdondonh ne nonwa jisewenderon, nèeh wahhy ne kàyese yudonhónh, ne jiyahorighwakarhathonh ne akaonghwenjayen tyuriwa.

8 Neony ne konwayenhah ne Zion eghyakonwènderon ne jikénnitkanonghsaah ó-nenhharòkonh, jikakwadakwenh kayenthonh ne niwadénhenghraaghnehhah ne kanónhonserakeraghse, jiniyught ne dayunadanhén.

9 Nyàre ne Royàner ne denghshonkwaghsnyéne ne shonkwayènny ne onkyonhhakeh nekady àkwah nijorighwaah jodadenronh, nene eghnayonkwayádawenhónh ji-niyawenhónh ne Sodom, neony shádayonkwayádawenhónh ji-nihhodiyádawenhonh ne Gomorrah.

10 Jathòndek neraowènná ne Royàner, sewaderighwatsteristonh ne Sodom: jadahhonghsadat neraorighwakeh ne onkwa-Niyoh, jonkwehhòkon ne Gomorrah.

11 Nene ji-nahhoden waderyéndònnyh naah ne kentyughkwá ne sewaneyonghtsera ne iih-neh? ràdon ne Royaner: Iih kananonh ne kaneyonghtsera ne kondìjin ne deyudinákarondonhah, neony nekèn-yé ne konwadinòndenh ne kondiryú; neony Yaghdewakeryéndiyuónh ne ao-nekwenghsakonh ne deyunakares, nedenhens ne niyakaah nediyudinákarondonhah, nedenhens tyutkenhhòkén ne kayádakeraghse.

12 Ne o-nenh ensewawe enkwatkaghthó ne akhèndonh, onghka ven-yerighwìsake kén-ikenh nesewasnonkeh neneyádayonghskwaseraghkwe nakerighwisaaghtsera?

13 Toghsa shèkonh dondase-nihhah ne yaghthiyádeyurihhonde ne sewaneyonghtsera: kaserakon sewatsháaghtha naah ne karighwaneraaxherakwèkonh ne iih-neh; ne nàsé neghnidaòkon nokhony ne yaondadokenghdonhhòkon, ne deghshonkwaronghyenhhá ne yaedewatkennisa, Yaghdewakkwe-nyonh nehhaonkwe-nonghdonh: nèeh wahhy ne kayádaghdonghtsera, ne shádayàwen ne walkennisaaghtserìyuh.

14 Asé ne sewadeghnidá nokhony yetshirihwadakwènnyh yetshirihhowanaghdènnyh ne jiwa-

dennyode kaghswenghse nakwadonnhets: wáthodinikonrhàren ne iih-neh; Nendek-wishenhhèyonghse jikheyadaghkatste.

15 Neony ne o-nenh dendeghsaghjàdade Enkonyadaghrontyénsé; étho orighwìyú, ne o-nenh èsó ensewadernènayenghseke yaghná Thasnkwathòndeke: ásékenh nense desewanekwenghsohhare.

16 Sasade-nohhareh, sasadatkwadàkoh, sasarihhòndyh ne wahhetken ne ji-nighsatyerhá yudaghsawé akhèndonh ne K'kaghdekeh; serighwaghtkaf ne wahhetkén ji-nighsatyerhá;

17 Sadaderihhonnyenh nene aondaghserighwayèride: sjenhhayenghtserìsak, sasadadewennìyú'n ne jiyaghdewendòre; dejádòreght ne yaghdeyakónighshén; ne shako-nek'waghseh nyakodeghreonghsé.

18 Kase-neh o-nenhhok, neony kíasá ne enkarihhónny kayádakwé-nìyok yádedewatyeghst dewatwénònnyh, ràwenh ne Royaner: Ethosane ne sarighwaneraaxhera ániyught ji-nìyught ne jodakonghkòwah, t'kàkonde enshadirakénne ji-nìyught no-nyeghde; ethosane o-nekwenghdara nihadiyádodenh akwah ji-nìyught nyude-nekwenghdaradàkonh oron-yá thìyught, ánenhhadiyádodénne ji-nìyught ne wérhìyuh.

19 Doká ne enjathondade neony enghjhisewawennaraghkwé, t'kàkonde ne ensewake ne jiwadonghwenjìyuh:

20 Nok dòka enjaderaghyadaghkwe nokhony densewánikonghrakhaghsy denghjhisewawennotkáwe, ásharekòwah naah t'kàkonde ensewaghdonde: ikenh ne Royaner akwah raonhhá jiraghsakaronde thodàdyh.

21 Dò nìyught ne jideweghdaghkonh jikana-

dowànenh anáàwén ji-nìyught ne nyu-deghkòwah ! newahhy kananonh ne raojenhhayenghtsera ; atdakwarighsyonghtsera eghkayádarakare iwat ; nok nonwá shakodiryughs.

22 Saristanòron nen-yughskenrhare naah, ne sa-wine oghnekanoghs dekontyeghstonh :

23 Nene shekowànenh sheyádaneghrakwaghthá nenwahhy rodiwennadonh, (ro-nadewennontyonh ne jiyurihhowànenh,) nokhony ne shahhodityughkwah ne radinenghskwaghs: nìyádehhàdyh radinonwése ne adadàwyh, neony ne radighnonderatyé radighsere ne ji-niyuriwá ronwadirharatstènnyh: yaghthádehhadiyádoreghthá ne yaghdeyakónighshén, yahhony ne jideyuriwá ne yunadeghreonghse naonwadiyádòrenne.

24 Ne kady wahhònny ràwenh ne Royaner, ne Royaner ne deghshakoghsnyé, ne Enskat, róshatstenghseraneghrakwaght ne Israel, yuneghrakwah ; Iih t'kàkonde enkadadorishén ne ji-nádeyonké-nihhaghròdonghs, neony ayaweryéndìyú aonkeronghyàkénde ne nyonké-nikonghraghswenghse :

25 Neony Entkennontshónneke ne sonhhakeh, neony aoskón denjisahjadohhetste ne saghskènrhá, nokhony akwèkonh èrenh enskahhawighdon ne saristakènrat :

26 Neony Iih enskyèride ne sajenhhayenghtsera ne jityutyerenghdonh deyesayádoreghdase, neony ne yesarighwakwadakwase ne jityudaghsawe: oghnákenkeh enjesanadonghkwé, Ne kanadowànenh ne atdakwarighsyonghtsera, Ne teweghdaghkonh kanadowànenh.

27 Zion t'kàkonde ne enjakoyadakó ne adewen-

deghtsera, neony aonhhá denjakaonnhadèny enkené natdakwarighsyonghtsera.

28 Neony ne atkaronnyát ne yakorighwaxhadonh nokhony ne yakorighwaneraaxkonh t'kàkonde enskatneh en-yòndon, neony ro-nonhhá nene ronwadewendeghdonh ne Royaner t'kàkonde nénné enwatshàaghdon.

29 Neony ro-nonhhá t'kàkonde enhho-nadehhade ne karighdon (karònda ne raodiyádònnyh ne radirighwánekènny) ne desewadonghwenjònyh, neony t'kàkonde ne yádensewatyeghste ne kanraxhenh ne kahheghdakeh nikahheghdáaghnehhah neneh né sewadaderakwènnyh.

30 Ikenh eghnensewayadodénné ji-nìyught ne karighdon karònda ao-neraghde kaneraghdarighthá, neony ánìyught ne nikahheghdaaghnehhah yahhenshìkenh deyughnèkayén.

31 Neony ne thikáshatste ámen-yàwen ji-nìyught ne oghskare o-nonghkèrhón, neony ne niyurighwaah jienthadèkade, neony t'kakonde yenhhonwadìkwekde enskatneh jienwatshá, nokhony yahhonghka thaonwanáswaghden.

CHAP. II.

1 *Isaiah yehhariwakengh nejidare ne Keristus raoyanertsera.* 6. 10.

NE raowènnájnene Isaiah ne royenhah ne Amoz wahhatkaghthó ne ji-niyutyèrenh ne Judah neony Jerusalem.

2 Neony t'kàkonde eghdenwaderihhònkoghde

nene nen-yeseweghniserakonde, nene jirode-nonde ne Royaner ro-nonghsode eghkaweyennendaonh enekenh ne jiyunonde, neony t'kakonde enkahharadadon yenwadohhetste ne jiyonghnyaghronnyon; neony akaonghwenjakwekonh ehhen-yontyadarakarade.

3 Neony yudonkwedakade ne t'kakonde ehhenyenghde neony en-yairon, Kase-neh, ony dewaghdendyh dewanondaran ne jirode-nonde ne Royaner, ne jiro-nonghsode ne Niyoh ne Yakwek; neony enghshonkwarihhonnyen ne jirohhade, neony jirohhade endewaghdendy: ikenh entkayakenne etho Zion-neh ne t'kakonde ne enwaghdendy ne aorighwakeh, neony ne Royaner raowenna entkayenghdaghkwe Jerusalem.

4 Neony t'kakonde enghshakojenhhayen ne kentyughkwakonh ne ji-niyadeyakaonghwenjakeh, neony t'kakonde yudonkwedakade enghshakorighwaghsten; neony t'kakende ro-nonhha yenhhadiyenghdanyon ne rao-nasharéékowah-oth kanon honghrakarhathonghtseràkonh nyekarhathoghtha neony ne raodighshekwe etho ashàrakonh yé-nhaghdoskaratha: yaghshekonh ne akaonghwenjadenyon ne daondahhonsharaketsko nasharékowah ne daadighnyoden ne akaonghwenjade-nyon, yahhony shekonh thaonsahhondaderihhonnyen naderiyughsera.

5 O jiro-nonghsode ne Yakwek, kase-neh, neony eghdewaghdendyh raoghswatheghtseràkonh ne Royaner.

6 Nekady wahhonny sheyadewendeghdonh ne sonkweda, ne rao-nonghsa ne Yakwek, aoriwa nenro-natyé-nighdonh rodinanonh ne tyuyenghdaghkonh jitkaraghkwinekense, neony wahhy ya-

kènhah ohhèndonh yaesewarighwakenghseke jiniyught ne yaghdethadirighwayèry nokhony rononhhá ok ro-nadadé-nikonghrayerìdonh yádehhadiyádighshón nene niyexhádasa ne thiyakaonghwenjadeshón.

7 Rao-nadonghwenjakeh ony karistanoróntseranànonh ony oji-nekwarkaristanòron, yahhony thiyeyodokde ji-nádeyutstenre ne rao-natshókowaghsera; onyne rao-nadonghwenjakeh kananonhnaah neyakoghsadenghshòkón, yahhony thiyeyòdókde ne raodisereghdiyughsera.

8 Ony kananonh ne rao-nadonghwenjakeh ne kayádònnyh; ne radirighwanekènny ne kayúdenghsera ne yádehhadiyadyh radisnonkeh, nene ji-nahhoden neyádehhadiyadyh rodiyanádison thonennákeraghdonh.

9 Neony ne nyúdaráekon nerònkweh ne raónikonra ne eghdakeh dehhadontshothá, neony ne raonkwédaneghrakwah nèeh rodadonnenghdonh: nekady wahhònny neeh ky nyaghthaonsahhonwadìdenre.

10 Otstenghròkon jadaweyát, neony jadaghseght ókenghrokonh, nene jiyutderonghk onwáneke ne Royaner, neony ne ná ne raónwesenghtsera ne raonkwédanoronghtsera.

11 Nene e-nekenh thadehhatkaghronkoghdanyón ne rònkweh nene eghdakeh enhhadad ónny, neony ne radinàyese ne onkwehhòkon nè ná neghdakeh denhhondontshòden; raonhhájiwá wahhy enhhonwanendonghseke ne enweghniseràdeke ne ne Royaner.

12 Ikenh ne enweghniserdeke ne Royaner ne raotyughkowanenghtsera t'kàkonde enghshakodiráne ne ji-niyádehhàdyh nene radinàyese nokhony

ne e-nekenh rodatkowanaghdonh, neony ro-nonhhakeh ji-niyádehhàdyh nene e-nekenh ro-nadadònnyh, neony eghdakeh enshonwahhàwighde;

13 Neony akwah akwèkonh ne o-néndakwenghden karòndá ne ętho Lebanon, nene e-nekenh ony kahharadàdonh, neony ne étho akwèkonh ne karighdon karondáòkon ne Bashan,

14 Neony ne étho akwèkonh ne jiyuno..dowànenghse, neony ne étho akwèkonh ne jiyonghnyaghronnyón nene wahhy ne kahharadàdonh,

15 Neony ne étho ji-nikonh ne yunonghsákaràde, neony ne étho ji-nikonh wadénhenghròonnyh dewaghsenghdode,

16 Neony ne étho ne akwèkonh ne kahhonweyákowatshón ne Tarshish, neony ne étho ne akwèkonh yaweryéndìyught ne jiyeyădaronnyón.

17 Neony nene e-nekenh ye-nàyeh ne ònkweh nè ná neghdakeh den-yondontshòden, neony ne e-nekenh ro-nadadònnyh ne onkwehhòkon eghdakeh wahhy dentkahhawighdon; neony ne Royaner raonhhájiwa wahhy enhhonwanendonghseke. nené enweghniseràdeke.

18 Neony ne kayádònnyh raonhhá wahhy enshaweyennèndáne enshaghdónde.

19 Neony wahhy yenhhonghdèndy étho oghshònwakonh ne jideyutstenghre-nyón, neony étho jiyonghraghkwanyón ne jiyonghwenjáde, ne jiniyutderonghk ne Royaner, neony ne raonwesenghdaghk ne raokonnyenghstaghk, ne o-nenh enthaketskó ne dewadennonghyanighdane jienghrònda-wéde ne jiyonghwenjàde.

20 Ne enweghniseràdeke ne rònkweh t'hàkonde issy yenhhòdy ne raoyádònnyh ne karistanòron, neony ne raoyádònnyh ne oji-nekwar karistanòron,

nene ro-nonhhá yádehhadiyádighshón ro-nadatsháanyh ne radirighwánekènny, ne ji-nonkà yuthònjistaronnyón, ne ji-nonkà kánhònnyh;

21 Nene eghniyenhhèn-yén ne jideyunitstenghròrenh, neony ne étho otstenghrohharakeh deyughriónh yurighwendaónh, nene kaghderonghxhera ne Royaner, neony ne raónwesenghtsera ne raokonnyenghstaghk, ne o-nenh enthaketskó ne dewadennonghyanighdane jienghròndawede ne jiyonghwenjàde.

22 Dese-nìdan ne onkweghneh, raonhhá wahhy eghradonryeghtha ne jidehhanyonkaronde; ikenh kánònweh nikenhhatyeh ne raonhhá enhhonwakarodaghsyén nyukarowànenh?

CHAP. III.

I *Nene yurihhowànenh ne jiyádewatyeghste nene jiònwe ne karighwanerén.* 9. 12. 16.

WAHHY, jatkaghthoh, ne Royaner, ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, èrenh shohhawighdonh ne ji-nonkà ne Jerusalem, nokhòny ne ji-nonkà ne Judah, ne yéderon okhò-nenh neony ne adennits, ne akwèkonh okhònenh ne kanadaroh, neony ne akwèkonh okhò-nenh ne oghnèkanoghs,

2 Nene róshatstenghserowanenh ne rònkweh, neony ne roghskénrakeghde, ne rajenhhayenghs, neony ne ohhèndonh yehhariwakenghs, neony nene rodade-nikonghrowanaghdonh, neony ne onkwedakàyonse,

3 Nene raghsennakwé-nìyú ne wiskniwashenh,

neony ne rotkonnyenghst ne ròhkweh, neony ne dehhayádoreghthá shakodatyasé, neony ne ránikonghraweyenhhonh rayúdenghseraweyenhhonh, neony ne rarighwaweyenhhonh radàdighs ne kentyughkwakonh.

4 Neony Iih enkhèyon ne exháskonhah nene ro-nonhhá konwayanerkòwah enkenhháke, neony ne odewironnìah ne enhhonwanatsteriste.

5 Neony ne onkwehhòkon t'kàkonde wahhy enhhonwadighwisháde ji-niyadehhàdyh yádenhhodinenghròkden, neony akwekjihhonh ne dehhennonghsanekhahhón: nene exhaah wahhy enyonde-nayédodaghsy ne denhhadighnyòden ne rodixdènhah, nene yúdaráekon ne denhhadighnyòden ne jiyutkonnyenghst.

6 Ne o-nenh ne ròhkweh nentkàkonde yenhhoyè-na ne yadadèkènhah, ne rao-nonghsakonh ne rónihhah, wahhenron, Ise dakwaghrawyh, ìse kady enghskwatsteriste, nekady nekén-ikenh atkaronnyát ìse dasennontshakenseraghkwé:

7 Ne enweghniseràdeke t'kàkonde raonhhá yughnìronh enhhadàdy, ràdon, yagh Iih thenkenhháke nakhejonthake; ásékenh nake-nonghsakonh yaghwahhy kanadaroghk yahhony kanená toghsa í dakyònnyh ne akherighwakwadakwaghse ne onkwehhòkon.

8 Ikenh ne Jerusalem wahhy waghdondonh yuderáswaxhenhonh, nokhony ne Judah wahhy tyúsenhonh waghdondonh; aoriwá ne rao-nennaghsonh neony ne ji-nihhontyérhá wahhy dehhodinyode ne Royaner, nene radinákonny ne askara ne raonwesenghtsera.

9 Ne wahhontkonghsodaghsy okhadennoserhenh ne ji-nihhadiyádodenh ne wákarighwaghniratste

ne ro-nonhhakeh wákarighwayèndaghde, neony thahhadikwathó ne raodirighwaneraaxherá ji-nìyught ne Sodom, yaghdehho-naghseghdonh: ánikonghraxhádane karonghyakenghsera ne rao-neryaneh! neony ne wahhy ro-natkaryákire ne wahhetkén ne ro-nonhhakeh yádehhadiyádighshón.

10 Ensewenrón ne atdakwarighsyónkeh, nene t'kàkonde aoyanerenghsé; wahhy ne t'kàkonde ne enhhàdike ne yughyanìyonde ne ji-nihhonatyeranyón.

11 Onikonghraxhádane karonghyakenghsera ne ro-nonhhakeh ne rodirighwaneraaxkonh! t'kàkonde wahhy roderáswaxhenh; ikenh ne enhhotyèritshe ne rasnonkeh ne t'kàkonde enhhonwàyón.

12 Nok neh akonkwedá, exhaòkon wahhy ronwadighwishathá neony tyunathonwisénhòkon ne enkonwadirighwakwadakwaghse. O akonkwedá, ro-nonhhá nene en-yesaghshàrine ne enkarihhònny enghserighwayádaghdon neony wáesahhahhaghdonden jisahhède.

13 Ne Royaner dondahhàdáne ne nashakoyadake-nhá, neony dondahhàdáne nene dashakoyádòreghde ne ònkweh.

14 Ne Royaner wahhy enhhadaweyáde ne kajenhhayenghtseràkonh enskatneh ne thodixdènhah ne raonkwedá, neony ne yuyádaneghrakwah nethoh: ikenh wahhy sewadekkhwisón ne ó-nenhhare; ne thiyáetshighk'wá ne yakòdenh ne sewanonghsakonh.

15 Oghnahhoden sewèndon nene wáetshiyenghdanyón ne akonkwedá kahhetkén wáetshiyònny, neony daonsakaghstarathedon ne radikonxkeh ne rodidenh? ràdon ne Royaner Nìyoh ne kentyughkowanenhhòkon.

16 Senhhá issy náoriwadyh, ne Royaner ji-nihhàwenh, Ne tyuriwa ji-né konwadiyénhokonhah ne Zion wahhy kondatkonnyenghsthá, neony kònne kondighnyásharatyé, neony thiyeyudikaghrarihhenhonh, deyunadékhahhaghkwenhhatyé, neony o-nòwén jideyunadaderenghsaron ne jiyunaghdentyonhhatye, ony deyunade-nonnyakareghraghstonhhatye: (ji-nìyught nothè-non nayudiyèren ne konghsikeh ne jiyurakarèré jikònné :)

17 Ne kady wahhònny ne Royaner wahhy enhhaghdónde ne jiyuditstaronnyón ne wennonghwarótseranòron ne aodinonjineh ne ne akoyenhokonhah ne Zion, neony ne Royaner wahhy, thenhhakwathó ne ji-niyudaghseghdanyòn naonàwenh.

18 Ne enweghniseràdeke ne Royaner wahhy èrenh enshahhàwighde ne nyunadákaridatstonne nene ji-nìyught nyunaderistakareghraghstonh yunaderáseghstonh ne yunatstonh ne konghsikeh, neony ne as-paare, neony ne ji-niyunatstonh ne aodinonjineh dekaghwanhakhón ányoh eghnida,

19 Ne dekaronwarodarhoghseron, neony ne deyónnyadatsthá, neony ne deyontsyúdadarihhádaghk'wá yònnyh orwaré,

20 Ne ao-nennonwarore kajikeweyòndonde, neony ne yunatstonh yunaderáseghstonh ne kondirenxkeh, neony ne kondinyatsderenkhón kanhex, neony ne deyunade-nónwaranhenh nikánheghsadenshah, ony deyudiwaghsharonnyón,

21 Ne ennisnonghsawy, ony é-nyonkeh adewaghshare,

22 Ne nyaghthiyekondiweyennèndase ji-naondayuneryéndìyú ne aodinená, neony ne ao-nòsa ne nokthádetyudiweyontyése jikonghkwats, neony

ne kondérhorokthá, neony ne deyondade-nonghkerighsthá karònware karistajy,

23 Ne owiséòkon, neony ne kanyádarìyuse, neony ne detyudiweyontyonh aodinonji-neh kondighnenskeh, neony ne yunadáaréndonghkwenh kondikonxkeh.

24 Neony t'kàkonde eghnen-yàwen, nene kaserakonhonné, nená nenkaseraxhénné; neony ne natyádanhá kenghné, enwaderajonkó; neony ne ji-niyudikwadakwenne naodinonghkwis, yudinónwarenhónh; neony ne yudightyenne nyuráseghné, kanyadaràdens en-yunadérhorokdon; neony wahhy yudekhá nene ji-niyuráseghné.

25 Sonkwédáòkon wahhy enthadiyadenne tyuriwa ne ásharékòwah, neony saneghrakwah ne aderiyughseràkonh.

26 Neony aonhhá ne jiyudénhenghrakaronde wahhy t'kàkonde dewaghshenthó en-yaweryéndaxhén neony en-yúnikonranen: neony naonhhá, kayese òndon, nene t'kàkonde onghwenjakeh thiyenwatyén.

CHAP. IV.

NEONY ne weghniseràde jàdaghk ne tyunathonwisen enhhonwayè-na shaaydat ne ronkweh, enkonniron, En-yakwake nakwah iih onkwanadaroh, neony ne yonkwatstonh nakwah iih onkwaghkwennyá; neok yekenhhák ne en-yonkhinadonghkwé ne saghsènná, nene aonsayonkwaderighwaghràkó.

2 Ne eghniseràkonh ne t'kàkonde ne rao-nhaghde ne Royaner dekarenghsaronk ony ónwesenghtsera, neony ne yaweghyaronghs ne onghwenja t'kàkonde yuneghrakwah jidekarenghsaron nokhony yuraseh ne rao-nàwenghk nene shodinyakenhonh ne Israel.

3 Neony t'kàkonde étho nen-yàwénne, nene raonhhá nene eghrenderon Zion-tseràkonh, nokhony ne raonhhá nene eghrodadènronh renderon Jerusalem-tserakonh, t'kàkonde enhhonwanadonghkwé royádadokenghdy, sháden-yàwen ony thentkàkwekde nene kaghyàdon wahhy kentyughkwakonh ne yonnhéònweh Jerusalem-tseràkonh:

4 Ne o-nenh ne Royaner nenhenshanohharèghkwenthó ne ji-nádeyunonghyanighdonne ne konwadiyénhokonhah ne Zion, neony t'kàkonde denjonatyádohhetste ne ao-nekwenghsá ne Jerusalem étho entkayenghdaghkwe shádewaghsènnenh, ne kánikonra ne adewendeghtsera, ne kánikonra ne yudekhá.

5 Neony ne Royaner àsé ensrònny akwèkonh ji-nikanakde-nyón ne jiyunònde ne Zion, neony ne aonhhá aotkennisaghtsera, otshàda nokhony deyuyénkwaràyén ne eghnisera, neony ne deyuderonwinekenhhonh ne jiyudonghkode nòjire ne aghsondakeh: ikenh ónwesenghtserakwèkonh naah jien-yakoyádake-nhá.

6 Neony étho enwaghskwaráke ne enkaraghkwawerhó ne eghniserakeh ne jityúdarihhenh, nokhony kànakde nyunonghsaghnìronh ne jidenyakoghsnyé-ne ne jideyuderyéntharah, neony ne en-yakórhòroke en-yakoyadaghseghde ne o-nenh dentyuweradasehhatyé neony ne jientyukènnore.

CHAP. V.

1 *Niyoh o-nakonh wahhayànade yushatste ne ji-nihhorihhòthiye ne rao-jenhhayenghtsera :* 8. 11. 13. 20. 26.

NONWA Denkeriwaghkwé ne neke-noronghk'wáònweh ne deyerighwaghkwathá ne nake-noronghkwatsera yayurooghde ne jirohheghdayen. Ake-noronghkwatsera akwah wákaghwajirowanhá ne jikahheghdayén yonghnyahhere :

2 Nokhony wahhadénhenghròny, nokhony wahhanenyaroroke atsteh yahhòdy ne éthoh, neony ne wahhayenthoghde né wahharàko ne ó-nenhhare, neony wahhanonghsònny ne éthoh shadewaghsènnenh, nokhony waghrònny ne jiyejinonyhwenroghrarakthá ne wine : neony wáthatkaneren nene aondakahhawé ne ó-nenhhare kahhighk, nok né dakahhawé ne nyudighderonnyh nó-nenhhare aohhighk.

3 Nok nonwá, O sewanakere ne Jerusalem, neony jonkwehhòkon ne Judah, dese-niyádòreght, Wákwarighwanèndonghse, tyake-ninihhokenh nok neneh jiwakheghdayén.

4 Oghkady nádenkyerekenhhá ne senhhá ne jiwakheghdayén nene Yaghdewakerighwison né iwat? nékady wahhònny, ne ò-nenh Akatkaghthó nene aondakahhawé naohhighk nó-nenhhare, nok dakahhawé ne nyudighderonny kahhighk nonenhhare?

5 Neony nonwa nihhennyoh ; Kwaghròryh ne jinenkyere ne Jiwakheghdayén: èrenh Enkhà-

wighde nadénhenrú oghnyònwar wadenhénghronnyadonh ne éthoh, neony t'kàkonde enwadek'wison; nokhony denkaghrighdon denwarenyadóh ne o-nèn-ya dewaghsenghdode ne éthoh, nokhony denwaghskwáseraghkwén t'kàkonde:

6 Neony Enkatyèsaghde enkaghdonde: yahhony thaonsakánhaghtyakon ne yuhhetkenhónh yahhony thaonsondákwàdon: nok daghnon oghnyònwar nok ohhìkda entkondeghyaron: ony Iih entkennonghdon ne otshadáòkon nene yaghthaonsahhadikènnoreghste né naonsahhodikènnore.

7 Iken ne raohheghdá ne Royaner ne jienghshakoyádinyónde denghshakoghsnyé-né ne nyaghdeyukaryáxheràyén néná ne rao-nonghsakonh ne Israel, neony ne onkwehhòkon ne Judah raweryéndiyughtsera kayenthonh: neony rèsax ne kajenhhayenghtsera nadewendeghtsera, nok wahhatkaghthó karonghyakenghsera rodaghkondànyh, tyuriwa ne atdakwarighsyonghtsera, nok wahhatkaghthó nok wáthaghshenthó.

8 Karonghyakenghsera ó-nikonghraxhádane rononhhakeh nene deyonnonghsanhonderon yadeyakodenonghsayeghstanyón, nene dehhontheghdakhanyon, yeyuhheh nen-yaghdejo-nakdode, nene ayudonhónh aadinakdodàny yádayuyádighston ne shádewaghsènnenh ne jiyonghwenjàde!

9 Iih akwahhonghdakonh, ràwenh ne Royaner ne jienghshakoyádinyónde denghshakoghsnyé-ne ne nyaghdeyukaryáxheràyen Nená orighwìyú tokenghskeònweh ne Nìyoh, yude-nonghsakade ne t'kàkonde enwaghdondón kàyesé enwàdon, shádeh-yàwén ony ne jiyurihhowànenh nokhony ne yuraseh, yaghthenje-nakereke.

10 Orighwìyú, oyèry niyunónhonrakeh ne ji-

kahheghdayén nó-nenhhare t'kàkonde dentkahhawé ne kànen enskat jijontyádohharethá, neony ne kànen ne shádèkònh niwadé-nyendénghtserakeh nok t'kàkonde dentkahhawe ne kànen aghsenh yejókènhah ne sewdényendenghtserat nok aghsenh ne shádekantserìenh.

11 Onikonghraxhádané ne ro-nonhhakeh nene enhhatketsko orhónkeghjy, néneh né radighnonderatyè nene yughnekaghnìronh naadighnekira, ne neh né ro-naderighwaghdentyeghdonh okheghyáokaraghwe, ji-niyòre nenhhenhhodighnèkadeke ne wine!

12 Neony ne yonderennothá karenghsòdaryh ne ne osnonghsa thiyonthá ony ne yonderennothá yayák nikarenghsòdaryh áènna yonthá, (ony toghká nikahhonrawatsheràkeh,) ony wine, étho raodinyenghskwakonh: nok yaghdehhodinoronghkwenh ne raoyúdenghsera ne Royaner, yahhony thádehhadiyádoreghthá ne ji-nighshakotyeraseh ne rasnonkeh.

13 Ne kady wahhònny nakonkwedá eghniyeyakawènonh ji-nònweh nenaghskwá, né aoriwá jiyaghdehhodínikonghrayendaónh; nokhony ne rao-nonkwédáòkon ne yudonkwédakonnyenghsthòkon wahhy ronwennonghkaryakonh, neony ne raodityughkwa yughstathenhónh rodinyádathenhonh.

14 Ne kady wahhònny no-neghshonh yudadenakdowanaghdènnyh nyádekayadyh, neony detyutskarawenh yaghdewadé-nyèndenh: ne raonónwesenghtsera, ony ne raodityughkwá, neony ne dehhonadereńghsaronghkwenh, neony nene raonhha ne rodonnhaghraghkwenh, t'kàkonde étho yenhhonwayadenghde.

15 Neony ne rodenghdaónh dehhadonnhakaryaghs t'kàkonde eghdakeh dentkahhawighdon, nokhony ne rashatste nerònkweh t'kàkonde eghdakeh enhhadadònny, nokhony ne e-nekenh nihhodikaghradaryon t'kàkonde eghdakeh enhhondadonny:

16 Nok ne Moyaner jienghshakoyádinyonde, denghshakoghsnyé-ne nenyaghdeyukaryáxherâyên t'kàkonde ne enkahharadàdon nekajenhhayenghtseràkonh, nokhony ne Nîyoh, nenaah royádadokenghdy, t'kàkonde enhhonwayádadokenghdighste natdakwarighsyonghtseràkonh.

17 Ethone t'kàkonde ne nikonnasa deyudinákarondonhah konghsikeh ne eghniyudihhahhodenh, nok nene yunade-nakdatyesaghdanyon nene yunaresénse t'kàkonde né thikondideshon enkòndike.

18 Kanonghwakdenghsera ó-nikonghraxhádane ne ro-nonhhake ne neh né tho-nadîronde rodiyênah ne sewaderighwadewaghdonh né yakoghnerenghstonh deyakoghskwenhónh yeyakotsháaghdènnyh aòkón yudonhónh yahhothê-non thiyádejorihhonde, neony ne karighwanerén akwah ánîyught ji-nîyught nok-kénnònweh thikàyen (ne karonghyakenghsera,) ne ji-kanerenh (aghserîyè!)

19 Nene ràdon, Kíasa dehhoghsterihhenh karókdeghkenhhá, nokhony dehhoghsteribhenh ne raoyúdenghserá, nene aontyèsen aedewatkaghthó: neony kíasa ne Raojenhhayenghtseradokenghdy ne Israel kàró aondontkwide neony aaonwé, nene ayonkwaderyendaranè!

20 Karonghyakenghsera ó-nikonghraxhádane ne ro-nonhhakeh nene yehhadironghyenhhá ne

wahhetkén aoyanerenghsera, neony nyuyanere aohhetkenghsera; ne neh né tyudakaraghstènny ne jideyughswathé, neony ne kaghswatheghtsera ne aoghswatheghtsera ne jityukaraghs; nene eghyáotskarátseròndy ne eghyákàyen aoriwá ne jiyawekón, neony ne yawekón ne aotskaratsera!

21 Karonghyakenghsera ó-nikónghraxhádane ne ro-nonhhakeh nene rodinikónghrowánenghse nene ro-nonhhá radikaghdéked, neony ro-nadadé-nikonghrowanaghdonh ne ro-nonhhá ji-nihhadìken!

22 Karonghyakenghsera ó-nikonghraxhádane ne ro-nonhhakeh nene yuneghrakwah radighnekirhà ne wine, nokhony ne onkwehhòkon ne radishatste nene yádehho-natyeghstonh, ne kaghnekáshatste:

23 Nene tendewaderighwayèride ne rodirighwaneráaxkonh ne ji-nihhonwadirharatstènnyh, neony èrenh enkahhawighdon ne atdakwarighsyonghtsera ne kánikonghradokenghdy ne raonhhakeh!

24 Ne kady wahhònny ne ojire enwaghdonde ne ennekery oji-náara, nok ne ódonghkwá enwatsháaghde ne óshewaghsery, eghkady nen-yàwen ne naodighdera en-yutkén, neony ne adijija t'kàkonde enkondirathén ji-nìyught nyudákenghradenyonh: Né tyuriwa ji-èrenh rodihhawighdonh issy yehho-natyonh ne raorighwakeh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, neony ronwawennontyonh ne Royadadokenghdy Enskat ne Israel.

25 Ne kady wahhònny nenaah ne rao-nák'wenghtsera ne Royaner enhhadekade ne dehhodinyode ne raonkweda, neony yádehhoghjàde ne rononhhakeh ne dehhodinyode, neony enghshakoghdonde ne ro-nonhhá: neony ne jiyonghnyaghron-

nyón waodiyádishonghkwe naah, neony ne raodiyeróndáòkon karajonkwenh tyukenghshón ne jidekanadokenghseron. Nene kén-ìkenh ne rao-nák'wenghserakwèkonh yaghná thádaonsontkarhadèny, nok ok yekàkonde jidethoghjàde.

26 Neony raonhhá enthanyádarohhàren ne jinonkà ne akaonghwenjade-nyón ìnonh niyòe, neony yenhhadeweròdén (ji-nìyught nyakorondats o-nyare) ne ro-nonhhakeh ne jiyudonghwenjókdanihhón: nokhony, enjatkaghthó, t'kàkonde enthònne denhhodighsterihhen karókdeghkenhhá yaghthenhhodiyádaxdeke.

27 Yahhenskah nene aondayakó-nikonghrenhonh dayakoghwishenhhèyon yahhony thaondahho-naghsityáke ne raodinenrakonh; yahhony enskah thayakoserenghdarane yahhony thayakòdáwe; yahhony ne jidehhonatyákwaranhenh thakarighsyón, yahhony ne rao-nénnikaghje-ná ne rao-naghdá thádakaghrighdón:

28 Ro-nonhhá wahhy rodiyenkwirothìyé, nokhony akwèkonh ne rao-náènna wádakaradàdonh nokhony ne raoditshe-nén ne yakoghsàdenghs ne aodiji-na rendakeh t'kàkonde enwaghràdon yukarowànenh ji-nìyught ne kanyá, nok neh raodikaghkwenda ji-nìyught ne deyuweradáseh:

29 Den-yúdonhharheke jienhho-naderìtstarake akwah ji-nìyught ne kenrex, denhhonghshenthoghseke akwah ji-nìyught ne nityudiyensa ne kenrex; orighwìyu, t'kàkonde denhhonghshenthó, neony ne wahhadiyè-ná ne thiyahhonwadighk'wá, neony èrenh enkahhawighdon yenwadeweyendonke ne nyahhoghthaonsayàwén, nokhony yahhenskat thaonsayondaghtkáwe.

30 Neony ne enweghniseràdeke t'kàkonde enh-

hondewennòden denhhonghshenthó ne ro-nonhhakeh akwah ji-niyught jidehhodídonhhaghré jidehhonghshenthoghseron ji-niyught ne kanyadarákeghkowah; nok dòka enskat yaonsayontkaghthó ne jiyonghwenjàde, enhhatkaghtho tyukaraghs nokhony ó-nikonghranonghwakdane; neony ne kaghswatheghtsera tyukaraghs naah ne karonghyàkonh ne éthò.

CHAP. VI.

1 *Isaiah yehhoriwakenh.* 9. 13.

NE yughseràde ne koraghkòwah Uzziah rawenhhèyonh Wákatkaghthó ony ne Royaner rentskwahhere ennitskwaghraghxheradokenghdikeh, ony rotharadàdònh é-nekenghjy,neony dahhodirondatyé rasere kananonh ne o-nonghsadokenghdy.

2 Enekenh nònweh nikòndide ne karonghyákeghro-nónkòwatshón: (wahhy seraphim,) ji-niyadekòndyh yayák nádekondinerahhontshonde; thakhén wahhatkonghsòroke, neony thakhén wahhárhòroke ne raghsikeh, neony thakhén wáthàden wahhy.

3 Neony shayadat wáthohhènreghde ne ro-nonhhakeh, ony rádon, Royádadokenghdy, royádadokenghdy, royádadokenghdy naah ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon; onghwenjakwèkonh naah kananonh ne raónwesenghtsera.

4 Neony ne kanawáaghdá ne jikanhokaronde ne onde-nhohharakwaghde ne raowènná ne raonhhá nene wáthohhènreghde wáthashenthó, neony wákayenkwaràanaghne ne kanonghsakonh.

5 Ethone Wákiron, waké-nikonghraronghyà-kenh nìih! nene Jiyaghdewakyerìdonh; aoriwá Ji-iih ne kònkweh ne yaghdewakyanere dewake-non-yanyh ne xkwéndakeh, neony shàdewaghsèn-nenh Nike-nakere ne ònkweh náeyádoden nene yaghdeyakoyanere neghskwéndakeh: ikenh K'ka-ghdekeh jirìkenh ne koraghkòwah ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon.

6 Ethone enskat ne karonghyákeghro-nónkòwah eghnondakatye iih-neh, rahhàwy wisk nikenjòra-keh, ne rasnonkeh, nene yahharàko étho jiyeyá-daraghstha deyejiroghraraktha waráde;

7 Neony xhàkonh yahhàyén, neony wahhenron, wákaktaghtho, ne kén-ìkenh yáorooghde ne tsk-wéndakeh, saderighwadewaghdonghxhera èrenh sonthàwighde, nokhony ne sarighwaneraaxhera sesaderakèwase.

8 Ony Wákhewennaronke ne Royaner-neh ràdon Onghka nekén Yenkhe-nhane, neony onghka nekén yen-yonkhiyaghdentyáse? Ethone Wákiron, Iih kénkideron; yadake-nhan iih.

9 Neony wahhenron, Wàs neony sheghròryh kén-ikenh ònkweh naeyádoden, Sewathòndek nenekén norighwìyú, nok yaghdesewánikonghrayèndáse; ne naesewánikonghrayèndane ne jitokenghskéònweh, nok yaghdesewánikonghrayèndase.

10 Sheyaresenghtserònnyh ne rao-neryaneh ne kén-ìkenh onkwehhòkon she-nonghkwéòkon, neony ne rao-nahhonghdá ayuxdénne daodìnikonryáke, neony enwadennhòdon ne radikaghdeke; akaré-hens enhhadìkén enhhónde ne radikaghdekeh, nok-hony ao-nathòndeke aahhónde ne rao-nahhonghdá, neony aodìnikonghrayèndane ne rao-neryaneh, nok

daonsahhondonnhadèny, ony aonsahhadiyéwèndane.

11 Ethone Wákiron, Sayaner, dò-nènwe ? Neony dahhakerighwáserakwén, Ji-niyòre ne jikanadowànenh kàyesé enwàdon yaghthenje-nakereke, neony ne jikanonghsòdon yaghthenjéderòndake ne ònkweh naeyádoden, neony ne jiwadonghwenjàde yenkaghsaaghdón enwaghdondón enwatyesaghdon;

12 Neony ne Royaner èrenh waghshakoyádenhhàwighde ne onkwehhòkon ìnonh niyòre, neony ne étho ne nyurihhowànenh èrenh wákothawighden (kanoronghjìonh) ne shádewaghsènnenh ne jiwadonghwenjàde.

13 Nok shèkonh ìwat ne t'kàkonde ne noyerihhadónt, neony ne t'kàkonde denjontkarhadèny, (enjondatrèwaghde) neony t'kàkonde enwadek'wisón enwatsháaghdon enwaghdondón: ji-nìyught ne oghsaweda karònda, (teil-tree,) neony ji-nìyught ne karighdon karòndá, (wahhy òyá,) ro-nonhhá rao-natshókowaghsera ìwat naah ne ro-nonhhátseràkonh ne o-nenh enhhodineraghdénse, ne kady ne oghnekwaghsadokenghdy t'kàkonde ne raonatshókowaghsera ne étho.

CHAP. VII.

I *Ahaz wahhonwayádaghnìrade Isaiah eghnahhayere.* 14. 17.

NEONY étho niyawenhonh ne raodeghniseràkonh ne Ahaz ne royenhah ne Jotham, ne royenhah ne Uzziah ne koraghkòwah ne Judah, nene

Rezin ne koraghkowah ne Syria, neony Pekah ne royenhah ne Remaliah, ne koraghkòwah ne Israel, étho wahhònneghde Jerusalem nonkàdyh nene daadighnyòden aonderìyú, nok yaghdehho-natkwenyonh ne jiwáthadighnyòden.

2 Neony eghyáontròry ne jiro-nonghsode ne Dawed, wáiron, nennekén ne Syria dehhodirihhonde ne Ephraim: neony wátho-nikonghradihhendonwe, nokhony ne akó-nikonghraòkon ne raonkwédáòkon, akwah ji-nìyught ne karondáòkon ne karhàkonh ne denkakarenron ènwáde ne jiyaode.

3 Ethone wahhenron ne Royaner ne raonhhakeh ne Isaiah, Wàs yásaghdèndyh ne nonwá yádeghtshaderaght ne Ahaz, ìse nok Shearjashub eghtsyenhah, nene jiyeyutde jiyeyuthonrodade jiwatnekohhetstaghk'wá nene e-nekenh yudohhetstaghkwenh jiyonghraghkwenh kaghnèkó, nene onkwedakwèkonh jiyakohhàde ne jirothèndayen rakenhhaghserònny;

4 Neony wahhawenhhaghse, Sadadé-nikonrara[illegible]neony thádesadòdek; toghsa desadonhharenronh, yahhony thaondesánikonrénne aesajiyòáne, ikenh ne tekenyh dekendaghsonde ne kén-ikenh yuyénkwaroghthá yukonghretshadekhá, ikenh nenyuneghrakwah ro-nák'wenhonh dehhaderyaghdikhón ne Rezinthoriwá ne Syria, neony ne royenhah ne Remaliah.

5 Ne thoriwa ne Syria, ony Ephraim ne royenhah ne Remaliah, deyesayadoreghthà ne wahhetkén ne isekeh, rondonnyón,

6 Nihhennyoh yedewaghdèndyh daedewaghnyòdenh ne Judah, neony wáthonwanikonrhàren wahhonwanákònny wahhonwánikonghraronghyàkende, neony daaghjhidewarighwaghrighden ne-

thoh wahhy onkyonhhá, neony ne koraghkowah shádewaghsènnenh nenghjhidewénderon, shádenyàwén ne royenhah ne Tabeal:

7 Eghnikarihhodenh rodàdyh ne Royaner Nìyoh yaghdeyàweght akàdáke, yahhony eghthayàwenne.

8 Ikenh ne thayádakwé-nìyú ne Syria ne náne Damascus neony ne thayádakwé-nìyú ne Damascus ne náne Rezin; yahhisy nònweh dekenh ne yayák niyughseraghshenh nok wisk nentkàkonde denskaghrighdon, nene yahhònkweh thenskenhháke.

9 Neony ne rayádakwé-nìyú ne Ephraim ne náne Samaria, neony ne rayádakwé-nìyú ne Samaria ne ná-ne Remaliah royenhah. Dòka yaghthaejathòndade naondeseweghdaghkwe, orighwìyú yaghthaonsaghjhisewayádarakó.

10 Sennhá issy nònweh, ne Royaner ne ji-nihhodatyaseh ne raonhhakeh ne Ahaz, wahhenrón,

11 Serighwanèndonh ne wennakeraghdonh ne Royaner sa-Nìyoh: serighwanèndonh káok nikariware ne o-nakonghjy, nedenhens ne aontharà[illegible]de é-nekenghjy.

12 Nok Ahaz wahhenron, yaghthakathòndade nakerighwanèndon, yahhony thadaiyadennákèraghde ne Royaner.

13 Neony wahhenron, Jathòndek nonwá; O jirononghsode ne Dawed; Wahhy niyurighwaah ne ìse ne sewánikonghkenhhèyonh onkwehhòkon, nok ensewánikonghkenhhèyon kenh ony nake-Niyoh?

14 Ne kady wahhòny ne Royaner akwah raonhhá t'kàkonde enghjhijon ne enwadé-nyendenghston: Jatkaghthoh, ne yaghdekanaghkwayendèryh t'kàkonde enkanèronne, neony enhhodewédon rà-

jin, neony enhhonwanadonghkwe ne raoghsènna Immanuel.

15 Owistoghsera nok jix aodijikheda ne enghraxheke, nene aodòkenghse ne aadòry daaghjàren ne wahhetkén, ne aaràkó ne yuyanere:

16 Ne wahhònny nen-henthoderyendaráke ne raxhaah ne t'kàkonde enhhadòry denhhaghjàren ne wahhetkén, nok ne enhharàkó ne yuyanere, ne jiwadonghwenjàde ne denjadatswén t'kàkonde ensadewèndeghde yádejàronh naokoraghkòwah.

17 Ne Royaner enghyahheghse ne isekeh, nokhony ne ro-nonhhakeh ne sonkwedá, nokhony ne jiro-nonghsode ne yánihhah, eghnisera kendènron yaghdeyuh, tyuyenghdaghkonh ne eghnisera nene Ephraim èrenh shawe-nonghdonh ne ji-nonkà ne Judah, shátyàwen ne koraghkòwah ne Assyria.

18 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne, ne eghniseràkonh neneh Royaner t'kàkonde yenhharondade (akwah ji-nìyught nyakorondats o-nyare) ikenh ne denkàden nene akwah jiyádeyudókdanihhón ne jikayyhonhhade-nyón ne Egypt, neony nene jix kondijikhédònny nenáneh eghkondinakere ne jiwadonghwenjàde ne Assyria:

19 Neony t'kàkonde enthònne, nokhony t'kàkonde radikwèkonh jienhhondorishén ji-nònweh nyaghnonwèndonh detye-nakereghkwe jiwádighronhhatyé, neony ne oghshonwakonghshón ne jideyutstenghre-nyón, neony akwèkonh nohhíkdakonghshón, nokhony akwèkonh noyennokonghshón.

20 Ok né shahheghniserat t'kàkonde ne Royaner enghshakokenkare enradé yondatkénkarathá nene thihhonwadinhaonh, kénwahhy, ro-nonhhá nene issy nonkàdyh ne jikayyhonhhadatye, nene kora-

ghkòwah ne Assyria, neony ne rao-nònjyh, nokhony ne o-nonghkwis ne raghsikeh: nokhony t'kàkonde ony enwaghdondon enwatsháaghdon ne raokonghsthenrhá.

21 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne ne enweghniseràdeke, nene rònkweh t'kàkonde enhhànonde denhhaghsnyé-ne ne ode-naghskonnìah nedeyunhonskwaronde nok tekenyh deyudinákarondonhah:

22 Neony 't'kàkonde ehhenwaderihhònkoghde nene nenhenhonde-nóndatye-nighde ne wahhy yenhhonghtkáwe, enrake ne owistoghsera: ne wahhy nowistoghsera ony jìx aodijikhedá thentkakwekde né èn-yeke nene eghyondadadaghtkawenh ne jiwadonghwenjàde.

23 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne ne enweghniseràdeke, nene ji-niyádekanakdakeh eghnenyàwen, étho ji-nònweh ne wénnyaweeghseron ónenhhare kahhighk ne ji-nòn-neh, wénnyaweeghseron kaweyennendaónh oghswistá, t'kakonde ony eghnen-yàwen oghnyònwar nok ohhikdá.

24 Kayènkwire enwatston nok áènná ne onkwehhòkon kàró entyakodiyádenhhàwighde en-yakodiyádaroroke enskatneh, ne enkarihhònny jiakwèkonh oghnyònwar enwàdón nok ohhighkda enwàdon.

25 Neony ne akwèkonh jiyonghnyaghronnyon t'kàkonde enwadákwàdon enwadón yeghdeghrókwatstha atshòkdón, yaghnénné kàró thaondayakodiyádenhhàwighde ne kaghderonghxhera ne oghnyònwar ony ohhìkdá: nok t'kàkonde né yenwadennyeghdón ne deyudinakares, nok ne kénniyenhhàyere neyeyughsthonh ne katshè-nén né nyontstha.

CHAP. VIII.

1 *Ne ne ohhèndonhyehhariwakenghs dehhodinyode Syria nok Israel, 5 ony Judah.* 9. 11. 19.

SENHHA issy nònweh ne Royaner jinahhakwenhhaghse ne iih-neh, Jè-nah ne kowànenh ayukarhadèny, neony syàdonh setdá étho sát nene rònkweh raghyadonghk'wá ne o-naghs nene ji-niyutyèrenh ne Maher-shalal-hash-baz.

2 Neony ne Wákyè-ná ne iih-neh ne teweghdaghkonh ne enkarighwaghnìratste nene ondedá ne kaghyadonghseràkonh, Uriah ne rajihhenghstajyh, neony Zechariah ne royenhah ne Ieberechiah.

3 Neony Eghwakeghde aonhhakeh nene tyuthonwìsén ne ohhèndonh yewaderighwatròry; neony wákanèronne ony ondewédon ràjin, Ethone ne Royaner wahhenrón ne iih-neh, Eghtshe-nadonh ne raoghsènna Maher-shalar-hash-baz:

4 Ikenh arekhó ne raxhaah thenhhoyendaonh ne yaónikonghrayendaonh ne ne daaghshenthó, Raké-nihhah, neony, istenhah, ne ji-niyutshókòwah ne Damascus neony ne kàyesé enwàdón ne Samaria t'kàkonde wahhy èrenh enkahhawighdon ne raohhèndonh ne koraghkòwah ne Assyria.

5 ¶ Ne Royaner wahhakwadàtyáse àre ne iihneh ony wahherón,

6 Asékenh ji-niyught kén-ìkenh onkwehhòkon ronderaghyádaghk'wá yaghdehhadiyè-naghs ne oghnekáòkon ne Shiloah nene ske-nenhah aonghdèndy, neony aondonnharen Rezin-tseràkonh neony ne Remaliah royenhah;

7 Nekady nonwa, jatkaghthoh, ne Royaner

waghshakohheghse ne ro-nonhhakeh ne oghnekáòkon ne jikayyhonhhadatyé, káshatste nokhony èsó, shaden-yàwen ne koraghkòwah ne Assyria, neony raónwesenghtserakwèkonh: neony raonhhá wahhy entre étho akwèkonh ne jidehhaontyakonh, neony enhhadohhetste akwèkonh ne rao-néntkaraghrákeghshón:

8 Neony wahhy yádenhhadohhetste ne Judah; raonhhá wahhy enhhaghnekawenrade neony ehhenhhadohhetste; ji-nithaghnyasonde nádenhhoserénné: neony ne denhhadeweyàdade ne t'kàkonde ne aànaghné ne shádaonkenghyàdane ne jiwadonghwenjàde, O Immanuel.

9 Yádesewatyeghst ne yádesewayádighshón, O ìse ne jònkweh, neony t'kàkonde wahhy desewaghrisere enkarighwèndane; neony denjadahhonghdòden, jonkwédakwèkonh ne i-nonghshón ne nisewanakere-nyón: desewatyákwaranhak nyádesewayádighshón, neony densewariné ensewarighwèndáne; dejatyákwaranhak nyádesewayádighshón, neony t'kàkonde densewariné ensewarighwèndáne.

10 Enskatneh sewajenhhayenh, neony ne nyahhothè-non thiyayurihhòndáne; ne sadatyát ne owènná, neony nene yaghthakàdáké: ikenh ne Nìyoh yakwésé naah.

11 Ikenh ne Royaner kénnihhakyeraseh nene jinihho-nontshaghnìronh, neony wahhakerihhonnyén, nene Yahheghthakaghdèndy ne jirodihhàde ne kén-ikenh onkwehhòkon, wahhenron,

12 Toghsa sewenronh, Ne daedewarihhònden, nene radikwèkonh ne ro-nonhhakeh ne kén-ikenh wahhy enhhonniron, Ne dedewarihhòndenh; yah-

hony dehhodighderónse ne raodighderonghxhera yahhony dehhaditshanighse.

13 Serighwadokenghdighst ne Royaner nedeghshakoghsnyé kentyughkowanenhhòkon yádehhayadyh; nedaghnon eghjhise-nitshaghnighsek, nedaghnon sewaghderonghxhera kenhhak ne jideyuderyénthàrah.

14 Neony raonhhá wahhy ne kanakdadokenghdy enkenhháke; nok neh o-nèn-yá ne tyakoghsityàkthá, neony ne otstenrá ne deyuderenghsaronkwaght, ok yadejàronh ne jikanonghsode ne Israel, ne nayònawe neony ne jidewaghskode ne ji-nonkà ye-nakeratyé ne Jerusalem.

15 Neony yawédowànenh ne raodityughkwakonh ne t'kàkonde entho-naghdéké neony denhhadighrákwenghdaráne, neony densewaríné, neony densewaghskwenne, ony ensewadennaghskònny.

16 En-yetshiyadaghkwarike ne enwaderihhòwanaghde enwaderighwaghnirade, denwatneghdorarake ne orighwakeh kentyughkwakonh nakityughkwá.

17 Neony Iih enhhiyennonná ne Royaner-neh, nene rotkonghsaghseghdonh ne ji-nonkà ro-nonghsode ne Yàkwek, neony wahhy Enhhiyádìsake.

18 Wákatkaghthó, Iih, neony ne exháokonhah raonhhá ne Royaner ne rakwàwyh, ne wahhy ne wadé-nyendenghstanyón neony ne jiyutyanádenyón ne Israel-tseràkonh, ne Royaner-neh ne kentyughkowanenhhòkon nedeghshakoghsnyé, nene eghye-nakere nejiyo-nònde ne Zion.

19 Neony ne o-nenh en-yesenhhaghse ne isekeh, Sèsak ne ro-nonhhakeh nene yakòyén ne kánikònrá, neony nene rondéfaghsothá ne enthontyèrenghde enhhondodaghsy neony nene ske-nenhah

enhhodiwennakedoghde enhho-nonghshe-né rodiwennèndenh; nene ronnònkweh ne nyaghdehhonwayádisàkonh ne raodi-Nìyoh? nene ronnhéònweh ne jikenhhèyón?

20 Ne norighwakeh neony ne aonderihhòwanaghde aonderighwagh nìrade: dòká yaghnéthaondatyáde neaondayuyanenhhawe ne kén-ìkenh owènná, ne wahhy tyuriwá ne jiyaghdehhodighswatheghtseràyén ne ro-nonhhátseràkonh.

21 Neony t'kàkonde eghdenhhondohhetste serenghke-neh serenghke-neh yenkayèrine nokhony enhhondonghkaryáke: neony t'kàkonde étho nenyàwen, néneh, ne o-nenh t'kàkonde enhhondonghkaryáke, wahhy tho-naderonsé nyádehhadiyádighshón, neony ronwayesaghdanyón ne raodikoraghkòwah nokhony ne raodi-Nìyoh, neony e-nekenh nádehhadikanere.

22 Neony t'kàkonde enhhadìken ne jiyonghwenjàde; neony enhhontkaghthó ne deyúnikonrhàrah nokhony tyukaraghs, deyakokaghraghwishenhhèyonh ne jiyakónikonghraronghyàkenh, neony rononhhá wahhy t'kàkonde ehhenhho-nadoryade jinonkà tyukaraghs.

CHAP. IX.

I *Adonnharah t'kàkonde eghnen-ydwen ne shádewaghsènnenh ne kánikonghranonghwakdané nene jiro-nakeràdonh neony ne raoyanertsera ne Keristus.* 8. 13. 18.

ETHOSANE-NENNEEH, ne tyakókaraonh yahheghthayàwen ne ji-niyawenhónh ne ji-nátyú-

nikonrhàren, ne o-nenh shondontyèrenghde shahhaghwisharàkó ne ji-niyúnikonghraronghyàkenh ne jiwadonghwenjàde ne Zebulun nokhony ne jiwadonghwenjàde ne Naphtali, neony ne oghnakénkeh senhhá èsó watyúnikonrhàren wákánikonghraronghyàkén ne ji-niyòre ne kanyadarákeghkòwah, issy nonkàdyh ne Jordan, Galilee-tseràkonh ne niyádeyonghwenjàkeh.

2 Ne nonkwehhòkon nene aghsàdakonh iyén yakotkaghthonh ne kaghswatheghtserowànenh : ro-nonhhá nene eghradinakere ne jiwadonghwenjàde ne jiyudaghsàdare ne kenhhèyon, ro-nonhhakeh nene dehhodighswathé dehhonaderònronde.

3 Waghsheyatkadade ne niyádeyonghwenjàkeh, nok yaghthiyaodeghyaghrontyé ne adonnharaghk : ro-nadonnhahhere ne sahhèndonh ne ji-nityawenhónh ne ji-nonkà ne adonnharaghk ne ji-niyakennekerìyáx, neony ne ji-nìyught jiyakodonnhahhere ne o-nenh sháthadikhaghsy ne thiyaghshakodighk'wanyón.

4 Ikenh desayakonh wahhy ne kyatyendanyax ne raoghrye-ná, neony ne raodennits ne raghnenxkeh, ne nadennits ne wahhoghwisháde, ne jiweghniseràde ne Midian.

5 Ikenh ne niyàdewaderiyughseràkeh ne kaghshodárhìyuh nená enskatneh yádehho-natyeghstonh ne jiyurìtstare ne raodinená t'kaghwé-nònnyh o-nekwenghsakonh ; nok ne nekén-ikenh t'kakonde wahhy en-yudekhake neony ne en-yunondenghseke ne ojire.

6 Ikenh ne onkyonh hakeh ro-nakeràdonh raxhaah, onkyonhhakeh yonkhiyàwyh naah ne Ronwayenhah ; neony ne rayádakwé-niyú ne rarighwakwadakwaghs t'kàkonde wahhy raonhhá ragh-

nenskeh: neony ne raoghsènnà wahhy enhhonwa nadonghkwe Royádaneghrakwah, Rajenhhayenghskòwah, Ne thihhatste ne Nìyoh, Ne ji-niyenhhènwe Ránihhah, Ne Rayádakwé-nìyù ne kayanerenh.

7 Ne jien-yudeghyaghrontye ne raóshatstenghsera neony nekayanerenh yaghkaneká thiyaontdade, ne rao-nitskwaghraghxheradokenghdikeh ne Dawed, neony etho raoyanertserakeh, nene akakwadakwén, neony ne aonsakaweyennendaónh enke-né ne kayádoreghdaghtsera ne adewendeghtsera neony enke-né ne yuderighwakwarighsyonh, kenghyenwadaghsawén ony ne ji-niyenhhènwe. Ne enthó-nikonghrareke ne rao-nak'wenghtsera ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon eghnenhhàyere ne kén-ìkenh.

8 ¶ Ne Royaner yahhaderighwanyeghde ne jinonká ne Yàkwek, neony wathoghswathé-né ne Israel.

9 Neony ne nonkwédakwèkonh en-yakoderyendaráné, shàden-yàwen ony ne Ephraim neony ne jiye-nakere-nyón ne Samaria, nene yondon ne kanayeghtseràkonh neony ne yakó-nikonghratshanyh,

10 Ne nyúdararihhòkon wahhy deyure-nìonhhatye, nok onkyonhhá enjityònny endewade kanenyaghseròννnyh; ne jokaghreghdese karònda nenwahhy kayakonh, nok den-yakwadèny o-néndakwenghdén enwàdón.

11 Nekady wahhònny ne Royaner ne entharighwaketskó ne enhhonwaghswén ne Rezin ne raonhhakeh.

12 Ne Syrians ohhèndonh, nok ne yaghdehhodirighwiyughstonh oghnakén, neony wahhy enhhon-

dek'wisa ne Israel ne jidehho-natskarawenh, Ikenh akwèkonh ne kén-ikenh ne rao-nákhwénghtsera yaghná thádejotkarhade-nyonh, okhò-nenh ji-niyught jidehhodeweyàde.

13 Ikenh ne onkwehhòkon nene yaghthádejakotkarhade-nyonh ne raonhhakeh nene enhhonwanaghdónde, yahhony dehhonwayádisàkonh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon.

14 Nekady wahhònny ne Royaner enhhàyáke ne rao-nonji-neh ne Israel ony rendaxkeh, yúnhaghdonde neony ne yaghthiyádeyurihhonde, ne seweghniserat.

15 Ne thoxdènhah neony rotkonnyenghst, raonhhá wahhy ne ohhèndonh; neony ne nyehhariwakenghs ne ohhèndonh ne shakorihhonnyènny né no-nòwèn, raonhhá ná nodaghsá.

16 Ikenh ne shako-naghsharìnese nekén-ikenh onkwehhòkon ro-nonhhá shakodiyádaghdonthá; neony ro-nonhhá wahhy ne neh né shako-naghsharìné ne wahhy enhhonwanaghdónde.

17 Nekady wahhònny ne Royaner yaghwahhy thashakodonnharen ne raodinekenghderontsera, yahhony wahhy thaonsaghshakòdenre ne yaghdeshodínighshén ony nyunadeghreonghse: ikenh niyádeyàkonh naah ne thiyeyako-nowenghdonh yakènhah ayakorighwiyughston neony wahhetkénsé ji-niyontyerhá, neony ji-niyádeyeghsakaghronghtseràkeh en-yondàdy karighwanerén. Ikenh akwèkonh ne kén-ikenh nene rao-nákhwenghtsera yaghnaah thadejotkarhade-nyonh, nok okhò-nenh ji-nìyught jidehhodeweyàde.

18 Ikenh ne yakorighwaneraaxkonh enwatsháaghdon ji-nìyught ne ojire: ne wahhy enwaghdónde ne oghnyònwar neony ohhikdá, neony wah-

hy t'kàkonde enwadekadón ne ji-non nakwahkarhakonhhònweh; neony ro-nonhká wahhy t'kàkonde enhhadigharàdade ji-nìyught ne jienwatyénkwaraketskó.

19 Ne enkarihhònny ne rao-nákhwénghtsera ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon ne ná wadonghwenjàde tyúkaraonh, neony ne onkwehhòkon eghnen-yawen ji-nìyught ne nakonwànonde ne ò-jire: yahhonghka nònkweh thaonsahhoyadak nyadadékènhah.

20 Neony wahhy enthoghk'wáde ne jiraweyendeghdaghkonh ne rasnonkeh, neony radonghkaryár; neony t'kàkonde enrake ne shanekwadyh, (thenthade-nekwadihhá,) nok yaghthao-neryéndìyú: ro-nonhhá wahhy enhhàdike niyádehhàdyh ne raodiwaronh nakwah yádehhayadyh raonontshá:

21 Manasseh, Ephraim; neony Ephraim, Manasseh: neony ro-nonhhá enskatneh wahhy ne enhhonwatkònden ne Judah. Ikenh akwèkonh ne kén-ìkenh ne rao-nákhwenghsera yaghná thádejotkarhade-nyónh, nok okhò-nenh ji-nìyught ne jidehhodeweyàde.

CHAP. X.

I *Ne kanonghwakdenghsera ó-nikonghraxhádane ne tyrants.* 5. 20.

KANONGHWAKDENGHSERA ó-nikonghraxhádane ro-nonhhakeh ne yakodadeweyennendaonh ne nyaghdeyuderighwakwarighsyonh ne

yakodadeweyennendaseh, neony nene enwatyàdon ne kanikonghranonghwakdenghsera nenehné yakodadaghjadànyh:

2 Nene daonsahhontkarhadèny daondahhondónneke ne rodìdenh ne ji-nonkà t'kajenhhayén ne adewendeghtsera, neony nene èrenh akahhawighdón ne yutdakwarighsyonh ne ji-nonkà ne yakòdenh ne akonkwedá, nene yunadeghreonghse ne kìshenh ne thiyakonwadighk'wá, neony nene ro-nonhhá ne thiyashakodighk'wá ne yaghdejakónighshén!

3 Neony oghnensewatyere ne eghniseràkonh ne ji-nádendeghshonkwatkénsehhá ne karonghyakenghsera, neony ne atkaronnyát nene t'kàkonde dàwe ì-nonh jientkayenghdaghkwé? raonhhakeh enjadekwaghde ne najhisewayádake-nhá? neony kánense-nìyen ne jónwesenghtsera?

4 Yaghthenkyadarake eghdakeh denhhondontshòden o-nakonh ne radinaghskwâ, neony wahhy enthadiyadénné o-nakonh ne jienhhonwadiryú. Ikenh akwèkonh ne kén-ìkenh ne rao-nákhwenghsera yaghná thádejotkarhade-nyonh, okhò-nenh ji-nìyught jidehhodeweyàde.

5 O Assyrian, ne deyutkwiradàseh ne ake-nákhwénghsera, neony ne ne rondénnitsherenhhawe ne radisnonkeh nená nakwaderyaghdìkhonghtsera.

6 Iih yenhhiyadennyeghde ne denhhadighnyòden ne yakènhah rodirighwiyughstonh ro-nonghwenjade-nyón, neony ne denhhadighnyòden ne enhhonwanatkònden ne onkwehhòkon ne nakenákhwénghtsera Iih enhhìyón ne enhhirihhontyeghdén, nene enghshako-nonghskàry enhhayè-ná thiyenghshakoghk'wá, neony ne enghshakoghdónde, neony ne denghshakoraghsidakenseraghk-

wé ji-nìyught ne jiyunawátstaghnodes ne jidekanadokenghseron.

7 Ethosané yaghné dehhèndon yahheghdeyught, yahhony eghdehhó-nikonghrodenh neghnaennonghdonnyonghtseródenhhake; nok sé raweryaghsakonh ne neh enhhaghdónde neony enhhàyáke yaghtoghka ok.

8 Ikenh ràdon, Yaghkenh ne dehhonkerighwakwadakwasé tyukwekdonh koraghkowatshón?

9 Yaghkenh dekenh Calno ji-nìyught ne Carchemish? yaghkenhdekenh Hamath ji-nìyught Arpad? yaghkenh dekenh Samaria ji-nìyught Damascus?

10 Wahhy ne kesnonkeh yutshenryonh ne kayanertsera ne kayádònnyh, neony ro-nonhhá rodiyádonnighseronnyh yahhodíserareghste ne Jerusalem neony ne Samaria;

11 Yaghkenh n'Iih, Eghdewakyèrenh ne jinonká ne Samaria neony ne aoyádònnyh, eghkady o-ny nenkyere ne Jerusalem neony ne aoyádònnyh?

12 Nekady wahhònny t'kàkonde eghnen-yàwen, ne neh, ne o-nenh ne Royaner roweyennendaónh ne raoyúdenghserakwèkonh etho ne jiyunònde ne Zion neony ne étho Jerusalem, Iih enkheronghyàkende ne ji-nityudonnionh nene ro-neryaghsaghnìronh ne koraghkòwah ne Assyria, neony ne ónwesenghtsera ne e-nekenh nighrèsax.

13 Ikenh wahhy ràdon, Iih wahhy kesnonkeh akéshatstenghsera Jieghniwakyèrenh, nokhony nene Iih akyanertsera; wahhy Iih wakatyewade: neony èrenh Sewakkwidonh ne jiye-nerenh ne onkwehhòkon, neony ronwadighk'wanyón ne raonatshókowaghtsera, neony eghdakeh Sewakyén ne

jiyè-nakere-nyón ji-nìyught ne roghskénrakeghdékòwah:

14 Neony kesnonkeh wahhy yutshenryonh, ji-nìyught noji-naghkwá, ne nakotshókowaghsera ne onkwehhòkon neony ne jienskat rarorox ne ó-nhonghsá nene wahhy yudadenraónh, Iih wahhy wakeroronh onghwenjakwèkonh; neony yahhenskat nene daonde-nerahhontshakarenrón, ne denhens ne daondontskaráwe, ne denhens naondontkédothaké.

15 Wahhy ne adòkén dondetshanighde yádekayadyh ne ronwatkonde nene rarondaghserònny ne éthone nònweh? ne kady kenh ne deyeghswenkaryatha enhhokòwanaghde yádekayadyh enhhótkònden nene en-yondawedon? ji-nìyught ne dòka ne òkwire ne aondòndawéde yádekayadyh ne enhhonatkònden ro-nonhhá nene rodihharadàdonh, ne dénhens ne dòka ne adennits ne aondontketskó yádekayadyh, akwah ji-nìyught ne yahhòyende dekenh.

16 Nekady wahhònny t'kákonde ne Royaner, ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, yahhadennyeghde kentyughkwakonh ne yunarésénse ówaghroskonshón, neony o-nakonh ne raónwesenghtsera wahhy enhhadèkáde en-yòdeké ji-nìyught ne òjire jiyudekhá.

17 Neony ne raoghswatheghtsera ne Israel ne ná nòjire, neony ne Enskat ne Raorighwadókenghdy ne nódonghkwá: neony wahhy en-yòdeke neony enhhaghdónde ne raohhikda nokhony ne raoghnyònwar ne seweghniserat;

18 Neony wahhy enhhaghdónde ne ónwesenghtsera ne raokarhakonghseràkonh, neony ne raothendakeh èsó entkahhawe, thádejàronh adonnhets nokhony ne oyeronda: neony eghnen-yàwen ne

ro-nonhhá ji-nìyught ne o-nenh ronde-nyádarenh-hawaughs ne kanyadarohhare enhhayádakenh-heye enthó-nikonrénné.

19 Neony ne otyáke ne karòndáòkon ne raokar-hakonghkonghtsera wahhy t'kàkonde toghkara ok, nene exhaah ne naontyésen ne yaonwadigh-yàdonse.

20 Neony étho nen-yàwen ne enweghnisera-deke, nene shèkonh en-yudadènron ne Israel, neony ji-neken nìyught nene jakó-nyakenhonh ne rao-nonghsakonh ne Yàkwek, yaghshèkonh àre thayéderòndake ne raonhhakeh nene shako-nagh-dontha shakodiryughs; nok sédaghnon yenyon-tyén Royaner-neh, ne Royádadokenghdy Enskat ne Israel, ne tokenghskéònweh. (Yèsus Keristus.)

21 Nene shèkonh yakodadènronh t'kàkonde den-jontkarhadèny: shaden-yàwen ne rodadènronh ne Yàkwek, ji-nonkà ne thihhashátste Nìyoh.

22 Ethosane wahhy ne sonkwedá ne Israel ánen-yàwén ji-nìyught ne ó-neghsaronghkwá ne kanyadarákeghkòwah, nok shèkonh wahhy ro-na-dadènronh ne t'kàkonde denshontkarhadèny: ne enwatsháònweh enwaghdónhònweh ne yudewey-ennendaonh wahhy enwadawenrade ne aderigh-wakwarighsyonghtsera.

23 Ikenh ne Royaner Niyoh ne kentyughkowa-nenhhòkon t'kàkonde enhhatshaaghde enhhaghdón-deònweh, ony kaweyennendaónh yuderihhókde, ne shádewaghsènnenh ne onghwenjakwékonh.

24 Ne wahhònny kénnihhoyèrenh ràwenh ne Royaner Niyoh ne kentyughkowanenhhòkon, O akonkwedá nene eghye-nakere Zion-neh, toghsa eghjhise-nitshanik ne Assyrian: enghjhisewaryú òkwire enwadón, enthadénnitsheraketskó ne ise-

keh enghyatkònden, oderihhókdaghkwénkeh ne ji-nikarihhodenh ne Egypt.

25 Nok shèkonh akwah nijorighweshah, nene raoderyaghdikhonghsera ò-nenh denkàdáné, nok ní nakenákhwenghsera, ne rao-natkaronnyát.

26 Neony ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon enhhaoryaghnerònhaghse ne raokwire, ne entyuyanenhhawe ne jironwanáwenthonh ne Midian éthoh otstenghrakeh ne Oreb: neony akwah ji-nìyugh ne kanyadarakeghkòwah akaráké, eghkady ony enthaketskó oderihhókdaghkwénkeh ne ji-nikarihhodenh ne Egypt.

27 Neony étho nen-yàwen ne enweghniseradeke, ne ne raoghrye-ná wahhy èrenh enskahhawighdon jikahhere ne snenxkeh, neony ne raotyendanyax enskaghrakwén ne se-nyarakeh, neony ne kyatyendanyax t'kàkonde wahhy enwaghdondón ne tyuriwa ronwenye-narhonh.

28 Onenh iroh ji-nonkà Aiath, rodohhetstonh ne ji-non ne Migron; étho Michmash-neh éthò yehhòyenh ne raósereghdiyuh yakoyádenhhaghs dewatkarhadinihhon ne nyonderiyughthá:

29 Ro-naghdentyájihhonh ro-nadohhetstonh ne jiyuhhàde: ro-nade-nadarakwenh ne jienhhononwede ne éthoh Geba; Ramah naah roghderónse; Gibeah ne Saul u rodekwenh naah.

30 Sadewennaketskoh, O konwayenhah ne Gallim; enkarihhònny entkonwathondeke ji-nonkà ne Laish, O ròdenh Anathoth.

31 Madmenah erenh naah rawe-nonghdonh; ne jiye-nakere-nyón ne Gebim rontkennisaaghs ne nenhhondekó.

32 Nok shèkonh enhhoghnyodaaghste éthò Nob ne weghniseràde: yenhhennontshòndawéde ne enh-

hatkònden ne jiyunònde nekonwayenhah ne Zion, ne jiyonghnyahhere ne Jerusalem.

33 Jatkaghthoh, ne Royaner, ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, wahhy yuxdé jidenhhaghyokede ne yûnhaghdonde ne kaghderonghxherowànenh: neony ne e-nekenh yudohhetstaghkwenh ne ji-nityutde ne ònkweh ne ji-niyakaonnhódenhonh t'kàkonde den-kaghstarathedon, nene thiyakotshanight ye-nàyeh t'kàkonde eghdakeh enhhondadònny.

34 Neony t'kàkonde enhhayáke ne jiyuderondadoónh nekarhàkonh karistajy enrade, neony Lebanon t'kàkonde enthayadenne ne jiroyádaneghrakwah.

CHAP. XI.

1 *Ne skennenkòwah ne kayanertsera ne yunhaghdondaonh ne oghdeghrakeh ne Jesse.* 10.

NEONY étho t'kàkonde entkayàkenne ne jikarondakwênîyú ne Jesse, neony ne enkanhaghdònden t'kàkonde enwadeghyarón entkayakenne ne raoghdeghrakeh:

2 Neony ne raó-nikonra né Royaner yenwadorishén ne raonhhakeh, ne kánikonghrowanenghtsera nokhony naghronkhatsera, ne kánikonrá ne t'kayádoreghdaghtsera nokhony thikáshatste, ne kánikonra ne atdokhatsera, neony ne kaghderonghxhéra ne Royaner;

3 Neony t'kàkonde denghshakwaghsterihhàde naaronke né kaghderonghxherakonh ne Royaner-

neh: neony yaghthaonsahhajenhhayen ne oghnákenkeh ne jienhhatkaghthó ne rakaghdekeh, yahhony thaoderighwáeghsten ne oghnákenkeh nene nendenhhahhonghtyèndane.

4 Nok enke-né natdakwarighsyonghtsera ne jienghshakojenhhayén ne yakòdenh, neony en-yakoderighwáeghsten endewaderighwayèride nene jiniyunetskhah ne jiyonghwenjâde: neony t'kàkonde enhhaghdonde enghshakoghdónde ne jiyonghwenjàde enráde ne ôkwire ne jiraghsakaronde, ne jiradonryeghthá ne raghskwéndakeh t'kâkonde enghshakowenthó ne yakorighwaneraaxkonh.

5 Neony ne atdakwarighsyonghtsera ne denhhotyakwaranhaghstón, neony ne tokenghskéònweh jideweghdaghkonh né rotyádanhenh ne rao-nyúkarenghrakwaghthá.

6 Ne nokwahhó ony t'kàkonde enhhonnàdayén enskatneh ne niyakaah ne deyudinákarondonhah, neony ne ányoh kenrex (leopard) ne t'kâkonde ne enskatneh enkontyátyònnide ne nityuyenhah ne kayadakeraghse; neony ne niyakaah ne deyunhonskwaronde, neony ne nityuyenhah ne kenrex, neony ne enskatneh konwanaresenghserònnyh; neony ne akodexhádonnìah t'kàkonde enhhonwanaghsharine.

7 Neony ne kanondah ne deyunhonskwaronde neony ne oghkwàryh ne enkonwadînonde; ne nakodiyènhokonhah ne enskatneh eghdakeh enhhontyatyònnide: neony ne kenrex ne ènwake ne deyaonnekeraghriónh ji-nìyught ne deyudinakares.

8 Neony ne ye-nónkerhá niyexhadaah ne enhhontkaride enhhonghtkarítserònny ne jiyotshònwé ne kaghnyaraxhenh yutnyaratkón, nokneh yakonondaghtkawenh niyexhádaah ne yádenhhennis-

nonghsaren ji-nònweh ne kàjin ne kitkyt niyunínhonghsén o-nyare onghwenjàkonh.

9 Yaghthaodikarèwaghde yahhony thaodiryú akwèkonh ne ake-nondadokenghdy: ikenh ne jiyonghwenjàde t'kàkonde wahhy enkánaghne ne en-yakodokenghse ne raotdokhatsera ne Royaner, ji-niyught ne oghnekáòkon ne kanyadarákeghkòwah.

10 Neony ne enweghniseràdeke t'kàkonde ne oghderá enkenhháke ne Jesse, né denhhàdane ne enghshakode-nyádarenhawáaghse ne onkwehhòkon; nene t'kàkonde ne yaghdethadirighwayèry enhhonnèsake: neony ne raodorishenghtsera nená nónwesenghtsera.

11 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne ne neh ne enweghniseràdeke, ne ne Royaner yádenhhennisnonghsaren àre shèkonh nene teke-nihhadónt nene daondayuyanerénne ne shèkonh yakodadènronh ne raonkweda, nene t'kàkonde en-yakodàdenre, dàweghde ne ji-nonkà ne Assyria, nokhony ne jinonkà ne Egypt, neony ne ji-nonkà ne Pathros, neony dàweghde ne ji-nonkà ne Cush, neony ne ji-nonkà ne Elam, neony ne ji-nonkà ne Shinar, neony ne ji-nonkà ne Hamath, neony ne ji-nonkà ne kaweghnòdon ne kanyadarákeghkòwah.

12 Neony enghshako-nyádaroharhaghse ne niyádeyonghwenjàkeh, neony t'kàkonde enhhontkennisa ne issy yenwatyón ne Israel, neony enskatneh enhhontkennisa enshontkennisa ne dehhonwanadokwaghdonh rodiyeshaónh ne Judah ne jinonkà ne kayèryh nádeyude-nhonghdawenheh ne jiyonghwenjàde.

13 Ne nyaghdeyaweryéndiyught ony ne Ephraim t'kàkonde èrenh enkahhawighdon, neony ne

dehhó-nihhaghrodonghs ne Judah t'kàkonde wahhy denskayal ón; ne Ephraim yaghthaoronghyúkende ne Judah, neony ne Judah yaghthao-núkònny ne Ephraim.

14 Nok ro-nonhhá t'kàkonde yádenhhadìden ne radighnenxkeh ne nyaghdehhodiyanere ne ji-nonkà yádewatshothoghs; ro-nonhhá wahhy yenghshakodinonghskàry ne jitkaraghkwinekense enskatneh: wahhy denghshako-nennisnonghsaren ne ro-nonhhakeh ne Edom nokhony ne Moab; neony ne shakoyénhokonhah ne Ammon t'kàkonde enhhonwanathòndatshe.

15 Neony ne Royaner enhhaghdonde ne awénnaghsonh étho kanyadarákeghkòwah ne Egyptian, neony enhhawerówanaghde t'kàkonde enhhennontshòndawéde ne èrenh nákayyhonhhadyh, neony t'kàkonde enhharyú ne jàdaghk niyughnawadeh, neony ne onkwehhòkon eghden-yeyayáke aonghwenjathénkeh yaghthádao-naghsidóraghste.

16 Neony etho nònweh niyuhhahhakwé-niyú ne akohhahhá ne yakodadenráonhhatye ne raonkwedá, nene yátyakokedoghde, ne ji-nonkà ne Assyria; akwah ji-nìyught ne ji-nonkà ne Israel ne enweghniseràdeke ne jientre denthayàkenne ne jiwadonghwenjàde ne Egypt.

CHAP. XII.

Ne adonnharah yondonghràthá ne teweghdaghkonh ne raodìnrát ne Niyoh.

NEONY ne enweghniseràdeke enghsiron, O Sayaner,! Enkonnèndon: éthosane dake-nák'wá-

seghne nìih, sanák'wenghsera dejisakarhade-nyonh èrenh jisahhawighdonh nok seghské-nikonghketskwenh.

2 Jatkaghthoh, Niyoh naah akwadaghskatshera shakyádakwenh, ne Enwakadewennodaghkon, neony yaghthenketshaghnighseke: ikenh ne Royaner Jehovah nená nakéshatstenghsera nokhony ne nakerennadokenghdy; raonhhá ony nená nakwadaghskatshera.

3 Nekady wahhònny jadonnharak ne ensewaghnekadaghkó ne jiyeghnekakwaghthá jiyaonghwenjakaronde tyughnawerode ne adaghskatshera.

4 Neony ne enweghniseradeke t'kàkonde ensewenron, Ro-nèndónt ne Royaner, yaghjhise-ninadonh ne raoghsènná, se-nirihhòwanaght ne raodeweyènhá ne kentyughkwakonh ne onkwehhòkon, eghjhise-nighsennaghnòdon nená dekarenghsarón é-nekenghjy.

5 Deghjhisewarighwakwás ne Royaner-neh; ikenh yurighwaneghrakwaghde-nyón ji-nihhotyèrenh: nene kén-ikenh en-yakoderyendarane onghwenjakwèkonh.

6 Dejaghshenthoh nokhony dese-nihhènreght jadonnharenh, ìse sewanakere ne étho Zion: ikenh Royádakokenghdikòwah ne Israel ne sewanenhherhenh nìse.

CHAP. XIII.

I *Niyoh enghshakotkennisaaghde kentyughkwadenyón ne ronderìyughs nene raonákhwénghsera:* 6. 19.

NE ji-niyughwishenghne yudaghkondanyh jikanadowànenh, nene Isaiah ne royenhah ne Amoz ne rotkaghthonh.

2 Sewahharadat sewaketskoh ne kanyádarakwé-nìyú ne ye-nyádarohharaghk'wá ne jiyo-nondowànenh, jadewennaketskoh ne ro-nonhhakeh, deshesnonghsakarenronh nene aontyèsén yaondaweyáde jiyudenhenghrakaronde ne jiyutkonnyenghst.

3 Iih kherighwàwyh sekhé-nikonghradokenghdighstonh, Iih ony kheyádarakwenh nene rodiyádaneghrakwaghde-nyón ne nake-nákhwenghsera, shaden-yawen ne ro-nonhhá nene ro-nadonnhehhere ne jiwakyádaneghrakwah.

4 Ne kentyughkowànenh tyuritstare étho jityonònde, akwah ji-nìyught nakentyughkowànen ne onkwehhòkon; yaghthádesewadathònde jityuritstare ne naoyanertsera ne niyádeyakaonghwenjàkeh enskatneh rontkennisaaghs: ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon enghshakotkennisaaghde ne kentyughkwá ne ronderìyughs ne kentyughkwá ne nenhhonderiyú.

5 I nonh dahhonghdèndy ne jiye-nakere, ne jinádekaronghyakdatyé, skáden-yàwen ony ne Royaner, neony ne de-nyonnyadatstha ne raoderyaghdikhonghtsera ne nenhhaghdonde ne onghwenjakwèkonh.

6 Jadewennòdenh ányonh erhar, wahhy yahhondeghnise rihhewe ne Royaner ò-nenh kanhohhakdá; t'kàkonde ènwawe ne atkaronnyát kenhhèyon ne entkayenghdaghkwé ne Ráshatstenghserakwèkonh.

7 Nekady wahhònny t'kàkonde akwèkonh enyakó-nikonghraghdón, neony niyádehho-neryaghsakeh wahhy enkawistanàwen:

8 Neony enhhaditshanike: karonghyakenghsera nokhony ó-nikonghranonghwakdane ó-nikonghraxhádane t'kàkonde ne enhhodiyè-ná; eghnenhhadironghyàken ji-nìyught ne tyuthonwìsén wadewédonghs; thiyenhhodinikonghrinekonhonh enskatshón ne ji-nihhàdyh; nene radikonxkeh akwah jinìyught nen-yúdonghkòdaké.

9 Jatkaghthoh, ne raodeghnisera ne Royaner dàwé; kanoronghjìonh yekakwèkonh ne rao-nákhwenghsera neony thentyakotyádòndy naderyaghdikhonghsera, ne jienhhàyen ne jiwadonghwenjàde kàyese enwàdon enhhaghdonde; neony t'kàkonde enghshakoghdónde ne yakorighwaneraaxkonh ne éthoh yaghdeskàde.

10 Ikenh ne yujistoghkwaronnyón ne karonghyakeh, neony ne jiyutsjistoghkwakade ne éthoh, yaghthádakondighswathéde ne aodighswatheghtsera: ne karaghkwá entyókaraghwe ne jien-yughdentyonhhatye, neony ne eghnidá yahhó-né thádaonsakaghswathéde ne dayuyáke.

11 Neony Iih enkheghrèwaghde ne onkwehhòkon ne raodihhetkenghsera, neony ne rodirighwaneraaxkonh ne raodiyádaghdonghsera; neony Iih enkerihhònny ne radinàyése nene eghnádenkarighwakdane, neony t'kàkonde eghdakeh enhhondisk-

wenghdarén ne kaghderonghxherowânenh jityudónnekt nene thihhoditshanight.

12 Iih enhhiyònny ne rònkweh senhhá èsó yukarowànenh ne ji-nìyught ne karistanoróntserìyuh ne oji-nekwar; sháden-yàwen ony ne rònkweh daghnón ne oji-nekwar karistanòron yonnyadonh deyerondorenghetaghk'wá ne Ophir.

13 Nekady wahhònny Iih wahhy enkòndawéde ne karonghyakeh, neony ne onghwenja t'kàkonde èrenh enwatháwighde ne jiyanakde ne rao-nákhwenghseràkonh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, neony ne eghniseràkonh ne raoderyaghdikhonghsera.

14 Neony anen-yàwén ji-nìyught ne akonwatsherhá de o-nákaròndonh, neony ne ji-nìyught ne deyudinákarondonhah nene yahhonghka nònkweh thádakonwayadaghkwe: niyádehhonnonkwedakeh denshontkarhadèny étho ji-nonkà nakwah raonkweda, neony enhhondekó radikwèkonh étho ji-nonkà nakwah raodonghwenjakeh.

15 Radikwèkonh nene enhhonwadiyádatshènry t'kàkonde yenhhonwadireke yádenhhondohhetste; neony radikwèkonh ne ne wahhy'yádehho-natyeghdonh ne ro-nonhhakeh yenhhadiyadénne ne jikanòron.

16 Ony ne shakodiyénhokonhah enhhonwadirajònkó étho raodihhèndonh ne radikaghdékeh, enhhonwadinonghskàry, neony ne rodine thiyenkonwânaghdén.

17 Jatkaghthoh, Iih yenhhiyuryaneron ne Medes ne enghshakotkònden ne ro-nonhhá, nene yaghdehhadiyendarhá ne karistanòron; nenné-neh karistanòron oji-nekwar, yaghné thao-neryendìyughste.

18 Ony ne rao-náènná ne enhhodirajònkó ne

radinekenghderontshonhah kénhok nendewaghdanyón, neony yaghthaonsahhonwadìdenre ne jityughnyoonh ne jiwadewédonghk'wá; ne radikaghdeke yaghthaonsaghshako-natyeshá ne exháòkon.

19 Neony ne jikanadowànenh, ne ònwesenghtsera ne kayanertsera, ne yuraseh ne Chaldeesàka e-nekenh jidekarenghsaron, ánen-yàwen jinìyught ne o-nenh ne Nìyoh shahhaghdónde ne Sodom ony Gomorrah.

20 Yaghnonwèndonh eghthaonsayonnakerade, yahhony ne jiwákaghwajiradatyé, yahhony ne Arabian eghthaonsahhade-nyádaròdén, yahhony ne deyudinákarondonhah rontsteristhá thaondenhenghròny ne étho aadíderón.

21 Neok ne yudighderonnyh kondiryú ne karhakonhhònweh étho enkontyén; neony ne aodinonghsakonh enkananon ne ó-nikonghraxhádane jinikondiyádodénse; ony skanendanonwé enkonnakerade ne éthoh, neony ne òyende nìyoh éthò denhhanonnyaghkwé.

22 Neony ne yudighderonnyh kondiryú ne jikaweghnòdon denkonghshenthó wahhy jikàyese òndon ne jiyudinonghsòdon, neony ne kaghnyaraxhenh étho en-yaweryéndiyòháke jikanonghsanòron; neony nennijoreah yen-yuderighwihheghse ne ènwawe, neony ne aodeghnisera yaghthaonsayaweghniserareke.

CHAP. XIV.

I Niyoh rao-nidenreghtsera sahhoyeritshe ne Israel. 3.

IKENH ne Royaner enshòdenre ne Yàkwek, nok shekonh wahhy enshoyádaràkó ne Israel, neony enshontyen jiakwah rao-nadonghwenjakeh: neony ne thihhonnonghwenjadeshón t'kàkonde yádenhhontyeghste ne ro-nonhhá, neony ne ro-nonhhá t'kàkonde ne den-yughnirhá ne enskatneh jinonkà ne rao-nonghsakonh ne Yàkwek.

2 Neony ne onkwehhòkon t'kàkonde enhhonwadiyè-ná, neony étho enhhonwadiyathewe raodinakdakeh; neony ne jiro-nonghsode ne Israel ne naondewennìyughste ne jiwadonghwenjàde ne Royaner shako-nháse neony ne konwadinháse: neony ro-nonhhá wahhy enshakodiyè-na enhhondennaghskònny, ro-nonhhá wahhy radinaghskwá òndon; neony t'kàkonde enthonwennennonghdonsé nene ronwadiyádakenhheyatha ronwadighwishatha.

3 Neony étho nen-yàwen, ne eghnìseràkonh nene Royaner nene en-yón ne jiensonrishèndane ne ji-nighsadadìdenghre, neony ne jidesadonhharenghronhhaghkwe, neony ne jiyughnìronh jisenaghskwayèndaghkwé ji-nònweh nikaghson ne enghtsyúdenghse,

4 Ne wahhy kàyén denghseghkwé nene yádeyurighwadokenghdonh niyurighwesonghsa ne dewatyádoreghdaghk'wá ne enghtshatkònden ne koraghkòwah ne Jikanadowànenh, nok enghsiron,

Anyoh ne shakodiyadakenhheyathá shadighwishà-thá wáthadìdáne wahhonghtkáwe! ne oji-nek-war karistanòron kanadonnyadonh wátkàdane onghtkáwe!

5 Ne Royaner wádeghshakodennitsheryáxhe ne rodirighwaneraaxkonh, neony ne raodinená ne radirighwakwadakwaghs.

6 Raonhhá shakoghdondonh ne onkwehhòkon ne kanakhwenghseràkonh okhò-nenh ji-nondahhà-yere jiwahhàyenghde, raonhha nene rotsteristonh ne ji-niyádeyonghwenjàkeh kanakhwenghserà-konh, wahhy wáthoderighwawenheke, nok yah-honghká dehhonwayúdàdyh.

7 Ne onghwenjakwèkonh nenwáaonrishèndáne, ò-nenh thàdewadòdade: wáthadìyáke jideyako-righwaghkwenh.

8 Orighwìyú, ne otshoghkòdonh karòndá yesa-tonnhaghrànyh, neony ne rao-nèndakwenghden-tsera ne Lebanon, wahhenron, Ji-nahhé eghdakeh shighsyátyònny, yaghneradirondaghserònny detho-nè-nonh ne onkyonhhá ayonkhiyatkònden, (daya-kwaghnyòden.)

9 Oneghshonh o-nakonh nonkà desadoryaghne-rònhaghse ne ne yádaesaderaghde ne ji-nádèn-deghse: enseghsheyuryaneron ne naonsahhont-ketskó ne ro-náwendaonh ne ìse sarihhonnyát, sháden-yàwen ony ne radikwèkonh ne radiyádak-wé-nìyúse ne jiyonghwenjàde; wahhy tyutharadà-donh ne ji-nonkà ne raodishatstenghserá radikwè-konh ne koraghkowatshón ne ji-niyádeyakaongh-wenjakeh.

10 Akwèkonh wahhy enhhondàdy, neony enh-honniron ne isekeh, Yaghkenh ony nìse eghdeya-wenhónh naesayádánetskhaonh ji-ní niyught?

11 Onenh wahhy kahheh eghdakeh ne desaderenghsaronghkwenh ne ji-nonká tyeyádadaryón, neony ne yuràkaghre ne sánòwa yayák nikarenghsòdaryh: ne ojí-nòwa nenwahhy deware-nyadonh ne jadòkonh, neony ne ojí-nòwa sadérhoròkyh.

12 Oghnáàwen jidisayádenhonh ne karonghyàkonh, O yuyádaghdonhonhhatyése ojistoghk, ronwayenhah ne orhónke-neh! oghnaàwen wáesàyáke wáakonghwenjohhetste, nene wáakoyádakehhhèyade ne akaonghwenjade-nyón!

13 Ikenh isenh wahhy ne seryaghsakonh, Enskatharadade karonghyàkonh niyenhhenske, Endekharàdade nakeshatstenghsera senhhá e-nekenh enwadohhetstaghkwe ji-nìyught ne raojistoghk ne Nìyoh; Enkatyén ony étho o-nondohharakeh ne jironwatkennisánhènnyh ne Nìyoh, ne dewakda ne othorekeh:

14 Enskatharàdade senhhá e-nekenh ne ji-nitkentshadontyése; Eghnenkyádodenne ji-nìyught Ne Enekenghjy.

15 Nok shèkonh wahhy o-neghshonh yenyesayadenghde, ne ne dewakdá no-nonghkwe-neh noneghshonh.

16 Ro-nònhha wahhy nene jien-yesàkén nádeyuronghwendeah jiden-yesatkaneren, nok den-yesayadòrèghde, enhhonniron, Nè kennekén ne kénikenh ne rònkweh ne raonghwenjisón ne en-yuyádishonghkwé, ne ne thìyaghròndawede ne kayanertsera;

17 Nene raonghwenjisón ji-nìyught ne karhàkonh, nokhony wahhaghdondanyón ne jikanadowànenghse néthoh; nene yaghdeghshako-nhodonkwènnyh ne jikanonghsode ne radinaghskwá ne raonhhakeh?

18 Akwèkonh ne koraghkowatshón ne niyádeyonghwenjàkeh, sháden-yàwen wahhy yehhadikwèkonh, o-nòwen ónwesenghtseràkonh, niyádehhàdyrh akwahaonhhá rao-nonghsakonh:

19 Nok wahhy jesayádadaghkwenh ne jiyesayadat akwah ji-niyught ne yúnhaghdaxhenhonh, neony ne ji-nihhontsheronnyaghkodenh ne tholkenh ronwanáwenthonh, ronwanáashón ásharékòwah wadonh, nene yenwasénne ne jityunen-yakeh ne ó-nonghkwe-neh no-neghshonh; ji-niyught ne okaryendá dayonraghsidakenseraghkwe.

20 Toghsa ok ne yádaesewatyeghste jiayethiyádadá, ásékenh wahhy yetshiyaghdondonh ne sadonghwenjakeh, neony ronwanáwenthonh ne sonkwedá: nekànén ne rodiyúdenghseraxhenh wahhy yaghnonwendonh ne thiyakarighwanakerénne.

21 Jadenrhàrat yondaderiyughs nene shakoyénhokonhah nene raodiyádaghdonghtsera ne shakodinihhahhòkon, nene yaghdesho-natketskwenh, yahhony thádehho-nadentshon ne onghwenja, yahhony dehhodinanonh ne jikakonghsonde ne jiyonghwenjàde ne jikanadowànenghsé.

22 Wahhy Enketskó ne enkheyatkònden rononhhá, ràdón ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, neony enkyáké ne jikanadowànenh ne aohsènná, neony ne ji-niyudadenraonh, neony ronwayenhah, neony raonghwadenhah, ràdón ne Royaner.

23 Iih ony enkheweyennèndáse ne en-yontyenawaghste ne yuderighwatskàrá, neony jiyonghraghkwanyón weghkwayèndon oghnèkanoghs: Iih wahhy entkonhhewe ènkade onhhèwá ne atkaronnyát, ràdón ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon.

24 Ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon rorighwagh niràdonh wahhenron, Orighwiyú, ji ni yught jikennonghdonnyón, éthoh t'kàkonde eghnen-yàwen; neony ne ji-niyught Ji-nikeghre eghnenkyere, nèeh étho t'kakonde enkadáké ky;

25 Nene Iih denhhiyáke ne Assyrian ne akwadonghwenjakeh, neony étho akwade-nondohharakeh yadenhhiyarághsidakenseraghkwé: éthone daghnon ne raodyendanyax èrenh enhho-ne-nongh dén, neony ne raoghrye-ná èrenh enskahhawidou ne radighnenxkeh.

26 Nene kén-ikenh ne thiweghdonh nene waderyéndònnyh ne nokthiyonghwenjakwèkonh; neony ne nekén ne kén-ikenh ne osnonghsa nená nyádehhodeweyàde ne nokthiyakaonghwenjakwèkonh.

27 Ikenh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon roderyéndònnyh, neony onghkanekén aòkón en-yakònny yaghthen-yako-nanón? neony rasnonkeh yádehhodeweyàdc, neony onghká dentyonghkede?

28 Ne yughseràde nene koraghkowah Ahaz shaghrenhheye, nenekén roghwishenghnené.

29 Toghsa sadonnharak, yurighwendaonh Palestina, ásékenh ne raodennits nene yayenghdonh yaryughdonh wahhy nendeyutyakonh: asekenh o-nyare aoghdeghrakeh dàweghde eghdakayàkénne kitkyt kàjin aó-nhonghsakonh yudonnionh, neony ne jirodonnionh ánen-yughdon yudekhá òjire katyése ne no-nyare.

30 Neony ne tyutyerenghdonh ro-nakeràdonh ne ròdengh ne enhhànonde,nokneh yakodenghdenyón eghdakeh en-yontyádòndy ne enje-nyàkénne: neony Enkerìyú ne saghderá enkonghkaryáke, neony enhharyú ne ji nisada-dènronh,

31 Sadewennòdenh ji-niyught nerhah, O yudenhenghrakaronde; desaghshenthoh, O kanadowànenh, ise, yekakwèkonh ne Palestina, jisawistanawenhonh-kenh: ikenh wahhy othorekeh nentkayénkwarenhhawe, neony yahhenskat ne ne thihhaonhhaah akenhháke ne ne jironwaweyennendaseh jiyenwaderighwihhewe.

32 Oghnahhoden nene enskat ne éthone jienhharighwáseràkó ne radiriwenhhàwise ne niyádeyonghwenjàkeh? né neh ne Royaner ne jirotshenryonh ne Zion, neony ne yakodenghde-nyón ne raonkwedá ne en-yakodewennodaghkón.

CHAP. XV.

Ne rodadé-nikonghranenghdonh ji-nihhoyadawenghse ne Moab.

NE roghwishenghne ne Moab. Né tyuriwa ne aghsòndakonh Ar ne Moab kàyese wahhàdon, nokhony wahhonwahheghse ne ne wahhoghskweke, né tyuriwa ne aghsòndakonh Kir ne Moab kayesé wahhàdon, nokhony wahhonwahheghse nene wahhoghskweke:

2 Kénrawe-nonghdonh Bajith, nokhony ne jinonká ne Dibon, ne é-nekenghjy nikanakde-nyón, étho yádenhhaghshenthó: Moab wahhy yádenhhohhenreghdáse ne Nebo ányoh erhar, neony ne ji-nonkà ne Medeba; ony raodinonjistakwèkonh yaghthenshodinonghkwiseròdáke, neony akwèkonh ne raodikonghsthenrhá enkayakón.

3 Etho jidehhodinadokenghseron étho denhhontyákwaranhakhón kanyádaràdens enhhónde, ony raodinonghsaken-yade, neony ne jidehhodinadokenghseron, niyadehhàdyh denhhodihhènreghde ányoh erhar, dehhonghshenthoghsera kananonh.

4 Nokhony ne Hesbbon ony denhhaghshenthó, neony Elealeh: enthonwadewennathòndeke wahhy shàden-yàwén ne raonhhakeh ne Jahaz: ne kady wahhònny ne ne jikaweyennendaónh ne shodàr ne ronderìyughs ne Moab wahhy enhhadewennòden; nene jironnhé wahhotraghse kowànenh ó-nikonghraxhádane ne raonhhakeh.

5 Akwèryh denhhoghshenthóse ne Moab; ne ne yaghdehhorighwadòkenh wahhadekwaghde jinonkà ne Zoar, ne naghsenh nádeyaoghseriyakonh ne ó-nheghtyeh ne deyunnonskwaronde; nene jiyutharadadonhhatye ne Luhith enhhontstarane nenhhenhhodirathenhhatyé nene ji-niyeyuthahhìnonh ne Horonaim enhhondewennaketskó denhhodihhènreghde denhhonghshenthoghsere ne atkaronnyát onghdònhònweh.

6 Ikenh ne raoghnekáòkon ne Nimrim kàyese wahhy òndón: ásékenh nohhonde donghstathen dontdokerike, ne nohhonde wákonnihheye, yaghkaneká thiyejohhondodenh.

7 Nekady wahhònny nen-yawédowànenh nenrodiyè-nah, neony nene ji-nahhoden ro-nadaderoghròkyh ro-natyé-nighdonh, t'kàkonde èrenh enhhadihhàwighde ji-nonkà yuy yhonhhenghdonh ne oseghkhòkon.

8 Ikenh nen-yádeyakohhenreghdonh thádejoghkwadasedonh ne jiyutnyonwaràde jidewakdatyé ne Moab: ne yehhawènnode yádehhaghshenthoghs ányoh erhar ne kén-ikenh ne ji-nonkà

Eglaim, neony ne yehhawènnode yádehhaghshenthoghs ányoh erhar ne kèn-ikenh ne ji-nonkà Beer-elim.

9 Nene raoghnèkanoghs ne Dimon t'kàkonde enkanekwenghsanaghne: ikenh senhhá èsó Enhhihheghse ne raonhhakeh ne Dimon, kenrex enhhoráné raonhhakeh ne ne shonwányakenseh ne Moab, nokhony ne ro-nonhhakeh ne tho-nadadenraonh ne jiwadonghwenjàde.

CHAP. XVI.

I *Moab wahhonwaghrejàron nene daondondeghyaron naonsahhothòndatshe ne Kevistus raoyanertsera*, 6.

YAETSHIYATYENS ne niyakaah ne deyudinákarondonhah ne ji-nonkà ne ro-naderighwatsteristonh ne jityudaghsawe jiwadonghwenjàde ne Sela ne karhàkonh, ji-nonkà ne tyunònde ne konwayenhah ne Zion.

2 Eghwahhy nen-yàwèn, nene ji-nìyught ne yuyádaghdonhonh jidènhah issy yekonwayádontyonh ne ojí-naghkwakonh, nekady wahhonny ne shakoyénhokonhah ne tyunathonwìsen ne Moab ehhenkònnewe jidehhatshothoghthá ne Arnon.

3 Dese-niyádoreght, se-niweyennèndán ne jikajenhhayén ne adewendeghtserá, saderaghkwawerhoghst ji-nìyught ne aghsonthenneh nene shádewaghsènnenh ne entyeh nenwadeghniserenhhàwy; jaghseght ne issy yewatyonh, toghsa deghjhise-

nínikonghraserenh ne nene royádaghdonhonhhatyese.

4 Kinyoh nene isay yewakatyonh enskatneh jennakerat nise, Moab: ise wahhy enhhondéhòrokde ne jithadikonghsonde ne shako-naghseghthá: ikenh nenehné dehhadi iyare o-nenh enwadòkden naah, nene shako-naghseghthá enhhonghtkáwe wahhy, nene shakoghghwishathá wahhy ronwanaghdondonh né neghwadonghwenjàde.

5 Neony kendenreghtseràkonh t'kàkonde nene káshatstenghserakwé-nìyú ne yuderighwakénseraghkwenh; neony t'kàkonde ne enhhennitskwaraghkwe ne jitokenghskéònweh ne jirodaghskwahhere ne Dawed, dehhayádoreghthá nokhony résax ne kajenhhayenghtsera nadewendeghtsera, neony karókdeghkenhhá natdakwarighsyonghtsera.

6 Yonkwaghrònkenh ne ji-nihhanàyeh ne Moab; akwah yuneghrakwah jiranàyeh: ony akwah okthihhadatkowànenh, neony ne rao-nayeghtsera, neony ne rao-nákhwenghtsera: nok ne raonowendá yaghná eghthayàwen.

7 Nekady wahhònny t'kàkonde ne Moab denhhohhenreghdase ányoh erhar ne Moab, thentkàkwekde t'kàkonde den-yakohhènreghde ányoh erhar: ásekenh ne jithorighwakenseré ne Ker-hareseth ne enghjhisewànane; orighwiyú wahhy ronwadiyenghdonh.

8 Ikenh ne jirohheghdayen ne Heshbon yukenhheyón deyutyòkdonh, neony ne raó-nenhhare ne Sibmah: nene raodiyanedá ne nyaghdethadirighwayèry wahhy dehhonwadighrighdonh eghdakeh watyonh ne kayádakwé-nìyú ne radiyenthoghthá ne kén-ikenh, wahhy wahhònnewe sháden-yàwen ony ne raonhhakeh ne Jazer, ne rodiyádaghdonh-

onhhatyese wáthondohhetste ne karhàkonh; ne nao-nhaghde wahhy yádeyudeweyàde, wahhy dehhodinyadariyakonh:

9 Nekady wahhonny Wakeryéndaxhenghse ne jidehhaghshenthoghs ne Jazer ne raó-nenhhare ne Sibmah: Enkonghnèkanonde ne nakkaghsery enke-né, O Heshbon, neony ne Elealeh; ne sadewennaketskwenh nene sakennhá kahhighk, neony ne ji-nenghsennekerìyake, nenwasense.

10 Neony ne adonnharaghk èrenh wahhy skahawíghdonh, neony ne adonnharaghk skayakenhhonh nen-yawédowànenh ne jikahheghdayèndon; neony ne jiyúnenhharhe; yaghthádaonsayeriwaghkwé, yahhony ne thaonsayakodewennaketskwen: nene dehhadinonwayenghthá yaghthádaadinonwayenghde ne wine ne jiradighnekonnyathá; Nenwaxhón yahhahhonwe nenhhadighnekònny, (ji-niyeyenthonkwaghs no-nenhhare,) enhhondewennaketsko naonghtkáwé.

11 Ne wahhònny akhaghsá akwèryh t'kàkonde enkawennadatyé en-yurakaregkre ji-nìyught ne ó-nòwa ne karenghsodarikhòn enkarihhònny ne Moab, neony kewennìyú ne ji-nityutyèrenh nakonhhátseràkonh ne Ker-haresh.

12 Neony étho nen-yàwen, ne o-nenh wahhy ronwàkenh nene Moab nenshádehhoghwishenhhèyonh thó-nikonghrenhonh ne e-nekenh nikànakde, nene t'kàkonde entre ne rao-nakdadokenghdy ne naaderènnayén; nok yaghthádaadèntshá.

13 Ne nekén ne kén-ìkenh ne owènná ne Royaner ne rodàdyh ne ji-niyutyerenh ne Moab jinahhe ne éthone.

14 Nok nonwa ne Royaner ne rodàdyh, wahhenron, kàró naghsenh niyughseràkeh, ji-nìyught ne ji-

yughserade-nyón ne thakonwanháònhah, neony ne raónwesenghtsera ne Moab wahhonwaghswén wahhy, yákàkwekde ne jikentyughkowànenh nok neh wákodàdenre àkwah nìwaah ony akoyádánetskhah.

CHAP. XVII.

I Syria nok Israel wahhonwadinikonghraxháde. 6. 9.

NE ji-niyudaghkondànyh ne Damascus. Jatkaghthoh, Damascus èrenh sonthaàwighde ne jikanadowanenné, neony eghyáódon-yòdané ne atkaronnyát.

2 Ne jikanadayèndon ne Aroer wahhy konwanadewendeghdonh; enkonnityughkònny nene t'kàkonde ehhenkontyén, nene yahhonghká thakonwadighderonghkwén.

3 Ne jiwadénhenrode neony t'kàkonde denkadenghstonh entkayenghdaghkwé Ephraim, neony ne kayanertsera entkayenghdaghkwé Damascus, nok neh entyakodàdenre ne Syria: kénné nen-yàwen ne ro-nonhhá ji-nìyught ne ónwesenghtsera ne shakoyénhokonhah ne Israel, ràdon ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon.

4 Neony ne enweghniserádeke eghnen-yàwen, nene raónwesenghtsera ne Yàkwek nenskadentstonhah, neony ne jirorésenh ne raówaghronneh ne aonsondeghyaron ne jiówaghroskón.

5 Neony kénnen-yàwen ji-nìyught ne o-nenh ne ronkweh enghrennekerìyáke enhharoroke ne onenghste, neony wahhanaghsaronkó ranontshakeh waráde; neony kénnen-yàwen ji-nìyught nene ra

onhhá jirarorox ne oghraghde ne jiyonghraghkwanyón ne Rephaim.

6 Shèkonh rodiroghronhhatye ó-nenhhare kahhighk ehhenkayèndáké, ji-nìyught ne ayondawedón ne olive karònda, tekenyh doka ony aghsenh niyughyendon nakwah e-nekenh yudé-nhaghdohhetstaghkonh, kayèryh dòká ony wisk nene atsteh yunadé-nhaghdohhetstaghkonh yudaghyadoónh nethoh, ràdon ne Royaner Nìyoh ne Israel.

7 Ne éthone enweghniseràdeke ne ronkweh enhhoyádìsake ne royádisón, neony ne raokará enhhadewennò daghkwé ne ji-nonkà ne Enskat Royadadokenghdy ne Israel.

8 Neony yaghthaàkén ne jiyeyádaraghsthá, ne raoyádenghsera ne rasnonkeh, yahhony thaadewennòdaghkwé nene ji-nahhoden ne raosnonghsá ne roghsón, káok nikàyén ne jiwatheghdònnyh nikahheghdaaghnehhah nedenhens nekayádònnyh.

9 Ne eghniseràkonh ne yughnìronh ne raodenadáòkon eghnen-yàwen ji-nìyught ne wadewendeghdonh ne jiyunhaghdonde, neony ne nakwah e-nekenh yude-nhaghdohhetstaghkwenh, nene ronènronh, ne tyuriwa ne shakoyénhokonhah ne Israel: neony wahhadinadayeshá wahhontkaròmny.

10 Ne wákarihhònny ne jieghjhisewánikonrhenhonh ne Nìyoh nene sayádaderightsera, nokhony yaghdesadénnikonrare ne Otstenra ne sáshatstenghsera; nekady wahhònny ne jenthoh ne yaónwèsaght ne yeyenthoghthá, neony étho enghsyen ne ne yukòndonh deyaójì-neghthá:

11 Eghniseràkonh nenhenghseghyaron ne sayenthonh, neony ne orhónke-neh nene sànén ne enghsákarìdade nakondeghyaron; nok nene nen-yakennekerìyáke eghyen-yúdon-yòdáne ne eghniseràkonh

neó-nikonghraxhúdane neony ne wáthó-nikonryake ne jirawery ndaxhenghse.

12 Aderyéndakaryaghtsera kanonghwakdenghsera ne jikentyughkowànenh ne onkwehhòkon, nene yurîtstare ne ji-nikarîtstodenh ne kanyadarákeghkowah; neony ne thodiyádakondatyeghdonh ne niyádeyonghwenjàkeh, nene wahhònny ne dahhadiyádakondatyéghde ji-nìyught ne jikaghnawahhere ne kaghnekáshatste noghnèkanoghs!

13 Ne niyádeyonghwenjàkeh eghthahhontyádòndy ánayàwen ji-nìyught ne kaghnekowànenh aontnekannhodònkó: nok Nìyoh t'kàkonde enghshakorighwaghsten, neony enhhondekò ì-nonh niyòre, neony enhho-natsherháde t'kàkonde ji-nìyught ne óshewaghsery ne jiyunondowànenghse ohhèndonh ne jiyaode, neony akwah ji-nìyught ne othè-non aondayukarhade-nyané ohhèndonh ne jideyuweradasehhatyé.

14 Neony, jatkaghthoh, ne o-nenh yahhonderighwihhewe ne yúkaraghskbah deyúnikonrhàrah; neony arekhó orhónke-neh thiyeyuhheh yaghden wahhy. Ne nekén-ikenh eghnikonh enhhonwadirakwen nene yonkhikaròonnyh, neony eghnihhonaderáshodenh nene thiyeyonkhighkhwenh.

CHAP. XVIII.

I *Nìyoh, waghshakodeweyendon neraonkweda, wahhy enghshakoghdonde ne Ethiopiansàka:* 7.

ADERYENDAKARYAGHTSERA karonghyakenghsera ne jidewadonghwenjàde yuraghk-

wawerhoghstonh wadonh o-neráhhontsha, nene issy nonkadighkonh ne jikayyhonhhade-nyón ne Ethiòpia :

2 Nene thonwanhaonh ne kentyughkwá ne jinonkà ne niyadekayanertseràkonh ne kanyadarakdákòwah, shaden-yawen ne kahhònwakonh ne oghshonwennidákòwah ne oghnekakeh, wahhenrón, Wàse-neh, jonhhá ne yughsnòre ne sewarìwenhhàwise, nene jiyakaonghwenjàde thádewatyonhhatye nokhony yetshihhayenghsònnyh, ne onkwehhokonkeh yuneghrakwah ne jitho-nadaghsawe kenghyákarighwihhewe ; ne nákaonghwenjodén wadé-nyendaghkwenthonh nokhony dehhonwanaraghsídakenseraghkwenh, rao-nadonghwenjakeh ne kayyhonhhadenyón ne thiyehhonwadighkhwenh !

3 Sewanakeraghserakwèkonh ne jiyonghwenjàde, neony sewanakere-nyón ne onghwenjakeh, sewatkaghthoh, ne o-nenh enhhanyádaraketskó ne yenyadarohharaghk'wá ne jiyunondowànenghse ; neony ne o-nenh yenhharondade ne jothonrakwàdon, sewathòndek.

4 Ikenh ethose ne Royaner nihhakyeraseh, Yenkadorishén, neony Denkyádòreghde ne ji-nonnike-nakere ji-nìyught nokthiyádeyutdakarawenh ne yúdarihhenh ohhondakeh ne konnihhèyonghse, neony ne ji-nìyught ne otshàda ne enkaaweyenghste ne jiyúdarihhenh ne ji-niyakennekerìyáx.

5 Nene arekhó ne ji-niyakennekerìyáx, ne o-nenh ne deyuwìronde deyûkòronh ondeweyennèndáne naah, neony ne deyughyaghyujis ne ó-nenhhare o-nenh wahhy wadonnisaaghs ne jiyujíjaghararàkonh, dejàronh enhhayáke ne yúnhaghdòndon deyuwìronde enrade nene yontsthá ne yé-nhagh-

doskarathá, neony èrenh enhhahhàwighde nokhony enhhàyáke ne yúnhaghdòndon.

6 Enskatneh enhhonwadideron ji-nonká ne jidénhokonhah ne jiyunonde-nyón, neony ne kondiryú ne jiyonghwenjàde: neony ne jídénhokonhah étho enkondikennhìyáke o-nonhhakeh, nokhony kondiryúdakwèkonh ne onghwenjakeh étho enkondoghseron ne o-nonhhakeh.

7 Ne éthone nònweh wahhy ehhenkahhé ne Royaner-neh ne kentyughkowanenhhòkon ne onkwehhòkon thiyádehho-nadokwenh nokhony thiyehhonwadighk'wenh, ne onkwehhokonkeh dàweghde yuneghrakwah ne jitho-nadaghsawe nene shèkonh nonwa, ne nákaonghwenjoden wade-nyendaghkwenthonh nokhony dehhonwanaraghsídakenseraghkwenh ro-nonhhá rao-nadonghwenjakeh ne jikayyhonhhade-nyón thiyehhonwadighk'wenh, ne jikànakde ne raoghsènná ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, ne jiyunònde Zion.

CHAP. XIX.

1 *Ne waoderaswaxhade ne Egypt.* 11. 18. 23.

NE ji-niyudaghkowànenh ne Egypt. Jatkaghthoh, ne Royaner roghse ne ne deyutshadakah, neony t'kàkonde enrawe étho Egypt; neony ne aoyádònnyh ne Egypt yukondatye èrenh enskaghkwidon, neony ne awèryh ne Egypt wahhy enskawista nawenghdón étho shádewaghsènnenh.

2 Neony Iih étho yâdenkhèdenghste ne Egyp-

tians-àka nene ok ro-nonhhá enhhondadatkònden denhhadighnyòden: neony t'kàkonde enhhonderiyú niyádehhàdyh ok né denhhadighnyòden ne yadadékènhah, nokhony okthentkàkwekde ne dehhonnonghsanekhahhón ne denhhadighnyòden; nene kanadowànenh ne denke-nighnyòden ne shádekanadowànenh, neony ne kayanertsera en-yutkònden ne kayanertsera.

3 Neony ne aó-nikonra ne Egypt wahhy wákayádakenhheyé étho shádewaghsènnenh; neony Iih enkaghdonde ne kajenhhayenghtsera ne étho: neony enhhonnèsake ne kayádònnyh, neony ne jinonkà ne yaweryéndìyught, neony ne ro-nonhhakeh ne ne dehho-nadaderénnhaonh ne kánikonra, neony ne ji-nonkà ne ronnè-yonghs. (ro-natkon.)

4 Neony ne Egyptians-àka yenkheyaghtkawe ne radisnonkeh radiyaneda nene enghshakodironghyàkende: neony ne dehhoghskhennyase ne koraghkòwah ne enghshakotsteriste, ràdon ne Royaner, ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon.

5 Neony ne oghnekáòkon endewasénné entkayenghdaghkwe ne kanyadarákeghkòwah, neony ne kjikayyhonhhadatye káyese wahhy enwàdon nokhony onghstathén.

6 Neony denkontkarhadèny ne kayyhonhhadenyón ì-nonh niyòre, neony ne yuyyhonhhenghdanyôn ne ao-nheghtsera t'kàkonde wahhy aòkon enwàdon nokhony enwaghstathén: ne awenkeh wadonnyathá ony thityughsórhenhonh t'kàkonde onghstathén.

7 Ne kaghyadonghsera nawenkeh wadonnyathâ ne kayyhonhhakda ne nikayyhonhhaah, ne jideyutshaghrakaráwanyón, neony ji-niyádekonghshón kayenthonh kayyhonhhakda ne nikayyhonh-

hasá, t'kàkonde enwaghstathén, wahhy enkonwanadòry, neony ò-nenh káthonghdeh.

8 Nene radijakwaghs ony t'kàkonde enhhodinikonranén, neony radikwèkonh nene rodiristohhonh étho kayyhonhhakonh ne nikayyhonhhasa wahhy t'kàkonde enhhodínikonranén, neony ro-nonhhá nene ro-nadáarohhonh ne yondenyeghroghk'wá étho oghnekakeh t'kàkonde enhhadínikonghkenhheye.

9 Senhhá issy nònweh ji-nihhàwenh, ro-nonhhá ne ne rodiyúde ne kaghskarìyuh ne yeyenthoghthá, neony ro-nonhhá nene rodinenwenh ne jikayúdenhonh ne yonde-nyeghroghk'wá, t'kàkonde yádenwatyeghste.

10 Neony t'kàkonde denshodirise waderyéndònnyh ne thoìkenh, akwèkonh nene èsó tyughnekontyésé neony ne kenjonghk yunade-nhonwádayèndon.

11 Orighwìyú wahhy ne rodiyádaneghrakwaghde-nyón ne Zoan rodídeh, ne rodijenhhayén ne rodínikonghrowànenghse ne ronwajenhhayènny ne Pharaoh ánahhadiyádodénné ji-nìyught ne karyú radínikonghraxhenh: oghnahhoden ensewenron ne raonhhakeh ne Pharaoh, Iih naah rakyenhah ne ró-nikonghrowànenh, ne ronwayenhah ne orighwakàyonh shi-koraghkowatshón?

12 Ká niyehho-nè-nonh? ká ne sonkwedá ne rodínikonghrowànenghse? kinyoh ony yesaghròryh nonwa, nokhony rodidòkenghs ji-nihhotyughkwatshanight ne Royaner waderyéndaghson ne ro-nonhhakeh ne Egypt.

13 Nene rodiyádaneghrakwaghde-nyón ne Zoan wahhy wahhodídeghske, nene rodiyádaneghrakwaghde-nyón ne Noph rodirighwayádaghdonhouh

wahhy; ro-nonhha ony rodiyádondakwenh ne jiyuyanere ne Egypt; sháden-yàwén ony ne rononhhá nene eghradideron nene kaghwajìra shodídàrah ne thoìkenh.

14 Ne Royaner okthiyádehhowenryeh ne èrenh nihho-natyeradonh thihho-naderonhonghdonh ne kánikonra ne shádewaghsènnenh ne thoìkenh neony ro-nonhhá wahhy raodiriwa ne Egypt nene kayúdenghserakwèkonh jiwahhadirighwayádaghdon ne thoìkenh, ji-nìyught ne ròonkweh ne rononghwaraghdonhónh dehhókajaghreghseronné ne jiratstìkonghs.

15 Yahhony kaneká thaonsakonwayúdenghse ne Egypt, nene o-nònjyh nedénhens odaghsá, yúnhaghdonde nedénhens thiyádaonraghdade, onghdony éthò.

16 Ne enweghniseràde sháden-yàwen ji-nonkà ne akó-nheghtyénhòkon; neony wahhy enhhaditshanike nokhony enhhodighderonné, enkarihhònny ne den-yudihhèndonwé ne rasnonkeh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, nene wáthakarenron thondahhárhòroke.

17 Neony ne jiwadonghwenjàde ne Judah ne t'kàkonde wahhy yuneghrakwah kowànenh yutderonghk ne ji-nonkà ne Egypt; niyádeyákonh nene yen-yakowennìsaghde nethoìkenh t'kàkonde wahhy enhhatshanìke ne raonhhátseràkonh, enkarihhònny ne raojenhhayenghtsera ne Royaner ne kentyughkowanenghtsera ne ne roderihhókdaghkwenh jiroweyennendaonh jidehhodinyode.

18 Ne enweghniseràde nene wisk nikanàdakeh ne jiwadonghwenjàde ne Egypt enhhadàdy ne owènná ne Canaan, neony yughnìrhon jirodàdy ne Royaner-neh ne kentyughkowanenhhòkon: en-

skat wahhy enkonwanadonghkwé, Ne kanàda ne waghdondonh yutkaronniónh.

19 Ne enweghniseràde wahhy en-yeyadarane jiyeyádaraghsthá ne Royaner-neh ne shádewaghsènnenh ne jiwadonghwenjàde ne Egypt, neony ne kanawaaghda ne jiyutnyonwaràde ne Royaner-neh. étho.

20 Neony ne wahhy enwadé-nyendenghstaghkwen neony ne enkarighwaghnìratste ne Royaner-neh ne kentyughkowanenhhòkon ne jiwadonghwenjàde ne Egypt: wahhy yádenhhonghshenthó ne Royaner-neh aoriwa ne jiwahhonwadighwishàde wáthonwadirihhorarake, neony endeghshakodennyeghde ne en seghshakoyadakó, nokhony rakowànenh, neony enseghshakoyadakó.

21 Neony ne Royaner wahhy enhhonwayenderháne ne Egypt, neony ne Egyptians-àka wahhy enhhonaderyendarane ne enweghniseràde, neony eghnenhhadìyere enhhenwennèyon ojistakeh enhho-nàdy enhhonwenneyon enhhonwarighwánèken, orighwìyú, enshonwarharatsten ne karighwiyughstaghk ne Royaner-neh, neony eghnenhhadìyere enhhadìnaghne.

22 Neony ne Royaner t'kàkonde enhhaghdónde ne Egypt; enghshakoyenghdanyón nokhony enseghshakojènde: neony denshontkarhadèny ony Royaner-neh, neony raonhhy wahhy t'kàkonde enthónnikonghraghsaaghde enhhadirighwanèndon ne ro-nonhhà, ony enshadiyewendáné.

23 Ne enweghniseràde t'kàkonde wahhy enyuhhàdénnè ne yuhhahhakwé-nìyú entyuhhahhòndáné Egypt ne ji-nonkà ne Assyria; neony ne Assyrian-àka enhhònnewe étho Egypt, nokneh Egyptian-àka étho Assyria; neony ne Egyptians-

àka ne wahhy enghshakodiyúdenghse enskatneh ne Assyrians-àka.

24 Ne enweghniseràdeke nene Israel ne naghsenhhadónt nene Egypt neony ne Assyria, shádenyàwen ne kayádaderightsera nè shádewaghsènnenh ne jiwadonghwenjàde;

25 Raonhhá ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon enghshakoyádadèrighste, wahhenron, Yakodaghskats ne Egypt nakonkweda, nokhony ne Assyria ne yuyúde ne kesnonkeh, ne Israel ne nakwadonnharaghk wakatye-nawaghstonh.

CHAP. XX.

NE yughseràde nene Tartan yahhoyádòrenne ne Ashdod, (ne o-nenh ne Sargon ne koraghkòwah ne Assyria yahhodennyeghde,) neony waghyaderìyú ne wátnighnyòden ne Ashdod, ony wahhoyè-ná;

2 Akwah kady shátkariwaghde ne Royaner wahhadàdy ne raonhhakeh ne Isaiah ne royenhah ne Amos, wahhenron, Wàs, neony serighsyh ne kanyádaràdens denghsatyákwaranhaghsy, nokhony enghsaraghdaghsy. neony étho nahhàyere, ìre raohhayenghsoskón nokhony raoghskáwe.

3 Neony ràwenh ne Royaner, Shadèyught jinìyught ne rinháse ne Isaiah dehhodawenryeh raòhhayenghsoskòn nokhony raoghskáwe aghsenh niyughseràkeh ne wadé-nyendenghstonh ji-niyuneghrakwah ne aonhhakeh ne Egypt nokhony naonhhakeh ne Ethiopia;

4 Ehhony neu-yàwenne ne koraghkòwah ne

Assyria ènenh enghshakoghsharineglide ne Egyptians-akakeh eghyakodennaghskònnyh, neony ne Ethiopians-aka e-naghskwá, nityakoyenhah nokhony nakoxdènhah, akohhayenghsoskón nokhony akoghskáwe, shádèyught ony ne thihho-natnátshakwathonh, nene rao-nadehhatsera ne Egypt.

5 Neony ro-nonhhá wahhy enhhodighderonne nokhony enhhondehhén ne Ethiopia ne rodirighwarhàre, neony ne Egypt ne rao-nónwesenghtsera.

6 Neony ne ye-nakere ne kén-ìkenh kawe-node wahhy enhhonniron ne enweghniserâdeke, Jatkaghthoh, ji-nekén niyonkwarighwarhàre, dòká nonkenh aedewadekó ne nayonkhiyádake-nhá ayonkhiyè-nawase nene daonsayonkhiyádonkoghdaghkwe ne ji-nonkà ne koraghkòwah Assyria: neony oghnen-yàwenne nenjidewányàkénne.

CHAP. XXI.

1 *Ne wákaryhè-nénné ne jikanadowânenh.* 11. 13.

NE konwaghwishadonh ne jiyaghdeye-nakere kàyesé wàdonghs ne kanyadarákeghkòwah. Ji-niyught ne deyuweradàseh entyèkeh nondohhetste; eghkady dàweghde ji-nonkà ne yaghdetye-nakere kàyese wàdonghs, daweghde ne ji-nonkà tyuneghrakwah jiwadonghwenjàde.

2 Onikonghraxhádané jirotkaghthonh ne naah rorihhowanaghdonh ne iih-neh; Ne ne yaghdokenghske dekenh wáthó-nikonghraseren watninònwayenghde jideghninonwayenghthá thiyaghshakotkowanaghden, nokhony ne shakodighk'waghs thiyaghshakodighk'wá. eghyahhaseh, O Elam:

deghtswawênhek, O Media: akwekonh ne entyakaonriserakerén Iih dekdenghstonh.

3 Ne kady wahhònny ne jikatyádanhaghsthá nenwahhy kananonh ne karonghyakenghsera; onkyè-ná wahhy ne nyádewakde ne karonghyakenghserá, akwah ji-nikaronghyakendaghxherodenh ji-nìyught ne tyuthonwìsén ne wadewédonghs: eghdakeh wátkadontshòden ne jiwákaronke; Donké-nikonrénne jiwákatkaghthó.

4 Wadewakeryaghsishonghkwé, kaghderonghxhera donkwadónnekde: ne naghsondakeh ne akwadónweshenghtsera ne wáthakarhadèny ne kaghderonghxhera ne iih-neh.

5 Se-nirhàrat ne adek'waraghk, jatyeghwàdenh éthò jikanonghsode ne dehhadinenghrayendaghk'wú é-nekenghjy, sek, snekirah, satketskoh, jonkwédanoronshón, neony sewen-ye-narhoh ne aonatyadawy ne deyónnyadatsthá.

6 Ikenh ne Royaner éthone rakwennyh, Wàs, shéderonh ne enhhatyeghwàden, kinyoh raonhhá rarihhòwanah ne ji-nahhoden rotkaghthonh.

7 Neony wahhatkaghthó ne káserеghdìyuh ne nyonderiyughthá rònne deghniyaghsheh ne yakoghsadenghsneh yennitskwahherhá, ade-nàdyh kondisere, ony camels kondisere; neony wahhadahhonghsìyughste okkénthahhàyere èsó wahhy wahhatsté-nyàron.

8 Neony wáthaghshenthó, Ne kenrex: Akyaneda, ok yekàkonde Eghdewakadatdenghstonh jinònweh nikanonghsode ne é-nekenghjy ne jironatyewade akwah eghniseriyukeh, Eghwakadadîderon ji-nònweh norighwìyú wake-nonghné aghsondakwèkonh;

9 Neony, jatkaghthoh, kéndahhodihhonwisere

dahhònne deghniyaghsheh ne yakoghsadenghneh yennitskwahherhá, Neony dahharighwáseràkó wahhenron, (Babylon) ne Kanadowanenh ò-nenh donsénné ontkaròny naah, donsénné ontkaronny naah, neony akwekonh ne kayádònnyh ne naoniyoh dehhoghrighdonh raonghwenjohhetstonh.

10 O jikitskwaeghstha, neony ne ò-nenghse ne jiwakatswénkarakwenghdarhónh: nene ji-nahhoden Riyathònde ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, ne Niyoh ne Israel, ne Wákerihhòwanaghde ne isekeh.

11 ¶ Ne ji-nihhodaghkondànyh ne Dumah Dahhake-nadon ji-nonne Seir daondakyàkénne, dehhonenrayén rotyewade, ji-nahhoden ne ji-nehhoden ne aghsonthenneh?

12 Wahhenron ne dehho-nenrayén ne rotyewade, ònwé ne orhónke-néh, nokhony ne aghsonthenneh: dòká nonkenh ensewa righwanèndon ensewarighwìsake, sewarighwìsak dondajaghket, kàró.

13 ¶ Ne ji-niyuxde ne Arabia, ne karhakonhhònweh ne étho Arabia etho enjatyén, Odesewadawènry kentyughkwá ne Dedanim.

14 Ne jiye-nakeronnyón ne jiwadonghwenjàde ne Tema wahhonwaghnekihheghse nene ro-nyadathenghse, wahhadiyúdatshé neraodinadaroghk nene ao-nadekwén.

15 Ikenh sahhadinyàkense ne ásharékòwah, dàweghde ne ji-nonkà ne tyuyakenhónh násharékòwah, neony dàweghde ne ji-nonkà ne daaghsatshakede daaghsadontshòden eghdakeh, neony dàweghde ne ji-nonkà ne ó-nikonghranonghwakdane ne aderiyughserá.

16 Ikenh éthone ne Royaner wahhakwenhha-

ghse ne iih-neh, Neyughserade, ne entyuyanenhhawe ne jiyughserade-nyón ne kanhaónh, neony ónwesenghserakwèkonh ne Kedar t'kàkonde wakenhheye:

17 Neony ne ny denhhodikedoghde ne ji-nikentyughkwá ne radinenghrenhhawe ne jiwaderiyuh, nene roditshaghnighde-nyón nene shakoyénhokonhah ne Kedar, ne ne t'kàkonde wahhy enhhonwanaghsthoghde: ikenh ne Royaner Nìyoh ne. Israel ne thowenni rekenhonh.

CHAP. XXII.

I *Ne ne wahhonwadinàdaranekentyughkwá ne Jews-aká wahhonwadinonghskarihhàdon ne Persians:* 8.

NE ne ji-niyuxde neryendá ne oghrònwakonh ne jirodokádènnyh. Oghnesayadawen nonwá nene wahhy wesewakwekhé-ne eghweseweghde ji-nonkà ne kanonghsaken-yade?

2 Ise wahhy nenekananonh ne desade-nyonh, kowànenh wathonwadínikonrhàren jikanadowànenh, ne yudonnharah kanadowànenh. ne sheyáwenthonh onkwehhòkon yaghwahhy dehhonwanáwenthónh aonghdón ne ásharékòwah, yaghwahhy aderiyughserakeh dehho-nenhhèyonh.

3 Akwèkonh ne yesaderighwatsteristase enskatneh wahhy jiwahhondekó, radinerenh wahhy ne ji-nonkà ne shakodiyáx: akwèkonh ji-nìkonh ne wáondatyádatshènry nisekeh enskatneh ye-nerenh, nene inonh yakodékwaghdonh.

4 Ne kady wahhònny Wákiron, Dondakwatkaghrawenryeh nìih, Denkaghshenthó nakwah yughyúthiye, yaghdewakyúdenhonh naonkonrishèndáne nètyuriwa ne jiokthiyeghshakodighk'waghs ne konwadiyénhokonhah ne akonkwedá.

5 Ikenh ne wahhy ne weghniseràde ne deyúnikonrhàrah, neony ne dehhonwanaraghsidakénseraghkwenh, neony ne wádewadekhaghsyònkó thiyádewennídònny ne Royaner-neh Nìyoh ne kentyughkowanenhhòkon ne oghrònwakonh ne jirodokádènnyh, denskaghrighdon eghdakeh ensewatyón ne jidewaghsenghdode, neony ne yádenhhonghshenthó ne jityunonde-nyón.

6 Neony Elam raohhayenghsoskón ne kasereghdìyuh ne ne ronderiyughthà ne ronnonkwehhòkon nokhony ne yakoghsadenghsneh ronnitskwahherhá, neony ne Kir wahharhoroxhy ne deyónnyadatsthá.

7 Neony t'kàkonde eghnen-yawénné, nene sarakwenh oghronwakonghshón enkànaghné ne kásereghkhòkon ne ne yonderiyughthá, (chariotskonwàyats,) neony ne yakoghsadenghsneh ronnitskwahherhá ehhenhhontyén enhhadinenghrakwarighsy étho jiyudénhenghrakaronde.

8 Neony wahharhoroxhy ne jiroderhoròky ne Judah, neony enghsatkaghthó ne enweghniseràdeke né deyónnyadatstha ne jikanonghsode ne karhakonhhònweh.

9 Sewatkaghthonh ony ne jidekaghrighdonh ne raode-nàda ne Dawed, neony wahhy ro-natkade; neony wahhadiroroke enskatneh ne oghnekáòkon nene eghdakeh yonghraghkwanyón weghkwayèndon:

10 Neony sewaghratsheraghkwenthonh ne jikanonghsòdon ne Jerusalem, neony ne jikanonghsò-

don desewaghrighdonh eghdakeh sewatyonh ne ne aesewaghniràdon ne jîdewaghsenghdode no-nèn-yá.

11 Desewaghron-yònnyh ony ne t'ke-nînihhòkenh ne tekenyh ne jidewaghsenghdode no-nènyá nene tyuriwa ne oghnekanoghs nene tyuxdènhah jiweghkwayén: nok yaghthiyesewatkaghthonh ne raonnison ne tho-ìkenh, yahhony né deghjhisewadewennodaghkonh ne raonhhakeh nene thorighwakanònnyh ne náò-nenh.

12 Neony ne weghniseràde kénnihhoyèrenh ne Royàner Nìyoh ne kentyughkowanenhhòkon enthonwadinadon neyádenhhonghshenthoghseron neony ne enhhodínikonranen, neony ne ji-nonkà yenhhodinonwarénne, neony ne ji-nonkà ne ro-nadérhorokdonh ne kanyádaràdens:

13 Neony, jatkaghthoh, jadonnharenh nokhony jatshennònnyh, enkonwaríyú ne deyudinakares ony enkonwaryú deyudinákarondonhah, denhhontskaón nówaronh nokhony enhhadighnekira ne wine: kinyoh dedewatskaónh nokhony dewaghnekirah, ikenh en-yurhénne wahhy endewenhheye.

14 Neony wahhy endennhodònkó ne kahhonghdakonh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, Orighwìyú ne ken-ìkenh kayádaghdonghtsera yaghdeyàweght daonsesatyádohhetste ji-niyòre enghsihheye, ràdon ne Royàner Nìyoh ne kentyughkowanenhhòkon.

15 Kénnihhoyèrenh ne Royàner Nìyoh ne kentyughkowanenhhòkon, Wàs, jè-nah ji-nonkà ne raghwistanonghné ne wadeghyaronghs, shádenyàwen ne ji-nonkà ne Shebna, nene issy nákanonghsadyh, ony enghsiron,

16 Oghnaghsatyere ne kenthoh neony yese-nik-

wèkonh ne kenthoh, nene deseghtstarathedonh dedeghtsyádinekenhonh ne jiyeyádadaryón ne kenthonh, ji-nìyught raonhhá ne ne deshoghstarathedonh ne seghtsyádakwenh ne jiyondatyádadaaghsthá ne é-ne kenghjy, neony ne ne ronwayadat ne étho ro-nakeràdonh ne yádehhayadyh ne otstenghròkonh ?

17 Jatkaghthoh, ne Royaner wahhy èrenh enghyayádenhhàwighde nene thikáshatste jise-naghskwá enwàdon, wahhy orighwìyú enghyárhòroke.

18 Raonhhá wahhy orighwìyú thentyennonghdónse densyakarhadèny neony rasnonkeh enrade issy yenghyayádòndy ji-nìyught naghthènnon ne ji-nonkà ne ye-nakeraghserowànenh : étho wahhy yenghsihheye, neony étho wahhy ne káseregh dìyuh nene yonderiyughthá ne sónwesenghtsera ne wahhy ne adehhenghsera ne jiro-nonghsode ne sayanedá.

19 Neony Iih enkon-yádinekenwe ne jisànakde jiigh sede, neony ne ji-nisakwe-nyatsera t'kàkonde eghdakeh enhhòdy.

20 Neony étho nen-yàwen ne enweghniserà-deke, nene yenhhironghyenhhare Iih ne rinháse ne Eliakim, ne royenhah ne Hilkiah :

21 Neony Iih ne enhhighseronnyáde ne aoskón ne satdakwarighsyonghtsera, neony enshíyádaghnìrade enke-ne ne satyádanhá, neony Iìh enhhiyadewennòdaghkwe yenskadadaghtkáwe ne eghtskowànenh raonhhá rasnonghsakonh ; neony raonhhá wahhy ronwánihhah enkenhhąke ne jiyenakere-nyón ne Jerusalem, neony ne jiro-nonghsode ne Judah.

22 Neony ne ye-nhodonkwaghthá ne jiro-nonghsode ne Dawed Iih wahhy enhhiyenghnenghsa-

rén: ne kady wahhònny enhhanhodònkó, yahhony onghká thaonsaye-nhòdon; nok raonhhá enhhanhòdon, neony yahhonghká thaye-nhodònkó.

23 Neony Iih enknirade ji-nìyught jionhhironwaroden ne jikànakde ne orighwìyú; neony raonhhá wahhy ne raónwesenghtsera enwàdon ne ennitskwaghraghxheradokenghdy ne ró-nighnenhah rao-nonghsakonh.

24 Neony akwèkonh raonhhakeh enhhontyádanyònden raónwesenghtserakwèkonh ne ró-nihhah jiro-nonghsode, neony ne dakaghwajiradatyé neony ne dayakoyakénhonhhatyé, akwèkonh nyeghnekaraghk'wá ne niyurighwaah, nene ehhentkayenghdaghkwé ne yeghnekaraghk'wá ne cup-okonhah, sháden-yàwen ne akwèkonh neyeghnekaraghk'wáokonhah nene nikaghsakaghronhah nyeghnekaraghk'wá.

25 Ne enweghniseràdeke, ràdon ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon, nene jikaronwarode naah ne ne jikaghniràdonh ne jikanakde ne orighwiyú èrenh enskahhawighdón, neony enskayakón, neony dendewásenghdón; neony ne yuxde ne t'kahhere t'kàkonde wahhy denkayakón: ikenh ne Royaner wahhy thowenninekenhonh.

CHAP. XXIII.

I *Ne ne kanoronghjìonh eghdakeh watyonh ne Tyre:* 17.

THE ji-niyughwishenghne ne Tyre. Sadewennòdenh ányoh erhar, sewahhonweyákowatshón ne

Tarshish; ikenh ne wahhy nenkàyese yudonhonh, nenwahhy yaghkaneká deskanonghsode, yaghdeyàweght aonsayondaweyáde: ne jiwadonghwenjàde ne Chittim nenwahhy thihho-natkwathowyh ne ro-nonhhakeh.

2 Dájadòdek, ne kaweghnoghkwakonh sewanakeratyé, ise ne desewanonwayenghthá ne Zion, ne ne desewanyadariyakonh kanyadarákeghkòwah, nenro-natyé-nighdonh.

3 Neony ne jikaghnekowànenh ne raò-nen ne Sihor, ne ji-niyakennekeriyáx ne jikayyhonhhadatye, nená nenwadonghradaghkwé; neony naah watkeron naonhhá ne niyádeyonghwenjàkeh.

4 Sadehhenghsek O Zidon; ikenh ne kanyadarákeghkowah ne tyudàdyh, shádeyught ony ne aóshatstenghsera ne kanyadarákeghkòwah, wákenron, Yadewakeronghyakenh ne karonghyakenghsera, yahhony dekheyadewedonghs ne exhaah, yahhony Eghdewakyèrenh naakhe-nònden daakheghsnyeonh ne radinekenghderontshonhah, yahhony dekheyeghyaron nyaghdekondinaghkwayendèryh.

5 Ji-nìyught ne jikarighwanakere ne ji-nityutyè renh ne Egypt, eghkady ony ne ro-nonhhá kowànenh yúnikonghraxhát kanonghwakdenghsera ne ji-nitkarighwanakere ne Tyre.

6 Enjadohhetste ne Tarshish; dese-nihhènreght ányoh erhar ne ne sewanakeronnyón ne jikawe-node.

7 Ne kennekén ne kén-ikenh ne sadonnharah ne jikanadowànenh, ro-nonhhá nene thodixdènhah ne áò-nenh deweghniserade-nyonghkwe? akwah aonhhá waghsikeh ì-nouh niyòre niyen-yuyádenhhawe nene yen-yughwaeghste.

8 Onghká dekonwayádoreghthá ne Tyre, ne sa-

konwaghseronnyade ne dekarenghsaron ne jikanadowànenh, ro-nonhhá ne rondenghnìnonghs ne wahhy ne rodiyádaneghrakwaghde-nyón, ro-nonhhá wahhy ro-natkonnyenghst ne dehhadinonwayenghthá ne jiyonghwenjàde?

9 Ne Royaner ne kentyughkowanenhhokon waderyéndonnyh, nene enkahhonjighstonh ne kanayeghsera akwèkonh ne ónwesenghtsera, neony nene yenhhonwadiyathewe ji-nònweh niyudehhát akwekonh ne ro-natkonnyenghst ne jiyonghwenjàde.

10 Yádenhhondohhetste ne sadonghwenjakeh ji-nìyught ne kayyhonhhadatye, O konwadiyènhokonhah ne Tarshish: yahhothè-non ònenh deskáshatste.

11 Yáthaghjàdade èrenh nakanyadaradighkòwah; waghròndawéde ne kayanertseraòkon: ne Royaner wahhy shakoghtyawenratsheràwyh rononhhakeh ne rondenghnìnonghs ne jikanadowànenh, nene aaghdonde ne yughnìronh ro-natye-nawaghstonh ne éthoh.

12 Neony wahhenron, Yaghshèkonh thaonsaghsadonnharén, O ìse ne sewaghwishenghné ne yaghdesewanaghkwayendèryh, konwadiyénhokonhah ne Zion; satketskoh, yásadohhets ne Chittim, etho ony ne nyaghthaesonrishèndáné.

13 Jatkaghthoh, ne jiwadonghwenjàde ne Chaldeans: kén-ìkenh ronnònkweh yaghné dehhodihheghdaghserònnyh ne Assyrian aaghshakodikwadakwènny nene karhàkonh ye-nakere: rodinonghsaketskwenh ne é-nekenghjy ne étho, rodinonghsaketskwenh nyude-nonghsatkonnyenghste-nyón ne étho; nok shódaxhadonh wahhy.

14 Jadewennòdenh anyoh erhar, ìse ne sewah-

honweyákowatshón ne Tarshish: nenwahhy ne sáshatstenghsera kàyese òndon.

15 Neony t'kàkonde eghnen-yàwénne neneh ne enweghniseràdeke, nene Tyre t'kàkonde enkonwánikonrhén jàdaghk niyughseraghshenh, ne entyuyanenhhawe ne jirodeghniserade-nyonghkwe ne enskat ne koraghkòwah: oghnákenkeh nenshondòkden ne jàdaghk niyughseraghshenh wahhy ne Tyre enwaderennòden ji-nîyught ne yònkweh nokthiyúdeh yurighwayádaghdonhonh.

16 Desé-nòwaghk ne karenghsodarikhón, saghdentyonkoh ne jikanadowànenh, ìse sathonwìsen ne sarighwayádaghdonhonh nene yesánikonrhenhonh: serennakonhonse, èsó karènnakeh saderennothá, nene aontyèsén aonsayeseghyarane.

17 Neony étho nen-yàwénne, nene oghnákenkeh nenshondokden ne jàdaghk niyughseraghshenh, nene Royaner enshanadaghrè-naghse ne Tyre, neony t'kàkonde densewatkarhadèny naonhhá ne jikonwanhaonh, neony wahhy enkarighwanerake ne kanaghkwá yenke-neghde ne kayanertserakwèkonh ne jiyonghwenjàde ne aohhèndonh ne onghwenja.

18 Neony ne konwadenghninonse neony yudennhaonh wahhy kánikonghradokenghdy enke.ahake ne Royaner-neh: yah-wahhy thaontyé-nighdon ne atshennonnyaghtsera yahhony issy thiyayèyén yayondeweyendon; ikenh naodenghninonghsera ro-nonhhá rao-nàwenghk enwàdon nene Royaner raohhèndonh ye-nakere, ne ne yenkayèrike jiden-yontskaón, nokhony nene kanenakatste yakotsheronnyadonh.

CHAP. XXIV.

1 *Ne raojenhhayenghtsera ne Nìyoh ne jiwadonghwenjàde.* 13.

JATKAGHTHOH, ne Royaner raonnison ne onghwenja aòkón ; kàyese jiraonnison, neony donsahhakarhadèny donsahhánonghwetshaweron, neony thathotyeghdanyón ne jiye-nakere-nyón ne étho.

2 Neony t'kàkonde eghnen-yughdon, ji-nìyught ne onkwehhòkon, shádèyught ne rajihhenghstajyh ; ji-nìyught i-né ne ro-nháse, shádèyught i-né ne rowennìyú ; i-né ne konwanháse, ike-né kady ne yuwennìyú ; i-né ne raghnìnonghs, i-né ony ne radenghnìnonghs; i-né ne shako-nihhaghs, i-né ony ne rennihhaghs ; i-né ne rayè-naghs ne wadeghyaronghs noghwista, i-né ony ne deghshakòwighs ne wadeghyaronghs noghwista enthàón.

3 Nene jiwadonghwenjàde wahhy enkànaghné akwèkonh enwatkarhadèny aòkon, nokhony enkànaghné akwèkonh yuhhetkenhonh yutkenhonh: ásékenh wahhy Royaner thowennínekenhonh kén-ìkenh owènná.

4 Ne onghwenja yúnikonranenghs, ony wákayádakenhheye ; ne jiyonghwenjàde waoyadaryú wáóshatstenghseròndy, ony wákayádakenhheye ; ne ne radinàyese yaghdeyako-nidènronh ne onkwehhòkon ne onghwenjakeh wahhodiyádaryú wahhodishatstenghseròndy.

5 Neony ne jiyonghwenjàde ony wahhy yúdaxhenhonh yuhhetkenhonh eghdakeh yudonhónh ne

jiye-nakere-nyón ne étho, ne tyuriwa ne jio-nenh radirighwaneraakdènnyh ne orighwakeh, dehhonatkarhade-nyonh ne ji-nikarihhodenh dehhodiyakonh ne ji-niyenhhênwe daoderihhòndáke.

6 Ne kady wahhònny nene jienkonwatewèndeghde enwatshaaghdon enwaghdondón ne jiyonghwenjàde, neony ro-nonhhá nene eghradinakere kàyese wahhy enhhòndon: ne kady wahhònny ne jiye-nakeronnyón ne jiyonghwenjàde wahhy enwatshaaghdon, nok niyonkwédakeah nen-yakodàdenre.

7 Ne nàse wine en-jánikonranen, neony ne ónenhhare entkaghsòrhenne, akwèkonh ne kánikonghráòkon nene yunadónweshén yudiyeshonnyon ne denkonghshenthó.

8 Nene yontshoreghthá thiyeyakorighwaraónh thiyeghsahherá ne yako-nájayén kanájòrenh wadokdané wahhy, nene ro-naderìtstare nene ro-nadonnhahhere wadonghwenjókdane wahhy, ne adonnharaghk ne ó-nòwa nene karenghsodarikhón wadókdane wahhy.

9 Yaghwahhy thaadighnekira ne wine ne karènná; ne kaghnekáshatste wahhy enhho-natskaraden nene ne rodighnekighradonh,

10 Nene jikanadowànenh ne wádewadekhaghsyònkó, wátkarine naah eghdakeh òndon; jiniyádekanonghsakeh yudennhòdon naah ne ne yahhonghka nònkweh thiyayondaweyáde.

11 Wahhy éthò yewennodatyése ne tyuriwá ne wine étho jidekanadoknghseron; akwèkonh nadonnharah tyúkaraonh naah, nene atshoreghdon thiyeyakorighwaraónh thiyeghsahherá ne jiwadonghwenjàde ò-nenh káthonghdeh.

12 Nene kanadakonh kàyese naah òndon, neony

ne naah ne jiyudenhenghrakaronde waghdondonh konwaghrewaghdonh ji-niyenhhènwe kenhhèyon.

13 Ne o-nenh étho nen-yàwen t'kàkonde shádewaghsènnenh ne jiwadonghwenjàde kentyughkwakonh ne onkwehhòkon, akwah ánen-yàwén jiniyught ne jidewaderenhhakarenrón ne olive karònda, neony ne shadinonghkwats ne ó-nenhhare kahhighk ne o-nenh jirodiyenthokwenh.

14 Wahhy enhhondewennaketskó, denghshakodirighwaghkwén ne radikowànenghse ne Royaner-neh, rodiwèndeh denhhonghshenthó kanyadarákeghkòwah entkayenghdaghkwé.

15 Ne kady wahhònny eghjhijònwèsaght ne Royaner étho ojìrakonh, shádèyught ony ne raoghsènná ne Royaner ne Nìyoh ne Israel ne kaweghnoghkwakonh ne kanyadarákeghkòwah.

16 Ne nakwah eghdakayenghdaghkwe ji-nádeyudonghwenjókdanihhón yonkwathònde karennáòkon, shádèyught ony ne ónwesenghtsera ne jinonkà ne atdakwakwarighsyonghtsera. Nok Wákiron, Akéwaghroskón, akéwaghroskon, kanonghwakdenghsera karonghyakenghsera ne iih-neh! ne deyonké-nikonghrasere ne deyonke-nirihhonde ne jisháonke-niyúdenghserat wáthaké-nikonghraseren; orighwiyúònweh, ne dehhaké-nikonghrasere sháonke-niyudenghserat deyonke-nirihonde akwah dehhakénikonghráserhá.

17 Kaghderonghxhera, neony ne o-neghshonh, neony ne dewaghskode, wahhy sewatrànyh ìse, O sewanakere ne onghwenjakeh.

18 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne, nene raonhhá onghka enhhadekwaghse ne jityurìtstare ne kaghderonghxhera t'kàkonde yenhhayadenne oneghshonh; neony raonhhá nene dentharathén

denthayàkénné ne shádewaghsènnenh ne o-neghshonh wahhy dehhoghskwenhonh: ikenh ne jiyughsenghdakaghròndon ne e-nekenghjy tyuyenghdaghkonh kanhodonkwenh wahhy, neony ne shondondonghwenjadaghsawén shiyaondawedonh.

19 Ne jiyonghwenjàde yurighwendaonh naah deyughrionh eghdakeh yuyendaónh, ne onghwenja yahhothè-non deyure naah èrenh yawe-nonghdènnyh, ne onghwenja yuneghrakwah èrenh yutkwidonh.

20 Ne onghwenja wahhy enwatsji-nonghwadenyáde ony dentyughswade-nyáde ji-nìyught ne raghnekakasthá, neony wahhy èrenh enkaghkwidón ji-nìyught ne nikanonghsaah; neony ne aderighwadewaghdonghsera ne éthoh ne en-yughwishádе; neony endewasénne wahhy, nokhony yaghshèkonh thádaondontketskó.

21 Neony t'kàkonde eghnen-yàwen neneh ne enweghniseràdeke, nene Royaner wahhy enghshakoghrèwaghde e-nekenh ne ne e-nekenh yakodadònnyh, neony ne koraghkowatshón ne jiyonghwenjàde nene onghwenjakeh.

22 Neony enskatneh enhhonderoroke ji-nìyught nenaghskwá eghyeyakotkennison étho o-neghshonh, neony étho yenhhonwadinhòdón jiyondadenhodonghk'wá, nok oghnákénkeh yudeghniserakade enshonwadìdenre.

23 Ethone ne eghnida thiyadenwatyeghste, neony ne karaghkwá en-yudehhadáne, ne o-nenh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon ne enhhontyádakwé-nìyughste ne jiyunònde ne Zion, neony ne Jerusalem-tseràkonh, neony arekhó ne raorighwaxdènhah, ónwesenghtsera (kaghswatheghtserowànenh.)

CHAP. XXV.

I *Nene yehhariwakenghs ro-nèndonghs ne Nìyoh aoriwa ne raojenhhayenghtsera nadewendeghtsera.* 6. 9.

O SAYANER, ìse wahhy ake-Nìyoh; Enkonkòwanaghde e-nekenghjy nìse, Enkonnèndon ne saghsènna: ikenh yurighwaneghrakwaghde-nyón ji-nisatyèrenh: ne sajenhhayenghtsera ne tyuxdènhah ne wahhy ne teweghdaghkonghtsera nokhony nene tokenghskéònweh.

2 Ikenh saghsòn ne kanadowànenh yúdòn-yude; ne onkwanheghtsera de jikanadowànenh ne atkaronnyát: ne raodinonghsanoronghtsera ne thihhadideshon nene yaghthenkanadayèndáke; yahhony nonwèndonh thiyakanadonnihháke.

3 Ne kady wahhònny t'kàkonde nene yakóshatstenghseràyén ne onkwehhòkon ne en-yesónwèsaghde nìse, nene jiyunadaneghrakwaghde-nyón ne ji-niyádeyonghwenjàkeh t'kàkonde yesatshaghnighsere.

4 Ikenh sáshatstenghseràyen ne ji-nonkà nyakòdenh, ne káshatstenghsera ne ji-nonkà detyudonghwenjohhonh detyakodonghwenjònyh ne raoronghyakenghseràkonh, ne ayondaghseghdaghkwe ne jidentyuweradasehhatyé, ne akaraghkwawerhoghste ne jiyúdarihhenh, ne o-nenh thenwatyákjy enkaneghrakwaghde enwadewerenkó enwatsjídòkó ne jidenkaweradàse den-yuyáke ne jidewaghsengh dode dekanen-yáseronnyón.

5 T'kàkonde enghshewé eghdakeh ne orongh-

kwentsta ne thiyakaonghwenjadeshon ne jiyúdarihhenh ne aonghwenjathenkeh ; sháden-yàwén ony ne jiyúnhaghdòndón ne jiyuneghrakwaghdenyón t'kàkonde eghdakeh entkadàdón.

6 Neony ne kén-ìkenh yunònde t'kàkonde ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon onkwédakwèkonh ne enghshakawénnyòden ne ji-nahhódenshón ne yunarésénsé ; (atshokowaghsera,) ne wadennyode ne wine o-nonwakeh ; ne ji-nahhódenshón ne yunarésénse kananonh ne oghstaghrònwa, ne wine ne o-nonwakeh kaghneklyughkwenthonh. (aoskón.)

7 Neony Enhhaghdonde ne kén-ìkenh o-nòndakonh ne yakotkonghsòronh issy yensewatyón onkwédakwèkonh, neony ne waghsiranòron ne waghseghdaghkonh nene jidewadokwaghdonh ne akaonghwenjakwèkonh.

8 Enhhenghneghkwane ne kenhhèyon raóshennyeghtseràkonh ; neony ne Royaner Nìyoh enghshakokaghserokewanyón enghshakokonghsokewanyón ; neony ne enghshakoriste ne raonkwedá t'kàkonde èrenh enshahhàwighde ne onghwenjakeh : ikenh ne Royaner ne rodatyadonh.

9 Neony endewenron t'kàkonde neneh ne enweghniseràdeke, Jatkaghthoh, neneh kén-ìkenh ne onkwa-Nìyoh ; shakwànonghne sh[illegible]waghronghwaseh, neony raonhhá enseghshonkwayadakó : neneh kén-ìkenh nená ne Royaner ; shakwànonghne shakwaghronghwaseh, en-yakwatshennònny en-yakwadonnharen ne r[illegible]odaghskatsheràkonh.

10 Ikenh ne kén-ìkenh o-nòndakonh ne rasnonkeh ne Royaner enhhadorishén, neony ne Moab t'kàkonde denhhonwaraghsídakenseraghkwé, sháden-yàwen ji-nìyught ne ennekery deyawenneke-

raghrionh kentskwaeh yewatyonh jiyakódontyeghthá.

11 Neony raonhhá t'kàkonde yádenhhaghjàdade ne raodinenhherhenh, raonhhà nene raghnyásodatyése yádehhoghjadatyése dehhodeweyadatyése né naaghnyásodatyeseke; neony raonhhá eghdakeh enhhahhàwighde ne raodinayeghsera enskatneh ne jienhhonwadighk'wanyón ne radisnonkeh.

12 Neony ne jiwadénhenrode ne e-nekenh niwadénhenrode ne desade-nèn-yadon t'kàkonde eghdakeh enshahhàwighde, eghdakeh enshàyen, akwah onghwenjakeh, shádenjàwén nókenrá.

CHAP. XXVI.

I *Ne dehhodirighwaghkwenh yehho-nonryaneron nene orighwìyú jiaonwadewennodaghkon ne Niyoh-tseràkonh.* 20.

NE eghniseràkonh t'kàkonde ne kén-ikenh deyerighwaghkwathá ne den-yakorighwaghkwen ne jiwadonghwenjàde ne Judah; Yonkwanadaghnironh: adaghskatshera Niyoh enshaweyennèndane ne jidewaghsenghdode dekanen-yáseronnyón neony ne jiyudénhenghraghnìron.

2 Sewanhodònkoh ne jiyudenhenghrakaghròndon, ne neh atdakwarighsyonghtsera ne jakaonghwenjat ne yerighwenhhawe ne tokenghskeònweh aontyèsen aondon aondaweyáde.

3 Eghtshatyè-nawaghst ne raonhhá ne jirowe-

yennendaónh ne kayanerenh, onghká en-ye-nonghweseke naah nayesatyènhaghse: akarihhònny jiyadewennodaghkonh nisetseràkonh.

4 Eghjhijadewennòdaghk ne Royaner-tserà-konh ne jiniyenhhènwe: ikenh ne Royaner-tserà-konh ne JEHOVAH nená nyaghthiyeyòdókde ne ji-niyenhhènwe ne raóshatstenghsera.

5 Ikenh raonhhá eghdakeh endeghshakohhàwighde ne é-nekenghjy ye-nakere: ne nyude-nadakaradàkonh raonhhá eghdakeh enshòdy: eghdakeh enshòdy, shádenskadénné ne onghwenjakeh; akwah shádenjàwénné ne ókenrá.

6 Ne ne oghsida t'kàkonde den-yakoraghsídakenseraghkwe, sháden-yàwen ne onghsikeh ne yakòdenght neony ne dayondékhahhaghkwe ne yakodenghdaónh.

7 Ne ji-niyuhhahhodenh ne t'karighwayèry nená kananonh ne t'karighwayèry: ìse, yeyudohhetstonh disarighwayery, sakóntserihhare sadé-nyèndenh ne jiyuhhàde ne t'karighwayèry,

8 Orighwiyú, ne ji-niyeyuderighwinonh ne sajenhhayenghtsera, O Sayaner, kwànonghné kwaghronghwaseh nìsé; ne deyudonghwenjònyh nonkwadonnhets ne ne ìsé saghsènná, neony akweghyarake ne ìse.

9 Akweryaneh jidekon-yadonghwenjònyh ne aghsòndakonh; orighwiyú, ne naké-nikonra ne wakatyènnyh tháo-nenneh Enkon-yádìsake: ikenh ne ò-nenh ne sajenhhayenghtsera ènwawe ne jiyonghwenjàde, ne nye-nakeronnyon ne jiyonghwenjàde ne en-yeweyendeghdáne natdakwarighsyonghtsera.

10 Kinyoh ne ok ne yaweryéndìyught dehhonarhodonh né rodinadònhaghs ne rodirighwane-

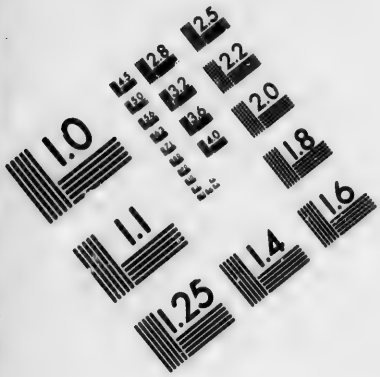

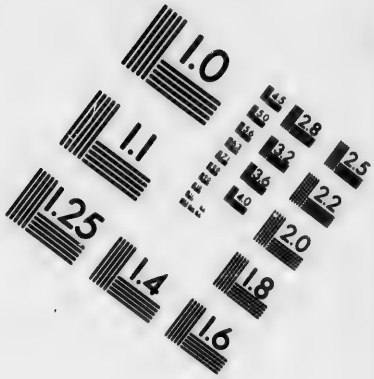

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

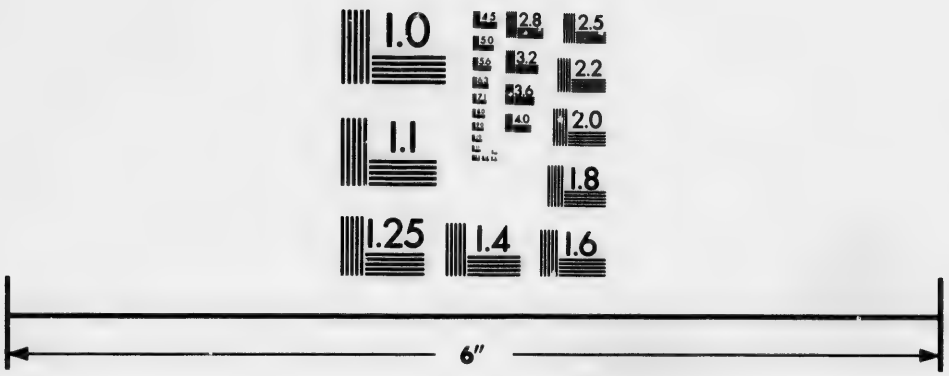

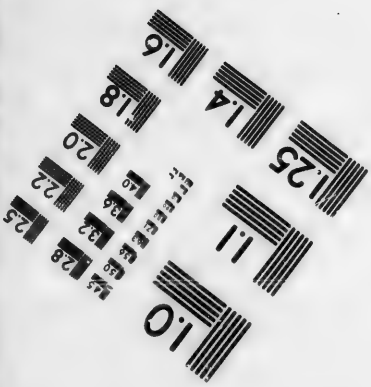

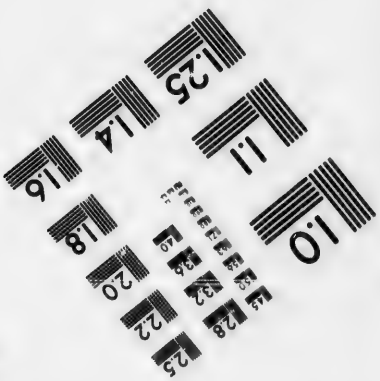

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

raaxkonh, nok shèkonh yaghthaó-nikonghrayèndáne natdakwarighsyonghtsera: ne jiwadonghwenjàde ne t'karighwayèry nekenh enhhaderighwaghdentyáde ne yaghdetkarighwayèry, neony yaghkenh thaatkaghthó ne ji-nihhoyádaneghrakwah ne Royaner.

11 Sayaner, ne o-nenh enghsennisnonghsaketskó, yaghthaontkaghthó: nok t'kàkonde enhhontkaghthó, neony enghshakodehháde ne nyaghthao-neryéndìyú ne onkwehhokonkeh; orighwiyú, ne jiyudekhá ne yesaghswenghse t'kàkonde né enhho-nadek'wisa enhho-naghdónde.

12 Sayaner, dondakwaweyennèndás ne kayanerenh: ikenh ìsé ony sayúdenhónh onkwayúdenghserakwèkonh nonkyonhhátseràkonh.

13 O Sayaner onkwa-Nìyoh, thikayanertseràde thikàde ne ìsé ne shonkwatyádakwé-niyughstènnyh; nok neok ne ìsé yenkwanádonhheke ne saghsènna.

14 Ro-náwendaonh wahhy, yaghwahhy thaonnonnheke, wahhy dejodekhaghsyonh ne jironnonnheghkwe, yaghthaonsahhontketskó: ne kady wahhònny ne jienghsheyádòrenne enghsherongh-yákende nokhony enghshakoghdonde, neony kaghson akwèkonh ne rao-neghyaghraghtsera ne enkenhheyéònweh enwaghdónhònweh.

15 Isé seghyaghrontyé yudeghyaghrontyé ne jinákaonghwenjoden; O Sayaner, ìsé seghyaghyaghrontyé yudeghyaghrontyé ne ji-nákaonghwenjoden: ìsè wahhy sónwèsenh; èrenh jisuhhawighdonh ìnonh ne ji-nonkà akwèkonh ne jiyudonghwenjókdanihhón.

16 Sayaner, aderyéndakaryaghtseràkonh yesayádorenhónh; ne radiyàkenghs ne aderènnayenght

ne o-neah ne saronghyakenghsera ne ro-natrànyh.

17 Aniyught ji-niyught ne tyuthonwìsen ne kanèronh, nene dayudirondatye thoah dayuhhawighdonhhatye jiyen-yuderighwihheghse jienwadewédon eghdenwadohhetste, karonghyakenghseràkonh naah, neony denwaghshenthó ji-niyuneghrakwah karonghyakenghtserowànenh jienkaronghyàken; eghkady niyakwayádodenh ne jideghskwakanere, O Sayaner.

18 Eghniyakwayádodenh yakwanèronh, eghniyakwayádodenh karonghyakenghtseràkonh, yonkwayendaónh akwah ji-niyught nayakwawerihhewe; yaghwahhy deyonkwayúdenhónh othe-non naonsayonkwaghnerenghsyáde jidewanaghskwa ne jiyonghwenjàde, yahhony deyonkwanakdayendaónh ne jiaedewanakereke ne jiyonghwenjàde yonkwatkaronniónh.

19 Ne nyesenhheyaseh ne onkwehhòkon ne enyakonnheke, enskatneh nakyerondá ne jiyawenhhèyonh t'kàkonde ne enshontketskwaghde. Seniyeh nok dese-niriwaghk, jonhhá ne ókenghrakeh sewànakde: ikenh ne sáaweyaghtsera akwah ji-niyught ne jiyuaweyaghsthá ne ohhondéshonhah ne konnihhèyonghse, neony ne onghwenja t'kàkonde enjakoyádinekenwe ne nyakówendaónh.

20 Kase-neh, n akonkwedá, aejadaweyade jinònweh niwake-nakde ne e-nekenh, nokhony sasenhòdonh ne jikanhokaronde: sadaghseght kénnikarighwoshah, ji-niyòre (ne Niyoh) rao-nak'wenghsera enwaderihhoghhetste.

21 Ikenh, jatkaghthoh, ne Royaner dahhayàkenne ne jithò-nakde nene enghshakoronghyàkende ne ye-nakeronnyón ne jiyonghwenjàde enkarihhònny ne jirodirighwayádaghdonhonh: ony ne

onghwenja yaghthaonsakanhodònko ne ao-nekwenghsa, nokhony yaghshèkon thaonsayakórhòroke ne jien-yakoryú.

CHAP. XXVII.

I *Nerodénnikonrare ne Nèyoh ne raó-nenhhare:* 7. 12.

NE eghniseràkonh ne Royaner, ne raoronghyakenghsera, neony yuneghrakwah-kòwah kowànenh, neony yughnìronh násharekòwah, wahhy enhhaghrèwaghde ne ányoh oghswakaronh ne nyughnyaróthìye, shàden-yáwen neányoh oghswakaronh nene deyutnyaràkdonh; neony enhharyú ne o-nyare ne ne kanyadaràkonhkenderon.

2 Ne enweghniseràdeke denghserighwaghkwáse, Ne jikayenthonh kahheghdayén neo-nekwenghdara ne wine.

3 Iih ne Akyaner enkatyè-nawaghste; Iih enknekanondenghseke kén-ok-hens-nensewé; onwáhens en-yukarèwaghde, Iih wahhy enwakatyenawaghston jiwaghsondade-nyón jiony weghniserade-nyón.

4 Yaghthádewaxkhennyasé ne aonkwadedaany: onghká ayontnyonwarayenthó ony ayonkwathíkdayenthóse ne jienkaderyú? Thádenke-nenghrotkáwe, enskatneh enkheyádòden.

5 Kinyoh ne denhens yaayè-ná nakéshatstenghsera, nene aòndon daonsayake-nirihhònden nekayanerenh aonsahhayanerenghserisa; nokhony t'kàkonde enshayanerenghserisá denjake-nirihhònden.

6 Raonhhá wahhy enhharihhònny nene ro-nonhhá aondahhònneghde ne Yakwek-neh ne naadiyè-na noghderá : ne enkajíjònden ne Israel nokhony yunhaghdonde, neony enkanaghne ne jiyonghwenjàde enkanenhhònden.

7 Raonhhá wahhy roryuh, jishakoryuh thoikenh ne ne ronwaryuh ? ádén raonhhá shakoryuh ne entyuyanenhhawe nene ronwanáwenthonh nene wahhy shakoryuh.

8 Adé-nyendenghtseràkonh, ne o-nenh jiwáotrehhatye waoghdentyonhhatye, wahhy enke-né ne denghserighwadiròndén : kénthahhàyere kawerax-henh wáthoweraghkwé ne eghniseràkonh ne jitkaraghkwinekénse nenkawerenhhawé.

9 Nene kén-ikenh, nekady wahhònny, nene raoyádaghdonghtsera ne Yàkwek denshotyádohhetste; neony nenekén-ikenh akwekonh ne ji-niyudonnionh né èrenh enskahhàwighde ne raorighwaneraaxhera; ne o-nenh enghrònny akwèkonh ne o-nen-yáòkon nene jiyeyádaraghsthá ánen-yàwen ji-niyught ne oghsawedá o-nen-yáòkon nene kanékonghrekhón ne jidekakhaghsyonkwenh, ne jiyuderondakade neony kayádonnihhòkonh yaghthakondìdáké.

10 Shekonh ne aoyadake-nhaghsera jikanadowànenh wahhy kàyesé enwàdón, neony ne jiyenakere wadewendeghdonh, neony neok yonsayudàdenre ji-niyught ne karhàkonh : étho wahhy ne niyakaah deyunhonskwaronde dewatskaón, neony étho eghdakeh enwatyén, neony ne enwatsháaghdón ne yunhaghdòndon ne éthoh.

11 Neony ne karondakeh yunhaghdòndon ne éthoh wahhy onghstathén, ro-nonhhá wahhy denskaghrighdón : ne tyunathonwisén entkònnè ne enkondèkáde ; ikenh ne wahhy ne onkwehhòkon ne

nyaghdeyakó-nikonghrayendaónh : ne kady wahhònny raonhhá nene roghsón yaghthaoyèndáné ne ennidenreghtsera nerononhhakeh, neony raonhhá ne neh né enhhoweyennendaónh nekenhenh yaghthaonwadinádònhaghse ne naonwanadewedón.

12 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne naah ne neh né enweghniseràdeke, néneh ne Royaner wahhy enhhanékonreke yádenhharihhoghsere ne jinonkà ne deyughronwadatyé ne jikayyhadatye ne ji-nonkà tyughnàwadeh ne Egypt, nokhony t'kàkonde enjisewaderoroke enskatshón akwah ok enskatshón, O ise ne eghjhisewayénhokonhah ne Israel.

13 Neony t'kàkonde eghnen-yàwenne naah néneh né enweghniseràdeke, nene kahhonrawatskòwah ne o-nenh en-yuhhonrawatsheràkareghre, neony wahhy t'kàkonde enthònné nene ro-nadadeweyennendaónh ne naonnihheye ne jiwadonghwenjàde ne Assyria, neony ne ne ronwadiyádinekenhhonh ne jiwadonghwenjàde ne Egypt, neony ne t'kàkonde ne enhhonwarighwánèkén ne Royaner ne o-nondadokenghdy jiyunònde ne éthoh Jerusalem.

CHAP. XXVIII.

I *Ephraim wâkonwaronghyàkende.* 16. 18.

KARONGHYAKENGHSERA kanonghwakdenghsera néneh né yako-nonghwaròronh ne kanayedá, néneh ony nyeghnekakasthá ne étho Ephraim, ne aónwesenghtsera ne adonnharah wahhy nen-yodaghsokwenh ne jiyujijonde, nene wahhy ne ji-nàhhoden ne ao-nonji-neh nene yeyutyèry

ne ówaghronneh ne jiyonghraghkwanyón ne ro-nonhhakeh nene rodíshennyonh ne wine !

2 Jatkaghthoh, ne Royaner ne ji-niyuneghrakwah ráshatste, neneh, ji-nìyught ne jidenkaweradàsé ne oghshekwaghdará, neony ne enwaghdónde ne denkaweradasé, ji-nìyught nentyughnodontyé enwatnekawenrade, wahhy eghdakeh enwatyón ne jiyonghwenjàde osnonghsa enwadon.

3 Nene ennonwarore ne kanayeghsera, nene radighnekakasthá ne Ephraim, t'kàkonde wahhy denhhonwa naraghsidakenseraghkwe.

4 Neony ne ónwesenghdaghk adonnharaghk nene ao-nonji-neh ne ne yeyutyèry ne ówaghronneh ne jiyonghraghkwanyón nená yodaghsokwenh ne jíyujijonde, neony ji-nìyught ne kayádaghsnòre akanenhhònden arekhó thiyeyuhheh akennhakeh; Neneh, ne o-nenh raonhhá nene enhhatkaghthó yádenhhakaghrayèndáné, nene jishèkonh raonhhá rasnonghsakonh wahhadek'wise.

5 Ne eghniseràkonh wahhy ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon ne sennonghwarórok ne ónwesenghtsera, neony ne ensatston ne enwadé-nyendenghston densade-najanhén ne adonnharah, ji-nonkà ne yudadenraónh ne raonkwedá;

6 Neony ne kánikonrá ne jidenwatyadòreghde nadewendeghtsera ne raonhhakeh nene renderon ne kajenhhayenghtseràkonh, neony ne káshatstenghsera ne ro-nonhhakeh nene desho-natkarhadenyonh ne jiwaderìyuh ne jiyudénhenghrakaronde.

7 Nok ro-nonhhá wahhy ony sho-nadewaghdonh yádeyaohhetstonh ne wine, nokhony ne kaghnekáshatste yeghnekighrathá yádeyaohhetstonh né ro-nathahharakwaghdonh: ne radijihhengnstajyn neony nene yehhariwakenghs ne sho-

nadéwaghdonh yádeyaohhetstonh ne kaghnekáshatste yeghnekighrathá, ne wahhy yehho-nenghneghkwànonh ne wine, ne wahhy ro-nathahharákwaghdonh yádeyaohhetstonh ne kaghnekáshatste ne rodighnekighradonh, sho-nadewaghdonh jirodidokádènnyh jiro-natkaghthonh, tho-naghdeekón nekajenhhayenghtseràkonh nadewendeghtsera.

8 Wahhy adek'waghraghxherakwèkonh kananonh ne yontstikathá neony deyunon-yanight yuhhetkenhonh ne jiyuderighwanerén, eghkady niyught yaghkaneká dekànakde nakanohhareghkwenthón.

9 Raonhhá wahhy t'kàkonde enghjhisewarihhonnyén nensewánikonghrayèndáne? neony raonhhá t'kàkonde wahhy enghjhisewánikonghrayendaghden ne ji-nikarihhodenh norighwadokenghdy? éthone nene yondatstarondakwenh ne onóndakeh, neony yondatyádónnonh ne akentskwé-nakeh.

10 Wahhy aghtyawenraghtsera ne t'kàkonde ne e-nekenh enwatrén naghtyawenratshera, aghtyawenratshera né e-nekenh enwatren naghtyawenraghtsera; jiyutdakwarighsyonh né e-nekenh né e-nekenh enwatren ne yutdakwarighsyonh; kenhenhniyurighwaah, ony issínyh niyurighwaah:

11 Nene deyudaónhneghskwendakeh, neony ne thiwennaghsade, ne enhhadàdy ne kén-ikenh onkwehhòkonkeh.

12 Wahhenron ne raonhhakeh, Ne nekén ne adorishenghtsera ji-nònweh naontyèsen ne desewaghwishenhhèyonh ne akarihhonny aejonrishèndáné nokhony ne nekén nenjondákaridade: nok shèkonh yaghdehho-nathònde.

13 Nok ne Royaner raowènná ro-nonhhakeh wákarighwayèndaghde, aghtyawenraghtsera né e-nekenh enwatren naghtyawenraghtsera, aghtyawenraghtsera né e-nekenh enwatrén naghtyawenraghtsera, jiyutdakwarighsyonh né e-nekenh enwatrén neyutdakwarighsyonh, kenhenh niyurighwaah, ony issinyh niyurighwaah; né naòndon yaonghdèndy, neony radighshonneh wahhadiyátye-nenghdaghkwé, neony wáthadirine, neony wátho-naghskwénné, neony wahhonwadiyè-ná.

14 Nekady wahhònny jathòndek ne raowènná ne Royaner, jonhhá ne jonkwéhhòkon ne sewanàyese, ne ne ronwanatsteristhá ne kén-ìkenh onkwehhòkon ne neh Jerusalem-neh radideron:

15 Aoriwa nene jiisewenh, Nen-yonkwaghsón ne deyonkwarihhonde ne kenhhèyon, neony enkené no-neghshonh eghwahhy yeyonkwaderighwisón; ne o-nenh ne enwadawenrade nòkwire t'kàkonde wahhy denwadohhetste, yaghwahhy thayonkwaráné, ikenh nensé yonkwanowendisón ne onkwatrenhhoghtsera, neony o-nakonh ne o-nowendá né yonkwadaghseghdaghkonh.

16 Ne kady wahhònny ràwenh ne Royaner Niyoh, Jatkaghthoh, Eghyekìderon Zion-tseràkonh wahhy ne o-nèn-yá kanonghsakénseraghkwenh, ne yo-nen-yathenh, ne kanen-yanòron ne jideyudenhonghdawenheh, ne norighwìyú jikanonghsakensere: raonhhá nene entreghdaghkwe yaghwahhy thàdaoghsterihhén.

17 Kajenhhayén nadewendeghtsera ony eghyenakadadideron ji-nònweh nakadaderihonnyén ne ji-nikarihhodenh, neony atdakwarighsyonghtsera ji-nonkà tyonde-nyendenghsthá ne ji-nityutde; neony ne oghshekwaghdara ne wahhy den-

tyonhhewe nêneh né yakodaghseghdaghkonh yakodérhorokdonh ne o-nowéndáòkon, neony neoghnekáòkon ne t'kàkonde enwadawenrade ne jiyudaghseghdonh kànakde.

18 Neony ne jidesewarihhonde ne kenhhèyón wahhy aòkon en-yonnihháke, neony ne sewaderighwison ne o-neghshonh yaghná thakàdáke; ne o-nenh ne entyonkwárhoroke en-yonkhinonghwaryakhón t'kàkonde eghdenwaderihhònkoghde, éthone wahhy den-yesaraghsidakenseraghkwé ne éthoh.

19 Ethone wahhy nene shonderighwaghdendy ne t'kàkonde en-yesayè-ná: wahhy orhónke-neh ne orhónke-neh ne t'kàkonde enwadohhetste, eghniserakeh neony aghsondakeh; neony wahhy t'kàkonde deyúnikonrhàrah yúnikonghranonwakt ne ok enskat enjonghronkaghseke ne karighwanakere.

20 Ikenh ne kanakdá senhhá ná niyonshah daghnón ne ne rònkweh naakwèny nehhaatyádakwarighsyònkó; neony ne naadérhóroke nádekyadereah daghnon nene aakwèny neghyaadatwénonnyanyón.

21 Ikenh ne Royaner wahhy enthatketskó jinìyught ne jiyunònde ne Perazim, wahhy enhhonák'wenhonh akwah ji-nìyught ne jiyonghraghkwanyón ne Gibeon, nene aòndon aoyúden ne raoyúdenghsera, ne raoyúdenghseràsé; neony eghnen-yawen ehhenwadohhetste ji-nihhoyèrenh raoyúdenghsera, ne raoyúdenghseràsé ne ji-nihhoyèrenh.

22 Ne kady wahhònny nonwa, toghsa thásenìyèronh, onwánekén senhhá en-yughnirhá jiighsnerenh: ikenh Wakathònde ne ne dàweghde Royaner-neh Nìyoh ne kentyughkowanenhhòkon

ne enwatshaaghdón enwatyesaghdon, shádeh-yàwen enwadeweyennendáné, étho ne onghwenjakwèkonh.

23 Dejadahhonghdòdenh, neony jaronk nakewènná ; jadahhonghslyughst, neony jathòndek ji-nikewennodenh.

24 Yaghkenh ne rakarhathoghs eghniserakwèkonh rakarhathoghs nene enhhayenthó ? yaghkenh dehho-nhodonkwenh nokhony rorajonkwenhhatye ne yutwé-nonnyanyón ne raonghwenjakeh ?

25 Ne o-nenh adennoserhenh shaghrònny ne jikakonghsonde ne éthoh, yaghkenh thadehhorenyadonh nene deyuwlronde ne o-nekwá, neony dehhodokwaghdonh ne yuthondatskàra kenhhèyonghse niyádeyughseràkeh, neony wahhayenthó ne kayádakwé-nlyú nonnekery, neony nekaweyennendaónh ne barley ennekery, ony ne rye, ne jiyudinakde-nyón ?

26 Ikenh ne rao-Nlyoh yaghkenh ne dehhorihhonnyènnyh ne naó-nikonghròwanaghde, neony ne wahhy rorihhonnyènnyh.

27 Ikenh ne deyuwlronde ne o-nekwá yaghwahhy dekentskwaeh né aondón ne yontsthá ne yetskwáeghsthá, yahhony nedekakaghkwendakeh nedewatkarhade-nihhón thádeyutkarhade-nyonh aonhhakeh ne yuthondatskàra ne kenhhèyonghse niyádeyughseràkeh ; nok neh deyuwlronde nonekwá wahhy kayenghdonh kanékonronh eghdakeh watyonh adennits wadonh, neony ne yuthondatskàra ne kenhhèyonghse niyádeyughseràkeh nene niyunhaghdaah.

28 Kanadaroh-ò-nenghste kadakwarashón naah ; ásékenh yaghnonwèndonh thaentskwaeke, yahhony thádaàyáke nonwèndonh ne raokaghkwenda

aaráde ne raosereghk nedekakaghkwendakeh, nedenhens aadakwàrase ne raonkweda ne yakoghsadenghsneh ronnitskwahherhá.

29 Kén-ikenh ony dakayenghdaghkwé Royanerneh ne kentyughkowanenhhòkon, ne ji-nahhoden ne yutyanadonh ne kajenhhayenghtserâkonh, neony yuneghrakwah dekarenghsarón ne kayúdenghseràkonh.

CHAP. XXIX.

1 *Niyoh raojenhhayenghtsera adewendeghtsera aonhhakeh ne Jerusalem:* 9. 13. 18.

KARONGHYAKENGHSERA kanonghwakdenghsera ne ji-nonkà ne Ariel, ne ji-nonkà ne Ariel, ne jikanadowànenh ji-nònweh ne Dawed nihhanakere! sadaderorox ne jiyughserade-nyón; kinyoh radîryuh ronwennèyonh (Niyoh.)

2 Shèkonh wahhy enhhoronghyakénde ne Ariel, neony wahhy en-yuxdénne ne ó-nikonghraxhádane: neony t'kàkonde eghnen-yàwén ne iih-neh ji-nîyught ne Ariel.

3 Neony wahhy Enkennàdayén ne isekeh thádenskaghkwadàsede, neony enkwade-nadanonná ne jiyunònde, neony Enkadenhenghronnyón ne jidende-nighnyòden.

4 Neony wahhy eghdakeh kahhawighdonh ne ìse, neony wahhy ne enghsadatyáde ne onghwenjakeh, neony ne ji-nighsewennodenh wahhy akwah eghdakeh entkayàkénne ó-kenrakonh, neony ne sawènná ánen-yàwen ji-nîyught ne enskat

nene eghyeyádareghkonh ne kánikonra onghwenjàkonh tyuyakenhonh, neony ne ji-nighsewenno denh wahhy ó-kenrakonh denghsjahhonhheke.

5 Senhhá issy náoriwadigh, ne kentyughkwá nene thiyakaonghwenjàde ánen-yàwen ji-nìyught ne niwákenghraah, neony ne kentyughkwá ne ne rodiyádaneghrakwaghde-nyón wahhy t'kàkonde ánen-yàwen ji-niyught nóshewaghsery káthonghdeh thiyahhahhé; orighwìyú, wahhy t'kàkonde yughsnòre ok-henwatyákjy.

6 Wahhy enseghshonkwayadakó jikaronghyakenhonh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon nene kaweraghs, enke-né, neony enke-né ne denyaonghwenjishonghkwé, neony karítstowànenh, enke-né kawerowànenh nokhony denkaweradàse, neony ne ódonghkwá né ìwax ne yughnekàron ne òjire.

7 Neony ne kentyughkwá ne akaonghwenjakwèkonh nene ro-naderìyuh dehhodi-nyode ne Ariel, sháden-yàwen ony akwèkonh nene ro-naderìyuh dehhodinyode naonhhá neony ne naoyadakenhaghsera, neony nene aotkaronnyát aoronghyakenghsera, akwah ánen-yàwen ji-nìyught ne adetshenghsera ne aghsondakeh en-yakodokaden.

8 Wahhy t'kàkonde sháden-yàwen ji-niyawenhonh ne o-nenh ne radonghkaryáx ne ronkweh wahhodetshén, neony, jatkaghthoh, warake; nok wahhàyé, nokneh raweryaneh aòkon wahhy: nedenhens ne ji-nìyught ne ro-nyádatshenghse ne ronkweh rodetshenhonh, nok, jàtkaghthoh, rodetshenhonh raghnekirhá, nok wahhàye, nokhony, jatkaghthoh, ró-nikonghkenhhèyonh, nokhony ne raodonnhets deyudonghwenjònyh naonsayughdáne ony aonsayunyádanàwen: ehhony nen-yawén ne

kentyughkwá ne akaonghwenjakwèkonh eghjadare jiwaderìyuh nedehhodinyode jiyunonde ne Zion.

9 Sewénderòndák neony sewaneghràkoh, yájà-dewennòdenh, nokhony dejaghshenthoh: rodinonghwaraghdonhonh wahhy, nok yaghwine dekenh; dehhodikajaghreghseron, nok yaghdehhodighnekirenh ne kaghnekáshatshatste.

10 Wahhy ne Royaner thoweronthonh ne isekeh ne kaserenghdowànenh ne kánikonra, neony wádisewaderonweke: né nyehhadiriwakenghs neony ne yetshiyatsteristhá, né nohhèndonh yádehharighwakanere, ne rodérhòronh.

11 Neony ne jirodidokádènny ne akwèkonh anáàwen naah ne isekeh ji-nìyught ne owennáòkon ne kaghyadonghserakeh ne ne dekaghneghdoghraràkonh, nene ronnonkwehhòkon yesho-nadaghtkawenh ne ji-nonkà ne nenrodighyadonghserayenderhaónh, ròndón, Sewennaghnòdonh kén-ìkenh, Wákonrighwánèken: neony wahhenrón, Yaghdewakwe-nyonh; ásékenh dekaghneghdoghraràkonh wahhy.

12 Neony ne kaghyadonghsera wahhy yewaghtkawenh ne raonhhakeh nene yaghdehhaghyadonghserayendèryh ràdón, Sewennaghnòdonh kén-ìkenh, Wákonrighwánèken: nok wahhenrón, Yaghwahhy dekyadonghserayendèryh.

13 Nekady wahhònny ne Royaner ràwenh, ne neh ji-nìyught ne kén-ìkenh onkwehhòkon thoah dahhontkwide iih-neh ne jiradighsakaronde, nokhony ne radighse-neh ne nayonkkonnyenghste, nok ì-nonh né ji-né nádeyakwaderè ne rao-neryaneh, neony ne raodighderonghtsera iih-neh nénnénonkàdyh nená ronwadirihhonnyènnyh ne atdakwarighsyonghsera ne onkwehhòkon:

14 Nekady wahhònny, jatkaghthoh, Iih enkaderighwaghdentyáde nene yutyúdenghseratyanadonh ne kentyughkwakonh ne kén-ikenh ònkweh náeyádoden, ony ne yutyúdenghseratyanadonh neony ne yuneghrakwah; ikenh ne raodinikonghrowanenghtsera ne raononkweda ne rodinikonghrowànenghse enhhonnihheye, neony ne rodinikonghrayendaonh ne ne rodinikonghrowanhaonh rondadénikonrare ne ronnonkwehhòkon ne wahhy enwaghseghdón.

15 Karonghyakenghsera kanonghwakdenghsera ne ne ro-nonhhakeh nene o-nakonghjy yehho-nesakonhhatyese neneh yaonghseghde ne naonwaghseghden ne raodijenhhayenghtsera ne Royaner nokhony ne raodiyúdenghsera tyukaraghs naah, neony ròndón, Onghká deyonkhikanere? ony onghká yonkhiyendèryh?

16 Orighwìyu wahhy sewakarhathoghs ne karighwáòkon thádesewánonghwetshaweronthonh ne wahhy nyokarowànenh ji-nìyught ne ratshédònny no-nawàtsta: ikenh enkenron wahhy ne ji-kayúdenhónh ne raonhhá ne ne roghsón, Yaghraonhá dehhakyádison? nedenhens ne ji-nahhoden kaghsón enhhawenny nene roghson, Yaghdehhoghronkaonh?

17 Yaghwahhy arekhó akwah kéndeyurighweshah, neony Lebanon wahhy denshatkarhadèny ne jinonkà yenshatkáwé jikahheghdayén, neony ne jikahheghdayén ne jisayontkáwé ne wahhy nyokarowànenh ji-nìyught ne karhakonghkòwah?

18 Neony ne enweghniseradeke ne dehhahhonghdakwèkonh enhharonke ne owennáòkon ne kaghyadonghserakeh, neony ne raokara ne dehha-

rónwèkonh t'kàkonde enhhàkén entkayàkenné ne jityukaraghs, ony entkayàkénne aghsadakonh.

19 Ne nyakò-nikonghranetskhah ony enjondeghyaron ne rao-nadonnharah ne Royaner-tserà-konh, neony ne yakodenghde-nyon ne kentyughkwakonh ne onkwehhòkon ne enhhonwadonnharen ne Enskat ne Royadadokenghdy ne Israel.

20 Nene enskat ne yuneghrakwah ne kahheh ne ne yahhothè-non thiyádejorihhonde, neony ne thiyeyèron ne karighwiyughstaghk enwatsháaghdon naah, neony akwèkonh ne ne konwatyeghwadànyh ne kayádaghdonghtsera ne wahhy enskayakón:

21 Ne enkarihhònny ne rònkweh ne denhhoderenghsaronkwen ne owènná, neony denhhonwaghskathaghse ne raonhhá nene enhhoderighwakeghrònhaghasé ne jiyudénhenghrakaronde, neony rorighwakarhathonh ne yuderighwakwarighsyonh ne nahhoden roderighwaghdentyeghdonh ne nyahhothè-non thiyádeyurihhonde.

22 Ne kady wahhònny ràwenh ne Royaner, onghká shoyadakwenh n'Akwerent, ne ji-niyutyèjiro-nonghsode ne Yàkwek, Yàkwek yaghwahhy thaadehhén, yahhony nonwa ne rakonxkeh thádaatskenne-nònden àsé ìkenh.

23 Nok ne ò-nenh shaghshakotkaghthó ne shakoyénhokonhah, nene kesnonkeh yuyúdenhonh, nene shádewaghsènnenh, wahhy enhhadiyádadèrighste naxhènná, neony enhhadiyádadèrighste ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Yàkwek, neony ne enhhonwatshaghnighseke ne Niyoh ne Israel.

24 Ro-nonhhá ony nene rodinikonghrayadaghdonhónh t'kàkonde denthònne nene enshodínikon-

ghrayèndáné, neony ro-nonhhá nene ro-nonghshenhá ne naadiweyendeghdané ji-nikarihhodenh.

CHAP. XXX.

1 *Ne onkwehhòkon ronwadightharànyh ne tyuriwa ne ji-nihhondade-nyahhèsenh ne Egypttseràkonh*, 8.

NE karonghyakenghsera kanonghwakdenghsera ne exháokonhah nene deyerighwaghrighthá, ràdon ne Royaner, neneh ne yakodatjenhhayènnyh, nok yahhiih-neh detyuyenghdaghkonh; neony ne kárhorokdonh ne waderhorokthá, nok yahhí Aké-nikonrakonh detyuyenghdaghkonh nene wahhodiyeghstonhhatye karighwaneren ne jikarighwaneren:

2 Nene ayonghdèndy ayenghde ne ji-nonkà ne Egypt, neony yaghdeyakorighwanèndon ne jixhakaronde; ne ne daondatyádaghnìrade nyádehhadiyadyh ne raóshatstenghseràkonh ne Pharaoh, neony ne aondewennòdaghkwe ne jiyudaghsàdare ne Egypt!

3 Ne kady wahhònny t'kakonde ne raóshatstenghsera ne Pharaoh nene sewadehhatsera, neony ne jisewadewennodaghkonh ne jiyudaghsàdare ne Egypt ne sewatkaronnyát.

4 Ikenh ne radirighwakwé-nìyúse radideron éthoh Zoar, neony ne raonkweda ne kanenghrakeh ji-nikarihhodenh thonwanadennyeghdonh wahhonnewe étho Hanes.

5 Akwèkonh wahhonwanadehhádе ne onkwehhòkon nene yaghdeyukwe-nyonh ao-nadonghra-

daghkwen, nedénhens naodíye-nawase nedénhens nao-nadonghradon, neok nyudehhat, nokhony ne rao-nadehhatsera.

6 Ne konwadighwishadonh ne kondiryú ne entyekeh: Ne ji-nonkà ne wadonghwenjade ne deyúnikonrhàrah neony ó-nikonghranonghwakdane, eghnonkà entkondiyenghdaghkwe ne nityuyenhah nokhony noxdènhah ne kenrex, ne o-nyare neony yudekanese katyése ne o-nyare, enkondihhawe wahhy ne rao-natshókowaghsera kondighnenxkeh ne nityudiyenhah ne ade-nàdyh, neony ne ji-nihho-natyénighdonh ne jiyudínowakwaròndon ne camels, ne nonkwehhokonkeh nene yaghthaondonghradakwe.

7 Ikenh ne Egyptians-àka wahhy enhhadiyènawase ne nokhoriwakon, neony yaghthaonderyéndònny: ne kady wahhònny Nen-yátkaghshenthó nene ji-niyutyèrenh kén-ikenh, Ne raodíshatstenghsera aontyén thádaondòdade.

8 Was nonwa, syàdonh ne raodihhèndonh ne adek'waghraghkneh, neony jànát enweghyaghraghkwén ne kaghyadonghseràkonh, nene aontyèsen ne kíshenh ne jiyenwaderighwihhewe nene dàwe ne ji-niyenhhènwe neone ne ji-niyenhhènwe;

9 Nene kén-ikenh nená ne deyerighwaghrighthá ne onkwehhòkon, yako-nòwénse exháòkon, exháòkon nene yaghdeyondahhonsadats ne raoghtyawenraghtsera ne Royaner:

10 Nene ronwenniny nene yehhadíkenghs, Yaghdehhodíkenh: neony ne ro-nonhhakeh ne nyehhadiriwakenghs ne nissy naoriwadyh, yaghthiyeyonkhirighwakenseh ne onkyonhhakeh ne t'karighwayèry karighwáòkon; dakwadatyá ne deyurigh-

waghstarathése, yehhariwakenghs rorighwayá daghdonhonh:

11 Dondase-niyàken'n ne jiyuhhàde, donsasatkarhadènyh ne jikénniyuhhahhaah, ne tyuriwa ne Enskat ne Israel nene daàdáne ne onkwahhèndonh.

12 Ne wahhònny éthone ràwenh ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel, Ne tyuriwa ne sewakenghrádanihónh kén-ikenh owènná, neony sewadewennodaghkonh ne yetshighwishadonh nokhony desewaghskhennyase neony ne sewatyènnyh:

13 Ne kady wahhònny kén-ikenh kayádaghdonghsera isekeh wahhy ji-nìyught ne dayughrionh nenkaweyennendaonh ne nakárhè-nenne, dayudotyé ne e-nekenh jidekanen-yáseronnyón, enwawé ne denskarighde okhenwatyákjy yuderihhókde.

14 Neony denhharighde ji-nìyught ne jidehhaghrighthá ne ratshédònny nene wátkaghríseron kenhoknisewáse; yaghthaàwenre: ne kady wahhonny yaghthaondetshènry ne jideyuderánekàronh ne deyughriseron niyádekahhere nene akayè-ná nojire ji-nonkà nonghwenjakeh, nedenhens ne ne akayè-ná ne oghnèkanoghs thaondakakwekde aondakayàkenne ne o-neghshonh.

15 Ikenh éthone rawenh ne Royaner Niyoh, ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel, Ne dejakotkarhade-nyon ne yejakaonrishendaonh ne nenjesayàdakó; ne skennéntseràkonh neony ne enghse-nyahhèsén ne sáshatstenghsera; nok yaghdesathondàdonh.

16 Nok wesewenron, Yaghden; ikenh en-yakwadekó yakoghsadenghsneh; (en-yakwennitskwaren;) ne kady wahhonny-kenh ensewadekó: neony ne en-yonkwaghsàden ne deyukah, ne kady wah-

hònny t'kàkonde ro-nonhhá nene en-yetshighsere neky nyughsnòre.

17 Oyèry tewénnyawe en-yondekó ji-nonkà ne entyondaderighwaghsten ne enskat; ji-nonkà ne wisk nentyondaderighwaghsten enghsadekwaghde; ji-nikariwes yenyeséndéron ji-nìyught ne yehhaghserohharaghk'wá ne o-nondohharakeh ne jiyunònde, neony ji-nìyught ne jikanyádarohhare ne onghnyaghrakeh.

18 Neony ne wahhònny ranonwese ne Royaner enghyennonná, nene aontyèsen aonsaghyèndere ne isekeh; ne kady wahhònny ne naondahhotharadatshé ne naontyèsen aonsaghyèndenre ne isekeh; ikenh ne Royaner nená ne Nìyoh ne rajenhayenghs: yakodaghskats wahhy akwèkonh ne ro-nonhhá ne ronwànonghne ne raonhhá.

19 Ikenh ne onkwehhòkon étho en-yonnakerade Zion-tseràkonh éthoh Jerusalem; yaghshekonh thádaonsaghsaghshenthó: raonhhá wahhy àkwah ensyèndenre ne isekeh ne jisewènnode ne yádeghsaghshenthoghs; ne o-nenh enghyathòndeke, entyarighwáserakwén wahhy.

20 Neony ethosané ne Royaner entyon ne kanadaroh ne waderáswaxhenh, neony ne oghnèkanoghs ne karonghyakenghsera, nok shèkonh yaghne yesarihhonnyènny aonwadiyádonneke shèkonh ne jikanetsker, nok skaghdekeh enseghshèken ne yesarihhonnyènny:

21 Neony ne sahhonghdá t'kàkonde enghsaronke ne owènna saghnakén, yòndon, Kenghyuhhàde, ne sathahhida, neony denghsatkarhadèny ne jiseweyendeghdaghkonh sesnonkeh, neony ne onenh denghsatkarhadèny ne seghse-nekwàdyh.

22 Enghsídaxháde denghse-non-yanighde ony

ne kárhorokdonh ne sayádònnyh ne karistanòron, neony ne karaseghstonh jiyeyonwerondaghk'wá nyewistanawenghthá ne sayádònnyh ne oji-nekwar karistanoron: issy yensàdy ji-nìyught ne òya yonthá dayuwistanawenhonhhatye yudawenghradonhhatyé okenhha, enghsenhhaghse, jè-nah kenthoh.

23 Ethone wahhy enthakennòreghste ne saghnekwaghsakeh, (sànén,) nene t'kàkonde enghsyenthó ne onghwenjakeh thentkàkwekde; neony ne kanadaroh enwatkáwe ne onghwenjakeh, neony t'kàkonde en-yurésenhháke nokhony enkanakerenne: ne enweghniseràdeke ne satshènen enkondekhònny étho jiwadenhenghrowànenh.

24 Shaden-yàwen ony ne deyudinakares, neony ne nityudiyènhah ade-nàdyh nene kondikarhathoghs ne onghwenja, enkondike aoskón yuk'wáthenh nene nenwáshèwenh wadonh yakennekerojenghdaghk'wá ony ne yónshewaghthá.

25 Neony étho akwèkonh ne jiyunondowànenghse, neony ne onghnyaghrakeh akwèkonh jiyonghnyaghronnyón, kayyhonhhade-nyón neony kaghnawaghronnyón ne oghnekáòkon ne eghniseràkonh ne waderiyughserowànenh, ne o-nenh ne yunonghsákarade wákáryè-nénne.

26 Senhhá isy nònweh, ne naoghswatheghtsera ne ne eghnida eghnen-yàwenne ji-nìyught ne aoghswatheghtsera ne karaghkwá, neony ne aoghswatheghtsera ne karaghkwá jàdaghk nadenkaghnáneda, ji-nìyught ne jideyughswathe ne jàdaghk niweghniseràkeh, ne eghniseràkonh nene Royaner waghshako-nerenke nene dehhonwadighrighdènny ne raonkweda, neony saghshakojènde ne jiro-natkarewaghdanyón.

27 Jatkaghthoh, ne raoghsènná ne Royaner ìnonh nondare, yudekané ne rao-nákhwenghsera, neony roghryé-naxdetye; raghse-neh wahhy kananonh ne aderyaghdikhonghsera, neony ne rawénnaghsonh ne enwatsháaghde enwadek'wisa nojire:

28 Neony ne raodonryeghtsera, ji-nìyught nayutnekawenghràdon, yenkanihharane shadeyegh nyásienh, ne nenwawàkon ne niyádeyonghwenjàkeh enwadon ne yonwakthá ne aòkon: (en-yònny:) neony t'kàkonde en-yakoristanhondáke ne eghsàkonh ne onkwehhòkon, nene yaghthaonsaghsadewaghde.

29 Ensewarennayèndáke wahhy, ji-nìyught ne aghsòndakonh ne ò-nenh ne orighwadokenghdy yakotye-nawaghstonh; neony ne atshennonnyaghtsera ne adonnhets, ji-nìyught ne o-nenh enskat enke-ne ne wadèrennothá ne nyayonwe ne ji-nonkà thode-nònde ne Royaner, ne ji-nonkà ne Enskat ne thihháshatste ne Israel.

30 Neony ne Royaner ne enkarihhònny ne raónwesenghtsera owènna ne en-yakothòndeke, neony t'kàkonde ne en-yako-nádònhaghse ne dewennirékaraón eghdakeh ne rao-nontshá, enke-né ne aderyaghdikhonghsera ne rao-nákhwenghsera, neony enke-né ne odonghkwá ne enwaghdónde enwadek'wisa nojire, denwadokwaghde, neony denkaweradàse, neony enkaghshekwaghdarénne.

31 Ikenh dewaderihhònkoghde ne raowènná ne Royaner ne t'kàkonde enkaghwaeh eghdakeh enwatyon ne Assyrian, nene enwaghdondón enwadón adennits.

32 Neony akwèkonh ji-nikanakde-nyón kanònweh ne yonghwenjontyonh enwadohhetste nénné

nadennits, ne ne Royaner wahhy enhho-nitskaraghkwé, t'kàkonde wahhy enke-né kanájòronh neony ne karenghsòdaryh yughtharéònweh: neony aderiyughseràkonh ne en-yondawedon ne enhhaderiyughde.

33 Ikenh No-neghshonh akayonh jikaweyennendaonh; orighwiyú, ne koraghkòwah nenwahhy watsheronnyaghkwenthonh: roghsón deyuserenhonh nokhony kowànenh; ne jiyúdòn-yode nethoh nená nòjire nokhony èsó nòyende: ne jiradonryése ne Royaner, akwah ji-nìyught ne jiyughnawadeght ne yunèn-yadex, ne wahhy enwadèkade.

CHAP. XXXI.

KANONGHWAKDENGHSERA karonghyakenghsera ne ro-nonhhakeh nene Egypt niyenhhònne ne nyaadiyè-nawaso, neony yakoghsadenghsneh enhhontyén, neony enhhondewennodaghkon ne kásereghdìyuh, ne tyuriwa ne rodityughkowànenh; neony yakoghsadenghsneh ronnitskwahherhá, ne tyuriwa jiàkwah rodiyádaghnìronh: nok yaghthiyehho-natkaghthonh ne ji-nonkà ne Enskat Royádadokenghdy ne Israel, yahhony dehhonwayádisàkonh ne Royaner!

2 Shèkonh ony ró-nikonghrowànenh, neony ne enkahhewe ne wahhetkén, neony yaghthádaondakonwaghdáde ne raowennáòkon: neony enhhatketskó ne denghnighnyòden ne kanonghsa ne royú denghseraxhenh, nokhony ne dehhodinyode rononhhá nene shakodiye-nawase nene kayúdenhonh ne kayádaghdonghsera.

3 Né nonwá ne Egyptians-àká ronaònkweh wahhy, yagh-Niyoh dekenh; neony ne raoditshènen ne yakoghsadengh ówaronh wahhy, neony yaghwahhy kánikonra dekenh, Ne o-nenh ne Royaner yádenhhaghjàdade, deghnijàronh nene shakodiye-nawaseh t'kàkonde wahhy enhhadiryè-nenne, neony raonhha nene raye-nawaseh t'kàkonde enthayadénne, nokhony radikwèkonh wahhy jienskatneh jienthadighsorhénne.

4 Ikenh éthosane ne Royaner rakwadatyaseh niih-neh, akwah ji-niyught ne kenrex nokhony ne nityuyenhah ne kenrex deyaonhhaghre ne nashakoghdonde, ne o-nenh ne kentyughkwá ne ratsteristha ne deyudinákaronhah neneh nen-yenhhanadon ne raonhhakeh entkonne, yaghthaatshaníke naodiwènná, yahhony thaondahhó-nikonrénne ne jiyunaderìtstare: eghkady nen-yàwen ne Royaner ne kentyughkowanenhòkon dahhontsnenghde ne ne aonderìyú ne jiyunònde ne Zion, nokhony nene jiyonghnyahhere ne éthoh.

5 Ji-niyught ne jídénshonhah kondityé, étho kady nenyàwen ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon enghshako-nennonná ne Jerusalem; denghshakoghsé-nyé-né enseghshakoyadakó, neony wadohhetstane enseghshakoyadako. (ne sewaderighwadewaghdonh.)

6 Donsajatkarhadènyh raonhhakeh akaonhhakeh ne exháòkon ne Israel ne deyuserenhonh ne yakoyeshaonh.

7 Ikenh ne enweghniseràdeke niyádeyonkwedakeh wahhy issy yenhhòdy ne raoyâdònnyh ne karistanòron, neony ne raoyadonnyh ne oji-nekwar karistanòron, ne ne akwah ìse sewasnonkeh sewadonh jisewughsón ne isekeh ne skarighwaneren.

8 Ethone t'kàkonde ne Assyrian en-yushàrenne ne asharékòwah, yahheghdetyuyenghdaghkonh ji-nonkà ne raonkwédaneghrakwah: neony ne ásharékowah, yahheghdetyuyenghdaghkonh ji-nonkà ne raonkwédakenrát, t'kákonde enhhoghdonde: nok enhhadekwaghse ne ásharekòwah, nok ne rao-nekenghderontsera eghdakeh enwatyón.

9 Neony enhhadohhetste nene yughniron royenawakonh ne jideyuderyénthàrah, neony ne shakoyádaneghrakwaghde-nyón radirighwakwé-niyushon t'kàkonde wahhy enhhaditshanike ne jikanyadarohhare, ràdon ne Royaner, neneken ojire ne Zion-tseràkonh, neony nejirodekháònweh ne Jerusalem-tseràkonh.

CHAP. XXXII.

1 *Ne raoyádaderightsera ne Keristus ne raoyanertsera.* 9. 15.

JATKAGHTHOH, ne koraghkòwah t'kàkonde ne ronwáshatstenseràwyh nenhhaderighwaghdentyáde ne atdakwarighsyonghtsera, nokhony nene radiyádanoronshón ne enthonnonghdón ne kajenhhayenghtseràkonh jiden-yondatyádòreghde nadewendeghtsera.

2 Neony ne ònkweh t'kàkonde ehhen-yondaghseghde ne ji-nonkà nityuwerenhhah, neony ayondérhòroke ne jidentyuweradasehhatyé; ji-niyught kayyhonhhade-nyón ne oghnekanoghs ne oghstathenkeh; ji-niyught ne jiyuraghkwawerhonh ne jideyutstenghrékòwah ne ji-nònweh niyaonghwenjaknhhèyonh.

3 Neony ne raodikaghráòkon nene radiken yaghthaoditshàdaren; neony ne rao-nahhonghdáòkon nene yakothònde neky yakodahhonghsade.

4 Ony ne adonnhets nene deyughskhennyasé kayádaghsnòre t'kàkonde enwaronke en-yúnikonghrayèndáne, neony ne awénnaghsonh nene yakowánèndax yakowanhighse t'kàkonde ne enkaweyennendaónh nene en-yondàdy ok adenno-serhenh.

5 Nene yúdaraekón ne ònkweh yakorighwanerén yaghden shèkonh né aonsayondade-nadonghkwé yako-nidenreghskonh, yahhony thadetyakorighwayèry nen-yudewennonkoghdonh ne ne ayakotyèsen.

6 Ikenh ne yudaraekón ne ònkweh ne en-yondatyáde ne yúdaraese karighwaneraxhera, neony ne raweryaneh ne en-yuyúden ne kayádaghdonghtsera, né deyakodaderighwaghkwaseh thiyeyakonowenghdonh yakènhah, (yakorighwiyughstonh,) neony atsteh yakoyadontyeghdonh yakorighwayádaghdonhonh deyakoderyéndawenryeh ne Royaner-neh, aòkon yudonhónh ne adonnhets nene adonghkaryakón; neony enseghshako-nyádanàwenghde ne yako-nyádathenghse yakoyádakenhheyón.

7 Shádèyught ony né neh né rotstonh ne jiraonkwédahhetkenhónh ne wahhy ne wahhetken: ne wahhy enghshakokarenghrakwen karighwanerén en-yakoyádondàkó ne jiyuhhahhaghnìronh nene enghshakoghdónde ne yakòdenght yonnonwenghdanyón owennáòkon, ony sháden-yàwen ne ò-nenh ne yakòdenh en-yewennineknne entyerighwayèride.

8 Nok ne nyako-nidènron ne en-yondatkarenghrakwén ne kendènron nákarihhódenshón; neony

ne yakaweryaghsayuh yako-nidènronh ne ná t'kà-konde enhhàdáke.

9 Satketskoh, jonhhá ne sewánheghtyénhòkon ne ne jonrishendaónh; dakwadewennathòndek, ìse ne sewaweyennaxhenh thisewaweyennéndeh ne sewayúdaseshón; (ony sewaxdenhhòkon;) jathòndek nakewènna jiwákerighwaghsawén.

10 Yudeghniserakade nokhony noghseráòkon t'kàkonde densewánikonrhàrén, ìse ne sewaweyennaxhenh thisewaweyennéndeh ne sewánheghtyénhòkon: ikenh ne nenhondé-nenhharisa ne kahhighk t'kakonde ondakenhheye, yaghthaondare ne rarorox.

11 Sewayádishonghk, ìse sewánheghtyénhòkon ne ne nenjijonrishendaónh; desewánikonrhàrenh, ìse ne sewaweyennaxhénse thisewaweyennéndeh: yetshighk'wanyonh, ony yetshihhayenghsònnyh, neony desatyákwaranhak ne kayare-nákanyádarodén.

12 Denkonghshenthó enkarihhònny ne jiye-nónkeghrathá, nene jiyaweryéndìyught nene thiyutkwathonh ne jiye-nakeré, nene yudé-nenhharadeghyaron yutkàdàdonh.

13 Nene étho jiwadonghwenjàde ne akonkwedá ne entkondeghyaron en-yudikedoghde ohhìkda nok oghnyònwar, orighwìyú, akwèkonh ne jikanonghsòdon ne adonnharah ne kanàdakonh ne adonnharaghk:

14 Aoriwa ne yude-nonghsatkonnyenghs ne sadewendeghdonh; ne kentyughkowànenh deyeghsihhare ne jikanadowànenh ne ok yádenjodàdenre; nene jiwadénhenghròdon neony ne deyudenonghsakwé-nònnyh deyunakdanedaryón é-nekenghjy nèeh ná ne o-nákonghjy t'kànakde ne ji-ni-

yenhhènwé, ne ao-nadonnharah ne yudighderonnyh ne ade-nàdyh, ne yunadenhenrode ne yunatkade yunaderaseron deyunadatshihharaghdonh ;

15 Ji-nènwe ne Kánikonrá nenhentyonkwawerondane ne onkyonhhakeh ne é-nekenghjy entkayenghdaghkwé, nokhony ne karhàkonh ensewatkáwe nekahheghdakeh, neony ne jiensewatkáwe ne kahheghdakeh enwaghràdon ikenh wahhy deyuderhawenheh.

16 Ethone denwatyádoreghde ne adewendeghtsera t'kàkonde eghyenwennakerade karhakonghtseràkonh, nok ne atdakwarighsyonghtsera eghné enjodàdenre ji-nònweh nijotkawenh nikahheghdayén.

17 Neony ne kayúdenghsera ne atdakwarighsyonghtsera nèná ne kayanerènh ; neony ne aonsayakaonnhede ne natdakwarighsyonghtsera, en-yakaononrishèndane jiskènnen nokhony nene jiorighwìyú jien-yakorhàreke nene ji-niyenhhènwe.

18 Neony ne akonkweda t'kàkonde ehhen-yonnakerade ji-nonneskènnen thiye-nakere, neony yenakeréònweh, neony ji-nònweh t'kànakde nadorishenghtsera skennéntseràkonh,

19 Ne o-nenh enkaghshekwaghdarénne, en-yosénne ne jideyuderhawenheh, neony ne jikanadowànenh eghdakeh enwadon nakwah eghdakeh nikànakde.

20 Yakodaghskats nene yakoyenthonh thádekàde ne akwèkonh ne oghnekanoghshòkon, nene yaontyón ne jiyeyuderihhókde ne etho nònweh ne deyudinakares oghsida ony ne ade-nàdyh.

S. Y. R.

CHAP. XXXIII.

I *Niyoh enghshakojènhhayén ro-nonhhakeh ne ronwaghswenghse ne o-nonghsadokenghdikeh.* 13.

KARONGHYAKENGHSERA kanonghwakdenghsera ne ne isekeh ne sahhetkenhonh, neony yaghwahhy desatkenhonh; neony deyonke-nirighwanerenh okhorighwaghrákehhah, neony yahhorighwaghrakehhah, dekenh jidesewarighwanerenh nise! ne o-nenh t'kàkonde enghsaghtkáwe neyutkenh, en'satkénne wahhy, neony ne o-nenh enghsaghtkáwe ne jidese-nirighwanerenh norighwaghrakehhah, densewarighwanerenke ne orighwaghrákehhah ne ise.

2 O Sayaner, dondakwèndenr nonkyonhhakeh; kwànonghne nise: ne ise raodinontshá niyádeyurhónkeseràkeh, ne onkwadaghskatshera ne éthone ne ji-nadeyunikonrharah.

3 Ne jityurítstare ne nyaghthiyejoghrònkát ne onkwehhòkon wáondekó; ne jityutharadàdonh ne yâdeghsyadyh ne niyádeyakaonghwenjàkeh thiyádeyudokwenh.

4 Neony satkenghsera t'kàkonde wahhy enkarorón ji-nìyught ne jiyerorox ne kají-nowaxhenh orwarané: ji-niyught nekondidakhe-nontyé nene ony jo-natswade-nyonhhatye ne kwèn-yuh wahhy thiyenghshako-nitskaraghkwanyón.

5 Ne Royaner kahharadonh naah; wahhy é-nekenghjy thanakere: ro-nanonh wahhy ne Zion ne

kajenhhayenghtsera adewendeghtsera ony atdakwarighsyonghtsera.

6 Neony kánikonghrowanenghtsera ony aghronkhatsera ne wahhy eghdenghsadenghnirade ji-nikariwes sonnhe, neony ne káshatstenghsera ne adaghskatshera: nene ronwatshanighse ne Royaner ne ná ne raotshókowaghsera.

7 Jatkaghthoh, nene rao-nonkwédaneghrakwaghde-nyón roditshaghnighde-nyón yaghthádaonghshenthó; nene radirighwaghserònny ne kayanerenh wahhy denhhonghshenthoh jiyutskarát hònweh.

8 Nene jiyuhhahhakwé-nìyú kahhahhayeshaghse, nene rònkweh rathahhìne wáthàdané: ò-nenh wáthàyáke ne jidehhodirihhonde, wahhadaghkwaghswén ne jikanadayèndon, yahhonghká nònkweh deghshakoraghk'wá.

9 Ne onghwenja yúnikonranenghs nokhony dèyut'-yòkdonh, Lebanon ne raodehhenghsera neony dekaghstarathedonh shádekàde; Sharon akwah ji-nìyught ne karhàkonh, neony Bashan neony ne Carmel sòndawét sàwak ne rao-nahhyhk.

10 Nonwa wahhy Enkatketskó, radon ne Royaner, nonwa kenh Enkatharàdade; nonwa kenh Iih enkharadade yádekyadyh.

11 Ensewayè-ná wahhy óshewaghsery; ensewahhewe wahhy ne oji-náara: sewadonryeghtsera akwah ji-nìyught ne ojire ne wahhy ensadek'wisa.

12 Neony ne onkwehhòkon akwah ánen-yàwen ji-nìyught ne jiyudekhá jiyeghsawédònny; ji-nìyught ne ohhìkda dayerighde ne t'kàkonde wahhy enwatshaaghdon ojistakeh.

13 Jathòndek, jonhhá nene ìnonh niyòre, ne ji-

nàhhoden waxhón; neony nene thoah nisewése, sadondere-n saronk nakéshatstenghsera.

14 Ne nyakorighwaneraaxkonh ne Zion-tserà-konh wahhy yetshanighse; kaghderonghxherowà-nenh ne yuderihhókde ne yurighwaneghrakwah ne thádeyakó-nikonrakeh: Akaonhhá nene onkwentyughkwakonh ye-nakere ne nen-yakoghdonde nojire? akaonhhá nene onkwentyughkwakonh ye-nakere nene ji-niyenhhenwé yudekhá?

15 Raonhhá nene ire jiyutdakwarighsyonh, nokhony ne roghtharaghkwenh né kawenniyúse; raonhhá ne ne rodaghkwaghswenhonh ne daodèntshón ne naonwaghwisháde, nene aennontshòndawede ne jiroye-nawakonh ne ji-nikanòron ronwarharatstènnyh, nene dehhodahhónghdakwèkonh ne naothòndeke ne o-nekwenghsá, neony dehhoderónwèkonh ne naatkaghthoh ne wahhetken;

16 Raonhhá é-nekenghjy yenhhennakerade: thò-nakde ne raoyádake-nhaghsera ne wahhy ne denhhénnyàdatste ne otstenra; kanadaroh wahhy enhhonwàyón ne raonhhá, raoghnèkanoghs wahhy orighwìyú ìkenh.

17 Skaghdekeh wahhy jienghtshatkaghthó ne koraghkòwah ne raoraseghtseràkonh: wahhy enhhontkaghthó ne jiwadonghwenjàde nene àkwah ìnonh niyòre.

18 Sadonnhets wahhy ensatyènhaghse ne kaghderonghxherowànenh kajenhhayenghtsera adewendeghtsera. Kahhá náneh raghyadonghserayendèryh? kahhá náneh rayè-naghs? kahhá náneh raonhhá nenerarats ne nyunonghsákarade-nyón.

19 Yaghthaaghshèkén ne ronnonkwédaxhenh ne ronnònkweh; nene ronnonkwehhòkon nene senhhá o-nakonh ne ji-niyewennodenh ji-nìse nisakwe-

nyonh jisáni konghrayèndase; ne yakawénnaghsanèndax, ne neyaghdesakwe-nyonh aaghsaronke.

20 Satkaghthoh ne étho Zion, ne jikanàdayen ne onkwarighwiyughstaghk: skaghdékeh wahhy jienghsatkaghthó ne Jerusalem ne skènnén thiyenakere, ne jiwaghskwahhere nená ne yaghné eghdakeh thenkahhawighdón; yahhenskat ne ji-nikonh kanonjòdon ne éthoh yaghnonwèndonh èrenh thakaghkwidon, yahhony kaneka ne ji-nikonh ne aghseriye ne éthoh thádaontyáke.

21 Nok étho ne ónwesenghtsera ne Royaner wahhy onkyonhhakeh kànakde ne dekayyhonhhakaronse nokhony yughnàwadeh; nene aonghdèndy yaghdekahhònwayen nenakakàwe, yahhony ne ne ayuhhonwarasehhake ne kahhonweyákòwah ne éthoh aondohhetste.

22 Ikenh ne Royaner nená nonkwajenhhayenghtsera, ne Royaner nená ne shonkwaghtyawenraghtseràwyh, ne Royaner nená ne onkwa-koraghkòwah; raonhhá wahhy enseghshonkwayadakó.

23 Jiwakatsheryédade-nyón wahhy yutnerenghsyonkwenh; yaghdejodiyádaghnìràdonh jiro-naderòndode; yaghdehhodikwe-nyonh ne daonsahhodinyádarakwarighdon: éthone naah ne thondahhonennonghdonse ne jiwáódaxhénnékowah wádewa dekhaghsyònkó; ne noghsinokwá en-yakoyè-ná ne shako-naghseghthá.

24 Neony ne ye-nakere yaghdeyàweght ayairon, Wake-nonghwakdany: nene onkwehhòkon ne ne étho ye-nakere t'kàkonde enjondaderighwiyughsten ne raodiyádaghdonghtsera.

CHAP. XXXIV.

KARO kajatkwit, niyádejonghwenjàkeh, né naejathòndeke; nokhony aejadahhonghsadade, jonkwehhòkon: kinyoh ne onghwenja yuthòndek, nokhony akwèkonh ne ji-niwat; ne onghwenja, neony orighwakwèkonh nene eghkondiyakense.

2 Ikenh ne raoderyaghdikhonghsera ne Royaner yakotrànyh wahhy ne akaonghwenjakwèkonh, neony ne rao-nákhwenghsera wahhy akwèkonh niyehhonatrànyh ne raodityughkwá ne ronderiyughs: thenthàkwekde enghshakoghdonde, ehhenghshakoghsharìneghde ji-nonkà tyeryughthá.

3 Ne ne jienhhonwadiryú ony t'kákonde atsteh yenwatyon, neony radiyádakeraghse ne raodiyeróndakenhhá, neony ne jiyunondowànenghse wahhy enkawistanawenghdon enwadon ne raodinekwenghsá.

4 Neony kentyughkwakwèkonh ne karon-yakeh wahhy enkawistanawenghdon, neony ne karonghyákehhòkon entkaghwe-nonnihháke yenwaderoroke enskatneh ji-nìyught ne kahhonródakwé-nònnyh kaghyadonghsera: neony raodityughkwakwèkonh eghdakeh enhhadiyèndáne, ji-nìyught ne wakaneraghdenne ne ó-nenhharakeh, neony ji-nìyught ne jiwayense ne jokaghreghdese karònda.

5 Ikenh nakwásharekòwah t'kàkonde wahhy enkanohharehhake étho jiyontyádohharethá ne karonghyakonh: jatkaghthoh, t'kàkonde wahhy enyosenne ne Idumea, nokhony nonkwehhokonkeh enhho-nasénne ne enkheronghyàkende, nene kajenhhayenghtsera ne adewendeghtsera.

6 Nene raosharekòwah ne Royaner kananonh

naah ne o-nekwenghsá ; warésenghserònnyh wahhy ne nakwah enwarésén, neony enke-né ne o-nekwenghsa ne nikonnasá ne deyudinákarondonhah ony kondiyádakeraghsé, enke-ne ne yutstyeghserarésenh ne nikonnasá ne deyudinákarondonhah : ikenh ne Royaner wahhennèyon Bozrah-tseràkonh, neony wáondadawenthókowah nejiwadonghwenjàde ne Idumea.

7 Neony ne yuronwaronde anyoh yakoghsàdenghs ne wahhy endewatsnenghde enthònne, neony ne deyudinákareshòkon entkònne ne anakareshón ; neony ne rao-nadonghwenjakeh wahhy enkanánawenghdon o-nekwenghsa enwadon, neony ne ókenra jiro-nadákenghrade-nyonh warésenghstonh ne jiyuresenh.

8 Ikenh nená ne raodeghniserà ne Royaner ne enghshakoronghyàkénde, neony ne en-yughseràdeke ne naonsontkarayéride wahhy dekarighwakenhenh ne Zion.

9 Neony ne jiyughnawadeh ne éthoh wahhy denwatdèny oghneghdá enwàdon, neony ne yudákenghrade-nyonh ne éthoh yunèn-yadex enwàdon, neony ne jiwadonghwenjade ne éthoh wahhy ánenyàwen ji-nìyught ne yughneghdadekhá.

10 Yaghwahhy thaonsónswaghdon ne jiwaghsondàde yahhony ne jiweghniseràde, ne ne éthoh wahhy en-yutyénkwarakaradàdon ne ji-niyenhhènwe : ne jidakaghnekwaghsadatyé jiony wákaghnekwaghsadatye eghkàyese enwadonghseke, yahhenskat thádaondohhetste ne ji-niyenhhènwe neony ne ji-niyenhhènwe :

11 Ne (cormorant konwàyats,) kajidenserowànenh ányoh jokawekowah neony ne ohhakwaronh ne wahhy enwatyadakwé-nìyughste ; ne nohhòwa

shádèyught nokhony ne jokáwékòwah nèeh ehhenkonnakerade: neony raonhhá wahhy yadenhhadàkwarighde yenhharén éthoh ne jikayeronnitstonh yutdakwarighsyonh ne den-yónnikonghrakhaghsyònkó, neony ne o-nen-yáòkon ne aokonshón.

12 Ne yenghshakodinadon nene ro-nonkwédaneghrakwaghde-nyón ne éthoh ne ji-nonkà kayanertsera, nok yahhenskat eghthayéderòndáke, neony akwèkonh naonhha aoyádaneghrakwaghtsera yahhothè-non. (thayurihhondane.)

13 Neony ohhìkdá ne entkondeghyaron ne naonhhá jiyude-nonghsatkonnyenghst, orheghshòkon neony skanekwádaràyén oghnyònwar ne adénhenrakonh ne éthoh; neony eghwahhy ehhenkanakerénne nedewatsjirokwaghthá o-nyare dekanerahhontshonde, neony ehhenhhaderighwisaaghthake ne ohhòwá.

14 Ne nyodighderonnyh ne kondiryú ne ne jiyaghdeye-nakere t'kàkonde ony enkonderaseron ne nyodighderonnyh ne kondiryú ne jikawe-node, neony ne òyende nenìyoh wahhy yádenhhaghshenthó ne ji-nonkà ne shahhodityughkwah; ne kwareròah ony étho en-yaonrishèndáne, neony enwadade-nakdatshenryáse ne jien-yaonrishendáne.

15 Ne wahhy ne ohhowákòwah enwatsji-naghkònny, ony enwennínhonghsén, ony denkánhonghsyáke, neony enkaroroke o-nakonh ne jiyuderakwawerhonh; étho wahhy ony ne jídènhah vulture konwàyats étho ony enkonderoroke, akwekjihhonh ne ji-nádekánikonra.

16 Sèsak ne raoghyadonghseràkonh ne Royaner, neony sewennaghnòdonh; yahhenskat ne kén-ikenh thaondayakóserònnenghde, yahhenskat wahhy né thádeyakodonghwenjònyh ne naonhhá ji-nádeká-

nikonra: ikenh iih jixhakaronde wahhy jikherighwàwyh, neony ne raó-nikonra ne wahhy shakoroghròkyh.

17 Neony raonhhá wahhy shakoyákhònnyh yehhotyonh yeghshakotyenseh naderàsfa ne ro-nonhhá, neony rasnonkeh ne shakokhaghsyonkwènnyh ne ro-nonhhakeh ne jikayeronnitstonh: ne wahhy enhhontyádakwé-nìyughste ne ji-niyenhhènwe, ne jidakaghnekwaghsadatye jiony wakaghnekwaghsadayté étho enhhadinakereke.

CHAP. XXXV.

1 *Ne adonnharah yuderighwaghdentyonh ne Keristus raoyanertsera.* 3.

NE karhàkonh, neony ne jiwadonghwenjàde ne thiyakaonhhaah thiyakonnhé ne jienshontshennònny; neony ne ji-nònweh ne yaghdeye-nakere t'kàkonde enkondonnharen, neony donsakajíjanèkare ji-nìyught ne sakajijonden.

2 T'kàkonde denskajíjanèkare enjawédowanhá, ne shádenjàwen jienskondonnharen ne adonnharah neony denkondiriwaghkwe; ne raónwesenghtsera ne Lebanon t'kàkonde nèeh enhhonwaghtkawen, ne jiroyádaneghrakwah ne Carmel ony Sharon; t'kàkonde enhhontkaghthó ne raónwesenghtsera ne Royaner, nokhony ne rayádanorónkòwah onkwa-Nìyoh.

3 Shéshatstat ne yakosnonghsakenhhèyonh, neony saséshatstat ne yudiyádakenhhèyonh ne okwitsháòkon.

4 Sheyenhhaghs ne ro-nonhhá ne ne deyunadonhharenron nadonnhets, Sewánikonraghnironhhák toghsa desewadonhharenronh; jatkaghthoh, dondare wahhy ne sewa-Niyoh entnikwekonhhatye ne sewaronghyakenghsera, shádèyught ony Niyoh entnikwekonhhatye ne enshakarayèride, daré wahhy ne ensyayadakó.

5 Ethone ne deyeronwekhón t'kàkonde ensewadennhodònkó, nokhony ne deyonhhondakwèkonh t'kàkonde enskanondexshyón:

6 Ethone ne ronkweh ne ratshinókaghthá t'kàkonde enhhatshinokaghde akwah ji-niyught ne kàjin oghskennòndon, (o-nekwenghdara,) neony ne awénnaghsonh ne nyaghdekawènnah denkariwaghkwe enkarihhònny ne karhàkonh t'kàkonde denwatnekyáke entkaghnekinekénne, neony en-yughnawadeghdáne ne ji-nònweh nyaghthadekahhegh-dawenryeh.

7 Neony ne jiyaonghwenjathenhonh t'kàkonde enseweghkwayèndon, neony ne jiyaonghwenjathenhónh enskaghnawerodon: enkonnakerade onyare dekondinerahhontshonde dekontsjirokwaghthá ji ok nonweh enkontyén, t'kàkonde denwathondawenheke, ne oghstyéndane ony yughshonwennistare.

8 Neony ne jiyuhhahhakwé-niyú t'kàkonde étho enkenhháke, neony yuhhàde, neony t'kàkonde enkonwanadonghkwe, Ne ohhahhadokenghdy; ne ne yaghdeyakoyanere yahheghthayondònkoghde; nok kéndaghnon kàyén: ne dehho-nathahhaghkwenhhatyé ne onkwehhókon, ethosané ne rodídeh, yaghthaadiyá-daghdon ne étho.

9 Yaghne kenrex eghthakénderòndake, yahhony ne yudighnekaronse kondonghkaryáx ne kon-

dìryú yaghthakondirathén ne étho, yaghthakonwadiyádatshenry ne éthoh: nok nene seghshonkwayádakwenh t'kàkonde nèeh ehhenghreseke.

10 Neony ne Royaner seghshonkwayádakwenh ne jidewanaghskwá t'kàkonde denjidewatkarhadèny, nok yendewawe ji-non ne Zion ne orennadokenghdy en-yonkwatstonhhatye neony ne jiniyenhhènwe adonnharah ne raodinonjineh: t'kàkonde denshondèntshá nadonnharah nokhony natshennonnyaghtsera, neony ne ó-nikonghraxhádane nokhony ne karonghyakenghsera adonryúkdaghxhera enkonwayádondíònweh.

CHAP. XXXVI.

1 *Sennacherib wahho-nenrenghde kanenghròwanenh raonhhakeh ne Judah:* 4. *Rabshaheh's wahharighwayèsaghde waghshakoghsteronghse ne onkwehhòkonkeh.* 22.

NONWA étho náàwen ne kayerihhadónt yawenrehhadont niyughseràkeh ne koraghkowah ne Hezekiah, ne ne koraghkòwah ne Sennacherib ne Assyria warawe étho newaghshakotkònden ne jiwadenhénghròdon ne jikanadowànenghse ne Judah, neony wahhayè-na.

2 Neony ne koraghkòwah ne Assyria yahhonnháne ne Rabshakeh aonhhakeh ne Lachish étho Jerusalem raonhhakeh ne koraghkòwah ne Hezekiah ne kanenghrineghtserowanenh. Neony étho wáthàdane ne jiyutnekonkoghdonh ne e-nekenh

niweghkwayén ne jiyúhhahhakwé-nìyú nejikahhèndayen ne jiyekenhhaghserònny.

3 Ethone wahhoyádòrenne ne Eliakim, royenhah ne Hilkiah's, nene èrenh nakanonghsadyh, neony Shebna ne shakoghyadònny, neony Joah, ne royenhah ne Asaph's ne ne radaaghs ne kaghyadonghseràkonh.

4 ¶ Neony Rabshakeh wahhenron ne ro-nonhhakeh, Sewenronh ne nonwá ne raonhhakeh ne Hezekiah, Ethone ràwenh ne rakoraghtserakwé-nìyú ne rakoraghkòwah ne Assyria, Oghnanahhoden enghsadaghseghdaghkwé ne ken-ìkenh ji-nònweh nighsadewennodaghkonh?

5 Kàdon, sewenronh, (nok ne raodiwènna ne ok nyahhothè-non thiyadeyurihhonde) Wakjenhhayén nokhony wakyádaghnìronh ne aderiyughsera: nonwá onghkarekeh enghsheyadewennòdaghkwé, nene iih waghskwatkarenghràkó?

6 Tseh, ne sadewennodaghkonh nekén-ìkenh ne deyudennitsheryakonh deyutyenkwiryakonh, jinònweh ne Egypt; Dòka ne rònkweh ne aatyádarakaraghste wahhy ènweghde raonhhá rasnonkeh, neony ne en-yakodaweyaden: eghkady ony nìyught ne Pharaoh ne koraghkòwah ne Egypt enhhondaghriskon akwekonh ne ji-nìkonh ne ronwadewennodaghkonh.

7 Nok dòká enghsiron niih-neh, Shakwadewennodaghkonh ne Royaner onkwa-Nìyoh: wahhy yaghkenh raonhhá dekenh ne e-nekenh nikanakdeyón neony raonhha raòwenghk ne jiyeyádaraghsthá ne Hezekiah wahhonwaghk'wá, neony wahhawenhhaghse ne Judah nokhony ne ji-nonkà ne Jerusalem, Enghsewaneke ohhèndonh kén-ìkenh yeyádaraghsthá?

8 Nekady wahhònny nonwá se-nikarayèndah, Wákonrighwánèken, nene rakewennìyú ne Rakoraghkòwah ne Assyria, neony Iih enkòn-yón Tekónnyaweeghtseraghshenh yakoghsàdenghs, dòkát aesakwe-nyátserayèndake ne isekeh ne naaghsennitskwarén aesaghsàden ne o-nonhhakeh.

9 Oghnánayàwen ne daaghsatkarhadèny ne enskat nè jirakonghsonde ne raghsennakwé-nìyú ne nakwah kénniyeghraah ne rakewennìyú shako-nhá-seòkon, neony ne aaghsadewennòdaghkwe ne éthoh ne Egypt ne akarihhònny ne kásereghdìyuh neony ne yakoghsadenghsneh ronnitskwahherhá?

10 Neony Iih kenh nonwa wakewe ne nyaghdehhayadade ne Royaner ne wátke-nyarane ne kén-ìkenh wadonghwenjàde ne nakaghdonde? ne Royaner rakwennyh, Wàs eghseght yádesnyòdenh kén-ikenh wadonghwenjàde, neony enkaghdonde.

11 Ethone wahhenron ne Eliakim nok Shebua neony Joah ne raonhhakeh ne Rabshakeh, Sadàdyh, Wákonrighwánèken, ne raonhhakeh ne eghtshe-nháse ne ne Syrian-àka sadewennòndaghk; ikenh ne yakwaghronkhá: neony toghsa dakwawènnarán ne Jews-àka asadewennòndaghkwe, ne onhhonghdakonh ne onkwehhòkon ne ne eghyederon jidekanen-yáseronnyón.

12 Nok Rabshakeh wahhenron, Rakewennìyú wahhy thake-nhaonh ne raonhhakeh ne yawennìyú neony ne isekeh ne nakadàdy ne kén-ìkenh owennaòkon? yaghkenh raonhhá dethake-nhaonh ne ro-nonhhakeh ne ro-nonkwehhòkon nene eghraditskwahhere jideka nen-yáseronnyon, nene ok rononhhá aondadídake, neony ok ro-nonhhá raodinhenhhá aadighnekira enskatneh nìse?

13 Ethone ne Rabshakeh wáthàdáne, neony

wáthaghshenthó rowèndeght Jews-áka wahhadewennòndaghkwé, neony wahhenron, Jathòndek ne raowènna ne rakoraghtserowànenh, ne koraghkòwah ne Assyria.

14 Ethoghkeh nihhawenh ne koraghkowah, toghsa yánikonrhadenh ne Hezekiah: ikenh yaghwahhy dehhokwe-nyútseràyen ne naonsaghyayadakó.

15 Toghsa ony ne Hezekiah yònnyh ne naaghtshadewennòdaghkwe ne Royaner-tseràkonh, enhhenron, Ne Royaner wahhy orighwiyú enseghshonkwayadakó: neneh kénikenh kanadowànenh yaghwahhy thiyakarane ne rasnonkeh ne koraghkòwah ne Assyria.

16 Toghsa eghjhijadahhonghsadats ne Hezekiah: ikenh ne ràwenh ne koraghkòwah ne Assyria, Iih dewaderighwisa akwah ò-nenh ok, neony kase-niyàken iih-neh: neony irak niyádehhàdyh ne raó-nenhhare, neony niyádehhadyh ne raoderònda ne jokaghreghdese, neony se-nighnekirah niyadejonh ne oghnekanoghs nene raonhhá jirotnawerode;

17 Ji-nikariwes dentke néony èrenh en-kon-yàdenhhàwighde ne jidewadonghwenjàde ne ji-nìyught ne akwah ìse sadonghwenjakeh, ne wadonghwenjàde ne ò-nenghste ony wine, ne wadonghwenjàde ne kanadaroghk neony ò-nenhhare.

18 Jadénnikonrarenh onwaneken ne Hezekiah enghyaghsteronghse, enhhenron, Ne Royaner wahhy enseghshonkwayadakó. kaneká denhens nikaniyoh-tseràyen ne niyádeyakaonghwenjàkeh aonsayondatyadakó ne raodonghwenjakeh aonsahhoyádinekenwe ne rasnonkeh ne koraghkòwah ne Assyria?

19 Ká ne raodinìyoh ne Hamath nck Arphad? ká ne raonìyoh ne Sepharvaim? neony shonwadiyádakwenh ne Samaria ne iih kesnonkeh?

20 Onghka nekén ne raodinìyoh ne kén-ìkenh kentyughkwakwèkonh ne kén-ikenh wadonghwenjàde, ne ne shonwadiyádakwenh ne ne iih kesnonkeh, né neh ne Royaner aonsahhayadakó ne Jerusalem ne iih kesnonkeh?

21 Nok tháthondòdade, nokhony yaghskawènnat deshonwarighwáserakwènnyh: ikenh ne koraghkòwah shakorighwàwyh wahhy, ràwenh, toghsa saghjhise-nirighwáserakwenh.

22 ¶ Ethone warawe ne Eliakim, ne royenhah nè Hilkiah, neneh erenh nákaghwajèràdyh, neony nene Shebna ne shakoghyadònny, ony Joab, ne royenhah ne Asaph, nene radaaghs ne kaghyadonghserakonh, raonhhakeh ne Hezekiah wahhonde-né-narajònkó, neony wahhonwaghròry ne raowènna ne Rabshakeh.

CHAP. XXXVII.

1 *Hezekiah ró-nikonghraxhenghse, yahho-nonke ne Isaiah ne nashakoderennayènhaghse*, 6. 36. 37.

NEONY étho náawén, ne o-nenh ne koraghkòwah Hezekiah shahharonké, neone wahhade-nénarajònkó, neony wahhadérhorokde ne kàyare nakanyádaroden, neony yahhadaweyáde ne jiroonghsode ne Royaner.

2 Neony yahho-nháne ne Eliakim, raonhhá ne-

neh èrenh nákaghwajìradyh, neony Shebna nene shakoghyadònny, neony ne thodixdènhah ne radijihhenghstowànenh wahhondérhorokde kàyare kanyádaràdens, raonhhakeh ne Isaiah ne royádadokenghdy ne royenhah ne Amos.

3 Neony wahhonwenhhaghse, Ethoghkeh ràwenh ne Hezekiah, Kénghweghniseràde nená weghniseràde ne deyúnikonrhàrah, neony ne karonghyakenghsera, neony yerighwayesaghthá: wahhy ne exháokonhah nen-yàkoh ji-nonkà yonnakeratsthá, neony yaghnéthoh dekáshatstenghseràyen né naondakahhawe.

4 Dòká nónná ne Royaner sa-Nìyoh enhho-dewennathòndeke ne Rabshakeh, raonhhá ne koraghkòwah ne Assyria ne ne rowennìyú ne tho-nhaonh ne naodehháde ne ronnhéònweh ne Nìyoh, neony t'kàkonde ró-nondanhenh ne owennaòkon ne jinahhoden ne Royaner roghrònkenh: nekady wahhònny sharàdah ne saderènnayenght ne ji-nìkonh yudadenraònh.

5 Eghkady náàwen ne ro-nháse ne Hezekiah warawe ne raonhhakeh ne Isaiah.

6 ¶ Neony Isaiah waghshakawenhhaghse ne ro-nonhhakeh, Ensewenron ne raonhhakeh ne eghtshisewawennìyú, Ethone nihhàwenh ne Royaner toghsa desadonhharenronh ne owennáòkon nene saghrònkenh, ne neh ronwanhase ro-nhase ne koraghkòwah ne Assyria ne wahhakerighwayesaghden.

7 Jatkaghthoh, Iih yenkadennyeghde ne enhhadonrìserìyáke ne raonhhakeh, neony t'kàkonde enhharonke ne karihhontye-nontyése, neony denshatkarhadèny ji-nonkà nakwah raonhhá raodonghwenjàkeh; neony Iih enkerihhònny raonhhá ne

ne enhhayátyè-nénne étho úshasharakdá núsharé-kòwah ne nakwah raonhháraodonwenjakeh.

8 Eghkady náàwen ne Rabshakeh donsahhat-karhadèny, neony wahhoyádatshènry ne koragh-kòwah ne étho Assyria roderìyuh dehhodinyode ne Libnah: ikenh roghrònkenh néneh èrenh shawe-nonghdonh ne ji-nònneh Lachish.

9 Neony wahharonke yòndon ne ji-niyutyèrenh ne raorighwakeh ne Tirhakah ne koraghkòwah ne Ethiopia, Raonhhá wahhy warawe ne naejaderìyú. Neony ne o-nenh ne wahharonke, yahhadennháne waeríwenhhawe ne raonhhakeh ne Hezekiah, yondonné.

10 Ethone eghtsewennaráne ne Hezekiah ne koraghkòwah ne Judah, en-yairon, Toghsa ne sa-Niyoh ne raonhhátseràkonh eghtshadewennodagh-konh ayesánikonrhadén, en-yairon, yaghwahhy ne Jerusalem thiyaonwàyón ne rasnonkeh ne koragh-kòwah ne Assyria.

11 Jatkaghthoh, jaghrònkenh wahhy ne ji-nah-hàyere ne koraghkòwah ne Assyria ne akwèkonh ne jiwadonghwenjàde waghshakoghdonde thondah-hàkwekde; nok t'kàkonde enseghjhisewayadakó?

12 Yaks-niyoh-seràyen ne niyadeyakaonghwen-jàkeh enshonwadiyadakó ne ji-nahhoden ne khé-nihhah ne ro-naghdondonh, ji-nìyught Gozan, neony Haran, neony Rezeph, neony ne exháokonhah (ne ji-nònweh nighshakoght'kawenh ne Niyoh ne Adonh nok Evah,) nene étho nonweh Telassar?

13 Káneh koraghkowah ne Hamath, neony ne koraghkowah ne Arphad, neony ne koraghkòwah ne jikanadowànenh ne Sepharvaim, Hena, ony Ivah?

14 Neony Hezekiah wahhaye-ne ne dahhonwa-

ghyàdonse ne rasnonkeh ne rarìwenhhàwise, neony wahhawennaghnòdon: neony Hezekiah eghwareghde étho ji-nonkà ro-nonghsode ne Royaner, neony raonhhá raohhèndonh, wahhodenghdaronhaghse ne Royaner.

15 Neony Hezekiah wahhaderènnayén ne Royaner-neh wahhenron,

16 O Sayaner ne kentyughkowanenhhòkon, Nìyoh ne Israel, nene ranakere ne tyòkenh ne cherubims, ìse wahhy ne Nìyoh, ony wahhy sonhhájiwa, neony kayanertserakwèkonh ne jiyonghwenjàde: ìse saghsón ne karon-yá neony onghwenja.

17 Desadahhonghdòdenh, O Sayaner, neony satkéns: neony sathòndek raowennakwèkonh ne Sennacherib, nene tho-nhaonh ne naodehháde ne ronnhéònweh Nìyoh.

18 Nene tokenghskéònweh, Royaner, ne koraghkowatshón ne Assyria kàyesé wàdonghs ne akaonghwenjakwèkonh, ony jiradinakeronnyòn,

19 Neony ojistakeh ro-natyonh ne raodiniyohhòkon: yaghwahhy deshodiniyoh-seràyen neok ne ònkweh esnonkeh yakodonh jiyakoyúdenhonh, oyende nok o-nèn-yá: nekady wahhònny ro-naghdondonh.

20 Ne kady nonwá, O Royaner onkwa-Nìyoh, dondakwayadakoh ne rasnonkeh, nene kayanertserakwèkonh ne jiyonghwenjàde ne nayakoderyendaráné nene ìse wahhy ne Royaner ony sonhhajiwá ok.

21 Ethone ne Isaiah ne royenhah né Amos yahhodennyeghde raonhhakeh ne Hezekiah, wahhenron, Ethone nihhàwenh ne Royaner Nìyoh ne Israel, Ji-nònweh nighskwaderennayènnyh ne ra-

onhhakeh Sennacherib ne koraghkòwah ne Assyria:

22 Nenekén nekén-ìkenh ne owènna ne ji-nahhoden ne Royaner nethodàdyh ne ji-niyutyèrenh ne raonhhá; Nene kondiwìnonh, ne konwadiyénhokonhah ne Zion, ne yesadaghkwaghswenhonh, neony wáesaghstèriste nene wáesakenghraden; nene konwadiyenhokonhah ne Jerusalem wádewennonghkarenron ne isekeh.

23 Raonhhá wahhy eghtshadehhadonh neony sarighwayesaghdonh? raonhhá wahhy dese-ninyode sadewennaketskwenh, sadaghraketskoh énekenghjy? sháden-yàwen ony ne raonhhakeh ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel.

24 Nene eghtse-nháse she-nháseòkon ne wahhy ìse sheyadehhadonh ne Royaner, neony ìsenh, Nene jikentyughkowànenh ne akeserehhòkonh ne nyonderiyughthá Iih wakewe ne ji-nonkà ne e-nekenh ne jiyunondowànenghse, nene ránihhakda ne Lebanon; neony Iih enkyáke ne karenhhes o-nêndakwenghden nekén-ìkenh, neony ne enkeràkó ne karondáòkon nekén-ìkenh: neony Iih t'kàkonde enkadaweyáde ji-nònweh ne e-nekenh ne jishakoghnerenghsthá, neony ne jiyuderondakade, (ne rodidenh rondadekènhah ne radinekhá.)

25 Wakadákwàdonh, neony waknekirenh noghnèkanoghs; neony ne t'kentskaronghkwenh ne kaghsikeh ne waxthathadonh akwèkonh ne kayyhonhhade-nyón ne wátkonwadighwawenheke ne jikanakde-nyón.

26 Yaghkenh wahhònnise dedisaghrònkenh, ne Ji-niwakyèrenh; neony ne wahhònnise thodixdenhhokónkenhhá, ne ne Iih waxhón? ne nonwa Iih wákerihhohhetste, nene kayese enghsàdon ne ji-

wadénhenghròdon ne jikanadowànenghse ne atkaronnyát yúdòn-yode.

27 Ne kady wahhònny ne jiradinakeratyé nennijorighwaah ne káshatstenghsera, thodinikonghrenhonh ne thiyátkontyeghste: ánihhadiyádodenh ji-nìyught ne ohhonde ne kahhendakeh, neony jinìyught ne niyeyohhondodenh ohhondòwan, jinìyught ne t'kahhondahhere ne kanonghsakeh, neony ji-nìyught nò-nenghste wákontdokerike arekhó thiyeyunenghstayeriónh.

28 Nok Kyendèryh jise-nakere, neony jijàkense, neony seghsadaweyàthá, neony sanákhwenghsera ne iihneh.

29 Ne aoriwa ne dake-nák'wàseh, neony saritstowànenh, ònwé étho jidekahhonghdakaronde, ne kady wahhònny Yenkyén nakwaghryoghkawine sé-nyonghsakonh, neony ne akwaderistanhondaaghs tskwendakonh, neony Iih wahhy dentkonyaghkdade ne jiyuhhàde nene ji-nondaghse.

30 Neony nene kén-ìkenh enwadé-nyendenghston ne isekeh, ne Enghsexheke ne kenghyughseràde nene okthiyùdonnionh; neony ne teke-nihhadónt yughserade ne ne ji-nahhoden enkanyú ok ne shakat: neony ne naghsenhhadónt yughseràde jenthoh, ony sennekerlyák, neony jenthoh nó-nenhare, neony ne enghsayake kén-ìkenh.

31 Neony ne yudadenraónh nene jakó-nyakenhonh ne ji-ro-nonghsode ne Judah ne wahhy t'kàkonde àre enskaghdeghrònden denwadaweeghste, neony enwaghyanyònden ne e-nekenh:

32 Entkayàkenne Jerusalem-neh ne yenwaghdèndy ne yudadenraónh, neony nene shodinyakenhonh ne jiyunònde ne Zion: ne dehhoghneghdo-

ghraràkonh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon ne eghnenhhadìyere kén-ikenh.

33 Ne kady wahònny éthone nihhawenh ne Royaner ne ji-niyutyèrenh ne koraghkòwah ne Assyria, Yaghthaonsarawe ne kenghkanàdakonh, yahhony thaonsahhayáke ne kayènkwire ne éthoh, yahhony thaondàwe nohhèndonh ne deyónnyadatsthá atyadawy, yahhony thádayunéntkaroyenghde.

34 Nene jiyuhhàde ne ji-nondare, okhony eghniyenhhensre, neony yaghkenghthaonsarawe ne kenghkanàdakonh, ràdon ne Royaner.

35 Wahhy Iih enkyádake-nhá ne kén-ikenh kanadowànenh ne enskyadnkó nene iih akerihhonnyát, neony ne raorihhonnyát ne rinhase Dawed.

36 ¶ Ethone ne raoronghyákeghrò-non ne Royaner ohhèndonh onghdèndy, neony wakówenthó ne jiyako-nàdayen ne Assyrian-àka enskat tewénnyawe nok shádekonh niwaghshenh nok wisk niwénnyaweeghtseraghshenh: neony ne ò-nenh wahhontketskó orhónkeghjy, wahhontkaghthó, akw-è konh ro-náwendaonh niyadekayádahhere.

37 Etho náàwen ne Sennacherib ne koraghkòwah ne Assyria èrenh sareghde, neony donsahhatkarhadèny sareghde, neony eghyonsahhennakerade Nineveh.

38 Neony étho náàwen, ne neh ji-nennérarighwánekénny ne ..ao-nonghsakonh ne Nisroch raonìyoh, nene Adrammelech ony Sharezer ne shakoyénhokonhah wahhonwaryú asharékòwah wahhónde; neony eghwahhondekwaghde ne jidewadonghwenjàde ne Armenia: neony Esar-haddon ne royenhah ne kady sahhotyádoreke.

CHAP. XXXVIII.

I *Hezekiah wahhon-yonnhareke jironnhé:* 8. 9.

NE ethone weghniserade-nyonghkwe Hezekiah wahho-nonghwakden ne ji-nonkà ne kenhhèyon. Neony Isaiah ne royádadokenghdy ne nohhèndonh yehhaderighwatròry, royenhah ne Amos, ne wahhoyádòrenne, nok wahhawenhhaghse, Kénnihhoyèrenh ne Royaner, Satyenh sanonghsakonh sadadeweyennèndán: ikenh ònenh enghsihheye yaghthaonsaghsadonnhaghdèndy.

2 Ethone ne Hezekiah wahhadaghrondy aghsenghdakdá nahhatyèrade, neony wahhaderènnayén ne Royaner-neh,

3 Neony wahhenrón, Dakweghyarák né nonwa, O Sayaner, Wákon-yennidenghden, dò-nìyught ne Jiìké ne sahhèndonh ne ji-non ne tokenghskéònweh, neony aonkwadadeweyennendaónh aondonkwénnikonghraghsaaghdón, neony nene eghnaonkyèren ne ne yuyanere ne jideghskkanere: neony ne Hezekiah wáthaghshenthó wáthó-nikonryáke.

4 Ethoné ne Royaner raowènná wahhoyádòrénné ne Isaiah wahhenron,

5 Wàs neony enghtshenhhaghse ne Hezekiah, Kennahhàyere ne Royaner nená ne Nìyoh ne Dawed ne yánihhah, Kon-yathònde jisaderènnayén Dekkanere ne sakaghsery: wákadkaghthó, Enskon-yeghsten ne sadeghnisera wisk yawènre niyughseràkeh.

6 Neony Enskon-yadakó ne kenghkanàdakonh denshínyoghsere ne rasnonkeh ne koraghkòwah

Assyria: neony Enkaghske-nhá ne kén-ìkenh kanàdayén.

7 Neony ne kén-ìkenh ne enwadé-nyendenghston ne isekeh Royaner-neh tyuyenghdaghkonh, nene Royaner t'kàkonde eghnenhhàyere kén-ìkenh ji-nikarihhodenh nene rodàdyh;

8 Jatkaghthoh, shèkonh are enkhewé ne yudaghsàdare ne jòkhahhatshón, nene yeyutsnenghdonh ne ne étho jikaraghkwakáen-yonthá ne Ahaz, oyèry niyùkhahhakeh detyutswade-nyónh. Etho kady nìyught ne karaghkwá detyughkdonh oyèry niyúkhahhakeh, nenekén nókhahhádkon ne wahhy yeyutsnenghdonh.

9 ¶ Ne ne Hezekiah yahhoghyàdonse ne koraghkòwah ne Judah, nene jiro-nonghwakdanihhaghkwé, nenkady shoyéwendaonhhatyé jiro-nonghwakdany:

10 Wákiron, nene jienshàyake nakwadenghnisera, Eghniyenhhènke ne jiyudénhenrakaronde ne jiyondatyádadaaghsthá: Iih sahhakeghk'wá ne ji-niwakadadènronh nakoghseròákon.

11 Wákiron, Yaghthaìken ne Royaner, shadenyàwen ne Royaner, ji-nònweh tyonghwenjàde ne yonnhéònweh: Yaghshèkonh thaonsakhèken ne ònkweh ne ye-nakeronnyón ne jiyonghwenjàde.

12 Eghnidewakyenh wátyakyadekhaghsy, neony èrenh onkwe-nonghden niihneh akwah jinìyught ne deyudinákaronhah radìnonghne ronade-nyadarode: Dewakyakonh ne jikonnhé akwah ji-nìyught ne ranyádaròny; denshakyáke niih yahhothè-non ats't thenskenhháke niih kanrá enráde ne jinonkà neghnisera sháden-yàwen ony ne aghsondakeh étho enghskwadòkdaghkwe nìih.

13 Enkarade ji-niyòre ji-nikariwes norhònkeh,

thoìkenh, akwah ji-nìyught ne kenrex, eghkady nen-yàwen akwèkonh denhhaxtyéntyàkhón: ne ji-nonkà neghnisera shaden-yàwen ony ne aghsondakeh étho enghskwadòkdaghkwé nìih.

14 Ji-nìyught ne ohhakwaronh, nedenhens ne kádarakonhhaah, Eghniwakaderighwatyé-nighstonh Waké-nikonranenghs akwah ji-nìyught norìde; ò-nenh dewakkaghrakenhhèyonh jiyádekkanere nenekenh: O Sayaner, Wak'wishenghne; ne wakatyènnyh.

15 Oghnahhoden Enkiron? dejaronh iih-neh rakwadatyaseh, akwah yadehhadyh eghnihheyèrenh: Enwakadeweyéndontye ske-nenhah jiènke akwekonh ne ji-nikoghseràkeh ne jiyutskaratseràkonh ne akwadonnhets.

16 O Sayaner ne ken-ìkenh karighwáòkon ne onkwehhòkon jiyakonnhé, neony orighwakwekjihhonh ne kén-ìkenh karighwaòkon nená yonnheghkonh ne aké-nikonrá: daondaghsadaghsawén aonsaghkkwadàkó, ony aonsaghskwadonnhaghdentyáde.

17 Jatkaghthoh, ne kayanerenh Kowànenh wakatskaradènnyh; nok nene ji-nighse-noronghk'wá ne akwadonnhetsheràkonh seghskyádakwenh ne o-neghshonh ne jiyúdaráhekón: ikenh ne akerighwaneraaxherakwèkonh tshonneh satyeghdonh.

18 Ikenh ne jiyeyádadaryón yaghdeyàweght aesanèndon; kenhhèyón yaghdeyàweght aesanèndon aesakòwanaghde: ro-nonhhá nene o-neghshonh yehho-natsnenghdonh yaghdeyàweght aonsayondonnharen ne satokenghsketsera.

19 Nene yonnhéònweh, nene yonnhéònwẹh, ne enghyanèndon, ji-niwakyèrenh ne kenghweghniseràde; ondadé-nihhah nokhony nexháokonkeh

akwèkonh en-yakodòkenghse ne satokenghsketsera.

20 Ne Royaner rodadeweyennendaonh ne enshakyadakó: ne kady wahhònny t'kàkonde dedewaríwaghk nakerennadokenghdy ne ne karenghsodarikhón jikaghsón, onkweghniserakwèkonh ne jityonnhé, rao-nonghsakonh ne Royaner.

21 Ikenh ràwenh ne Isaiah, kinyuh radídonwanyondàkoh ne jokaghreghdese kahhighk, neony étho ense-nìyén jirokwaròndon, éthone enshayéwendáné.

22 Ony Hezekiah ràwenh, Oghnahhoden naah ne enwadé-nyendenghston nene Jienkerathén enke-nondaráné ne jiro-nonghsode ne Royaner?

CHAP. XXXIX.

1 *Merodach-baladan, yahho-nháne nene ao-nadaghrénsehha ne Hezekiah, ne nyaatkaghthó ne ji-nihhotshokowaghse.* 3.

NENEH éthone nonweh shiyahhonderighwihhewe Merodach-baladan, ne royenhah ne Baladan, ne koraghkòwah ne Jikanadowanenh, (konwàyats Babylon,) yahhoghyàdonse ne jithenderon ne Hezekiah: ikenh rorighwaghrònkenh nene ro-nongh wakdanihhaghkwe, ne kady nen-èsó joyanere.

2 Neony Hezekiah waghshakotshennonnyáse, neony waghshako-nádònhaghse ne jikanonghsode jikàyen ne raowenghshonhah ne kanoronshón, ne karistanòron nokhony ne oji-nekwar karistanoron, neony ne kaserak.nhónse, neony ne wen-ye-nano-

ronshón, neony akwèkonh ne jikanonghsode ne dehhénnyadatstha, neony akwèkonh ne ondetshènry ne raotshokowaghsera: yahhothè-non dekàyen ne rao-nonghsakonh, yahhony ne akwèkonh ne ji-nihhoyanertsera, nene Hezekiah ne nyaghthashako-nádònny.

3 ¶ Ethone eghwarawe ne Isaiah nene royádadokengdy raonhhakeh ne koraghkòwah ne Hezekiah, neony wahhawenhhaghse, Oghnahhoden wahhonniron ne kenìkenh ronnònkweh? Ká dahhadiyenghdaghkwe jiwahhònnewe ne isekeh? neony ne Hezekiah wahhenron, ì-nonh tye-nakere jidahhonghdèndy wahhonkyádòrenne, ony ji-nonkà ne t'kanadowànenh. (Babylon.)

4 Ethone sahhenron, Oghnahhoden wahhontkaghthó ne sanonghsakonh? neony Hezekiah sahharighwáseràkó, Akwèkonh ne ji-nikàyen nakenonghsakonh wahhontkaghthó: yahhothè-non deyudadènronh ne ji-niwakatshókowaghsera ne nyaghthaakhe-nádònny.

5 Ethone ne Isaiah wahhenron ne raonhhakeh ne Hezekiah, Sathòndek neraowènná ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon:

6 Satkaghthoh, ònwé neghniseraòkon, nene akwèkonh ne ji-nikàyen ne sanonghsakonh, neony ne ne ji-nahhoden ne yánihhah rotyé-nighdonh rodeweyendón yákarighwihhewe kenghweghniseràde, enkahhawighdon Jitkanadowànenh: yahhothè-non thaonsayudàdenre, ràdon ne Royaner.

7 Neony ne sheyenhokonhah nene enhhonwadiyádinekenwe ne isekeh, nene ìse waghsherighwihheghse, wahhy èrenh enhhonwadiyádenhhàwighde; neony denhhonwadinen-yadaghkó ne

rao-nonghsakonh ne koraghkòwah ne Jikanadowanenh. (Babylon.)

8 Ethone wahhenron ne Hezekiah raonhhakeh ne Isaiah, Yuyanere ne raowènnú ne Royaner ne ji-nahhoden yadatyaseh. Ràwenh senhhú yenwadohhetste, Ikenh enkayanerenghserayèndake nokhony ne tokenghskeònweh ne akwadeghniserakonh.

CHAP. XL.

I *Ne onderihhòwanaghde onderighwanhodònkó ne orighwadokenghdy.* 3. 9.

SAJADATKWAGHTSTENH, sajadatkwaghtstenh akonkweda né rawenh ne sewa Nìyoh.

2 Yetshiyadàdyh ske-nenhah ne nyaweryéndìyught ji-nonkà ne Jerusalem, yadejaghshenthoh naonhhakeh; nene aoderiyughsera naah nenkaweyennendaónh, nene aoyádaghdonghtsera nenskonwarighwiyughstennyh: ikenh nensé joyè-nah ne Royaner rasnonkèh yughnanet ne aorighwaneraaxherakwèkonh.

3 Ne raowènnú nene rawennodatyese ne karhàkonh, Jadenrhàrat ne jirohhàde ne Royaner, senidakwarighsyh ne ji-non nyadekahheghòdnnyh ne yuhhahhakwé-nìyú ne onkwa Nìyoh.

4 Akwèkonh ne jiyonghraghkwanyón enskadakwarighsyón, nokhony akwèkonh ne jiyunondenyón ony yonghnyaghronnyón t'kàkonde eghdakeh dentkadàdon: nokhony ne deyutshakdanihhón

t'kàkonde enskadakwarighsyon, neony ne yaokáde-nyón kanakde-nyón denskaghstarathedon:

5 Neony ne raónwesenghtsera ne Royaner t'kàkonde thenwatkwathó e-neh en-yonnihháke, neony ó-waghrakwèkonh t'kàkonde enkontkaghthó enskatneh: ikenh ne Royaner ne jiraghsakaronde thodàdyh.

6 Wàdon nowènna, desaghshenthoh. Neony wahhenron, Oghnahhoden Jidenkaghshenthó? Owaghrakwèkonh naah ne nohhonde, neony akwèkonh ne tyakaweghdaghkonh thoikenh akwah jinìyught ne yujíjaghraràkonh nę kabheghdakeh:

7 Onghstathén ne ohhonde, ne ojija ondaghsòkó: ásékenh ne Royaner Raó-nikonrá nená yujijonde: orighwìyú ne onkwehhòkon nená nohhonde.

8 Ne nohhonde onghstathén, ne nojija ondaghsòkó; nok ne raowènna nonkwa-Nìyoh t'kàkonde nénné enkàdake ne ji-niyenhhènwe.

9 O Zion, nene dakwahhèwyh ne karighwiyúse, se-nondarán ne jiyunònde, O Jerusalem, nene dakwahhèwyh ne karighwiyúse, sadewennaketskoh ne sáshatstenghsera, sketskoh, toghsa aesaghderónné; yájironh ne ji-nonkà t'kanàdayen ne Judah, Eghjhijatkaghthoh ne sewa-Nìyoh!

10 Jatkaghthoh, ne Royaner Nìyoh dondare wahhy t'kàkonde ne raóshatstenghsera ne rasnonkeh, neony ne rao-nontshá enhhorighwakwadakwén: jatkaghthoh, ji-nihhorharatstonh rahhàwy wahhy, neony ne raoyúdenghsera raohhèndonh.

11 Enghshakò-nonde wahhy ne raotyughkwá ji-nìyught ne deyudinákarondonhah ratsteristhá; enghshakoyádaroroke ne nikonnasa owiraah ne deyudinákarondonhah ranontshakeh enrade, neony

enghshakoyádenhhawe étho ranàskwakonh, nokhony ske-nènhah jienghshakoweyaghsine akaonhhá ne ne enskatneh ne nityakoyenhah.

12 Raonhhá rode-nyèndenh ne oghnekaòkon ne o-nakonghjy ne rasnonkeh, neony odokenhónh wadé-nyèndenh ne ji-niyawedá yokwenh ne karonghyakeh waderonghkarare, neony ne ayontyenawaghstéònweh ne jiyudakenghrade-nyonh ne jiyonghwenjàde ne adé-nyendenghtseràkonh, neony kakóntserihhare ne jiyunonde-nyón ne jiyekóntserihharaghk'wá neony ne jiyonghnyaghronnyón shádenjoxdenne?

13 Raonhhá wahhy e-neh shakaonnyénnyh ne Kánikonrá ne Royaner, nedénhens, eghnihhadiyádódenhhònweh ne ronwajenhhayènny ne ronwayádaghniràdonh?

14 Rahhàwy wàtraghkwé ne t'kayádoreghdon, neony onghká ronwarihhonnyènnyh, neony ronwarihhonnyénnyh ne jiyuhhàde ne kajenhhayenghtsera nadewendeghtsera, neony ronwarihhonnyènnyh natdokhatsera, neony ronwanádònnyh ne raonhhakeh ne ji-niyeyuderighwìnonh ne aghronkhatsera?

15 Jatkaghthoh, ne niyádeyakaonghwenjàkeh akwah ji-nìyught ne nikaghstaraah ne kánaghkonh ne yejenghdaghk'wàkeh, nokhony wahhy waghratsheraghkwenthonh ji-nìyught ne niyurighwaah jiyudákenghrade-nyonh ne shádeyuxdeghkwenh: jatkaghthoh, wàtraghkwé ne kaweghnoghkwáòkon akwah ji-nìyught ne othè-non kén-ok nazonghské.

16 Neony ne Lebanon yaghwahhy thiyekayèry ne naontshá, yahhony ne kondiryú ne kén-ikenh thiyekayèry ne nayonnèyonghkwé.

17 Akaonghwenjakwèkonh raohhèndonh akwah

ji-nìyught ne yahhothè-non ; neony ronwanaghratsheraghkwenthonh raonhhakeh tyàdokde nakwah yahhothè-non nokhony naòkon.

18 Ethone ne raonhhakeh shádensewayádodenné ne Nìyoh ? nedénhens oghnahhoden daonsakyatyèrenne ne jonhhá shádayuriwáne ne raonhhakeh ?

19 Ne ne rodiyúdenghs ne rodiwistanawenghne kayádònnyh, neony ne radiristanoróntserònny ne dethodiweyontyonh ne oji-nekwar karistanòron, neony yewatyonh ne karistanòron deyudarhoghseron.

20 Raonhhá ne ne wahhy eghnìyught dahhodenghdasere, ne ne yaghné ne aarighwayennihheke, ne aonsahhadaderakwen ne karònda ne ne yaghdeyàweght ayutkén : rèsax ne raonhhakeh ne ne rotyúdenghseratyèron ne rònkweh ne ne aadenrharade ne daonsakyatyèren ne kayádònnyh, ne ne yaghdeyàweght èrenh aaweghde.

21 Yaghkenh desewadokenghseh ? yahho-níkenh desewathònde ? yaghkenh deyesaghròryh nakwah jityudaghsawe ? yaghkenh thiyesewánikonghrayendaonh ne jityudonghwenjadaghsawe ?

22 Raonhhá wahhy ne ne rentskwahhere ne tyonghwenjokenghkeh, neony ne jiye-nakeronnyón nethoh akwah ji-nìyught ne jistarare, ne ne yádehhodakwarighdonh ne karonghyákehhókon akwah ji-nìyught no-nyadara deyonde-nakdadonghk'wá, neony ne yádewadokwaghdonh yádeware-nyadonh ji-nìyught ne wadenyádaròdon ne ne ehhayonnakerade ;

23 Ne ne enkahhewé ne koraghkowatshón ne ne yahhothè-non dejorihhonde : enghshakaònny ne rajenhhayenghskòwah ne ne jiyonghwenjàde jinìyught ne aòkón.

24 Orighwiyú, yaghthaonsahhadiyenthó; orìghwìyú, yaghthiyaonsahho-nàdy ne kànén nonghwenjakeh; orighwìyú, ne ne jiaodihhonródakwé-nìyú yaghthaonsakayè-na ne aoghdera ne étho onghwenjakeh: neony t'kàkonde enghshakojìjonthaghse ne ro-nonhakeh, neony t'kàkonde enwaghstathén enwatdokerike, neony ne den-yuweradàse yenkahhawe entkaji-nonhonghkwarodakwaghdanyón.

25 Ethone Iih-neh enseghskwayérénne, nedénhens Shádendewayádodenne? ràwenh ne Royádadokenghdy.

26 Yásatkaghthoh ne é-nekenghjy, neony enghsatkaghthó onghka yughsón ne kén-ìkenh karighwáòkon, ne ne enthayakenwe ne raodityughkowanenghtsera ne jiwaghràdonh: yaghshako-nadon akwèkonh ne raodighsènná, ne ne ji-nihhóshatstenghserowànenh, ne wahhònny rashatste ne káshatstenghseràkonh; yahhenskat thádaondonghkede akayádakenhheye.

27 Oghnaah waghsiron, O Yàkwek, neony ne yesadewennenthonh, O Israel, Wakathahhaghdònnyh ne Royaner-neh nonkàdyh, neony nakjenhhayenghtsera adewendeghtsera wadohhetstané nejinonkà nake Nìyoh?

28 Yaghkenh desewaderyendare, yaghkenh desewaghrònkenh, nene ji-niyenhhènwe Nìyoh, ne Royaner, ne Raonnison ne jiyudonghwenjókdanihhon, yaghthakayádakenhheye, yahhony thádakaghwishenhheye? yaghwahhy thaonsondesake ne raónikonghrayendaghtsera.

29 Shakóshatsenghseràwyh ne ji-nonká nyakoyádakenhhèyonh; neony ro-nonhhakeh nene yaghdeshodíshatstenghseràyen raonhhá saghshakoyádaghnìrade.

30 Shaden-yàwén ony ne nityakoyensá t'kàkonde en-yeyádakenhheye nokhony den-yeghwishenhheye, neony ne radinekenghderontshonhah t'kàkonde yenwatsháaghde enthadiyadénne:

31 Nok ro-nonhhá ne ne ronwaghronghwaseh deyakodaonh ne Royaner-neh t'kàkonde àsé enseghshakóshatstenghseron; t'kàkonde denhhadinerahhontshòndáne ji-nìyught ne odonnyenh; t'kàkonde denhhonraghdade nokhony yaghthadaadighwishenhheye, neony yádenhhondékhahhaghkwé neony yaghthaadiyádakenhheye.

CHAP. XLI.

I *Nìyoh dehhodirihhodarhonh ne raonkweda ne ji-niyeyuderighwìnonh ne rao-nidenreghtsera ne raotyughkwadokenghdikeh*, 10. 21.

DAJADODEK nakhèndonh, O kawe-node; neony kinyoh ne onkwehhòkon àsé jiaonsaadíshatstenne: kinyoh kàró thontkwít, éthhone daghnon rondàdyh; kinyoh dewatkennisa enskatneh thoah ideweght ne jikajenhhayén nadewendeghtsera.

2 Onghká thoketskwenh ne roderighwakwarighsyonh ne jitkàraghkwinekénse, ronwayádarakwenh ne raghsikeh, shèyonh ne niyádeyonghwenjàkeh ne raohhèndonh, neony ne wahhonwayònny ne nenghshakorighwakwadakwaghse ne koraghkowatshón? shakòwyh ne ro-nonhhá ji-nìyught ne jiyudákenghrade-nyonh ne raosharékowah, neony ne ji-nìyught nayudòry ne oji-náara nonnekery nene jidehhotshàkdonh. (nene raóènná.)

3 Waghshakotsherháde ro-nonhhá, neony skènnen thahhadohhetste; shátyàwen ony ne ji-nònweh niyuhhàde nene yahheghthiye hhoradaonh ne raghsikeh.

4 Onghká ná yuyúdenhónh nokhony kaweyennendaonh kaghsón, denthonwadironghyenhhare ne jikaghnekwaghsade nene jityudaghsawe? Iih ne Akyaner, ne tyutyerenghdonh, neony ne noghnakén en-yaonnyáde Iih naah.

5 Ne kaweghnoghkwá ontkaghthó, neony wátyudonhharenrón; ne jiyudonghwenjòkdanihhón akwèkonh wáodighderonné, akdá dontkwìde, ony ònwé.

6 Waghshakodiyè-nawáse ji-niyádehhàdyh ne rònnonghsanekhahhón; neony ji-niyádehhàdyh wahhonwennenhhaghse ne rondadekènhah, Sewánikonghraghnironhhák.

7 Eghkady náàwen ne ranonghsònny wahhónikonghraghnìrade ne ojinekwar raristanoróntserònny, neony raonhhá nene dehhaghstarathethá yeristayaakthá rathá raonhhá nene rayenghthá ne jiyeristaghraghk'wá, ràdón, Watsheronnyaghkwenthonh kaweyennendaónh wahhy ne jiyádenskyatyeghstéònweh: neony wahhaghnìrade wahharonwarodonnyón, nene yahhèrenh thaonsontkwíde.

8 Nok nìsé, Israel, ìse wahhy nake-nhatsera, Yàkwek raonhhá Riyádarakwenh, ne raoghnekwaghsá ne Akwerent akyadènró.

9 Isé wahhy Skon-yádakwenh ne ji-nonkà yudonghwenjókdanihhón, neony yekonronghyenhhàronh ne ji-nonkà ne thadiyádakwé-nìyú ne ronnonkwehhòkon ne éthoh, neony wahhenron ne isekeh, Isé wahhy nake-nhatsera, Iih kon-yádarakwenh, neony yagh-issy thiyekon-yádontyonh.

10 Toghsa desadonhharenronh; ikenh Iih wahhy ide-nésé; toghsá kasán:konren-n, ikenh Iih wahhy ne sa-Nìyoh: Iih wahhy enkon-yádaghnìrade; orighwìyú, Enkon-yadake-nhá; orighwìyú, Iih denkonghsnyé-né ne jikeweyendeghdaghkonh ne kesnonkeh ne akwatdakwarighsyonghtsera.

11 Jatkaghthoh, radikwèkonh nene yughsnòre jiyudekén nene yesaghswenghse nená nenhhonwanadehháde nokhony enthodínikonrénné: áneuhhodiyadawén ji-nìyught nyahhothè-non; neony ro-nonhhá nene yesaghsteronwy enhhonnihheye t'kàkonde.

12 Ne enghsheyádìsake ro-nonhhà, nok yaghthasheyádatshènry, sháden-yàwen ony ne ro-nonhhá nene deyesarihhoghraràkonh: ro-nonhhá nene desewanyode sewaderìyuh ánen-yàwen ji-nìyught nyahhothè-non, neony ji-nìyught nene othè-non ne ji-nahhoden ne nyaghthiyádeyurihhonde.

13 Ikenh Iih ne Akÿaner sa-Nìyoh wahhy enghyatyè-nawaghste ne jiseweyendeghdaghkonh ne sesnonkeh, ràdon ne isekeh, toghsa desadonhharenronh; Iih wahhy enkon-yádake-nhá. enkonyè-nawáse.

14 Toghsa desadonhharenronh, ìsé ne ojì-nòwa Yàkwek, neony ise ne jonkwehhòkon ne Israel; Iih enkon-yádake-nhá enkon-yè-nawáse, ràdon ne Royaner, neony ne syayádakwenh, ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel.

15 Satkaghthoh, Iih àsé enkonghsaaghsé nene yontsthá jienghjitskwaeke yughyúthiye nene kanojode: enghsitskwaeke ne jiyunonde-nyón, neony enghswaeke enghsheyaghsthoghde, neony ánenyàwen ne yonghnyaghronnyón ji-nìyught nóshewaghsery.

16 Enghsheyashewe nero-nonhhá, neony ne oweronh ne yenhhodiyádenhhawe, neony wahhy denhhodiweradàse denhho-nare-nyáde: neony jadonnharenh ne Royaner-tseràkonh, neony jenghjhijówèsaghde ne Royadadokenghditseràkonh ne Israel.

17 Ne o-nenh ne yakodenghde-nyón nokhony deyondonnhakaryaghs yeghnekisax, nok yaghkaneká, neony ne rao-nénnaghsonneh yukenhhèyonh yawenhhèyonh ne ji-niyunyadathenghse, Iih ne Akyaner enkheyathòndeke, Iih ne Nìyoh ne Israel yaghwahhy thakheyadewèndeghde.

18 Enke-nhodònkó jikayyhonhhade-nyón ne enękenh nikanakde-nyón, neony ne jiyughnaweròdon ne shádewaghsènnenh ne onghraghkwakonghshón: Iih enkeweyennèndane ne karhàkonh ne weghkwayèndon ne oghnekanoghs, neony ne jiaonghwenjathenkeh dakaghnaweròden ne oghnekanoghs.

19 Enkyenthó ne karhàkonh ne o-néndakwenghdén, ne kayendanòron, neony ne yeyenthoghthá karònda, neony ne yaken-yeghwaghthà karonda, Iih wahhy yenkyén étho karhakonhhònweh ne oghneghdoyá, nokhony noghneghdákòwah, neony ne yedaghk'wá karòndá enskat-neh;

20 Nene aòndon aontkaghthó nokhony aodidòkenghse, neony daadiyádòreghde, neony enskatneh jienhhodinikonghrayèndáne, nèneh ne rasnonkeh ne Royaner eghnihhoyèrenh kén-ìkenh, neony ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel né roghsón.

21 Seghyaronh ne sarihhonnyát, ràdón ne Royaner: kase-nihhah ne yushatste ne sewarihhonyát, ràdón ne koraghkòwah ne Yàkwek.

22 Kinyuh ro-nonhhá radihhef, neony en-yonkhinádònhaghse ne ji-nen-yonkwayadawen: ne yonkhinádònhaghs ne ji-nikayádodenh ne karighwáòkon oghnekén nahhoden ji-niyught, nene aondon dayakhiyádòreghde, neony ne nayonkwadòkenghsé ne ji-nenh-yenhho-naderihhòkthaghse; neony ne thayonkwatkwathose nekarighwáòkon ne ne dàwe.

23 Dakwanádònhaghs ne karighwáòkon né neh dàwé kenghyaondaghsawén, nene ayonkwaderyendaráne nene jonhhá ne niyohhòkon: orighwiyú, yuyanere ji-nenjatyere, ne denhens ne wahhetkén ji-nenjatyere, nene aondayonkwánikonrénné, neony ne enskatneh ayakwatkaghthó.

24 Jatkaghthoh, yaghwahhy othè-nón desewarihhonde, nokhony ne sewayúdenghsera yahhothènon thiyádeyurihhonde: ne adatswenhonh nená raonhhá nene sayadarakwenh.

25 Enskat Dakiketskó othorekeh nonkádyh, neony t'kàkonde entre: ne jitkaraghkwinekénse ne enkonwanadonghkwe ne axhènna; neony ne raonhhá t'kàkonde ehhenrawe jidekarenghsaron jiniyught ne kaghswatheghtserakeh, neony jiyught ne ratshédònny kénniyehhayerhá ratstha-no-nawàtstá.

26 Onghká thiyonkhikwathoseh ne jityudaghsawe, ne ne aòndon ayonkwaderyendaráné? ne narekhó thiyeyuderighwihheh, ne naòndón ayakwenron, Raonhhá wahhy roderighwakwarighsyonh? orighwiyú, yaghkaneká nene ayonkhinádònny, orighwiyú, yaghkaneká nene thayonkhikwathosé; orighwiyú, yaghkaneká nene nayakothòndeke ne sawennáòkon.

27 Ne tyutyerenghdonh enkonwenhhaghse ne

Zion, Jatkaghthoh, yetshiyatkaghthoh: neony Iih enkhèyon ne Jerusalem-neh enskat nene karighwiyuh rorighwayendatyé.

28 Ikenh Iih wákatkaghthò, neony yaghkaneka ne ònkweh, shádèyught ony ne raodityughkwakonh, neony yaghkaneká ne dayeyádoreghthake, neneh, ne o-nenh Shákherighwanèndonghsé, yaghskawènnat detho-nadàdyh.

29 Jatkaghthoh, radikwèkonh wahhy raodiyádòkón; né neh raodiyúdenghsera ne nyahhothènon: nene radiwistanawenghk'wa ne rontyádonnighseronnyathá ne wahhy ne oweronh ony atkaronnyát.

CHAP. XLII.

1 *Ne ne raodeweyènna ne Keristus:* 5, 10.

JATKAGHTHOH nakwadennhatsera, ro-nonhhá Dekheghsnye nyaghthaondahhadiyadénne; iih kheyádarakwenh, ro-nonhhátseràkonh nakwadonnhets ne ro-nadonnhaghraghkwenh: Eghyewakyén nakè-nikonrá ne raonhhakeh, raonhha ony enghshakohheghse ne kajenhhayenghtsera nadewendeghtsera ne ji-nonkà ne nyaghdeyalorighwiyughstonh.

2 Yahhony thádaaghshenthó, yahhony thaahharadade, yahhony ne raowènna ne ne ayakothòndeke ne jidekanadòkenh.

3 Nene yuhhonródakwarashón yaghnaah thádarighde, neony ne jiyutyénkwaròonnyh nene yeyen-

thoghtha oghskare yaghná thaaswaghde: nok ne entkahhawé ne kajenhhayenghtsera nadewendeghtsera ji-nonkà ne tokenghskéònweh.

4 Yaghthaondahhóseròn nenghde yahhony thadaó-nikonryáke, ji-nènwe ji-nikariwes enhhàyen ne kajenhhayenghtsera ne onghwenjakeh: neony ne jikaweghnòdon t'kàkonde enkonwennonná enkarihhònny ne raorighwakeh.

5 Kénnihhoyèrenh Nìyoh ne Royaner, raonhhá ne ne roghsón ne karonghyákehhòkon, neony yádehhodakwarighdonh: raonhhá nene dehhonenyadonh ne jiyonghwenjade, neony nene ji-nahhoden nehhentkondiyàkénne; raonhhá ne ne shakodonryeghtseràwyh ne onkwehhokonkeh dakaráné, neony ne kánikonra ne ro-nonhhakeh ne deyudawenryeh étho;

6 Iih ne Akyaner yekonronghyenhhá ne atdakwarighsyonghtseràkonh. neony je-nah étho sesnonkeh, neony t'kàkonde satyè-nawaghst nise, neony shèyonh nise nene daesewarihhonden ne onkwehhòkon, nene daodighswathé-ne ne ne yaghdehhodirighwiyughstonh,

7 Nene daonsayontkaghkwarighsy ne deyerónwèkonh, ne ne aonsayondatyádinekenwe ne e-naghskwá ne ji-nònweh niye-nhòdon ne jiyondade-nhodonghk'wá, neony ro-nonhhá ne ne aghsàdakonh radideron enshonwadiyadinekenwe ne kanonghsakonh ne jiyondade-nhodonghk'wá.

8 Iih ne Akyaner; ne wahhy axhènna: neony nakónwesenghtsera yaghná Thaakhèyon ne thiyède, yahhony nake-nendonghtsera nene daonsakyatyèrén.

9 Jatkaghthoh, ne ji-nihhoghsón ne karighwáò-

kon eghwahhy náàwén (akwekonh,) neony àsé ne karighwáòkón Iih adennoserhenh wákyonnyén: arekhó thiyenhho-naghdentyón. Wákonghròry ne ro-nonhhá.

10 Desewariwaghk ne Royaner-neh ne karènnase, neony ne rao-nendonghtsera ne ji-nonkà ye-yudonghwenjokde, akaonhhá ne ne yen-yontsnenghde ne kanyadarákeghkòwah, neony akwekonh ne étho ìwat; ne kaweghnòdon, nokhony ne ye-nakeronnyón ne étho.

11 Kinyoh ne karhàkonh nokhony ne jikanadowànenghse ne étho kondewennaketskoh, nene thikanadayendonhah nene Kedar eghranakere; kinyoh nene otstenghrakeh ye-nakeronnyón dehhadiriwaghk, kinyoh yehhonderitstarenh ne o-nondohharakeh ne jiyunondowànenghse.

12 Kinyoh ronwayónwesaght ne Royaner-neh, neony okhadennoserhenh ne rao-nendonghtsera ne kaweghnoghkwakonghshón.

13 Ne Royaner t'kàkonde yenhhaghdèndy jinìyught ne thihhashatste ne ròNkweh, yenghroryaneron yádenhhawenrye ne adekefaghsera akwah ji-nìyught ne ròNkweh ne roghskénrakeghdékòwah: wahhy denhhaghshenthó; orighwìyú, ony rowennakarenyh den-yúdonhhareghre; raonhhá t'kàkonde e-nekenh enghshakotraghkwén ne dehho-nyode nene ronwaghswenghse.

14 Nenkariwes shiwakatye-nawaghstonh nakyanerenghsera; Kénthiwakyèrenh, ony dewakadónnonh ne yádekyadyh: nonwa Denkaghshenthó akwah ji-niyught ne tyuthonwìsén wadewedonghs; Enkaghdónde nokhony yenkadek'wisaaghde.

15 Kàyese Enkònny jiyunondowànenghse neony

ne jiyonghnyaghronnyón, neony enwaghstathèn akwèkonh ne raodixhadá; neony Iih enkònny enxhá nene jikayyhonhhade-nyón ony kaweghnòdon, t'kàkonde Enxdathádе ne yuyyhonhhenghdanyón, (ony weghkwayèndon.)

16 Neony Iih yenkheyathewe ne dehhadirónwèkonh ji-nònweh nyaghdehhadiyendèryh; Iih t'kàkonde enkheyaghshàrine ne jiyuhhàde ne ne yaghdehho-naderyendare: Iih denxwathéde ne jityukaraghs ne raodihhèndonh, neony ne deyuderighwákdanihhón enskadakwarighsyón. Neneken-ìkenh karighwáòkon Eghnenkyere ne ro-nonhhakeh, yaghthakheyadewèndeghde ne ro-nonhhá.

17 Wahhy t'kàkonde denthonghkede, ro-nadehhenghserowànenh, ne ne kayádònnyh konwadewennodaghkonh, nene konwenny ne kaghsón nekayadònnyh. Isé wahhy nonkwa-Nìyoh.

18 Jathòndek, ìse ne desewarónwèkonh; nok jatkaghthoh, ìse ne desewarónwèkonh nene aesewàkenne.

19 Onghká nekén deyerónwèkonh, ne ok nakwadennhatsera? nedenhens deyonhhonghdakwèkonh, ji-nìyught nakwadennhatsera nene Yekkhe-nhaonh? onghká nekén deyerónwèkonh ji-nìyught ne raonhhá nene ányoh aodadeweyennendaonh, nok dehharónwèkonh ji-nìyught ne Royaner ro-nháse?

20 Aese-nìken ji-niyawedá ne karighwáòkon, nok yaghthaesewatkaghthó, enwadennhodònkó ne sewahhonghdá, nok yaghdehhoghrònkenh.

21 Ne Royaner yuneghrakwaght raweryéndiyughs ne tyuriwá ne raotdakwarighsyonghtsera; raonhhá enghreghyaghrontye entyawédowanhaghsere ok ne atdakwarighsyonghtsera, neony ne jienhhaghsa dekarenghsarón.

22 Nok ne nekén-ne kén-ikenh ne onkwehhòkon ne ronwadighk'wanyón nokhony rodìdaxhenhonh; ro-nonhhá wahhy akwèkonh dehho-naghskwenhonh ne jiyughshonwe-nyón, neony wahhy ro-nadaghseghdonh étho jikanonghsodon ne yondadenhodonghk'wá : ro-nonhhá wahhy ne ronwadighk'wanyon, neony yahhenskat ony thaonsayondatyadakó; ikenh rodihhetkenhonh, nokhony yahhenskat thayairon, Enshotyèritshé.

23 Onghka ne sewentyughkwakonh ne dayondahhonghdòden nenekén-ikenh? onghká en-yondahhonghsìyughste, neony aejathòndeke nene nenyenwaderighwihhewe ne ènwawé?

24 Onghká ronwàwyh ne Yàkwek ne thìyayondadeghk'wá, neony ne Israel ji-nonkà ne shakonàghseghthá? yaghkenh ne Royaner, raonhhá deyonkwanyode nene yonkwarighwaneren? ikenh yaghdehhonthòndats nehhaonghdèndy raohhahhakonh, yahhony dehho-nathondàdonh ne ji-nonkà ne raotdakwarighsyonkeh.

25 Ne wahhònny thoweronthonh wahhy ne raonhhakeh ne aderyaghdikhonghtsera ne rao-nák'wenghsera, neony ne kashatstenghsera ne jiwaderìyuh: neony nenwadekadonh tháthoghkwadàsede, shèkonh yaghdehhodokenghseh; neony wahhonwayádòden, shekonh yahheghthiyehhòyén raweryaneh.

CHAP. XLIII.

1 *Ne Royane wahhayádaghnìrade ne o-nonghsadokenghdy ne ne ji-nahhoden rorharatstonh;* 14. 18.

NOK nonwá, ràdón ne Royaner wahhy nene yayádisón, O Yakwek, neony raonhhá wahhy eghnighyayádayèrenh, O Israel, Toghsa desadonhharenronh; ikenh Skonyádakwenh wahhy, Yeskonnadón wahhy ne saghsènná; ìse wahhy sewakàwenghk.

2 Ne ó-nenh denghsadonkoghde enghsadohhetste ne oghnekáòkon, Ende-nikwekonhhatyé wahhy; nokhony denghsadohhetste ne jikayyhonhhadenyón, yaghwahhy thaesengnnòdon: ne o-nenh ne yenghsaghdèndy denghsadohhetste ne jiyudekhá yaghwahhy thasatyadatshá; yahhony thaesennídonghkweeghste.

3 Ikenh Iih Akyaner sa Nìyoh, ne Royádadokenghdy Enskat ne Israel, Syayádakwenh: Kheyàwyh ne Egypt ne nensjisaghnerenghsy jisenaghskwá, Ethiopia nok Seba sàwenghk.

4 Jinahhé sayádaneghrakwah yukarowànenh ne jidekonkanere, ne jideghserenghsaron, neony Konnoronghkwá: ne kady wahhònny Enkòn-yón ne onkwehhòkon ne ìse, ne onkwehhòkon ne jisonnhé.

5 Toghsa desadonhharenronh; ikenh De-nikwekònhhatyése ide-nése wahhy: èrenh dendekheyádenhhawighde ne saghnekwaghsá ne ji-nonkà t'karaghkwinekénse, neony saserorok ne ji-nonkà yádewatshothoghs;

6 Enkenhhaghse ne othorekeh, Sénnikonyák; yásadadaghtkáf, ne ji-nonkà entyekeh, Toghsá kasatyè-nawaghst: kashehhah kheyénhokonhah ne radìjin ji-nonkà ne inonh, nokhony kheyénhokonhah ne tyu-nathonwìsén ne ji-nonkà yádeyudonghwenjòkdanihhòn;

7 Sháden-yàwen ony thentkàkwekde néneh né yondade-nádonghkwenh ne axhènná: ikenh Iih riyádison ne nakónwesenghtserá, Iih eghnihhiyádayèrenh; orighwìyú, Iih riyádison.

8 Kayetshiyádenhhah ne onkwehhòkon ne deyerónwekhón ne ne yakokaghradaryón, nokhony ne deyonhhondakwèkonh nene deyonhhonghdonde.

9 Kinyoh ne akaonghwenjakwèkonh enskatneh yontkennisa, neony kinyoh ne onkwehhòkon rontyádatkennisa: onghká ne ji-nihhodityughkwá ayekwèny ne okthayerighwakwathó ne kén-ìkenh, neony ayonkhinádònhaghse ne ji-niyen-yuriwawén? kinyoh thadihhah ne nenhhadirighwaghnìratste, ne ne aòndon ne aodirighwakwadakwaghse: ne dénhens kinyoh ronronk, neony ronnironh, Ne wahhy ne tokenghskéonweh.

10 Jonhhá wahhy nakerighwaghnirhaghsera, ràdón ne Royaner, ne akwadennhatsera ro-nonhhá wahhy Kheyadarakwenh; nene aesewaderyendarane nokhony aondaghskweghdaghkwé, neony yaesewánikonghrayèndane Iih wahhy: akhèndonh yaghkaneká deka Niyoh-seràyén nakaghsón, yahhony ne aknakén ne aonkonderatyeghde.

11 Iih, ony shakat Iih, Akyaner; neony ne ne thakàdeke niih yaghkaneka Thaonsayakoyadakó.

12 Iih thikwarighwakwathoseh, ony skwayádakwenh, nokhony Kwanádònnyh, ne o-nenh yaghkaneká ne thakaniyoh-seradeke ne sewentyugh-

kwakonh : ne kady wahhònny jonhhá wahhy nakerighwaghnirhaghsera, Ràdon ne Royaner, Iih naah ne Niyoh.

13 Orighwiyú, arekhó ne kenwènde Iih shîkenh ; nokhony yaghkaneká ne ne akakwèny daonkényoghsere ne kesnonkeh : t'kàkonde Enwakyúdén, neony onghká en-yonkerihhón ?

14 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, ne ne Seghjhisewayadakwenh, nene Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel ; Ise sewariwá Yewakadenyeghdonh ne ji-nonká ne Babylon, neony wahhadihhewe akwèkonh ne rao-natkonnyenghtsera, neony ne jiye-nakere ne Chaldeans, wáthaghshenthó jiwahhoderihhòkthaghse.

15 Iih ne Akyaner, ne Enskat ne Sayádadokenghdightsera, ne royádison ne Israel, sewakoraghkòwah.

16 Kennihhoyèrenh ne Royaner, ne ne ji-nihhoghson ne ji-niyeyuderighwìnonh ne kanyadaràkonh, neony ne ne jiyuhhàde ne yuneghrakwaght ne oghnekáòkon ;

17 Nene enkondihhewe ne kásereghdiyuh dewatkarhade-nihhón neony yakoghsàdenghs, ne kentyughkwá naderiyughserá rodighskénrakeghde, neony ne káshatstenghsera ; enskatneh eghdakeh enhhontyádakeron, yaghthaonsahhontketskó : rodiyádondakwenh, ro-náswaghseh ji-niyught o-nonghkèrhón oghskare yeyenthoghthá.

18 Toghsa seweghyarák ne wadohhetstane ne karighwáòkón, yahhony norighwakayonghshon ne daaghsyadoreghdanyón.

19 Jatkaghthoh, àsé Ensewakerighwayúden : nonwa t'kàkonde ne enskanyó ; yaghwahhy thaesewadokenghsé ? ony Enkhahhònny ne karhà-

konh, neony ne jikayyhonhhade-nyón ne yaghdeye-nakere aòkón.

20 Ne karyú ne kahhendakeh en-yonkkonnyenghste niih, ne o-nyare dekanerahhontshonde dewatsjirokwaghthá neony ne skanéndanonwé: ásékenh Kheyàwyh ne oghnekáòkón ne karhàkonh, neony ne jikayyhonhhade-nyón ne yaghdeye-nakere aòkón, ne ne ayondatnèkanonde ne akonkweda kheyádarakwenh.

21 Kén-ìkenh onkwehhòkon Iih kheyádison yadekyadyh akwàwenh; enhhonnodaghse enghshakodinádònhaghse nake-nendonghtsera.

22 Nok yaghnìse thiyeghskeronghyenhhàronh niih-neh. O Yakwek; nok desaghwishenhhèyonh ne iih-neh, O Israel.

23 Yaghwahhy deghskhewyh ne niyakaah ne deyunakares ne naaghskwennèyonghkwé, yahhony deghskwakonnyenghstonh ne naaghskwawennonkoghdon: yaghwahhy Iih dewakeriwa ji-nesayadawen nene jiwaghsyúdenghse ne jiwaghtshennèyon (ne Nìyoh,) yahhony ne jideghswishenhhèyonghse ne jiwatshaaghdonh ne kaserakón.

24 Yaghwahhy deghskhèwyh ne yawekón ne ohhere ne yejikhédonnyathá aake-né ne enjakoghnerenghsy, yahhony desananonh niihneh nene yurésenh ne jisennèyonghkwé; nok ánighskyèrenh nene aonkyúdeke ne sarighwaneraaxhera, deghsk'wishenhheyathá nene sayádaghdonghtsera.

25 Iih, ony Iih, iih wahhy nene ensekyadònkó ne saderighwadewaghdonghxhera nene akwah iih akerihhonnyát, neony yaghthaonsakeghyarane ne sarighwaneraaxhera.

26 Onkweghyaghraghkwén: kinyoh dewadòryh

enskatneh: serihhòwanaght, nene onghdony okthaesatkwathóse.

27 Nene tyutyerenghdonh eghtshé-nihhah ne thorighwanerén, neony nene yesarihhonnyènny nensho-naderighwadewadewaghdonh niih-neh.

28 Ne kady wahhònny Iih wakhètkenghdonh thiyákheghk'wá ne nyunatkonnyenghstkòwah ne jikanakdadokenghdy, neony ronwaghtkáwènnyh ne Yàkwek ji-nonkà ne adatrewaghdonh, neony ne Israel nene wáthonwawennoyáakhón.

CHAP. XLIV.

I. *Nìyoh rao-nonghsadokenghdy wahhàshatstenghseron.* 7. 9.

SHEKONH nonwa sathòndek, O Yàkwek akwadennhatsera, ony Israel, raonhhá Riyádarakwenh:

2 Kénnihhoyèrenh ne Royaner nene yayádisón, neony eghnighyayádayèrenh tyudaghsawe ne enekwendakonh, nene ensayè-nawase; Toghsá desadonhharenronh, O Yàkwek akwadennhatsera, ony ìsé, Jesurun, raonhhá Riyádarakwenh.

3 Ikenh Endeknekaweron ne raonhhakeh nene ro-njádathenghse, neony enwenghnòdon ne jiyaonghwenjathenh; Entkaweron naké-nikonrá ne ro-nonhhakeh ne saghnekwaghsá, neony nakyádaderightsera ro-nonhhakeh ne saxhádaòkon:

4 Neony ro-nonhhá t'kàkonde enhhondeghyaron ji-nìyught ne jiyuhhòndare, ji-nìyught ne ajakdatyé waderondonnyathá.

5 Enskat t'kàkonde eu-yairon, Iih ne Akyaner; nokhare thishayadade ne enhhadade-nadonghkwé ne raoghsènná ne Yàkwek; nokhare thishayadade nene enhhayanàde enwadé-nyendénghston enrade rasnonkeh ne Royaner-neh, neony ne denhhadatshennaserén ne raoghsènná Israel.

6 Kénnihhoyèrenh ne Royaner ne koraghkòwah ne Israel, neony ne shoyádakwenh ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon; Iih wahhy ne tyutyerenghdonh, Iih ony wahhy ne oghnakén neony yaghkaneká ne thaka Niyoh-seràdeke ne ok ne iih.

7 Neony onghká, ji-niyught n'Iih, ne ayondadenadonghkwé, neony nene thayerighwakwathó, neony ayonkkwadakwaghse ne iih, ji-nahhè Dekhehhonkaryakonh ne rodixdenhhòkon? neony nene karighwáòkon nene wahhy dàwé, nokhony t'kàkonde enwawé, kinyoh shakodinádònhaghs ne rononhhakeh.

8 Toghsa desewadonhharenronh, yahhony thaesewatshanike: yaghkenh Dekwaghròryh ne éthone ne jityudaghsawé, neony thiwakerighwakwathonh? jonhhá wahhy ony nakerighwaghnirhaghtsera. Nìkén-kenh kaneká oya nika-Niyohtseràyén ne thakàdeke ne iih? orighwìyú, yaghkaneká deka-Niyoh tseràyén, Wakaderyendare yaghdekayen. (yaghkaneka.)

9 Ro-nonhha nene radiyádonnighserònny wahhy akwèkonh thenhhodighstontste; neony ne raonadónweshenghtsera ne karighwáòkon yaghná thaondonghradaghkwé: wahhy ne ok ne ro-nonhhá rondaderighwaghniràdy, yaghdehhodìkenh, yahhony dehho-naderyendare; nene aondehhén.

10 Onghká ro-niyohtserònnyh, nedenhens aaw-

istanàwenghde ne aadatyádonnighseronnyén nene yahhothè-non thiyaadonghradaghkwe?

11 Jatkaghthoh, akwekonh ne rondènró nene shédehhadiyádodénse t'kàkonde enhhondehhén; nokhony ne rodiyúdenghs, ro-nonhhá wahhy ne onkwehhòkon: kinyoh ro-nonhhá akwèkonh enskat-neh rontkennisa, kinyoh ro-nonhhá thontyádakwarighsy dehhadìdan; shèkonh t'kàkonde enhhodighderónne, nokhony enskat-neh jienhhonwanadehháde.

12 Ne raristònny rathá ne dekaghdoghrarakthá dejàronh yudiyúde étho óswendakonh, neony eghnihhoyèrenh ne ji-nikarihhodenh nene yeristayáakthá, neony royáde nene ji-nihhóshatstenghsera ne ranontshakeh: orighwìyú, radonghkaryáx, neony ne raóshatstenghsera dondòkden; yaghdeshaghnekirhá noghnèkanoghs, nokhony thádewasenne wahhayádakenhheye.

13 Nene ranonghsònny yahhadakwarighsy ne radé-nyendenghsthá, (rule,) wahhayanáde dahhaghseryedenghde, wahhaweyennèndáne warade deyeghstarathédaghk'wá, wahhàyanáde warade waderonghkararhá, neony ne oghnákénkeh wahhayànáde ne ji-nihhayádodenh ne ònkweh, ne entyayanenhhawé ji-niyuraseh ne ònkweh, nene aontyesèn aodàdenre ne kanonghsakonh.

14 Wahharondaghserònny ne o-néndakwenghdentsera, neony wahhayè-ná ne karòndá (cypress) neony ne karighdon karòndá, neony raonhhá wahháshatstenghseron nyádehhayadyh ne jiyuderondònnyh ne karhàkonh: neony wahhayenthó ne kaneronh, neony ne okennoraghsera ne wáawegh-yarón.

15 Ethone t'kàkonde eghnen-yàwen ne ròhkweh nene enhhatsháaghde: ikenh raonhhá wahhy enhhayè-ná ne nèthoh nokhony étho enhhadèn-yen; orighwìyú, enhhadèkade, neony enhhade-nádaròn-den, orighwìyú, raniyohserònny nok ne rarighwánekènny : ratyádonnighserònny, nokhony eghdakeh ratyadontyése néthoh.

16 Denhhakhaghsy ne jienhhatshaaghde néthoh jiyudekhá: ne jidenhhakhaghsy néthoh enhháwarake; wahhadéskònden óskònwá, neony naah wahhaweryéndìyú, orighwìyú, wahhadèn-yen, nok wahhenron, okkennyenh, Iih onkyádadarihhén, Iih wákatkaghthó ne ðjire:

17 Neony ne shèkonh yudadènronh raniyohtserònny, shádèyugh ne raoyádònnyh: nèeh dehhadontshodàny, nokhony ne rarighwánekènny, nokhony ne raderennayénny, neony ràdón, dondakyadakoh; ikenh ise wahhy ake-Nìyoh.

18 Yaghdehho-naderyéndaraónh yahhony dehho-naghronkaónh: ikenh deghshakorónwèkonh, nene yaghdehhodikwenyonh naadìkénné; nene rao-neryaneh, nene yaghdehhodikwe-nyonh aodinikonghrayendaónh.

19 Neony yaghthádehhoyádoreghdonh ne raweryaghsakonh, yahhony kaneká dehhó-nikonghrayendaónh yahhony dehhoghronkaónh nene aenrón, Wakatsháaghdonh otyake ojistakeh; orighwìyú, ony Wakade-nadaronde ojirakeh thiwakhere nethoh; Wakadéwaronde, nokhony ìkex neony ne shèkonh yudadènronh ne éthoh ne adatswenhónh? eghdakeh Enkatyádòndy étho oghdennakeh ne karòndá?

20 Oghsehhara ranòndenghs: nene konwánikonrhádènnya ne adonnhets dekonwakarhade-

nyón konwakarenghrakwenh, nene yaghdehhokwenyonh aonsahhayadakó ne raodonnhets, yahhony ne aenron, Yaghkenh ná deyunòwenh ne jikeweyendeghdaghkonh kesnonkeh?

21 Seghyarak ne kén-ikenh, O Yakwek ony Israel; ikenh ìse wahhy nakwadennhatsera: Iih eghnikon-yádayerenh; ìse wahhy nakwadennhatsera: O Israel, toghsa kady daké-nikonrhenh.

22 Iih wahhy nensewakyadonkwenh, ji-niyught jikentshàdadens, ne sarighwayádaghdonghtsera, neony, ne ji-niyught nyutshàdare, ne sarighwaneráaxhera: donsasatkarhadènyh kàró iihneh; ikenh Iih wahhy skon-yádakwenh.

23 Dese-niriwaghk, O jonhhá karonghyákehhòkon; ikenh ne Royaner nenheghnihhoyèrenh: dęse-niyák ne ji-nonkà detyakorighwaghkwenh, ìse nyunondenyón, O karhàkonh, nokhony ji-niyádekaròndakeh ne étho: ikenh ne Royaner shoyadakwenh ne Yàkwek, neony wahhaónwesaghde ne Israel-tseràkonh.

24 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, ne syayádakwenh, neony raonhhá eghnighyayádayèrenh tyudaghsawé ne jityondeghyaghronghk'wá ne ònkweh, Iih ne Akyaner nene orighwakwèkonh wakeweyennendaònh; nene yádewakdakwarighdonh ne karon-yá yádekayadyh; nene yewakdenghdaron ne onghwenja ne yádekyadyh;

25 Nene nendeyakorénkennyón deyondaderenkenyonh ne wadé-nyendenghstonh nene ro-nòwenh, neony ne ne thihhadirighwakwathoghs wádeghshako-nonghwarawenryéde; nene wathontkarhadèny ne rodínikonghrowànenghse wahhodíniskó, neony wahhonwadídeghserònny ne raodínikonghrowanenghtsera;

26 Nene senhhá aadiwennáshatstenne ne shakonháse, neony aadiweyennèndane ne jidaadiyádòeghde ne raodennhatsera; ne ne yaonniron ne ji-nonkà ne Jerusalem, Ehhenghsennakerade enghsatyè-nawaghste; neony ne ji-nonkà t'kanàdayén ne Judah, Etho enghsade-nonghsònny, neony Iih enkketskó ne enkaghsthoghde ne jikanakde-nyón ne éthoh:

27 Nene enkenhhaghse ne ji-non ne o-nákonghjy, Waghstathneh, Enxdatháde ne jisadiyyhonhhade-nyón:

28 Nene rawenh ne Cyrus, Raonhhá naah rànonghne nakwade-nákaroudonhah, neony akwèkonh enwadeweyennèndáne nakwad ónweshenghtsera: shádèyught óny enghrenhhaghse ne Jerusalem, Sadennonghsònnyh; neony ne ji-nonkà ne o-nonghsadokenghdy, t'kàkonde enkakwadakwén jienghsade-nonghsakenserén.

CHAP. XLV.

I *Nìyoh, wahhy rao-nonghsadokenghdyòkon aoriwa, konwanádonghkwenh Cyrus:* 3, 20.

KENNIHHOYERENH ne Royaner ne ne rawenye-narhonh, ne raonhhakeh ne Cyrus, jiraweyendeghdaghkonh ne rasnonkeh Rinontshawakonh, ne ne aaghshakotyádakwé-niyughstén ne niyádeyakaonghwenjàkeh ne raohhèndonh; neony t'kàkonde Enkerighsy ne dehho-natyákwaranhenh ne koraghkowatshón, ne ne aanhodònkó ne raoh-

hèndonh ne dewade-nhohhanhonderakwaghs ne jiyudénhenghrakaghròndon; neony ne jiyudenhenghrakaghròndon yaghthaonsakanhòdonke:

2 Sahhèndonh enkaghdèndy Iih, neony ne jikanakde-nyón ne deyutshákdanihhón ensekdakwarighsyònkó; Denkrighde kén-ok nentkaghdanyón ne jiyudénhenghrakaghròndon ne òndah nákaristoden, (brass,) neony okheghthiyenkeróokhón ne karistajy wadénhenghroghrokdonh:

3 Neony Iih enkòn-yón ne jiyukarowànenh ne aghsàdakonh, neony waghseghdonh natshókowaghsera ne jiyudaghseghdonh kanakde-nyón, ne ne aòndon aesadòkenghse ne ne Iih ne Royaner ne ne yeghyaronghyenhhàronh ne yeghyanadón, iihne Niyoh ne Israel.

4 Ikenh Yakwek rinháse ne tyuriwa, neony Israel riyádarakwenh, ne shádeyawenhonh Jiyekonronghyenhhàronh ne saghsènná: Iih dekonghsennasere, éthosané yaghdeghskyendèryh.

5 Iih ne Akyaner, yaghkaneká ne thakàdeke, yaghkaneka ne daka-Niyoh-seràde neok ne iih: Iih wátkon-yákwaranhake, éthosané yaghdeghskyendèryh;

6 Ne ne ao-naderyendarane jityudaghsawé jienwaderaghkwakaràdade, neony ji-nonkà yádenwatshothó, ne ne yaghkaneká ne thakàdeke ne iih: Iih ne Akyaner, neony yaghkaneká ne thakàdeke.

7 Iwaxhón ne deyughswathé, nokhony waxhón ne aghsadakonghtsera; ony Wakyanerenghtserisón, nokhony waxhón ne wahhetkén: Iih ne Akyaner orighwakwèkonh ne kén-ìkenh eghniwakyèrenh.

8 Kasasenght, ìse karonghyákehhòkon, aondàweghde e-nekenh, neony kinyoh otstáòkon jika-

ronghyàde aondonwerón ne atdakwarighsyonghtsera: kinyoh wadennhodònkoh ne jiyonghwenjàde, neony kinyoh yonkhihheghs ne adaghskatshera, nokhony kinyoh ne atdakwarighsyonghtsera enskatneh wadeghyaronh. Iih ne Akyaner eghniwaxhón.

9 Karonghyakenghsera kanonghwakdenghsera raonhhakeh ne ne dehhodirondatyése ne ne Royádison! kinyoh ne nyutkwédaronkwenh deyunájaghrionh dekaghsinòndon ne dakyadirònden ne yutkwédaronkwenh ne deyunájaghrionh dekaghsinòndon ne jiyongbwenjade. T'kàkonde ne o nawàtstá enhhawenhhaghse ne ne jikaghson yekayerìdonh, Oghnahhoden sònny? nedenhens snyúdenghsera, Yaghthádehhasnonghsonde?

10 Karonghyakenghserá kanonghwakdenghsera ne raonhhakeh ne ne rawenny ne ró-nihhah. Oghnahhoden deghsadènsthaaghs? nedénhens ne aonhhakeh ne tyuthonwìsén, Oghnahhoden waghshewé?

11 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel, neony ne Royádisón, Dakerighwanèndonghs ne karighwáòkon ne naondàwé ne ji-niyutyèrenh ne kheyénhokonhah ne radijin; neony ne ji-niyutyerenh ne kayúdenghsera ne kesnonkeh yonkhirighwàwyh ise iih.

12 Iih waxhón ne onghwenja, neony ne ònkweh étho kheyádisón: Iih, ony kesnonkeh, yádewakadìronde ne karonghyákehhòkon, neony raodityughkwakwèkonh Iih kherighwàwyh.

13 Iih shiketskwenh yeshiyádinyondonh atdakwarighsyonghtseràkonh, neony Iih akwèkonh enhhihhahhakwarighsyén ne jirohhàde: enhhake-nadonnyén ne kanadowànenh, neony t'kàkonde den-

deghshakoghtkáwe nake-naghskwá, (radinaghskwa,) yaghnokaryàxhera yahhony nakarharatston, ràdon ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkón.

14 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, ne jirodiyúde ne Egypt, neony ne dehhadinonwayenghthá ne Ethiopia, neony ne Sabeas, (karaghkwákonwarighwánekènny,) ne ne onkwehhòkon ne e-nekenh ronadohhetstaghkwenh, t'kàkonde isekeh denthònneghde, t'kàkonde enseghsheyadewennìyughste: neony t'kàkonde ro-nonhhá en-yesaghnonderatyeghde, enhhadighnerenhhatyé dekaronwarodarhoghserón ne t'kàkonde denthònne, nokhony t'kàkonde eghdakeh enhhontyádòndy ne isekeh, nokhony t'kákonde enhhonnidenghde en-yesarighwánèken ne isekeh, enhhondonhheke, Orighwìyú Nìyoh naah nisetseràkonh yaghkaneka ne thakàdeke; yaghdeka-Niyoh-seràyén.

15 Orighwìyú, ìse wahhy ne Nìyoh sadaghseghdonh, O Nìyoh ne Israel, nene Seghshakoyádakwaghs.

16 Ro-nonhhá wahhy enhhonwanadehháde, neony wahhy ne kanraxhenh yudehhát, yehhadikwèkonh: eghniyenhhonne ji-nònweh natkaronnyat yudehhat enskatneh yenhhòndon nene rontyádonnighserònny.

17 Nok ne Israel t'kàkonde enshoyádadèry ne Royaner-tseràkonh ne ne ji-niyenhhènwe adaghskatsherá: yahhony thaesewadehhén nedenhens aesewanrarane ne kanraxhenh ne ne ji-niyenhhènwe yathiyeyutde.

18 Ikenh kénnihhoyèrenh ne Royaner nene roghsón ne karonghyákehhòkon, Nìyoh yadehhayadyh roweyennendaónh ne onghwenja neony ne roghsón; nokhony raonhhá wahhy thodaghsasa

royûdenhonh, raonnison yahhaòkon, raonnison ne ne en-yonnakerade; Iih ne Akyaner, nokhony yaghkaneka ne thakàdeke.

19 Yahhadaghseghdónke dekenh jiwakadàdyh, ne ji-non ne tyukaraghs ne jiyonghwenjàde: Wakiron yaghden ne ji-nonkà ne raoghnekwaghsa ne Yàkwek, Dakwayádìsak ne aòkón. Iih ne Akyaner aderighwakwarighsyonghtsera ne wakthare, Thákkwathó wákerighwanhodònkó ne karighwáòkón ne t'karighwayeriònweh.

20 Jatkennisa thájonhháahhák ony kase-neh; enskatneh thoah jatkwît, jonhhá nene jisewányakenhonh ne ne niyádeyonghwenjàkeh: ro-nonhhá ne nyaghdehhodînikonghrayendaonh ne jikanyode ne òyende ne raodîyádònnyh, neony né konwaderennayènny ne nîyoh nene yaghdeyukwe-nyonh aonsayakoyadakó.

21 Yetshighròryh, nokhony thoah kayetshiyádenhhàwight; orighwîyú, kíasá enskatneh radijenhhayenh: onghká ronwadirihhowanaghdènnyh ne kén-ikenh ne áò-nenh tyudaghsawe? onghká ronwadighròryh ne éthone tyudaghsawé? yaghkenh Iih dekenh ne Akyaner? neony yaghkaneká òyá deka-Niyoh-seràyén ne thakàdeke ne ne iih; thorighwayêry ne Nîyoh, neony Seghshonkwayádakwenh: yaghkaneká ne thakàdeke ne ok ne iih.

22 Kajatkaghthoh niih-neh, neony enskwayadakó, akwèkonh ne jiyudonghwenjokdanihhón; ikenh Iih ne Akyaner, yaghkaneká ne thakàdeke,

23 Iih wakerighwaghniràdonh wakadewennaghniràdonh yádekyadyh nene jitokenghskéònweh, ne nowènna wahhy iih jixhakaronde yudiyakenhonh ne atdakwarighsyonghtsera, neony yaghná thádaondonghkede, Nene niyádekakwitshakeh t'kakon-

de eghdakeh den-yondantshòden iih-neh, ji-niyadewénnaghsakeh ne t'kàkonde enkondewennagonìrade.

24 Orighwìyú, nene enskat en-yairon, ne Royaner-tseràkonh Wakyén kenh natdakwarighsyonghtsera, ony ne káshatstenghsera: sháden-yàwen ne raonhhakeh ne t'kàkonde ne onkwehhòkon enthònné; nokhony akwèkonh nene akwah yúdonghkode ji-nihhonwanak'waseh ne raonhhá nèná ne ronwanadehhádane.

25 Royaner-tseràkonh t'kàkonde akwèkonh ne raoghnekwaghsá ne Israel ònenh shonwadiyanerenghstonh, neony t'kàkonde enhhonwennonwèsaghde.

CHAP. XLVI.

I *Ne naoyádònnyh ne jikanadowànenh yaghdeyukwe-nyonh ne aonsahhodiyádakwén.* 3. 5.

BEL deyutsháktaonh jiye-nakere, Nebo wahhennikònren; nene raodiyádònnyh wahhy karyúdakeh, neony ne konditshe-nenkeh: ne sewáseregh-dìyúse wahhy yudighwishenghne: wahhy yudighryé-naxde ne ji-nonkà ne deyudighwishenhheyón ne kondiryú.

2 Wáthontshakede; enskatneh eghdakeh wáthondontshòden; yaghdehhodikwe-nyonh naonsahho-naghtkawen ne kaghrye-ná, (ó-nikonghraxhádané,) nok yádehhadiyádighshón ò-nenh káthonghdeh ji-nonká nenradinaghskwá.

3 Dakwadahhonghsadat níih-neh, O ro-nonghsode ne Yàkwek, neony akwèkonh ne nyátyako-

kedoghde ne jiro-nonghsode ne Israel, nene ònkweh yakodonhónh ne iih-neh tyuyenghdaghkonh o-nekwendakonh, nene yehhàwy ne ji-nonkà tyondonnyatha :

4 Neony sháden-yàwen ne jiwaghsatyádisa Iih wahhy ; neony sháden-yàwen nene sanonghkwiserakènrade wahhy Yenkon-yádenhhawe. Nenwakeweyennendaónh, nokhony Iih enkadaghkatstade ; ony Iih enkhawe, neony t'kàkonde enskon-yadakó.

5 Raonhhakeh wahhy shádenjidewayádodenne, nokhony ne iih shádenjàwenne, ony shádenjakeniyádodenne, nene denjakwatyèrénne ?

6 Thiyaghshakodighk'wá ne oji-nekwar karistanòron kayàrakonh wahhadidaghkó, neony wahhadikóntserihhàren ne karistanòron étho jiyondényendenghsthá, neony wahhonwannháné ne ojinekwar raristanoróntserònny, neony wahhaniyohtserònny : eghdakeh wahhontyádòndy, orighwìyú, ne wahhadirighwanèken.

7 Wahhonwenghnenghsaren radighnenxkeh, wahhonwahhawe, neony étho yaonwénderon jithò-nakde, neony wáthàdáne ; yaghdeyàweght èrenh aonsareghde ne jithò-nakde : orighwìyú, enskat yádenhhaghshenthó ne raonhhakeh, shèkonh yaghdehhokwe-nyonh naondahhadàdy, yahhony deshoyádakwenh ne jiroronghyàkenh.

8 Seghyarák ne kén-ikenh, neony e-neh jadadonnyh ne jonkwehhòkon ; kase-nihhah àre ne ne aejadénnikonraren, O ise sewarighwaneraaxkonh.

9 Se-neghyarák ne ji-nihhoweyennendaónh ne orighwaxdènháse : ikenh Iih ne Niyoh, yaghkaneká ne thakàdeke ; Iih ne Niyoh, neony yaghkaneká ne naonsayonkyèrenh ;

10 Thahhakwathó ne jiyeyuderihhókde ne jityu-

daghsawe, neony orighwakayonghshón ji-nityawenghseron nene karighwaòkon nene arekhó eghdeyawenhónh, ràdon, Akjenhhayentsera ne enkàdake, nok akwèkonh Eghnenkyere nakwadónwestsera:

11 Yekeronghyenhha jídènhah nakwah yunák' wenhónh ji-niwadonghkaryáx ji-nonkà t'karaghkwinekénse, nene ròNkweh né neh nenroderihhodànyh nakjenhhayenghtsera nene ì-nonh jiye-nakere: orighwìyú, Iih nendewakadàdyh, Iih eghnenkyere enkhewé eghnen-yàwénné; Iih wakaderyéndònnyh, Iih ony eghnenkyere.

12 Dakwadahhonghsadat niih-neh, ìse ne sewánikonghraghnìronse sewanàyese, nene ì-nonh jinádesewadere ne aderighwakwarighsyonghtsera:

13 Thoah Enkhàwighde nakwaderighwarighsyontsera; yahhì-nonh thenkenhháke, neony akwadaghskatshera yaghwahhy thádakàdáne ayúniskó: neony enkenakdarakwénh nakwadaghskatsera ne Zion-tseràkonh tyuriwá ne Israel akónwesenghtsera.

CHAP. XLVII.

I *Nìyoh wahhajenhhayén ne ji-nonkà ne kanadowànenh* (*Babylon*) *neony Chaldea*, 6. 7.

KASATSNENGHT, neony ókenghrakeh sattyenh; O kondiwìnonh konwadiyenhah ne jikanadowànenh (ne Babylon;) onghwenjakeh thiyásatyenh: nene ji-nònweh yaghdekáshatstenghserakwé-niyú, O konwadiyenhah ne Chaldeans-àká:

ikenh yaghshèkonh ne thaonsayesanadonghkwé dehhaghsnyé nokhony ó-netskhah.

2 Né jè-nah ne kathéseronnyathá o-nèn-yá, neony enkathéserònny: sérhoroxhyh ne sánowa sadennhodonghk'wá, ao-nyendoskon sònnyh, sérhoroxhyh ne kaghnitshakeh, denghsyághyàkhón ne jikayyhonhhade-nyón,

3 Ne jisahhayenghsoskón enkárhoroxhón wahhy, orighwìyú, en-yontkaghthó ne sadehhenghsera: Iih wahhy enkonronghyàkende, Yaghthiyádakon-yaderaghde ne ji-nìyught ne ròn kweh.

4 Ji-nìyught wahhy ne Seghshonkwayádakwenh, ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon ne ná ne raoghsènná ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel.

5 Sattyenh dástòdek, neony aghsàdakonh waghsàdon. O konwayenhah ne Chaldeans-àká: ikenh yahhòyá shèkonh né thaonsayesanadonghkwé Ne yutkonnyenghst ne kayanertsera.

6 Khe-nák'wáseghne nakonkwedá; Wákídaxháde ne jiwáknekwaghsadatyé, neony kheyàwyh ne ro-nonhhá ne sesnonkeh: yaghwahhy deghshenádònnyh ne ro-nonhhá nekendènron; nene wahhònnise àkwah wahhy sheghwishadouh ne kyatyendanyax.

7 Neony ìsenh, Iih wahhy ne wakyádaneghrakwah ne ji-niyenhhènwe: ne kady wahhònny yaghwahhy deghshoyènnyh ne kén-ikenh karighwáòkon ne seryaneh, yahhony deseghseyaghre ne jinondayawenghneghseronne ne jiyeyuderihhókde.

8 Ne kady wahhònny jaronk nonwá ne kén-ikenh, ise wahhy sheyàwyh ne adónweshenghtsera, ne ne yaghdeyeweyennadòkenh ne ye-nakere; nene sàdon ne seryaghsakonh, Iih wahhy, neony

yaghkaneká ne thakàdeke ne ok ne iih ; Yaghthakatyén ne ji-nìyught ne yudeghreonghse, yahhony Thaonkwaderyendaráné ne yakotkaronniónh ne exháòkon :

9 Noknene kén-ikenh dekariwakeh ensayádòrenné nenwèah ne ok neh seweghniserat, ne nyakotkaronnionh ne exhaòkon, neony ne yunadeghreonghse : isekeh entkònneghde ne nyudiweyennendaonhhatyé ne kentyughkwá ne sewadaènnaraghs sewatkonghsthá, neony wahhy nenji-niyawedá yunatyé-nighdonh nen-yutyéniónh ne saderennon..yaghtsera.

10 Ikenh ne sadewennodaghkonh ne saderighwadéwaghdonghxhera : wahhy ìsenh, yahhonghká thádeyonkkanere. Ne sánikonghrowanenghtsera neony saghronkhatsera ne desakarhade-nyonh sahhetkenhónh ; neony sàdon ne seryaghsakonh, Iih wahhy, yaghkaneká ne thakadeke neok ne iih.

11 Ne kady wahhònny ne ne wahhetken ne ensaráné ; yaghthaesadòkenghse ji-nonkà endewatketskó : neony ne sewaderighwadewaghdonh ne ensasenné ; yaghdesakwe-nyonh ne dasaghjàrén : neony atkaronnyát wahhy ensaráné akwah ok enwatyákjy, nene yaghthaesadòkenghse.

12 Destán nonwá ne saderennonnyaghtsera, neony ne kentyughkwá ne sewadáènnaronghs ne ne êthone eghshiyught shisayúde ne kenshidisayenhah ; dòka eghnayàwen né naesakwe-nyón ne nasadonghradaghkwé, dòká eghnayàwen aontyèsen ne daonghsaghsadèntshá.

13 Ise wahhy desaghwishenhhèyonh sánikonghkenhhèyonh ne kentyughkwakonh ne sajenhhayenghtsera. kinyuh nonwa ne nyehhariwakenghs ne ji-niyutyèrenh ne jiyujistoghkwaronnyón, ne

ratyenderighsthá jiyujistoghkware, ne ji-niyádeweghnidakeh yehhariwakenghs nohhèndonh ne jiwadé-nyendenghstanyon, destán sajadakoh ne ji-nonkà nekén-ikenh karighwáòkon nene t'kàkonde saghrasere.

14 Jatkaghthoh ánenhhodiyadawen ji-nìyught ne ennekery oji-náara, ne nojire t'kàkonde enwatshaaghde ; yaghthaonsahhondatyadakó ne yádehhadiyádighshon ne ji-nonká naóshatstenghsera ne ódonghkwá: yaghthaadiwistoghske ne naondènyén, yahhony ne ojire ohhendonh thayèyén.

15 Ethone kady isekeh enhhòndon ne ro-nonhhé nene sayúdenhonh, shaden-yawen ne yesadenghninonse tyudaghsawe shidisayenhah: èrenh ok niyensho-nè-non ne naonsahhonwèndenre aaghronnheke; yaghkaneká thaonsayesayadakó.

CHAP. XLVIII.

JARONK ne kén-ikenh, O ne jiro-nonghsode ne Yàkwek, ne konwanádonghkwenh ne naoghsènna ne Israel, neony dakayàkénne ne raoghnèkanoghs ne Judah ; nene yughnìronh rodàdyh ne raoghsènna ne Royaner, neony yásawennìsaght ne Nìyoh ne Israel, nok yaghtokenghskéonweghtseràkonh yahhony naderighwakwarighsyonghtserákonh.

2 Ikenh ne rondade-nadonghk'wá ne o-nadadokenghdy, neony sewénderòndák Niyoh ne Israel ; Ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon ne ná ne raoghsènna.

3 Iih kwarighwadenghdarhoseh ne ji-nikarihho-

dense ne jityudaghsawe; neony eghrodiyakenhonh ne jixhakaronde, neony Iih khe-nádònnyh ne ro-nonhhá; Iih kheyaderihhókdaghkwènnyh, neony eghwahhondohhetste.

4 Asékenh Wakaderyendare ne ne ìse wahhy ne thisaderónhonghdonh, neony ne se-nyarakeh karistajy saji-nonghyaghdare, nok neh sakaghreghdá òndaghk nákaristoden; (wahhy brass;)

5 Nenwahhy ony ne jityudaghsawe dekwarighwathedènnyh ne ìsekeh; arekhó eghdeyawenhónh Iih konnádònnyh: onwá nekén enghsiron, Ak yádònnyk onghdeh eghnahhodìyere; neony daonsakyatyèren nakyádònnyh, jikewistanawenghdaghk'wá nakyádònnyh, ne dahho-nennonghdónse.

6 Saghrònkenh wahhy, satkaghthonh akwekonh nekén-ìkenh; neony yaghthádaaghserighwathede? Iih wahhy konnádònnyh ne àsé ne karighwáòkon kenhhondaghsawén, sháden-yàwen ony ne karighwáòkon ne yudaghseghdanyón, neony ne yaghdeghserighwayendèryh.

7 Né nonwá kaghsón, neony yaghnédekenh ne jityudaghsawe, ony sháden-yàwen narekho shiyeyudeghniserihheh ne o-nenh yaghthasaghsheyathòndeke; onwá nekén enghsiron, Wákatkaghtho, Kheyendèryh.

8 Orighwìyú, yaghdesaghrònkenh; orighwìyú, yaghdesaderyendare; orighwìyú, ne ne éthone nenyenwaderighwihhewe yaghwahhy thayude-nhodonkwén ne sahhonghdá: ikenh Wakaderyendare nethoh ne ne daede-nirihhònden awah k'anikonrhadón, neony ne konwanádonghkwerh ne karighwaneren tyudaghsawe onkweh shondayòndón.

9 Ikenh axhènná akarihhònny ne Aonké-niskwaghden nake-nákhwénghsera, neony ne ake-nen-

donghsera ne Daonke-nonghyànike ne ise, ne ne yaghthakon-yàkhé.

10 Jatkaghthoh, Iih wahhy skonkwadakwenh, nok yaghkaristanòron dewakatstonh ; Iih wahhy skon-yádakwenh ne jikanakdaxhenh ne jikaronghyakenhónh.

11 Ne ne iih akerihhonnyát, sháden-yàwen ony ne iih akerihhonnyát, Eghnenkyere : ikenh oghnen-yàwen ne axhènna enkahhetkenghdon ? neony yaghwahhy Thaakhèyón nakonwesenghtsera ne ji-nonkà notyákeshón.

12 Dakwadahhonghsadat niih-neh, O Yàkwek ony Israel, tyonke-nadon ; Ìih wahhy : Iih wahhy ne tyutyerenghdonh, Iih ony ne oghnaken en-yaonnyáde.

13 Kesnonkeh ony wahhy ne tyúderon ne jiyonghwenjàde, neony ne jikeweyendeghdaghkonh ne kesnonkeh ne yuderonghkararé ne jikaronghyàde : ne o-nenh Yenkheronghyenhhare ne ro-nonhhakeh, enskatneh denhhadìdáne.

14 Sewakwèkonh, enskatneh sewatkennisa, ony sewathòndek ; nene raodityughkwakonh ne dekarighwathedonh ne kén-ikenh karighwáòkon ? Ne Royaner ro-noronghk'wá ; étho wahhy nenhháyere ne raodónweshenghtsera ne Jikanadowànenh, (Babylon,) neony denghshako-nontsharen ne Chaldeans-àka.

15 Iih, ony Iih, wakadàdyh ; orighwìyû, Iih yehhinadon ; Iih riyàtheh, neony enghreghyaron senhhá èsó denhhadèntshá ne jirohhàde.

16 Kàró kaseght thoah ne iih-neh, sathòndek ne kén-ikenh ; Wakeritstowànenh jiwakadàdyh ne adaghseghdonkeh ne jityudaghsawe ; ne ne éthone nònweh wahhy tyudaghsawé, étho wahhy Ikesé :

neony nonwa ne Royàner Niyoh neony ne Raónikonra ne thakwadennyeghdaseh.

17 Ethone nihhàwenh ne Royaner, ne syayádakwenh, ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel Iih naah ne Royaner sa Nìyoh nene yarihhonnyènny ne ne aaghsadonghradaghkwé, ne ne enghyaghshàrine ne ji-niyeyuthahhinonh ne ji-niyenhhenghse.

18 O ne neh aaghsadahhonghsadatshé ne jinonkà nakwaghtyawenraghtseraòkon akerighwaòkon! éthonè ne sayanerenh eghnen-yàwen ji-nìyught ne kayyhonhhadatyé, nokhony ne satdakwarighsyonghtsera akwah ji-nìyught ne jideyónkwareeghstha ne kanyadarákeghkòwah;

19 Saghnekwaghsa ony eghnen-yàwen ji-nìyught ne ó-neghsaronghkwá, neony ne jiwaghsnekwaghsadatye ánìyught ji-nìyught ne ó-neghdara ne éthoh; ne raoghsènná yaghwahhy thakayakón yahhony thaonghdondón ne akhèndonh.

20 Se-niyàken'n ne (Babylon) ne jikanadowànenh, jadekwaghs ne Chaldeans, enkewennodatyè denwakerighwaghkwenhhatye ne serihhòwanaght, ne satròryh nekén-ìkenh, endewaderighwayèride ne jideyudonghwenjókdanihhón; enghsiron, Ne Royaner ne ne shoyádakwenh ne ro-nháse Yàkwek.

21 Neony yaghdehhodinyádathenhónh ne o-nenh shaghshakoghshàrine dehho-nadohhets'on ne karhàkonh: raonhhá wahharihhònny ne oghnèkanoghs dakaghnawinekénne ne otstenghrakeh ne rao-nàwenh; wahhayè-na ony ne otstenghrakeh, neony ne oghnekanoghs dondayughnawawenrén.

22 Yaghdejakòyen ne kayanerenh, ràdon ne Royaner, ne ro-nonhhakeh ne rodirighwaneráaxkonh.

CHAP. XLIX.

I *Keristus thonwanhaonh ji-non ne Jews-àka ne nashakorighwaeghsten ne ro-nonhhá:* 5. 13.

JADAONGHSADAT, O kawe-ná, iih-neh; neony jathòndek, ne jònkweh, inonh niyòre; Ne Royaner thakeronghyenhhàronh ne o-nekwendakonh ji-nònweh niyondonnyathá ne ònkweh; kahhaghsakonh nistenhah eghyehhake-nadón ne axhènná.

2 Neony kennihhoyèrenh jiroghson ne jixhakaronde ánìyught ji-nìyught ne yúsharóthiye ne ásharékòwah; ne jiyuraghkwawerhonh ne rasnonkeh eghwahhakyádaghseghde, neony donsahhaxdarathéde sahhakyenkwiraghseronnyen; raodaghtseràkonh étho wahhakyádaghseghde;

3 Neony wahhakwenhhaghse, Isé wahhy nakwadennhatsera, O Israel, sonhhátserakonh Enwakónwèsaghde.

4 Ethone Wákiron, okhoriwakon aòkon Jiwakadaderonghyakendonh, Yahhonkwaghtkáwenhhatye nakéshatstenghsera ne nyahhothè-non deyurihhonde, neony kaghstontston; nok shèkonh orighwìyú nakyádoreghdaghtsera inésé naah ne Royaner, nokhony nakyúdenghsera inésé nake-Nìyoh.

5 Nekady nonwá, ràdon ne Royaner ne ne rakyádison eghtyudaghsawe o-nekwendakonh ne ne enhhake-nhaseke, ne ne yaiyathewe ne Yakwek ne raonhhakeh àré, Ethosane ne Israel yaghdehhoderoronh, nok shèkonh t'kàkonde Enwakónwèsaghde ne rakaghdekeh ne Royaner, neony ake-Nìyoh ne nakéshatstenghsera.

6 Neony wahhenron, Ne eh wahhy ne kaghswatheghtsera nákarihhoden ne ne isé ake-nhatsera enkenhhake, ne ne daondaghsketskó ne raoghwajìra ne Yàkwek, neony ne ne aonsaghshakoyèritshe ne naonsahhodiyádakwaghde ne Israel; Enkòn-yón ony ne kaghswatheghtsera ne ji-nonkàdyh ne nyaghdehhodirighwiyughstonh, ne ne aontyèsen nisé ne akwadaghskatshera aòndon ne ji-nonkà yudonghwenjókdanihhón.

7 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, ne Seghshakoyádakwenh ne Israel, ne Enskat ne Raoyadadokenghdy, raonhhakeh ne onkweh ronwarighwaghswaseh, raonhhakeh ne ne niyádeyakaonghwenjakeh jironwaghswenhónh, ne ne ronwadinhase ne radirighwakwadakwaghs, koraghkowatshón t'kàkonde enhhontkaghthó nok enhhontketskó, ony ne rodiyádaneghrakwaghde-nyón t'kàkonde enhhonwarighwánèken, enkarihhònny ne Royaner ne ne thaweghdaghkonh, neony ne Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel, neony ne t'kàkonde ne enghyayádarakó.

8 Kénnihhoyèrenh ne Royaner, ne ne nenshiyahhonderighwihhewe Nenshikon-yathònde, neony ne eghniseràkonh ne adaghkatshera Shikon-yenawasé: neony Enskon-yadakó jiwahhetkén, neony enkòn-yón ne densewarihhònden ne onkwehhòkon, ne ne aaghserighwanhodònkó ne jiyonghwenjàde, ne akarihhònny ne aonsayondaderakwén ne detyudonghwenjohhonh Nìyoh raonkweda:

9 Ne ne aontyèsén ne aaghsheyenhhaghse ne radinaghskwá, Wase-neh; ro-nonhhakeh ne ne aghsàdakonh yehhadideron, Eneh jadadònnyh: t'kàkonde ro nonhhá en-yetshinonde ne ji-niyuhhahhes, neony ne jiro-nadénhenrode jidekontská-

onghk'wá ne katshè-nén nene wahhy akwekjíhhonh é-nekenghjy nikanakde-nyón.

10 Yahhony thaondonghkaryáke yahhony thaodinyádathén; yahhony thaonsahho-nádarihhén nedenhens ne karaghkwá aodironghyàkénde: ikenh raonhhá ne ne shakòdenghre ne ro-nonhhakeh ne ky enghshakoghshariné, shaden-yàwén ony ne jiyughnaweròdon ne oghnèkanoghs ne enghshakonádònhaghse.

11 Neony kénnenkyere ne akwèkonh nakwadenondáòkon èrenh enkhàwighde, neony ne jiwakhahhakwé-nìyú t'kàkonde enkahharadàdon.

12 Jatkaghthoh, ne kén-ìkenh inonghshón nentkònne; neony, jatkaghthoh, kén-ìkenh dàweghde othorekeh neony dàweghde ne jiyádewatshothoghs; neony ne kén-ìkenh dàweghde ne jiwadonghwenjàde ne Sinim.

13 Desewariwaghk, O karonghyákehhòkon; neony sewadonrharenh, O onghwenja; neony daonderánèkare ne ji-nonkà detyakorighwaghkwenh, O yunonde-nyón; ikenh ne Royaner waghshakónikonghraghnìrade ne raonkwedá, neony enseghshakòdenre ne ne rodadé-nikonghraronghyakendonh.

14 Nok Zion wákenron, Ne Royaner wahhy rakwadewendeghdouh, neony ne Akyaner-tsera rakè-nikonrhenhonh niih.

15 Yukwe-nyonh kenh ne tyuthonwìsén ayúnikonrhén ne watstaronthá niyexhádaah, ne ne yahhonghdekenh thaondayudennonghwakdeke aodenrheke ne royenhah ne kanekwendakonh jiwadewédonghk'wá? orighwìyú enyudínikonrhén, shèkonh yagh n'Iih thakónnikonrhén.

16 Jatkaghthoh, nenwahhy Wakyàdon wakdar-

yonkwenh ne ìsé étho kesnonghsakonh ne kesnonkeh ; sannheghsera sayúdenghsera deyutstenre yutighwadatyeònweh akhèndonh.

17 Denhhodighsterihhén ne sheyénhokonhah, nene yesaryughs, neony ro-nonhhá nene yesatyesaghthá, neony yásaghdendyh ne ìsé.

18 Sadaghraketskoh desatkarhade-nihhonh, neony satkaghthoh : akwèkonh ne kén-ikenh ronderorox enskatneh, neony en-yesayádòrenné. Ji-niyught Jikonnhé, ràwenh ne Royaner, orighwìyú enkonghserònny yesewakwèkonh èsó ji-niyurasésé, neony she-nerenk nisekeh ji-nìyught ne jiyúnyakón.

19 Ikenh waghsatyèsaghde neony waghsatyèsaghde jikanakde-nyón, neony ne jiwadonghwenjàde ne satkaronnyát, nekady nonwa aoriwá nennádesewadakaghronhah ne jiye-nakeronnyón, neony ro-nonhhá nene en-yesenghneghkwane en-yesatyèsaghde t'kàkonde ìnonh né niyòre.

20 Ne exhaokonhah nene ensayèndáke, oghnakenkeh jisaghdònnyh ne òyá, enghsiron àre ne sahhonghdakonh, Esojy yude-nakdakwarighsyonh nakwâwenh : dake-nakdarakwás ne iih ne ne Ehhakennakerade.

21 Ethone enghsiron ne seryaghsakonh, raonhhá rakwadewédon nekè-ikenh, jatkaghthoh Jiwakaghdònnyh nekheyénhokonhah, neony wákyeshá, ke-naghskwá, neony donsonkwatde-nyen nokhony dondonkwaghkdáde ? neony raonhhâ rakhèwyh kén-ikenh ? Jatkaghthoh, Akonhhájiwá ok sonkwadàdenre ; kén-ikenh, eghnònweh yehhodikwathonh ?

22 Kênnihhoyèrenh ne Royaner Niyoh, Jatkaghthoh, Yenkennisnonghsaketskó ji-nonkà nyagh-

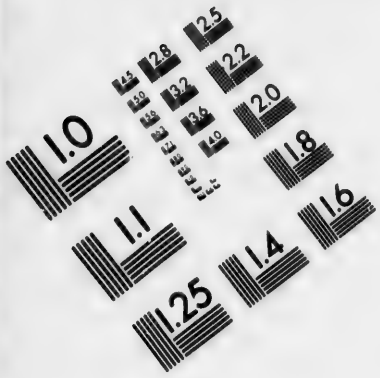

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

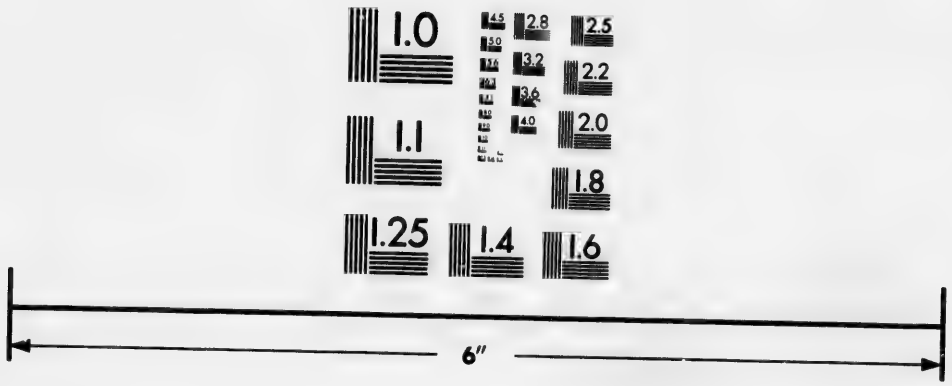

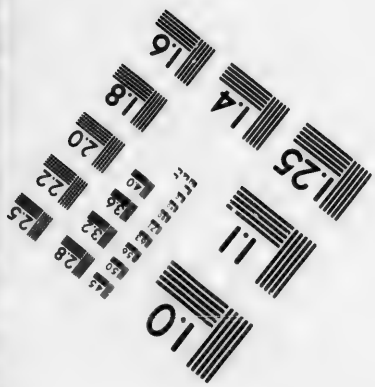

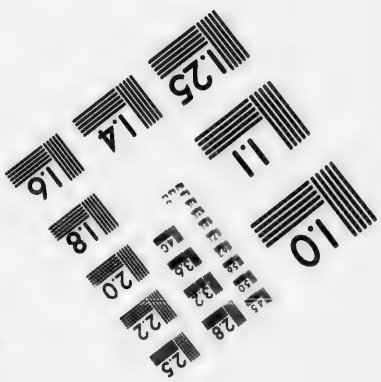

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

dethodirighwiyughstonh, neony yenkketskó nakwade-nyádarohhàraghk ne onkwehhokonkeh: neony enthonwayádenhhàwy ne riyenhah ne jidehhonde-nontshàkdonghs enthonwahhàwy, neony ne kheyenhokonhah ne tyunathonwisén entkonwadihhàwy ok thenthonghnenghsarén.

23 Neony ne koraghkowatshón ne denhhonxnyé-ne-khé-nihhah, neony ne rodinéhòkon ne koraghkowatshón ne denkonxnyé-né khé-nistenhhah: neony eghdakeh yenhhontkonghsayén onghwenjakeh, nok en-yesaghsidakànonde ne yúkenraré; neony ensewaderyendarané nene Iih ne Akyaner: yaghthaondehhén ne ro-nonhhá nene yonke-nonghné.

24 T'kàkonde èrenh enskahhawighdon ne kásh-atstenghserone ayondade-nonghskàry thiyayondadeghk'wá, nedenhens ne odokenhónh jie-naghskwá enjontnerenghsy?

25 Nok kénnihhoyèrenh ne Royaner, Shádenyàwénné ony ne radinaghskwá ne radishatste t'kàkonde èrenh enshonwadiyádenhhàwighde, neony ne jiyuneghrakwah yutderonghk ne jit-hityakononghdònny t'kàkonde enjontnerenghsy: ikenh Den-yake-nirighwake-nhá ne raonhhá nene densenirighwake-nhá nìse, neony Iih ensekheyadakó ne sheyénhokonhah.

26 Iih enkhe-nonde nene yesaghwishathá ne nyaghdeyuweyenstonh nene ro-nonhhá raodíwaronh; neony ro-nonhhá t'kàkonde ok né enhhodinonghwaraghdónde ne ro-nonhhá raodinekwenghsa, ji-nìyught ne dakayeghston ne yawekón ne wine: neony ówaghrakwèkonh enyakodòkenghse nene Iih ne Royaner iih Sekheyádakwaghs, neony ne Ensyayadakó, ne Enskat ne Thihháshatste ne Yàkwek.

CHAP. L.

I Keristus waghshako-nádònhaghse ne tyuriwâ ne Jews-áka ne rodirighwenseh. 10 Waghshakoghrejàron ne naonwadewennodaghkon Niyoh-tserákonh.

ETHONE ràwenh ne Royaner, Káneh aoghyadonghsera ne sánistenhhah ne deyondekhaghsyathá, Iih issy yewakyén? nedenhens ne ji-nahhoden wakerighwarhàre isekehkenh nenwahhy Konyadenghninonh nìse? Satkaghthoh, ne wahhy ne sayádaghdonghtsera ne wesewadadenghninon, neony ne sarighwaneraakdênnyh ne sánistenhhah issy kenh yeyòyén.

2 Ne kady wahhònny, ne o-nenh Shakewe, yaghjonkwedah? ne o-nenh Yákheronghyenhhare, yaghkaneká detyakodàdyh? Naah kesnonkeh tyudókdaónh, nene yaghdeyudonhonh aonsaghshakoyádakwén? nedenhens yaghdewakéshatstenghseràyen ne Aonsakheyadakó? jatkaghthoh, nene wákerighwaghsten Wákastedé ne kanyadarákeghkòwah: karhàkonh enkònny ne jikayyhonhhadenyón: wáodijatkenghse wákenjakerane, tyuriwá jiyaghdeskaghnèkó, neony wákonnihheye wáodinyádathen.

3 Iih kahhonjyh wáxheronnyáde ne karonghyakeh, neony kanyádaràdens ne Wákérhòrokde.

4 Ne Royaner Niyoh rakwàwyh ne awénnaghsonh ne naonkerihhonnyén, nene Aonkwaderyendarane ji-naakyere jiakadàdy ne skawènnah ne jiaonkwadéshennìyughse ne raonhhakeh nene royadakenhheyon wahhy: shakoyeghthá ji-niyádeyur-

hónkeghseràkeh; rayeghthá nakwahhonghda ne nakaronke ne ji-niyught ne yakoweyendeghdaonh.

5 Ne Royaner Niyoh ro-nhodonkwenh ne akwahhonghda, neony Yaghthadeyonke-ninyode, yahhony dehhiyatswade-nyènnyh.

6 Katswade-nyènnyh ne ji-nonkà t'kayenghthá, neony ne kaghranonkeh ne ro-nonhhakeh nene radighnyodonkwaghs ne o-nonghkwis: Yaghdewakatkonghsaghseghdonh ne adehhenghsera neony aonkwennitskerontyón.

7 Ikenh ne Royaner Niyoh enhhakye-nawáse naah; nékady wahhònny Yaghné thiyadayakwatyeghste: nekady wahhònny Anenkatkonghsayere ányoh kanyá, neony Wakaderyendare nene yaghthakadehhén.

8 Niyureah niresé nene shakyádaderighstonh; onghka nekén den-yake-nirighwake-nhá? kinyoh enskat-neh dewakennyàdán: onghká-nekén ne yonxwenghse? kinyoh kàró itreh iih-neh.

9 Jatkaghthoh, ne Royaner Niyoh enhhakyenawase ne iih; onghká naah ne raonhhá nene aakerighwáeghsten? se-nikenh, akwèkonh enhhonnonkwédakàyónne ji-niyught ne kanená; ne ojí-nòwá wahhy enhho-nadek'wisa.

10 Onghká ne sewentyughkwakonh nene aonwatshaghnighseke ne Royaner, nene yakothondàdonh ne raodiwenná ne shako-nháse, nene jityukaraghs iyén, nene yaghthadeyakoghswathé? kinyoh ranyahhes ne raoghsènnakonh ne Royaner, neony yenhhatyén ne rao-Niyoh-neh.

11 Jatkaghthoh, sewakwèkonh ensewatyádatshá ne ojire, nene yakanihharane neyádesewayádighshón ne niyuriwaah ne jiden-yughswathé-ne; desathahhaghk ne jideyughswathe ne senjire, ne-

ony ne nikenjiraah nene jisadekadonh. Kénkàyén wahhy ensayèndáne ne ne iih kesnonkeh, eghdakeh wahhy ensewayèndáne nekánikonghranonghwakdane.

CHAP. LI.

I *Nene oghnákenkeh nenshahhoweyennèndáse ne Akwerenh, nenwahhoghrejàron ne naodewennodaghkón ne Keristustseràkonh.* 9.

DAKWADAHHONGHSADAT niih-neh, jonhhá ne ne sewaghnonderatyé ne aderighwakwarighsyonghtsera, jonhhá ne ne eghjhisewayádìsax ne Royaner: yájatkaghthoh ne otstenghrakeh kánònweh nádejisewatstarathedonh, neony ne jityukaronde ne o-neghshonh, kánònweh nisewákwàdonh.

2 Eghjhijatkaghthoh ne Akwerenh eghjhisewánihhah, neony ne Sàrenh ne ne sewánistenhhah: ikenh raonhhájiwá yuhhinonke, neony wahhiyádadèrighste, neony enhhadeghyarón.

3 Ikenh ne Royaner wahhy enhhàkwaghtste Zion: akwèkonh wahhy enhhàkwaghtste ne jiyunatde-nyón ne kàyese, neony raonhhá wahhy enshaweyennèndáse naokarhakonghtsera ánenjàwen ji-nìyught ne nikahheghdaah, (ji-nònonwehninéskwé Adonh Evah,) neony jiyaghdekahheghdònnyh ánen-yàwen ji-nìyught ne jirohheghdayen ne Royaner; adonnharah ony atshennonnyaghtsera éthò en-yetshènry, yondonghrádaghk'wá, neony en-yakothòndeke ne kawennìyúse.

4 Dakwadahhonghsadat niihneh, akonkweda, ony dakwadahhonghsìyughst niih-neh, O shákenakeraghserat: ne naghtyawenraghtsera t'kàkonde ne enwaderighwaghdèndy entkayenghdaghkwé iih-neh, neony Iih enkeweyennèndáne nakjenhhayenghtsera nadewendeghtsera nene yaondorishén ne kaghswatheghtsera ne onkwehhokonkeh.

5 Akwatdakwarighsyonghtsera niyòreah naah; akwatshennonnyaghtsera akwadaghskatshera onenh yughdentyonh yuyakenhónh, neony akenontshá ne en-yakojenhhayén ne onkwehhòkón: ne kawe-ná t'kàkonde enhho-nonná, neony akenontshá ne enhhondewennòdaghkwe.

6 Sennonghketskoh yásatkaghthoh ne karonghyakeh. nokhony yásatkaghthoh ne o-nakonh ne jiyonghwenjàde, ásékenh ne jikaronghyàde wahhy wadohhetstane ji-nìyught ne oyenkwará, neony ne onghwenja enwakâyónné enwatyádisá ji-nìyught ne kane-ná, nokhony ne ro-nonhhá neghradinakere t'kàkonde enhhonnihheye sháden-yàwénne: nok nakwadaghskatshera nènénné né ji-niyenhhènwe, neony ne akwatdakwarighsyonghtsera yaghwahhy thaonghdondón.

7 Dakwadahhonghsadat niih-neh, ne ne sewayendèryh natdakwarighsyonghtsera, ne nonkwehhòkon ne ne eghniyeyakodadé-nikonghrenhhah akerighwakeh; toghsa desewadonhharenronh ne yetshirighwaghswenghse ne onkwehhokonkeh, yahhony thaesewatshaníke ne radirighwaneraakhón.

8 Ikenh wahhy o-neràkonh enhho-nadek'wisa ji-nìyught nekane-ná, neony ne ojí-nowá wahhy enhho-nadek'wisa ji-nìyught ne deyêdinákarondonhah o-nonghwèrhón: nok nakwatdakwarigh-

syonghtsera ne wahhy ne ji-niyenhhènwe, neony ne akwatshennonnyaghtsera yudaghsawe jikaghnekwaghsade jiony wákaghnekwaghsadatyé.

9 Se-nìyeh, se-niyeh, jatyádaghnìrat, Oras-nontshá ne Royaner; se-nìyeh, ji-niyawenghseron orighwakayonghseron weghniserade-nyón, ne jikaghwajiradatye ne wahhònnise. Yaghkenh ìse dekenh nene deghjhakonh Rahab; neony yutkarewaghdonh ne o-nyare dekanerahhontshonde yeyujírontyèse? (o-neghshonghrò-non?)

10 Yaghkenh ìse dekenh ne ne saghstathenghstonh ne kanyadarákeghkòwah, ne jiyughnodèsonghse; ne ne roweyennendaonh ne ji-nityutde ne kanyadarákeghkòwah eghyuhhàde ne ne enjényàkénne enjakoderonkwaghse ne ne enwadohhetste?

11 Ne kady wahhònny ne seghshonkwayádakwenh ne Royaner wahhy ensrawe, neony denthorighwaghkwenhhatye ji-nonkà ne Zion; neony ne ji-niyenhhènwe adonnharah enkaráne raodinonjineh: ne denhhon-dentshá atshennonnyaghtsera ony adonnharah; neony yakó-nikonghrànenghs ony yakó-nikonrawíse akwèkonh denkondoghdarhá.

12 Iih, ony Iih, iih wahhy nene enkon-yadorìshenthóse: onghká nìse, nene aaghtshetshaghnighseke ne rònkweh nene renhheyonghsere, neony ne ronwayenhah ne ònkweh nene jironwayadison ji-niyught ji-nìyught ne ohhonde;

13 Neony ne ronwánikonrhenhonh ne Royaner ne Yayádison, nene dehhodakwarighdonh ne jikaronghyàde, neony ne tho-nonghsakenserene jiyonghwenjàde; neony tyutkonh enhhonwatshaghnighseke ji-niyadeweghniseràkeh, ne tyuriwa

ne kanákhwenhónh ne yondatwishadonh, akwah ănyoh ji-niyught naoweyennendaónh nene aaghdónde? neony káneh kanákhwenhónh ne nyondatwishadonh?

14 Ne ne-naghskwá karókdeghkenhhá èrenh aareghde jiranakere ne naòndon aonsahhadodarighsy, neony nene yaghtharenhheye ne o-neghshonh, yahhony ne rao-nadaroh thadaondonghwenjó.

15 Nok Iih wahhy ne Akyàner sa-Niyoh, nene dehhokhaghsyonh ne kanyadarakeghkòwah, deyónkwareeghsthá deyaonhhaghre: Ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon nená ne raoghsènná.

16 Neony tshàkonh Yewakyén nakewènná, neony kesnonkeh kónrhorokdonh ne jiyudaghsàdare, nene aòndon Aakyenthó ne karonghyákehhòkon, neony ne aondakíderon ne onghwenja, neony enkenhhaghse ne Zion, Isé wahhy nakonkweda.

17 Se-niyeh, se-niyeh, dese-nidán, O Jerusalem, nene néyakoghnekirenh ne rasnonkeh ne Royaner nene cup ne rao-nákhwenghsera: ne saghnekirenh ne o-nònwá ne cup ne naesayádishonghkwe, neony aaghse-nonwenjirorarake.

18 Yaghkaneká dekayén nene yakonwaweyaghsine ne ne akwèkonh ne kentyughkwakonh nésané ne aonhhá akoyénhokonhah; yahhony kaneká nene aondakonwanontshá, nene akwèkonh akoyénhokonhah ne naonhhá yakaweghyarón.

19 Nenekén-ikenh dekariwakeh wahhy wesayadòrénne; onghká ensanháden? kàyese enghsàdon en-yesadekwaghde, nokhony satkaronnyát en-yesaghdonde, neony ne adonghkaryakón, neony ne ásharékòwah: raonhhakeh t'kàkonde Iih enskonnikonghraghnirade enskon-yatshennonnyaden?

20 Ne sheyenhokonhah nenwahhy rodiyádakenhhèyonh, eghradiyádakeron jiyekondikònhén ne akwèkonh ne ji-nádekanadokenghseron ji-nìyught ne yugh-deronnyh ne anàkare ne yonde-nyeghroghk'wátseràkonh: rodinanonh ne rao-nakhwenghsera ne Royaner, ne enghshakorighwaghsten ne sa-Nìyoh.

21 Ne kady wahhònny, ne nonwá jathòndèk ne kén-ìkenh, ne saronghyakenthá, neony yeghnekakàsthá, nok yaghky ne wine:

22 Ethone ràwenh ne Sayaneda, ne Royaner, neony ne sa-Niyoh ne ne enhhaweryéndìyú ne tyuriwa ne raonkweda, Jatkaghthoh, Iih sewakyakenhhonh ne sesnonkeh ne cup ne yakoyadishongh-k'wá, ony ne o-nònwá ne cup-neh ne ake-nákhwenghsera; yaghshèkonh thaonsaghsnekira àré:

23 Nok Iih yenkyén ne radisnonkeh ne ro-nonhhá nene yesaronghyakenthá; nene konwenny ne sadonnhets, Eghdakeh, desadontshòdenh, nene aòndon eghdayakwadawenrade: neony waghsheyènhaghse ne sayeronda ji-nìyught ne onghwenja, neony ne ji-nìyught ne jidekanadòkenh, ne rononhhakeh nene dehho-nadawenghràdonh.

CHAP. LII.

I *Kerisius shakoghsteronwy ne kentyughkwadokenghdy ne naondayakeghdaghkwé ne jiok skènnen jienseghshakoghnerenghsy*, 7, 9.

SENIYEH, se-nìyeh; sadatyádaghnirat, O Zion; sadatyádaghserònnyh, O Jerusalem, ne no-nada-

dokenghdy : ikenh dàwé nene yaghshèkonh thae-sayádòrenne ne isekeh ne nyahhadatnekoserhón dekenh nokhony ne deyunon-yanight.

2 Sadákenrawak ; satketskoh, neony satyenh, O Jerusalem : sasadatnerenghsyh jisnyaderenh, O sewanaghskwá sathonwisén sewayenhah ne Zion.

3 Ikenh kénnihhoyèrenh ne Royaner, sewadadenghninonh wahhy ne nyaghthiyádeyurihhonde ; neony enjetshiyadakó nyaghdekayadade noghwista.

4 Ikenh kénnihhoyèrenh ne Royanér Niyoh, Akonkwedá ro-naghdentyonh arekhó thiyeyuderighwihheh ji-nonkà ne Egypt nene ehhaonnakerade ; neony ne Assyrian-àká wahhonwadighwishade ro-nonhhá ne nyahhothè-non dehhodiriwa.

5 Nonwa, ne wahhònny, oghnahhoden Ke-nyende nekenthoh, ràdon ne Royaner, nene akonkweda yehhonwadiyádenhhah ne nyaghthiyadeyurihhonde ? Ro-nonhhá nene enthonwennennonghdonse denhhonwanaghshenthoghde ányoh erhah, ràdon ne Royaner, neony ne niyádeweghniserà-keh yurighwadatyé tyutkonh wahhy yonxhennayesaghthá.

6 Nekady wahhònny nakonkweda t'kàkonde en-yonxhennayenderháne : nekady wahhònny enhho-naderyendaráke ne enweghniseràdeké nene Iih wakadàdyh ; jatkaghthoh, Iih wahhy.

7 Anyoh yuraseh ne o-nondohharakeh ne raoghsida ne raonhhá nene karighwiyuh rarighwihheghs, nene rarihhowanaghthá ne kayanerenh ; nene rarighwihheghs ne karighwiyuh ne yuyanere, ne dehharighware-nyathá ne adaghskatshera ; nene ràwenh ne ji-nonkà ne Zion, Sa-Niyoh rayádakwé-niyú !

8 Ne nyesatyeghwadàny wahhy enhhondewennaketskó; yádenhhondewennayeghste denhhadiriwaghkwé: ikenh denhhondadatkaghthó ne radikaghdékeh, ne o-nenh ne Royaner enghshakohheghse àre ne Zion.

9 Donsaják dondajàkean jisarighwaneren eghyádonsasadeweeghs jidetyakorighwaghkwenh tyakodonnhahhere, enskatneh densewariwaghkwé, sewade-nakdatyesaghthá ne Jerusalem: ikenh ne Royaner waghshakoyádaghnirade ne raonkweda, raonhhá wahhy seghshakoyadakwenh ne Jerusalem:

10 Ne Royaner raghwaseronh ne rao-nontshadokenghdy ne radikaghdékeh ne akaonghwenjakwèkonh; neony akwèkonh ne jideyudonghwenjókdanihhón ne enhhontkaghthó ne raodaghskatshera ne onkwa-Niyoh.

11 Erenh seght nise, èrenh seght nise, wàs jàken'n ne kenthoh, toghsa othè-non kénniyonsajer ne wahhetkèn nahhoden: sajàken'n naodinenhherhenh; sasayaneren'n nene detsnyé ne raokerát ne Royaner.

12 Ikenh yaghthaonsaghsyakénné ne t'kaghsterihhénhónkeh, yahhony nok thaaghsé-nyàkenne: ikénh ne Royaner raonhhá sahhendonh enhhaghdèndy; neony ne Niyoh ne Israel nená nodokenhonh ne sannheghsera enkenhháke.

13 Jatkaghthoh, nakwadennhatsera t'kàkonde ne en-yetshiyákhònhaghse ne kánikonghrowanenghtsera, raonhha wahhy t'kàkonde enkahharadàdon nokhony enhhonwakòwanaghde, neony raonhhá akwah e-nekenghjy.

14 Ji-nikonh ne nen-yesarighwaneghrakó, (eghnihhokonghsódenhonh ne jirohhetkenhonh senhhá

ne ji-nìyught ne otyáke ne ònkweh, nokhony ji-nihhoyádódenhonh senhhá ne ji-nìyught ne ronwadiyénhokonhah ne onkwehhòkon ;)

15 Eghkady nen-yàwen denghshakotstaradonkwaghde èsó yakaonghwenjàkeh ; ne koraghkowatshón t'kàkonde enhhonwatskwexhé : ikenh nenethoh néneh yaghdehhonwadighròryh ne t'kàkonde enhhadìkén, nok nene yaghdehho-naghrònkenh ne t'kàkonde wahhy denhhadiyadòreghde.

CHAP. LIII.

1 *Ne royadadokenghdy sharighwaghserònny ne ji-niyudehhadaongh ne jidehhonwayaghsonde*, 4. 10.

RAONHHA thaweghdaghkonh ne yonkwaderighwanakere yonkhighròry ? nokkony raonhhá raonontshá ne Royaner ne shonkwarighwanhodonkwènnyh ?

2 Ikenh t'kàkonde enhhadeghyaron ne raohhèndonh ji-nìyught ne dehhaghsnyé ne kayenthonh, neony ji-nìyught ne enkaghdeghrònden ne aonghwenjathénkeh ; yaghdehhayadonde yahhony thiyeyuyeriónh : neony ne ò-nenh enghshakwatkaghthó yahhenskatneh thaedewatkennisa nene jidenghjhidewadonghwenjoghse.

3 Wahhy ronwadaghkwaghswenhónh ronwaghswenhonh nokhony issy yehhonwayádontyonh ne onkwehhòkon ; nene ró-nikonghraxhenghse, wahhayenderéné nó-nikonghraxhádané ó-nikonghranonghwakdané : neony akwah ji-nìyught nayonkwatkonghsaghseghdon ne raonhhakeh ; nokhony eghjhidewadaghkwaghswenhonh eghjhidewaghs-

wenhónh, nokhony yaghdeghjhidewakarowanaghseh.

4 Orighwiyú wahhy raonhhá rodaghkatstàdonh rotkeghdàdonh nonkwánikonghranonwakdenghsera, nokhony rotkeghdàdonh nonkwánikonghraxhenghsera: shòkonh eghniyonkwayèrenh ne yonkwakarowanaghdonh raonhhá ne jieghjhidewayenghdanyón, eghjhidewaryuh ne Niyoh, nokhony eghjhidewâronghyakendonh.

5 Nok raonhhá wahhy wahhatkarewaghdanyón ne ne iih onkwaderighwadewaghdonghxhera aoriva, wahhoyádakwarashón nene iih onkwayadaghdonghsera aoriva: ne roronghyakéndaghkonh ne iih onkwayanerenghsera ne ná ne raonhhakeh; nene jironwanonghwaryàkhón kakwirayeronnyanyón ne rayeronkeh ne wahhy jonkwajóndaghkwenh.

6 Yedewakwèkonh, ji-niyught deyudinákarondonhah, yonkwayadaghdonhonhhatyese; onenh deyonkwatkarhade-nyonh niyádeyakyonh onkwánikonrá yonkwayerádonhhatyé; neony ne Royaner ne roderighwakeghrònnyh ne onkwayádaghdonghsera yedewakwèkonh.

7 Ronwaghwishadonh, nokhony ronwaronghyakendonh; shèkonh kady yaghdehho-nhodonkwenh ne jiraghsakaronde: wahhonwayathewe akwah ji-niyught ne niyakaah deyudinákarondonhah étho ne jikonwadiryughthá, neony ne ji-niyught ne deyudinákarondonhah ne jienkonwanonghkare yuneghrakwaght saghk, étho kady náàwen yaghdehho-nhodonkwenh ne jiraghsakaronde.

8 Wahhonwayè-ná ji-nonkà ranaghskwa nokhony ne raojenhhayenghtsera: neony onghká kady denhhonwadirighwatheden ne raoghnekwa-

ghsá? ikenh dehhonwayakonh ronwayádinekenhhonh ne jiwadonghwenjàde ne yonnhéònweh: wahhy ne rao-naderighwa déwaghdonghsera ne akonkwedá ne ronwayenghdanyón.

9 Neony wahhadatshaaghse ne jiyondatyádadaaghsthá enskatneh ne rodirighwaneraaxkonh, neony enskatneh ne atshókówaghtsera ne jirawenhhèyonh; ásékenh ji-nihhoyèrenh yaghthaondaghshako-nonghdonse, yahhony kaneká ne ne aaghshakó-nikonghronnihháke ne ne o-nòwen jiaondayakeghdaghkwe aaghshakorighwayadaghdóndènny ne jiraghsakaronde.

10 Shèkonh sané dahhaweryéndiyú ne Royaner ne ne jiwahhoyadakwarashón; eghyahhoyádinyonde ne ne ó-nikonghranonghwakdane: ne c-nenh enghtshé-nikonghrònny ne aennèyón ne karighwaneren, enhhatkaghthó ne raoghnekwaghsá, ne enhhaweghniserarekde, neony ne raodónweshenghtsera ne Royaner t'kàkonde ne enwadeghyaron ne rasnonghsakonh.

11 Enhhatkaghthó ne karonghyakenghsera ne raweryaneh, neony enhhonwánikonghraghserònny: ne ji-nihhó-nikonghrayendaonh ne akwatdakwarighsyonghsera rinháse ne èsó enhharighwaghnìrade ne jiyuderighwakwarighsyonh; ikenh raonhhá wahhy enhhadaghkatstade ne raodiyádaghdonghsera.

12 Ne kady wahhònny denhhikhaghsyén jì-nikonh nyádehhadyh raòwenh ne nyurihhowànenh, neony denhhakhaghsy ne yuhhetkenhonh ne jikáshatste; ásékenh thoweronthonh ne raodonnhets kenhheyàtneh: neony ronwaghradonh ne rodirighwaneraaxkonh: neony èsó rodaghkatstadonh

ne karighwaneren, nokhony deghshakoderennayènny ne nyakorighwayádaghdonhónh.

CHAP. LIV.

I *Ne raodinonghsadokenghdikòwah ne nyaghdehhodirighwiyughstonh;* 4. 6. 11. 15.

DESEWARIWAGHK, O yaghdesewawirayèndase, ìse ne ne yaghthadesewaghsnyé, donsasenìyák ne se-nirighwaneraaxhera yadejadaweeghst jideyakorighwaghkwenh, nokhony desaghshenthoh sawendeghdonhhák, ìse ne ne yaghdesewarongh-yàkenh ne sewanèronh : ikenh senhhá èsó wahhy ne exháokonhah ne nyondadadewendeghdonh daghnón ne exháckonhah ji-nìyught ne ne vunyakón, ràdon ne Royaner.

2 Skówanaght ne jikànakde ne jisade-nyadarode, neony kinyoh yehhondiròndaghk yádehhadidàkwaright ne yonde-nyádarodaghk'wá ne jisenakere: toghsa se-nakdothaghs, snìrat ne saghserìyé, (ne nyakoghwanhaghstha,) neony snìrat ne sanonjá:

3 Ikenh wahhy denseghsyake ne jiseweyendeghdaghkonh ne sesnonkeh nokhony ne seghse-nekwàdyh; neony ne saghnekwaghsa t'kàkonde ne en-yondaderakwaghsé ne nyaghdehhodirighwiyughstonh, neony kàyese enwàdon ne jikanadowànenghse ne ne ehhaye-nakereké.

4 Toghsa desadonhharenronh; ikenh yaghwahhy thaaghsadehhén: yahhony ne thiyádaaghsa-

tyeghste ne yako-n'raxhenh ; ikenh yahheghthiya-yesayádinyónde ne jityudehhá : ikenh wahhy jisá-nikonrhenhónh ne yudehhá ne kénshidisayenhah, neony wahhy yathaonsakeghyaráné ne sheyade-wennaxhádènnyh ne sadeghréonghtsera yaghka-neká shèkonh.

5 Ikenh ne Yayádison ne ná se-ninyàkonh ; ne Royaner ne kentyughkowanenhhòkon nená ne raoghsènná ; nokhony ne Shakyádakwenh, ne Enskat ne Royadadokenghdy ne Israel ; Ne Nìyoh ne onghwenjakwèkonh ne enhhonwanadonghkwé.

6 Ikenh ne Royaner ne yanádonghkwenh ji-nìyught ne tyuthonwisén ne nyesadewendeghdonh neony yakónikonghranonwax, neony ne yude-naghkonniah, ne o-nenh shaghsadonnhiye shaghtshe-wennòndy, ràdon ne sa Nìyoh.

7 Wahhy niyurighwaah niyurighweshah Kon-yadewendeghdonh ; nok kendenreghtserowànenh Enskonroroxhé.

8 Nikánákhwenghtseraah Jikon-yatkonghsagh-seghdènnyh ne ne niyurighweshah ; nok ne ne ji-niyenhhènwé dentkerighwayèride Jienskòndenre, ràdon ne Royaner ne Syayádakwenh.

9 Ikenh ne ne kén-ikenh ji-nìyught ne oghnekáòkon ne Nowah ne iih-neh : ikenh yunìronh Jiwa-kerighwisón ne ne raoghnekáòkón ne Nowah yagh-shèkonh thaonsontnekawenrade ne jiyonghwen-jàde ; eghkady nìyught yughnìronh Wakerighwi-són ne yaghthakonnakhwáse, yahhony thakon-righwaghsten.

10 Ikenh ne yunonde-nyón t'kàkonde èrenh en-kònneghde, nokhony ne yonghnyaghronnyón akdé enskahhawighdón ; nok neh ji-nidewakerighwayè-ry yaghné èrenh thaese-nonghdén, yahhony nejide-

sewarihhonde ne akonkwede akdé thakaghkwidon ràdon ne Royaner ne ne enkondènrade.

11 Oise ne sewaronghyakenh, thidewadihhenthoghdanyón ne jideyuweradàseh, nokhony yaghthajisewánikonghraghnirade, jatkaghthoh, Enkonyènhaghse ne sanèn-yáòkon ne nakwah waghsoghkwiyúse, nokhony ne jiendeghsade-nonghsakenserén né enwadón ne kanen-yanòron.

12 Neony kénnenkyere jienkònny ne jisaghsendakaghròndon denkaghstarathedon enkarhón, (karáseghstonh,) neony ne jisadenhenghrakaronde akwah kanekwenghdariyuh, neony akwèkonh ne saghyúthiyonghtsera natstehhònweh ne nadónweshenghtsera no-nen-yáòkon.

13 Neony sewirakwèkonh ne Royaner enghshakorihhonnyén; neony t'kàkonde enkayanerenghserowanhá ne sheyénhokonhah.

14 Atdakwarighsyonghtseràkonh étho enjesaweyennendase; inonh niyòre nise ne ji-nonkà nayesaghwishádé; toghsa kady aesaghderónne: ne ji-nonkà nadewendeghtsera kaghderonghxherowànenh; ásékenh yaghwahhy thoah thaondàweghde ne isekeh.

15 Jatkaghthoh, orighwiyú wahhy enskatneh enhhontkennisa, nok yaghden niih-neh: onghkákiok enskatneh en-yesatkennisaaghse enthadiyadéune nene ise sarihhonnyát.

16 Jatkaghthoh, Iih waxhón ne raristònny nene yeyuronde ne ojirakonh ne óswenda, nene entkahhawe ne ji-nenratste ne raoyúdenghsera; nokhony Iih waxhón ne oghnekáòkon nene aonghdonde.

17 Yaghná dekaghsón nene aesahhetkenghden daesanráyane ne isekeh nené aondeghyaron; neony ne ji-niyádewénnaghsakeh nene wahhy t'kà-

konde dentkondidáne densewaghnyòden ne ise ne adewendeghtseràkonh t'kakonde ensanondanhake. Neneh kén-ikenh ne rodiyádadokenghdy ne shakonháse ne Royaner, neony ne rao-natdakwarighsyonghtsera iih-neh tyuyenghdaghkonh, ràdon ne Royaner.

CHAP. LV.

I *Ne royadadokenghdy, ne ne rorharatstennyh, ne Keristus, yehhoronghyenhharonh ne jidewe-ghdaghkonh*, 6. 8.

DESENIDAN, ji-niyadejonh nene sewanyádathenghse, kase-neh ji-nonweh nikaghneko-nyón, nokhony ne raonhhá nene yaghdeshoghwistayén, kase-neh, snìnonh skaryák nokhony sek; orighwìyu, kase-neh, se-nighninonh ne wine nokhony ne o-nondá saéthoh yaghdesewaghwistayén, nokhony yaghdeyukaryáxheràyén.

2 Nekady wahhònny wahhy yahhesewaghtkáwenhhatyé noghwista yádeke-nése nene yaghkanadaroghk dekenh, neony ne sayudenghsera nenethoh ne yaghthaesánikonghrayèride? Jadahhonghsadat akwah jadahhonghsìyughst ne iih-neh, neony né se-nek nene ji-nahhoden nene yuyanere, neony kinyoh ne sadonnhets kowànenh wadonnharenh adónweshenghtsera nèeh nekenhenh natshókowaghserà konh.

3 Desadahhonghdodenh, neony kàró kaseght iih-neh: sathòndek, neony ne sadonnhets ne enkarihhònny en-yonnheke; Iih wahby enxhá nene

jidende-nirihhònden ne ji-niyenhhènwe, shádenyàwen ony ne jiorighwìyú ne rao-nidènrát ne Dawed.

4 Jatkaghthoh, Riyàwyh ne nenhharighwaghnìrade ne onkwehhokonkeh, ne enghshakoghshàrine nokhony ne enhhayádakwé-nìyuke ne onkwehhokonkeh.

5 Satkaghthoh, ne yenghshe-nonke ne akaonghwenjade-nyón nene yaghdeghsheyendèryh; neony ne niyádeyakaonghwenjàkeh nene yaghdeyesayendèryh entyedakhe-nontyé ne isekeh, enkarihhònny ne Royaner sa-Nìyoh, neony nene Enskat ne Royádadokenghdy ne Israel; ikenh raonhhá wahhy enghyónwèsaghde.

6 Eghjhise-niyádisak ne Royaner ne ji-nikariwes ne aòndon aaghjhise-niyádatshènry, yaghjhise-nironghyenhhar jiaghsonh niyoreah nirésé.

7 Kinyoh ne rorighwaneráaxkonh kénthishotyeght shòdyh shaghtkáf ne raohhahhá, nokhony ne yaghdehhoderighwakwarighsyonh ne ji-nihhó-nikonghrodenh: neony kíasá raonhhá dethaghkeh Royaner-neh detreght, neony raonhhá wahhy enshòdenre ne raonhhakeh; nokhony ne onkwa-Niyoh-neh, ikenh enshà-naghné, jienseghshakòdenre.

8 Ikenh ne ji-ní-niwakénikonghrodenh yaghwahhy eghdesánikonghrodenh, yahhony wahhy ony eghdesahhahhodenh ji-ní-niwakhahhodenh, ràdon ne Royaner.

9 Ikenh wahhy ne karon-yá e-nekenh yudohhetsdaghkwenh ji-nìyught ne onghwenja, eghkady nìyught wahhy nakhahháòkon e-nekenh yudohhetsdaghkwenh ne ji-nìyught ne sahhhahháòkon, nokhony ne ji-niwaké-nikonghrodenh dekyatdihhenh nise ne ji-nisánikonghrodenh.

10 Ikenh ne jiyukenfiorese e-nekenh dewasénse, nokhony no-nyeghde, karonghyakeh ó-né dewe-ghthá, nokhony yaghdeyàweght aonsakonghkede eghyaonsakònnewé ne jidakondiyenghdaghkwé, nok daghnón kanánawenghthá ne jiyonghwen jàde, neony né yònnighs né nayaweghyaron aon-dakahhawé ony dayúkòroké, nene aòndon aonwa-nenhhón ne rayenthoghs, neony ne ji-nonkàdyh ne radinadarax;

11 Eghkady ó-né-nen-yàwen nakewènná ne ji-yudiyakenhonh ne jixhakaronde: yaghdeyàweght daondonghkede iih-neh aòkón; nok sé daghnón enkeweyennèndáne nene Iih ji-nenwakeryéndìyú, neohy ne t'kàkonde enwadeghyaron en-yudeghya-ghrontye ne ne éthoh iwat nethoh oriwakonh ne Yewakadennyeghdonh.

12 Ikenh wahhy nenhensewayàkénné ensewa-donnhaghratyé, neony ne ensewaghshàrine ne ka-yanerenh: neony ne yunonde-nyón nokhony ne yonghnyaghronnyón wahhy denskayakón ne sah-hèndonh ne ne ji-nonkà detyakorighwaghkwenh, neony akwèkonh ne karondáòkon ne kahhendakeh t'kakonde denkonghshareké ne kondisnonkeh.

13 Nene yakènhah ohhikdá nok t'kàkonde thi-karòndade dondeghyaron, (fir-tree konwàyats,) nokharé yakènhah oghnyonwar t'kàkonde né don-deghyaron: (konwàyats myrtle-tree:) neony t'kà-konde ne Royaner-neh ne aoghsènná, neony ne en-wadé-nyendenghston ne ji-niyenhhènwe, nene ya-ghthakayakón.

CHAP. LVI.

1 *Nene yehhariwakenghs niesy náoriwadyh wahhonwaghrejáron ne ne aoyádadokenghdine;* 3. 9.

ETHONE ràwenh ne Royaner, Sewajenhhayenghtserayèndák, nokhony kase-nirighwayèryt: ikenh nakwatshennonnyaghtsera ò-nenh niyureah nenwawé, nokhony nakwatdakwarighsyonghtsera nenwahhy okthiyuderighwakwathonh.

2 Yakodaghskats naneh ònkweh nene eghnenyeyere ne kén-ìkenh, neony ne ronwayenhah ne ònkweh nene shakoye-nawakonh; nene rodoghdarhonh ne jiyaondatokenghdonh ne naéndaxháde, neony rodoghdarhonh ne okthikawenníyú ne wahhetkén ji-naatyere.

3 Kinyoh yahhony ne ronwayenhah ne thiyenakeraghseràde, nene yádehho-natyeghstonh ne Royaner neh, enghsadàdy, enghsiron, Ne Royaner ro-nanonh dehhakekhaghsyonh ne jí-nonkâ ne raonkweda: kinyoh yahhony ne eunuch enhhenrón, Jatkaghthoh, Iih ne yurondathenh.

4 Ikenh éthone ràwenh ne Royaner ne raonhhakeh ne eunuchs nene rarighwenhhawé nakwendaderightsera neony ne raoghronkwenhhatyése ne karighwaòkon nene wakeryéndìyughs, neony né jè-nah ne den-yonke-nirihhòndákeh; (ne o-nonghsadokenghdy aoreghwakeh;)

5 Ony shaden-yàwen Iih wahhy enkhèyon ne ake-nonghsakonh, neony ne jidewakennitstenre, (dekénnyadatstha,) ne jikànakde neony ne aogh-

sènna senhhá ne yuyanere ji-niyught ne ronwadiyénhokonhah nokhony ne konwadiyénhokonhah: Iih wahhy enkheghsènnon ne ro-nonhhá ne ji-niyenhhènwe, ne ne yaghthadao-natyáxhé.

6 Ony ne ronwadiyénhokonhah ne thiye-nakeraghseràde nene ro-nonhhá ne yádehho-natyeghstonh ne Royaner, ne naonwayúdenghse, neony ne naye-nòronghkwe ne raoghsènna ne Royaner, ne ne raonhhá raodennhatsera akenhháké, niyádeyàkonh nene yakodoghdarhonh ne jiyaondadokenghdonh ne nayédaxháde, nok neyakoyè-nah ne iih den-yonke-nirihhòndake;

7 Ony sháden-yàwen ne ro-nonhhá Iih wahhy yehkheyathewe ake-nondadokenghdikeh, neony ro-nonhhá enhhondonnharén ne ake-nonghsakonh ne aderènnayenh; rontshaaghthá ony ronwennèyonghs t'kàkonde eghnen-yàwen enkyè-ná ne jikyádaraghsthá: ikenh ne ake-nonghsá wahhy ne enkonwanádonghk'wáke ne kanonghsá ne aderènnayenght ne onkwédakwèkonh.

8 Ne Royàner Niyoh, nene shororonh ne issy yehhonwadiyádontyonh ne Israel, ràdon, Shèkonh Ensekheroroke notyákeshón ne raonhhakeh, thikàde ne otyákeshón nene nenskaroronh ne raonhhakeh,

9 Sewaryúdakwèkonh ne kahhendákeghshón, enwawé nene kàyese ensewàdon ensewaghdon, orighwìyú, sewaryúdakwèkonh ne karhakonghshón.

10 Raonkwedá ne shako-natyeghwadànyh wahhy dehhadirónwèkonh; radikwèkonh ronwánikonrhenhonh wahhy, radikwèkonh wahhy yaghdehhadiwènnat erhar, yaghdehhodikwe-nyonh aa-

dìniye; rodidasnyón, eghdakek radiyádakeron, radinonwese ne ronnidasthá.

11 Orighwìyú, ne wahhy rodighnekaron ne erhar nene yaghnonwèndonh thahònneghre o-nenh éthoh, neony ro-nonhhá radînonghné ne deyudinákarondonhah nene yaghdeyàweght ayudînikonghrayèndane; radikwèkonh ne ok dehhadikanere nyádehhadiyádighshón jirodìhhàde, niyádehhàdyh nenedaadèntshá dàweghde ne jiirade. Iih

12 Kàró kàseght, ne wahhy enhhonniron enkohhá ne wine, neony endewadade-naghné ne kaghnekáshatste; nokhony nen-yorhénne eghnenyughdon ji-nìyught ne kénwènde, neony senhhá èsó enwatkadade.

CHAP. LVII.

I *Ne yudaghskats ne kenhhèyón ne atdakwarighsyonghtsera.* 3. 13.

NE atdakwarighsyonghtsera wákenhheye, neony yahhonghká ne onkweh thiyeyakòyén ne akaweryaneh; neony shonwadidènronh ne onkwehhòkon nenwahhy èrenh diyádenhhawighdonh, yaghkaneka thádeyakoyádoreghdonh néneh ne atdakwarighsyonghtsera èrenh ná kahhawighdonh ne wahhetkén ne naondàwé.

2 Raonhhá wahhy enhhadaweyáde ne kayanerenghseràkonh: yenhhondorishén ne raodinakdakeh, jonkwédatshon denhhonthahhakwé ne raotdakwarighsyonghtseràkonh.

3 Nok thoah kasatkwít kenthoh. ise ne yetshi-

yénhokonhah ne yunatkónse, ne noghnekwaghsa ne kanaghkwá karighwanerén nokhony ne yakódeghkòwah.

4 Desewanyude raonhhá eghnisewadatyèrenh sewadade-nonghwaroryadonh? desewanyude raonhha sewadatshakaghronghstonh, nokhony desewadénnaghkarawenh? yaghkenh ìse deyetshiyénhokonhah ne rodirighwayádaghdonhonh, ne oghnekwaghsá né no-nowén;

5 Sewadadekádènny kayádònnyh sewathá o-nakonh ne ji-niyádekaròndakeh ne àsé, ronwanáwenthonh ne exháokonhah oghronwakonghshón o-nakonh ne jideyutstenghre-nyon?

6 Ne jideyunen-yaghstarathe-nyón ne jiyughnàwadeh nená ne saderasfá; ro-nonhhá, ro-nonhhá wahhy ne saderasfá; shaden-yawén ne rononhhakeh, disaweronthonh ne ayeghnekira ony wàkón, ne aaghtshennèyón ne wàkón. ne Naakyè-na nadorishenghtsera ne kén-ìkenh?

7 Enekenh neony ne jiyunondowànenh ethó yesanakdayén: sháden-yàwén ony étho nònweh niyenhhenghsé nene entshennèyón.

8 Erenh nakanhoghhadighshón shádèyught ony ne jikanawaaghdòdon ne saketskwenh ne naaghseghyarake; ikenh wahhy sárhoroxhonh ne yádeghsyadyh nene thiyedeshón daghnon ne iih, neony o-nenh sewaghdentyonh sade-nakdowaghdonh neony ne desewarihhonde ro-nonhhá; waghse-nonwé-né ne raodinakdá ji-nònweh nisatkaghthonh.

9 Neony eghse-nonghdonh koraghkowaghneh shàwy nyonderhoghsthá jideyunighnyakonh, neony ne saghseghyaron ne seserakón, neony yeghsheyadennyeghdonh ne ohhèndonh kariwa ne sa-

dennhatsera inonh niyòre, neony sadadaghsthoghdonh shàden-yàwén ji-nonkàdyh no-neghshonh.

10 Sayádakenhheyón wahhy ne nyurihhowànenh ne jisahhàde ; nok shèkonh sàdon yaghden, yaghsé dejorhàrats : satshenryonh ne yonnhéònweh ne kesnonkeh ; nekady wahhònny yaghdeseryéndaxhenhonh.

11 Neony ne raonhhá eghtshetshanighse ne denhens desadonhharenron, ne ne sennowenghdonh, nokhony yaghdeghskweyaghre, yahhony deghskyènnyh ne sadonnhets ? yaghdewakatye-nawaghstonh Nakyanerenh shàden-yàwen ne wahhònnise, neony yaghdeghsketshanighse ?

12 Iih enkerihhòwanaghde thenkerighwakwatho ne satdakwarighsyonghtsera, nokhony ne sayúdenghsera ; ikenh yaghne ro-nonhhá thayesadonghradaghkwê.

13 Ne ò-nenh denghsaghshenthó, kinyoh ne sentyughkwá sasheyaghtka : nok nene jiyaode t'kàkonde akwèkonh yenhhodiyádenhhawe ; rao-nòkon jidenhhodiyadaghkwe enhhodiyè-na : nok raonhhá nene rakwadewennodaghkonh niih-tseràkonh ne wahhy enhhayè-na ne onghwenja, neony wahhy yenshadonnharen ake-nondadokenghdikeh ;

14 Neony enhhenrón, yasatyádòndyh, yasatyádòndyh, se-nihhahhaghserònnyh, dese-neghk ne kakonghretshakeron èrenh yetshihhawighdás ne akonkwedá.

15 Ikenh ethone nihhàwenh ne e-nekenh neony ne ye-nàyeh thiyakotshanyh nene enskat eghyenakere ne nyaghthiyeyòdókde, raoghsennadokenghdy naah ; Iih ke-nakere ne e-nekenh neony ne jikanakdadokenghdy, iné ony nene deyakawerya-ghsaghrionh neony tyakó-nikonghrenhónh, nene

aonsondonnhede ne tyakó-nikonghrenhónh, nokhony nene aonsondonnhede ne deyakó-nikonghragh-riseron.

16 Ikenh yaghwahhy Thádayakwaderihhodarhó ne ji-niyenhhènwe, yahhony tyutkonh Thaonkenákhwenhonh: nene kánikonra ne akayádakenhheyé ne akhèndonh, neony ne adonnhetshòkon nene Waxhón.

17 Nene kayádaghdonghtsera ne raó-noshaghtsera ne Wake-nák'wádonh, neony enhhiyaghdónde: Wákadaghseghde, neony wake-nákhwenhónh, neony wahhoghdentyonhhatye yaghdèyaweryéndiyught ne jiyuhhàde ne raweryaneh.

18 Wakatkaghthónh ne jirohhàde, neony enshijende: ony Yenhhinontshine, nokhony enshotyèritshé ne jienhhaonrishèndane ne raonhhakeh neony ne jiró-nikonghrànenghs.

19 Iih wakeweyennendaonh ne yaghnyòónh ne oghskwendá, Kayanerenh, kayanerenh ne raonhhakeh nene inonh niyòre, nokhony ne raonhhakeh nene kénniyoreah, ràdon ne Royaner; neony Iih enshijende.

20 Nok ne yakorighwaneraaxkonh akwah eghnádeyúnikonrhàrah ji-niyught ne kanyadarakeghkòwah, ne nyaghdewadorishendatye, ne noghnekanoghs yeyunawátstontyése neony deyunonwehenh.

21 Yahhothè-non skènnen dekenh, ràdon naxe Niyoh; ne ne yakorighwaneraaxkonh.

CHAP. LVIII.

I *Nene thiyeyako-nowenghdonh yakènhah yakorighwiyughstonh ne ná ne yako-nondanhakhé.* 8. 13.

SAWENDEGHDONHHAH jidesaghshenthoh; toghsa satyèsaght; sadewennaketskoh ji-nìyught ne kahhònrawats, neony she-nádònhaghs nakonkwedá ne raodiyádaghdonghtsera, neony ne jirononghsode ne Yàkwek ne raodirighwaneraaxhera.

2 Shèkonh sané yonkyádìsax niyádeweghniserà-keh, ne ony ne ji-naondahhodínikonghrìyú aondonnharén ne naodidòkenghse nakhahháòkon, nene ji-nákaonghwenjóden nene tyakorighwayerìdonh, neony ne yaghdehho-naghtkawenh ne jinihhorihhodenh ne raodi-Nìy: ronkerighwanendònny ne ji-nikarihhodénse ne t'karighwayèry; wahhadiyè-ná adonnharah nethoah yakotkwidonh Niyoh-neh.

3 Ne kady wahhònny yonkwanerenh kenh, ròndón, neony yaghwahhy deghskenghs? atskwih yonkwánikonghraronghyàkenh kenh, nene yaghdedewayè-naghs ne nayonkwánikonghrayèndáne? Jatkaghthoh, ne eghniseràkonh ne jiighsnerenh enghsetshènry nadónweshenghsera, neony entkarighwakaghròn wede ne sayúdenghserakwèkonh.

4 Jatkaghthoh, wahhy sewadatnerenh sewadatsteronwyh nokhony dese-nirighwake-nhenh, ne endeghshakoyèrenghde ne rodirighwaneraaxkonh enghshakoghdónde: yaghwahhy thaonsesewaneren ne ji-nisewayèrenh ne kénweghniseràde, nene

akaghsón ne sawènná nene yádaaghsewennanihharáne ne é-nekenghjy.

5 Nèkenh neghnikaghnerenxherodenh nene Iih wakerakwenh? seweghniserat ne ròhkweh ne enhhánikonghraronghyàkén? ne kenh naondahhanyàrenne ji-nìyught ne oghshonwennídákòwah, neony ne aadakwenghdarhó ne kanyádaràdens neony oghsehhará o-nakonh t'kàyén ne raonhhakeh? nèkenh enghse-nadonghkwé kén-ìkenh ne kaweyennendaonh, neony ne weghniseràde ne jiniyakaweryéndiyughs ne Royaner-neh?

6 Yaghkenh nédekenh ne kén-ìkenh ne kanondèkonh nene Iih wakerakwenh? ne ne daonsakhenontsterenghsy ne yakorighwaneráaxkonh neony ne karonghyakenghsera rodighwishenghne, neony ne rodighwishenghné aonsahhondadewennìyúne, neony daadìyáke akwèkonh ne kyatyendanyax?

7 Wahhy yaghkenh thiyahhonkwaghtkawenhhatye nake-nadaroghk ne ji-nonkà ne yondonghkaryáx, neony ne ne aonsaghshevathewe ne ne yakodenghdaonh ne ne yondatyádinekenhhonh ne sanonghsakonh? ne o-nenh shaghsatkaghthó nenhakohhayenghsoskón, nene aonsaghtsraghsé; neony nene yaghnise thaaghsadaghseghde ji-nonkà nakwah ìsé sáwaronh?

8 Ethone t'kákonde denskayakón ne saghswatheghtsera ánen-yàwen ji-nìyught ne orhónke-neh, neony yukondatyé enskanyó enseghsadákaridade neony ne saderighwakwarighsyonghtsera ne sahhèndonh enwaghdèndy: ne raónwesenghtsera ne Royaner ne wahhy noghnakén kentyughkwá ne dehhodinenrayén aderiyughsera.

9 Ethone t'kàkonde entyesanadon, neony ne Royaner wahhy ne entharighwáseràkó; wahhy

denghs..ghshenthó, neony wahhy enhhenron, Kenwahhy Kideron. Dòkat èrenh aaghshàwighde ne sewanenhherhenh ne kyatyendanyax, ne eghyehhayenghs ne osnonghsá, ony kaghstontstónjy nayondàdy:

10 Neony dòkat aaghsyádinekenwe ne sadonnhets ne ne ji-nonkà ne adonghkaryakon, neony aïnikonghrayèride ne ró-nikonghraronghyàkenh; éthone wahhy ne saghswatheghtsera dendewatketskó ne jityukaraghs, neony ne saghsadakonghtsera akwah ánenjàwen ji-nìyught ne entyeh nikare:

11 Neony ne Royaner enghyanontshiné ok yekàkonde, neony sayaweryéndiyú ne sadonnhets ne jiyuhhádathenghskwé, neony enseghsarésenghserònny ne saghstyén: neony ánenseghsyádodénne ji-nìyught ne ayakoghnekòndy ne niwadénhenghraaghnehhah, neony ánen-yàwen ji-nìyught ne jiyughnawerode ne oghnèkanoghs ne nyaghthakaghnawerèndáne.

12 Neony ro-nonhhá nene isekeh radiyádareghkwenh ne jioxdènhah nikanakdayèsaghse ne enshadikwadàkó: wahhy enjise-niketskó ne jikanonghsakensere ne èsó jienkaghnekwaghcadatyé; neony en-yesanadonghkwé, Nene shakwadakwaghs ne deyughrionne, Nene shayèrits ne jiyuhhàde nene jien-yonnakerade.

13 Dèka densatkarhade-nyon ne saghsikeh ne yaondadokenghdónkeh, ne ji-nighsatyerhá sadonweshén ne akwenghniseradokenghdikeh; neony konwanádonghkwenh ne yawendadokenghdonh ne Naonhhaah e-nekenh yudohhetstaghkwenh jiadonnharah, ne Royádadokenghdy ne Royaner, Rotkonnyenghstkòwah thorighwayèry; nokhony

wahhy enhhonwakonnyenghste, toghsa sánikonrá jèrát, toghsa ony ise sadadetshenryás ne adónweshenghtsera, toghsa ony ne aesaghtharaghkwén ne ise sawènna:

14 Ethone wahhy enghsadonnharen ne yádeghsyadyh ne Royaner-tseràkonh; neony Iih enkeríhhònny ne ise ne ensaghsàden ne e-nekenghjy nikanakde-nyón ne jiyonghwenjàde, neony entyesànonde enskatneh ne royádadokenghdy ne Yàkwek ne yánihhah: ikenh ne jiraghsakaronde ne Royaner né thodàdyh.

CHAP. LIX.

I *Ne ro-naderáswaxhenhonh jidewadonnhakaryenh ne Jews-dka né ro-natkàrode ne ne raodirighwaneraaxhera.* 16. 20.

JATKAGHTHOH, ne Royaner rasnonkeh yaghwahhy kéndeyontstonhah, nene yaghdeyukwenyón aonsayuyadako; yahhony ne raohhonghda yuxde deyutyukdonh, ne ne yaghdeyukwe-nyonh aonsahhothòndeke.

2 Nok ne sayádaghdonghtsera nendeyudekhaghsyonh ne dese-nínihhòkenh ne sa Nìyoh, neony ne sarighwaneraaxhera rotkonghsaghseghdonh ne iseheh yaghthaonsaghyat hòndeke.

3 Ikenh nenwahhy sasnonghsaxhenhonh desanekwenghsohhare, neony ne sewasnonkeh ne kayádaghdonghtsera; sewaghskwéndakeh sewadâdyh no-nowéndáòkon, sewénnaghsonneh wahhy

yunonghshe-nhá yehhodadaghtkawenh jidekayaghsonde.

4 Yahhenskat ne thiyekonwanadon neyuderighwakwadakwenh, yahhony kaneká dehhonwayadake-nhenh akarihhònny ne jitokenghskéònweh: né ro-nadewennodaghkonh nyahhothè-non thiyádeyurihhonde, nokhony sewaghthare o-nowéndáòkon; radinèronh ne sewaderighwaghdonh, neony wahhadihhewe neyaghdeyuderighwakwarighsyonh karighwaneren.

5 Wáthadinhonghsyáke kàjinkitkyt ó-nhonghsá kaghnyaraxhenh, kanenwenh dakwáaghsonh deyúhàradon: raonhhá nene enrake enghrenhheyé, nene dehhodinetstoghraràkonh denkarighde enkayàkénne ánìyught o-nyare.

6 Nene jiyudinenwenh yaghdeyàweght kanená aòndon. yahhony deyàweght ne aondérhòrokde ne yádehhadiyádighshón ne raodiyúdenghsera: ásékenh ne raodiyúdenghserá ne wahhy ne kayúdenghserá nená ne kayádaghdonghtsera, neony ne ji-nihho-natyèrenh ne thentyako-nonghdónse ne ìwat ne radisnonkeh.

7 Ne ronghsikeh kadakhé ji-nonkà ne wahhetkén, neony dehhodighsterihhénhonhatye ne naonwanekwenghsaweron ne kanekwenghsanòron: (Yèsus rao-nekwenghsadokenghdy:) ne ji-nihhonnonghdonnyón ne wahhy ne ji-nihho-nennonghdonnyonghtserodenh nená ne kayádaghdonghtsera; en-yontyèsaghde nokhony atkaronnyát kenhhèyon eghwahhy nihhodihhahhodenh.

8 Ne jiyuhhàde ne kayanerenh yaghdehhadiyendèryh; neony yaghdekayádoreghdaghxherà-yen ne ji-niyahho-ne-nonhhatyé: neony nendehhodighsákdanihhón ne jiyuhhàde; onghkákiok

eghniyákawe-nonhhatyé ne éthoh yaghthayeyes derháné ne skènnén.

9 Ne kady wahhònny ne kayádoreghdaghxhera inonh yonkwadonhónh, yahhony thaonsayonkwaghnonderane ne yuderighwakwadakwenh: yakwànonghné ne kaghswatheghtserá, nok jatkaghthoh ji-nityonkwákaraonh; né tyuriwa ne kaghswatheghtsera, nok aghsàdakonh idewé.

10 Yádeyonkwaghjadatyése ne jidewaghsenghdode ji-niyught ne deyeronwèkonh, deyonkwaghjadatyese akwah ji-niyught ne yaghthayonkwakaradaghke: tyonkwaghdeekhonnese nésane ne entyeh nikare akwah kady ji-niyught naghsonthenneh akenhháke; o-nenh kayese yonkwadonhonh ne jikanakde-nyón akwah ji-niyught ne ro-náwendaonh ne ronnònkweh.

11 Deyonkwennidonhhareghraghstonh deyakwaghshenthoghs akwékweh akwah ji-niyught noghkwarihhòkon, yonkwánikonranenghs ony yonkwánikonghranonwax ji-niyught noride: yakwésax ne kayádoreghdaghxhera nok yaghkaneká dekàyén; ne adaghskatshera, nok wahhy i-nonh niyore nonkyonhhakeh.

12 Ikenh nonkwayádaghdonghtsera wahhy wáodeghyaghrontyé ne sahhèndónh, neony ne onkwarighwaneráaxhera nenwahhy yuderihhowanaghdonh deyonkwaderihhoghrarakyh nonkyonhhakeh: ásékenh nonkwayadaghdonghtsera nenwahhy enskatneh idewese; nokhony nonkwaderighwadewaghdonghxhera, yakwayendéryh nethoh:

13 Ne né yakorighwayadaghdonhonh nókhony yonnowenghthá (ne Royaner-neh, neony érenh yonkwe-nonghdonh ne onkwa Niyoh-neh, neony yeyonkwaghthare deghjhidewarihhoghrarakonh

nokhony eghjhidewadewendeghdonh, yonkwaneronhonh nokhony yonkwadàdyh tyuyendaghkonh onkweryaneh owennáòkon o-nowendáòkon yaghtòkenghské dekenh.

14 Neony ne kayadoreghdaghxhera yonkwatswade-nyènnyh wahhy, nokhony ne yuderighwakwadakwenh i-nonh niyòré nitkade: wahhy ne tòkenghske donsénne naah étho jidekanadòkenh, ne nyuderighwakwadakwenh yaghdeyàweght aondaweyáde.

15 Orighwìyû, nene tokenghsketsera wâkayádakenhheyé wakenhheyé; neony raonhhá ne ne èrenh wareghde ne jiwahhetken ok raonhhá wahhadade-nonghskàry: neony ne Royaner wahhatkaghthó, neony yaghdehhaweryéndiyoonh nene yaghthádeyutyádoreghdonh.

16 Neony wahhatkaghthó nene jiyaghkaneka ne ònkweh, neony wahhorighwaneghrakó nene jiyaghkaneká ne ròhkweh naaghshakodatyáse aaghshakorighwakwadakwaghse; nekady wahhònny rao-nontshâ wákahhewe nadaghskatshera ne raonhhakeh; nokhony ne raotdakwarighsyonghtsera, ne wáthoghsnyé-né.

17 Ikenh yahhàyén ne atdakwarighsyonghtsera ji-nìyught naoghtyake adàkenh rentskwe-nakeh nene deyónnyadatstha, neony ne entkakwadonkwaghde ne adaghskatshera ne rao-nonjineh; neony ne wahhatyadawide ne karonghyakenghserá ne rotsheronnyadonh, neony ji-nìyught naotyádawidon ne ne yúdarihhenh dethoweyontyonh ji-nìyught naoráké.

18 Ne entyuyanenhhawe nene ji-nihhodiweyennendaónh rodighsón, ne entyuyanenhhawe jienshakaryáke, shako-nákhwaseh nene ronwaghs-

wenghsé, enseghshakorighwáserakwén ne jikanòron nene ronwaghswenghse, ne ji-nonkà nekaweghnòdon enseghshakokaryáxhé enghshakorighwáserakwenh ne jikanòron.

19 Enhhonwatshaghnighseke kady ne raoghsènna ne Royaner ne ji-nonkà yádewatshothoghs, neony ne raónwesenghtserá ne ji-nonkà ne endewaderaghkwakaràdade. Ne ò-nenh ne yonkhighswenghse t'kàkonde enthònné ánentyughdonhhatyé ji-nìyught nentyughnodontyé, ne Raó-nikonrá ne Royaner t'kàkonde enwatharàdade ne wadenyádarohharaghk'wá enwade-nyádarohhàren ne denghnighnyòden.

20 Neony ne Seghshakoyádakwaghs Yèsus Keristus t'kàkonde enrawé ne ji-nònweh ne Zion, neony ro-nonhhakeh nene desho-natkarhade-nyonh ne jikayádaghdonghtsera Yakwek-neh sàyenghde, ràdon ne Royaner.

21 Asékenh nìih, ne kén-ìkenh ne jideyonkwarihhonde ne ro-nonhhá, ràdon ne Royaner; Akénikonrá ne naah yekàyen nisekeh, nok nakewennáòkon ne wahhy Iih yewakyondonh tshàkonh, nene yaghthádaondakayàkénne ne tshàkonh, yahhony ne eghsakonh thádaondakayàkenne ne saghnekwaghsá, yahhony thádaondakayàkenne ne jiyeghsakaronde ne saghnekwaghsá jiwákaghnekwaghsadatyé, ràdon ne Royaner, ne ji-nondàweghde neony ne ji-niyenhhènwe!

CHAP. LX.

I *Ne aonwesenghtsera ne o-nonghsadokenghdy enskànaghné ensewatye-nighde dàwé ènwawe ne étho ji-nònweh nyaghdeyakorighwiyughstonh.* 15.

SATKETSKOH, desaderonwineken'n; ikenh ne saghswatheghtsera ò-nenh ìyuh, neony ne raónwesenghtsera ne Royaner ò-nenh dayutdénkwenhhatye ne isekeh.

2 Ikenh, jatkaghthoh, ne aghsadakonghtsera ne wahhy enwadérhòroke ne jiyonghwenjàde, neony yudenshaonh naghsadakonghtsera tyakókaraonh ne ònkweh náeyádoden: nok ne Royaner enthatketskó ne isekeh, neony enghsatkaghthó ne raónwesenghtsera ne isekeh.

3 Neony ne yaghdehhodirighwiyughstonh t'kàkonde enthònné ne jidesaghswathé, neony koraghkowatshón nene daodighswathéne daonderonrònden ne jidaghsatketskó.

4 Sadaghraketskoh ne skaghdekeh thadesaghkwadàsét, nok satkaghthoh: akwèkonh ronderorox enskatneh rontkennisaaghs, enhhònnewe isekeh: nene sheyénhokonhah ne radìjin ì-nonh nenthònné, neony ne tyunathonwisén ne sheyénhokonhah wahhy denkonwadighsnyé-né sé-nihhakdá.

5 Ethone nentkàkonde enghsatkaghthó, neony kayènkwire yádewatyeghste, neony densadonhharenrón ne seryaneh, neony entkowanhaghsere, ásékenh en-yutyé-níonhhatyé ne kanyadarákeghkòwah t'kàkonde wahhy densewatkarhadèny ise-

keh, ne okthentho-nennonghdonse ne nyaghdeh-hodirighwiyughstonh ne t'kàkonde isekeh den-thònneghde.

6 Ne yudityughkówànenh ne camels ne endisárhòroke, ne dromedaries-òkon ne Midian neony Ephah; akwèkonh entkondiyenghdaghkwe Sheba ne enkònnewe: enkondihhewe oji-nekwar karistanòron nok nene watsháaghdonh kaserakón; ne en-yetshinádonhaghse ne rao-nendonghtsera ne Royaner.

7 Odityughkwakwèkonh ne Kedar enkonderoroke enskatneh enkontkennisa isekeh, ne dekanèn-yat deyudinákarondonhah Nebaioth ne ensarighwakwadakwaghsé ne isekeh: t'kàkonde enthònné ne naadiyé-ná ne jikyádaraghsthá, neony Enkónwèsaghde ne kanonghsá ne akónwesenghtsera.

8 Onghkaréòkon nekenhenh nene radityé ji-niyught notshàda, neony ji-niyught noride ne jiyudighsenghdakaghròndon?

9 Orighwiyú ne kaweghnoghkwáòkon ne enwakennonná, neony ne kahhonweyákowatshón ne Tarshish ne tyutyerenghdonh, neony ne enyakodiyathewe ne radijin ne sheyénhokonhah jinonkà i-nonh, raodiristanòron nokhony ne raodijinekwar karistanòron enthadihhàwy, raoghsènnakonh ne Royaner sa Niyoh, neony ne ji-nonkà ne Enskat Royádadokenghdy ne Israel, ne wahhònny waghyónwèsaghde.

10 Neony ne radijin ronwadiyénhokonhah ne thihho-nonghwenjadeshón ne den-yesanen-yáserhaghse, neony ne raodikoraghkowatshón ne enyesarighwakwadakwaghse ne isekeh: ikenh nake-

nákhwenghtseràkonh Enkon-yaghdónde Iih, nok ne ji-nidewakerighwayèry Enskòndenre nise.

11 Nekady wahhònny ne jisadenhenghrakaronde ok-yekàkonde kanhodonkwenghjionh: yaghthaonsahho-nadennhòdonke ne kénwendekeh yahhony naghsonthenneh; ne nethoh ne onkwehhòkon nénaòndon ayesahheghse nisekeh ne nokthaondahho-nennonghdonse ne yaghdehhodirighwiyughstonh, neony raodikoraghkowatshón nenaòndon aonwadiyathewé.

12 Neony ne niyádeyonghwenjàkeh neony kayanertsera nene yaghthayesayúdenghse t'kàkonde enwaghdondón; orighwìyú, nekén-ìkenh ne niyádeyonghwenjàkeh t'kàkonde thentkàkwekde enwadeweyennèndáné kàyese enwàdon.

13 Ne raónwesenghtserá ne Lebanon t'kàkondé enwawe ne isekeh, ne otshoghkòdonh karònda, ony oghneghdákòwah karònda neony ne oròndo yewistaraghk'wá enskatneh, nene enraseghste ne jikànakde ne ake-nakdadokenghdy; neony Iih enkeweyennèndáne ne jikànakde ne kaghsikeh onwesenghtsera.

14 Nene ronwadiyénhokonhah ony ne ro-nonhhá nene yesánikonghraronghyakenthá t'kàkonde enhhònnewé denhhontshakede ne isekeh; neony radikwèkonh nene yesawennontyonh t'kàkonde denhhondontshòden eghdakeh étho ó-nonghkweneh ne saghsikeh; neony yen-yesanadón Ne raode-nàdá ne Royaner, Ne Zion nene Enskat Royadadokenghdy ne Israel.

15 Wahhy dakwadewendeghdon nokhony daxwenhonh, ne kady wahhònny yahhonghká ne thádayesadonkoghdén, Iih enkon-yádaneghrak-

waghde, en-yondonnharén yawédowànenh ne ji-kaghnekwaghsadatyé ne ji-niyenhhènwe.

16 Enghse-nónkera ony ne raodinondá ne yaghdehhodirighwiyughstonh, nokhony enghse-nónkerá ne ronnentskwénakeh ne koraghkowatshón: neony ensaderyendaráné nene Iih ne Akyaner Syaghnerenghsyonh nokhony Syayádakwenh, nene Róshatstenghseraneghrakwah ne Enskat ne ne Yàkwek.

17 Akenhháke ondaghkhònweh nákaristoden Iih enkhewé oji-nekwar karistanòron, nok akenhháke ne karistajy Iih enkhewé ne karistanòron, nok nene òyende ony ondaghkhònweh nákaristoden, neony nene o-nen-yáòkon ony karistajy: Iih ony enkheghsáaghsé ne shekowànenghse ne kayanerenh, neony ne yesaghwiswistaroghròky enshonderighwakwarighsy.

18 Yaghshèkonh thaonsayakothònde ne karighwaxhenhhòkon ne jisadonghwenjàde, ne atkaronnyát yahhony ne kenhhèyón ne jiknerenghné: ok sedaghnón ne yenghse-nadón ne jidesade-nen-yáseronnyón desatshenghdode Nadaghskatsherá, neony ne jisadenhenghrakaronde ne kanendonghtsera.

19 Ne karaghkwá yaghshèkonh ne thádaonsesaghswathéde ne eghniserakeh; yahhony ne aoghswatheghtsera ne eghnida thádaonsakaghswathède ne isekeh: nok sé daghnón ne Royaner enskatneh enjatyén ne ìse ne ji-niyenhhènwe jideyughswathé, neony sa Nìyoh són-wesenghtserá;

20 Ne saraghkwá yaghshèkonh thiyádaonsotshothó; yahhony ne sadeghnide erenh thaonsesenonghdén: ikenh ne Royaner ne t'kàkonde ne saghswatheghtsera enkenhháke ne ji-niyenh-

henwe, neony ne eghniseraòkon ne sarhónkeghtsera o-nenh enwadókdén.

21 Sonkwedá ony t'kàkonde akwèkonh enjonderighwakwarighsy : neony t'kàkonde en-yeyè-ná ne jityonghwenjàde ne ji-niyenhhènwe, ne nyunhaghdòndon ne wakyenthonh, ne kesnonkeh, nene aòndon akónwèsaghde.

22 Nene kénnikonah enskat oyèry tewénnyawe yenwàdon, neony ne kénniwaah enskat ro-nonghwenjowànenh : Iih ne Akyaner denwaxderihhén denxderihháde nene jiyenhhoderighwihheghse.

CHAP. LXI.

1 *Ne ji-nighshakòrighwàwyh ne Keristus.* 4. 7.

NE raó-nikonrá ne Royaner Niyoh ne wakraonh ; ne tyuriwa ne Royaner rakwen-ye-narhonh nene nakaderighwaghnòdon nekarighwiyuh ne ji-nonkà nakó-nikonghránetskhah : thake-nhaonh iih nene aonsakhe-nerenke ne deyakaweryaghsaghrionh, nene aonderihhòwanaghde ne sayondadewenniyúne ne jie-naghskwá, neony ne sahhonwadinhodònkó ne jiradinaghskwayén ne jiradinhòdonghkwe ;

2 Nene aonderihhòwanaghde ne kaye-naghtseriyuh ayeyè-ná ne yughseràde ne Royaner, neony ne weghniseràde ne enghshakoronghyàkende ne onkwa-Niyoh ; nene akwèkonh en-yakaonrishèndáne ne yakó-nikonghrànenghs ;

3 Nene aondeweyennèndane ne ro-nonhhakeh ne nene rodinikonghrànenghs ne Zion-tseràkonh,

ne ne aonwènnon ne ro-nonhhakeh ne yuraseh ne oghsehhará, ne kèn-yé ne adonnharah ne nyakó nikonghrànenghs, ne kanená ne kanendonghsera ne wahhòny ne kánikonra ne yuxde; nene aòndon ne aonwadinadonghkwe karòndá ne atdakwarighsyonghtsera, Ne Royenthonh ne Royaner, nene aòndon aaónwèsaghde.

4 Neony ne jienhhonnen-ye-nonny wahhy kàyesé enwàdon, newahhy enhhadiketsko ne enhhonnònny ne ji-nikayádodenh natkaronnyát, neony t'kàkonde wahhy enshadikwadàkó ne kàyesé yudonhonh jikanadowànenh, ne nyakotkaronnihonh ne jikaghnekwaghsade.

5 Neony ne thihhadinakeraghseràde wahhy denhhadìdane neony ne enhhadinonde ne sentyughkwá, neony ne ronwadiyénhokonhah ne thihhadideah newahhy ne en-yesakarhathówihheke, neony ne en-yesánenhharaghseronnyennihheke.

6 Nok t'kàkonde ne en-yesanadonghkwé ne raojihhenghstá ne Royaner; ne onkwehhòkon ne enyesanadonghkwe ne raojihhenghsta ne onkwaNìyoh: enghseke ne rao-natshókowaghsera ne nyaghdethadirighwayèry, neony ne rao-nónwesenghtseràkonh ne ensadatkowanaghdon thenghsewennohhàrake yádeghsyadyh.

7 Ikenh ne sadehhatsera enghsyè-ná yughnenet, neony ne deyakó-nikonghrakhaghsyonkwenh ne enhhondonnharén ne ji-nikonh ronwanàwyh: ne kady wahhònny ne rao-nonghwenja enhhadiyèna ne yughnanet; ne ji-niyenhhènwe yaghnonwèndonh thiyeyòdókde enhho-nadonnharáke ne ro-nonhhakeh.

8 Asekenh Iih ne Akyaner ke-noronghk'wá ne kajenhhayenghtsera nadewendeghtsera, Kheghs-

wenghse ne shako-naghseghthá ne ojistakeh radìyenghs ronwennèyonghs; neony Iih wahhy enke-nhodònkó ne raodiyúdenghsera ne ji-tokenghskeonweghtseràkonh, neony Iih enkònny ne ji-niyenhhènwe den-yakwarihhònden.

9 Neony ne raodighnekwaghsá wahhy enhhonaderyendarane ne kentyughkwakonh ne nyaghdehhodiyanere, neony ne jiwahhadighkwaghsadatye ne kentyughkwakonh ne onkwehhòkon: akwèkonh nene enhhonwadìkén wahhy enhhondònderené, nene ro-nonhhá wahhy ne kànen ne ne Royaner rayádaderighstonh.

10 Iih wahhy kowànenh enkadonnharen ne Royaner-tseràkonh, akwadonnhets kananonh ne adonnharah ne ake-Niyoh-tserakonh: ikenh ne raxheronnyadonh ne atshennonnyaghtsera, ne shakérhorokdonh ne watyádawitseranòron ne atdakwarighsyonghtsera, ji-nìyught ne àsé yunyakhé ne yudérhorokdonh ne nyuráseshón, ánìyught jiniyught nene yunyakhé àsé yudaderáseghstonh yutstonh aodéwaghsharanoronshón.

11 Wahhy ji-nìyught ne onghwenja entkahhawe ne den-yuwironthaghse, neony ne nikahheghdaaghnehhah enkarihhònny ne ji-nahhódenshón nene kayenthonh ne enkanyó, ne kadỳ wahhònny ne Royàner Niyoh ne enkarihhònny ne atdakwarighsyonghtsera neony kanendonghtsera ne aonsakanyó ne akohhèndonh ne akaonghwenjakwèkonh.

CHAP. LXII.

I *Nene rodiyádadokenghdy ro-neryaghsadarihhenh dehho-nadonghwenjònyh aadiweyennendane aadishatstenghseron ne o-nonghsadokenghditserákonh Nìyoh ji-nihhorharatstonh.* 6.

IKENH ne Zion ne enkarihhònny Yaghthádakadòdade nakyanerenghsera, neony ne Jerusalem ne enkarihhònny Yaghthakadorishén, ji-nènwe ne atdakwarighsyonghtsera etho enwaghdèndy ji-nìyught ne dayughswathetyé, neony ne adaghskatsheła ne ethoh, akwah ji-nìyught nene ayaweyennadekhake.

2 Neony ne yaghdehhodirighwiyughstonh ne t'kàkonde aontkaghthó ne saderighwakwarighsyonghtsera, neony okoraghtserakwèkonh sónwesenghtsera: neony t'kàkonde ne àsé enje-nadonghkwé, nene jiraghsakaronde ne Royaner ne entyanadon.

3 Ony ne Royaner raonhhá akwah rasnonkeh enghyennonghwaroroke ne ónwesenghtsera, neony ne dekarenghsaron enghyennonghwaroroke ne rasnonkeh ne sa Nìyoh.

4 Yaghshèkonh thiyaonsayesanadon Nayesadewèndeghde: yahhony shèkonh ne jisadonghwenjàde ne akonwanadonghkwé kàyesé yaghdeye-nakeréònweh: ok sédaghnón ne en-yesanadonghkwé Hephzi-bah, neony ne sadonghwenjakeh Beulah: ikenh ne Royaner kowànenh rodonnhahhere nisetseràkonh, neony ne songhwenja wahhy en-yunyaké.

5 Ikenh ji-nìyught ne ranekenghderonhah aodi-

nyake ne kawìnonh, eghkady nen-yàwén ne radìjin sheyénhokonhah ensewanyake nìse : neony jinìyught ne àsé ao-nyakón rodonnhehhere nenase yunyakon eghkady nen-yàwén ne sa Nìyoh enghyadonnharén.

6 Khéderon ne enhhontyeghwàden ne jidesadenen-yáseronnyón desatshenghdode, O Jerusalem, nene yaghnonwèndonh thádakonkòdade ne aodiyanerenh kénwènde yahhony naghsonthenneh: yásewawennisaghthak ne Royaner toghsa saghk sadadònnyh;

7 Neony toghsa yaghjhise-nikwaghtstenh, jinènwe enhhaweyennèndane, neony ji-nènwe ne Jerusalem enhhanèndon ne jiwadonghwenjàde.

8 Neony ne Royaner yughnìronh rodàdyh ne jiraweyendeghdaghkonh ne rasnonkeh, neony ne ranontshakeh ne raóshatstenghsera, Orighwìyú yaghshèkonh Thádaondakhèyon ne sànenghste nene raodik'wá aòndon ne yesaghswenghse; neony ne thihho-nonghwenjadeshón né shakodiyénhokonhah ne radìjin yaghwahhy thaadighnekira ne sawine nene ji-nahhoden saronghyakenghsera :

9 Nok ro-nonhhá nene ro-nadaderoghròkyh ne enhhàdike, neony enhhonwanèndon ne Royaner; neony ro-nonhhá nene enskatneh rodihheh neki enhhadìghnekirá ne jiwaderighwisaaghthá ne Akerighwadokenghdy.

10 Yádesadohhetst, yádesadohhetst ne jiyudenhenghrakaghròndon ; sadenrhàrat ne jiyakohhàde ne onkwehhòkon, yáserorok, yáserorok ne jiyuhhahhakwé-nìyú ; dese-nen-yughdarhoh ; sharàdat ne ye-nyádarohharaghk'wá ne onkwehhòkon.

11 Jatkaghthoh, ne Royaner nenwahhy dehhorighware-nyadonh ji-nádeyudonghwenjókdanih-

hón, Yetshiyenhhaghs ne konwayenhah ne Zion, Satkaghthoh, ne sadaghskatshera ònwé, satkaghthoh, dehhorighwanhare rorharatstonh wahhy radikwekonhhatyé, neony ne raoyúdenghsera raohhèndonh.

12 Neony ro-nonhhá yenghshakodironghyenhhare, Ne onkwédadokenghdy, Ne seghshakoyádakwenh ne Royaner: neony ne en-yesanadonghkwé, Wakesakonhhatyé Ne kanadowànenh ne nyaghdewadewendeghdonh.

CHAP. LXIII.

I *Keristus waghshako-nádonhaghse onghka ne raonhhá, ne ji-nahhoden ne raodénshennyeghtsera nene ronwaghswenghse*, 7.

ONGHKA ne kenhenh nene dayeyenghdaghkwe ne Edom, ne waghsohhonh nako-ne-ná ne ji-nonkà ne Bozrah? ne kén-ìkenh ne nà ne ónwesenghtserá ne rotsheronnyadonh, rathahhìne nene ji-nikowànenh ne raóshatstenghseràkonh? Iih nekén wakadàdyh natdakwarighsyonghtseràkonh, thikáshatste ne ne enjakoyadakó.

2 Ne kady wahhònny ìsé wahhy no-nekwenghdara nighsaghkwennyodenh, neony ne satyadawy ji-nìyught ne raonhhá nene kénniyaayerhake ne wine-tseràkonh yurésenh?

3 Nenwakeradaonh ne wine ye-nonwenjirogh-rarakthá ne ok yádekayadyh; neony ne onkwehhòkon yahhenskah deyakwé: ikenh Iih denkheyadékhahhaghkwé ne ake-nákhwenghserà, neony

enkheràdáne ne ake-nákhwenghseràkonh ; neony ne raodinekwenghsá denwatstaradonkwaghdon ne akwatyádawineh, neony Iih enkhónjighstanyon akwatyádawitserakwèkonh.

4 Ikenh ne weghniseràde ne enghskeronghyàkénde nená nakweryaghsakonh, neony ne yughseràde ne shaknerenghsyonh o-nenh iroh.

5 Nenkady riyádìsax naikén, nok yaghkaneká thayonkyè-nawáse ; nok Onke-neghràkó nene jiyaghkaneká ne ne akonwayè-nawáse ; nekady wahhonny nen-akwah iih ke-nontshakeh wakahhewé nadaghskatshera ne iih-neh ; neony ne akenákhwenghserá, ne wadewaxnyé-né.

6 Neony Iih denkheyaraghsidakenseraghkwe ne onkwehhòkon ne ake-nákhwenghseràkonh, neony enkhe-nonghwaraghdónde ake-nákhwenghseràkonh, neony Iih eghdakeh dendekhàwighde ne raodíshatstenghsera ne onghwenjakeh.

7 Iih enkatròry yenwakewennìsaghde ne ji-nithorighwayèry ne Royaner, neony ne rao-nendonghtsera ne Royaner, ne entyuyanenhhawe ne akwèkonh ne ne Royaner enseghshonkwayèritshe onkyonhhakeh, neony ne kowànenh t'karighwayèry ne ji-nonkà ne jikanonghsode ne Israel, nene raonhhá wahhy seghshakoyerìdyh ne dayuyanenhhawe ne rao-nidenreghtsera, neony ne entyuyanenhhawe ne kentyughkwakeh ne ji-nithorighwayèry ro-nidènronh.

8 Ikenh wahhenron, Orighwiyú ro-nonhhá wahhy akonkwedá, exháokonhah nene yaghthayonnòwenghde : raonhhá kàdy ne Seghshakoyadakwenh.

9 Orighwakwèkonh ne raodironghyakenghsera raonhhá roronghyakenhonh, neony ne karonghyakeghrò-nón ne jienskatneh saghshakoyadakó: ne

rao-noronghkwátseràkonh neony wádeghshakononghyàníke saghshakoghnerenghsy: neony waghshakohhayenghsònny, neony enghshakohhawe eghniserakwèkonh ne wahhònnise.

10 Neony ronwarighwarakwènnyh, nokhony radinákònnyh ne Raó-nikonghradokenghdy: ne kady wahhònny dehhotkarhade-nyonh dehho-nadatswenhonh, neony ro-naderìyuh dehhodinyode rononhhá.

11 Ethone saghreghyarané ne jiweghniseradenyonghkwé ne wahhònnise, Oses neony ne raonkwedá, wahhenron, Ká ne raonhhá nene dedeghshakodiyádinekenhhonh ne kanyadarákeghkòwah rònne ne ratsteristhá ne deyudinákarondonhah ne ji-nihhotyughkwá? ká ne raonhhá nene eghyehhòyén ne raó-nikonghradokenghdy ne raonhhátseràkonh?

12 Nene aaghshako-nontshine ne jiraweyendeghdaghkonh ne rasnonkeh ne Oses ne raónwesenghtsera rao-nontshá, wátkaghnekakhaghsy ne raodihhèndonh, nene aaghsennadatyé ne ji-niyenhhènwe?

13 Nene waghshakoghshàrine wáthondohhetste ne o-nákonghjy, rji-nìyught ne yakoghsàdenghs ne karhàkonh, ne ne yaghthaondayunaghdéke?

14 Ji-nìyught ne karyú yayutsnenghdonhhatyé ne ji-nonkà yonghraghkwenh, ne Raó-nikonrá ne Royaner ne enhharihhònny ne enhhaonrishèndáne; eghkady nisayèrenh sheyaghsharìnonh ne sonkwedá, nene asadadónwesaghde saghsènná.

15 Dethakanere ne karonghyakeh neony dehhakanere ne ji-nonká tye-nakere ne sayádadokenghdy neony ne sónwesenghtsera: káneh sanákhwenghsera ne yúdarihhenh nokhony ne sáshatstengh-

sera, ne jiyurakaghre kawennadatyé ne seryaneh nokhony ne sennidenreghtsera iihneh nonkàdyh? ne wahhy tho-nadironde dehhadidenghstonh?

16 Yahhothè-non deyuderighwaghseghdonh jise Kwánihhah, ethosané Akwerent yaghdeghshonkwàwyh nashonkwayenderhaghstènny ashonkwarihhonnyènny nonkyonhhá, nokhony ne Israel yahhó-né deghshonkyondereónh: ìsé, O Sayaner, ìsé wahhy Kwánihhah, Seghshonkwayádakwenh, saghsènná, tyuyenghdaghkonh ne ji-nonkà ne jiniyenhhènwe.

17 O Sayaner, oghnaah waghskwayádaghdóndé ne ji-nonkà sahhàde, nokhony waghskwànikonghraghnirade ne ji-nonkà ne saghderonghtsera? Donsajatkarhàdènyh ne enkarihhònny ne khenháse, ne kaghwajìra ne sarighwiyughstaghk.

18 Ne nonkwehhòkon ne sheyadadokenghdy ne enhhontyèna waghste kén ok nikariwes: nene deyonkhinihhaghròdonghs yonkhighswenghse dehhonaraghsìdakénseraghkwenh ne sanakdadokenghdy.

19 Isé wahhy dakwawennìyú: yaghnonwèndonh thaaghskwahhayenghsònny sheyatsterist ne ro-nonhhá; yaghwahhy nê dehhonwadinádonghkwenh ne saghsènná.

CHAP. LXIV.

1 *Ne kentyughkwadokenghdy ro-naderènnayén nene aondahhadennyeghde ne Nìyoh raóshatstenghsera.* 9.

WEH nene aaghseghre kerajònkoh ne jikaronghyàde, nene aaghseghre t'katsnenght, neneh ne ji-

yunonde-nyón ne naòndon aonsakawistanawenghdon eghdakeh ne éthoh sahhèndonh;

2 Ne ji-o-nenh ne enskawistanàwen ojire enwatshaaghdé, ne ojire enkarihhònny ne oghnèkanoghs ne jiden-yughnekòndy; nene aaghsònny ne saghsènná aaghshedokadén nene yesaghswenghsé, nene niyádeyakaonghwenjàkeh nene ony ayakoyádishonghkwé ne sahhèndonh!

3 Ne ò-nenh eghshaghsyere ne yurighwaneghrakwaghdenyón nene yaghdeyakwàkenghs, ìsé disatsnenghdonh, ne nyunonde-nyón enskawistanawenghdon eghakeh éthoh sahhèndonh.

4 Ikenh ji-nahhé ne jityudonghwenjadaghsawe onkwehhòkon yaghdehho-naghrònkenh, yahhony thiyehho-natdokenh naodìnikonghrayendaonh ne rao-nahhonghdá, yahhony ne okará deyudìkenh, O Nìyoh, shekonh thikàde ne ìsé, òghnahhoden ne raonhhá rodenrharàdy nene jiró-nonghne.

5 Dendeghtshaderade ne ne rodonnhahhere ony royúdenhonh natdakwarighsyonghtsera; notyákeshón nene yeseyaghre ne ji-niyesaderighwìnonh: jatkaghthoh, sanákhwenhonh wahhy; ikenh yonkwarighwanerén wahhy: ne notyákeshón ne okhònenh ji-nentyonkwayerén, neony ne enjonkwayadakó.

6 Nok dewakwèkonh wahhy ji-nìyught nothènon deyunon-yanight, neony akwèkonh nonkwatdakwarighsyonghtsera akwah ji-nìyught no-nyádaraxhenghskwá yuhhetkenhónh deyunon-yanight; neony yedewakwèkonh nen-yonkwadaghsokwènnyh ji-nìyught ne o-neraghde; neony ne yonkwarighwayádaghdonhónh yonkwarighwaneren, ji-nìyught ne jiyaode, ne yeyonkwayádenhhah.

7 Neony yahhenskat ne ne yayesaronghyenh-harhere ne saghsènna, nene aadadoryaneron ne-yádehhayadyh nene ayatyè-nawaghste: ikenh wahhy dakwatkonghsaghseghdènnyh nonkyonhhá, neony dakwatyesaghdonh dakwatsháaghdonh dak-waghdondonh nonkyonhhá, aoriwá ne onkwayá-daghdonghtsera onkwarighwaneraaxhera.

8 Nok nonwá, O Sayaner, ìsé wahhy Kwánih-hah: wahhy ókenrá nonkyonhhá, nok nìsé dak-wanájonnyènny ókenra; neony yakwakwèkonh ne kayúdenghsera ne sesnonkeh.

9 Toghsa aesanàkhwén nakwah aeseryéndanon-wake, O Sayaner, yahhony thaseghyaráke ne ka-yádaghdonghtsera karighwaneren ne ji-niyenh-hènwe: Tsheh satkaghthoh, wákwennidenghden, akwèkonh wahhy ìsé sonkweda nonkyonhhá.

10 Sanadadokenghdy wahhy ne karhàkonh, karhàkonh wahhy ne Zion, kàyesé yudonhonh ne Jerusalem.

11 Onkwayádadokenghditsera neony onkwa-nonghsiyughtsera, ji-nònweh ne yakhínihhahhò-kon niyesanendonthá, yutshón yudekén: neony akwèkonh nonkwadónweshenghtserákenhhá naka-rihhodénse eghkàyese òndón.

12 Ji-nahhé nìsé waghserighwaghtkáwe ne yá-deghsyadyh nekén-ìkenh karighwaòkon, O Saya-ner? enghsatyè-nawaghste-kenh ne sayanerenh, neony dengìskwaderyéndakaryaghde nakwah yú-nikonghranonwakt?

CHAP. LXV.

1 *Ne nyaghdehhodirighwiyughstonh yahhonwadinonke, nok ne Jews-àka wahhondewennòndy.* 17.

IIH kheyadîsax ne ro-nonhhâ nene yaghdehhonkerighwanèndonghs; Iih wakheyádatshènry nene yaghdeyonkyadîsax: Wákiron, Dakwatkaghthoh nîih, dakwatkaghthoh nîih, ji-nonkà ne nàkaonghwenjoden nene yaghthiyeyonke-nadon ne axhènnâ.

2 Yádewakade-nontshakwarighdonh eghniserakwèkonh ne ji-nonkà ne yonkerighwarakwènnyh ne onkwehhòkon, nene eghro-naghdentyonhhatye ne jiyuhhâde nene yaghdeyuyanere, ne radighsere nakwah yádehhadiyadyh raodinikonrâ.

3 Ne onkwehhòkon nene yonke-nákònny nene aonke-nàkhwén ok yekàkonde tyutkonh nene jikkonghsonde; nene ronnèyonghs ne nikahheghdaaghnehhah, neony rontshaaghthá kaserakon ne etho jiyeyádaraghsthá neyúdàraryh;

4 Nene tyakodadènronh etho jityeyádadaryón, neony ne neghye-nakere jiyunondowànenghse; nene yewarax ne kweskwes, neony ne o-nòndara nakwah yúdaraeh ji-niwahhetkén ne karighwaòkon né îkare ne raodikeghràtneh;

5 Nene ròndon, Desták thásonhháahhák, toghsa thoah kàseght niih-neh; ikenh Akyadadokenghdy senhhá ji-nîse nîyught. nene kén-îkenh wahhy yutyénkwaròννyh ne ké-nyonghsakonh, ne ojire nene enyudekhaké eghniserakwèkonh.

6 Jatka ;hthoh, ne wahhy kaghyàdon nakhèndonh; yaghsaghk Thakadadònny, nok daghnon enkyèride jienkherighwaserakwén, sháden-yàwen ony jienkheyeritshe enkherighwáserakwén ne etho ronnentskwe-nakonh,

7 Sayádaghdonghtsera, neony ne raodiyádaghdonghtsera ne Shé-nihhahhòkon enskatneh, ràdon ne Royaner, ne ne ro-natshaaghdonh ne kaserakón étho jiyunonde-nyón, neony yonkerighwayesaghthá étho jiyonghnyaghronnyón: ne kady wahhònny Iih enkadé-nyèndén ne ji-nihhodiyudenghserodenh ne éthoh ronnentskwe-nakonh.

8 Konnihhoyèrenh ne Royaner, Ji-nìyught ne àsé ne wine ne ná yudetshenryonh ne ji-nònweh niyutwé-nonniónh yunadeghyaghrontye ok ne shakat, neony enskat ràdón, Toghsa saghdónt; ikenh adonnharaghk naah ìwat: étho kady Nenkyere ne enhhadirihhònny ne khe-nhásèòkon, nene Yaghthakheyaghdonde akwèkonh.

9 Neony Iih wahhy entkyàkenwe nekànén ne raonhhakeh ne Yàkwek, neony entkyàkenwe ne raonhhakeh ne Judah ne nayondaderakwén ayeyèná ayondonnharén ne ake-nondowanenghtsera: neony ne kheyádarakwenh t'kàkonde enhhadiyèna adonnharah, neony ne khe-nhásèòkon etho enhhonnakerade.

10 Neony Sharon t'kàkonde ne ao-nadenhenrá ne deyudinákarondonhah ji-niyudityughkwá, neony ne ji-yonghraghkwanyón ne aontshá kanonghwakdenghsera ne jikànakde ne jiayontkennisa ne eghdakeh ayontyá tyònnide, né nakonkweda nene yonkyádisax.

11 Nok ne jonhhá wahhy eghjhisewadewendeghdonh ne Royaner ne ne yakó-nikonrhenhonh

nakwade-nondadokenghdy. nene enwadenrharà-don yenkayèride ne adekhwarah ne aoriwa nethoh kentyughkwá, neony nene akayèride né ayeghne-kirá-yonneyonghk'wá ji-nonkà ne tho-ikenh niwa-ghratsherodenh.

12 Nekady wahhònny Enkon-yarade nisé ji-non-kà násharekòwah, neony t'kàkonde sewakwèkonh eghdakeh denjadontshòden ji-nònweh niyondade-riyughthá: né tyuriwá ne ji-o-nenh Yekwanadon, yaghdedisewadàdighs; ne o-nenh Yákadàdy, ya-ghdejathònde; nok wahhetkén ji-nisewayèrenh nakhèndonh ne khaghdekeh, neony né sewarak-wenh nene ji-nònweh ne yahhothè-non Dewaker-yéndiyughs.

13 Nekady wahhònny kénnihhoyèrenh ràwenh ne Royaner Niyoh, Jatkaghthoh, ne khe-nhásé t'kàkonde denhhontskaón, nok ne jonhhá t'kàkonde ensewadonghkaryáke: jatkaghthoh, né khe-nhásé t'kàkonde enhhadighnekira, nok ne jonhhá t'kà-konde ensewanyádathén: jatkaghthoh, ne khe-nhásé t'kàkonde enhhondonnharén, nok ne jonh-há t'kàkonde ensewadehhén:

14 Jatkaghthoh, ne khe-nhásé t'kàkonde denh-hadiriwaghkwé enhhondonnharén rao-neryaneh, nok ne jonhhá densewaghshenthó ne ó-nikon-ghranonghwakdane ne seweryaneh, neony t'kà-konde densewahhènreghde ányonh erhar ne ji-ná-deyuderyéndakaryah kanonghwakdenghsera ne kánikonrá.

15 Neony t'kàkonde yense-niyén ne se-nigh-sénnà ne adewendeghtsera ne karonghyakenhónh ji-nonkà yewakerakwenh: ikenh ne Royaner Ni-yoh t'kàkonde enghyaghdonde, neony òya ensegh-shako-nadonghkwe ne shako-nhásé:

16 Nene raonhhá radatyádaderighsthá nyádehhayadyh ne jiyonghwenjàde, t'kàkonde radatyádaderighsthá ne Niyoh-tseràkonh ne jitokenghskeònweh ; neony raonhha nene yurighwaghnironh enhhadàdy karighwaxhenh ne jiyonghwenjàde, t'kàkonde Niyoh-neh yahharighwaghnirade ne jiwahhadàdy ne karighwaxhenh ne tokenghskéònweh ; ásékenh ne ji-nikarihhodenh ne deyúnikonrharaghde-nyón wahhy rodínikonrhenhónh, nok né tyuriwa wahhy ro-nadaghseghdènnyh ne khaghdekeh.

17 Wahhy, jatkaghthoh, àsé Sewakeweyennendaónh ne karon-yá, àsé ony nonghwenja : neony ne ji-nikarighwayèrenh yaghwahhy thaonsakeghyaráke, yahhony thiyaònsonwé nakwennonghdonnyonghtseràkonh.

18 Nok daghnon satshennonnihhák ony sadonnharák ne ji-niyenhhènwe ne éthoh néne Jidewakeweyennendaónh : wahhy, jatkaghthoh, Iih wakeweyennendaonh ne Jerusalem ro-nadonnhahhere, aonkwedá ro-nadonnhahhere.

19 Neony Iony enkadonnharén éthò Jerusalem, neony enkadonnharen ji-nònweh nakonkwedá: néony ne jiyewennode ne deyonghshenthoghs yaghshèkonh thadaondayuthòndeke, yahhony ne jiyewènnode deyakohhenreghthá.

20 Yaghshèkonh ne étho ne niyexhádaah ne weghniserade-nyón, yahhony ne roxdènhah nene yaghdehho-nanonh ne raodeghnisera: ikenh ne exhaah t'kàkonde en-yaihheye ne enskat tewénnyawe niyughseràkeh ji-nentyakòyén ; nok neh yakorighwaneraaxkonh, eghnen-yughdon enskat tewénnyawe niyughseràkeh ji-nenthòyén, nentkà-

konde enhhonwaronghyàkende jidewadonnhakaryenh.

21 Neony enhhadinonghsonnyanyón, neony éthoh wahhonnakerade; nokhony t'kàkonde enhhadiyenthó nó-nenhhara kahhighk, nokné enhhàdike ne kahhighk.

22 Yaghshèkonh thaonsahhadinonghsònny, ne òya aonsahhonnakerade; yahhony thaonsahhadiyenthó, neony ne shèkonh òya né aonsahhàdike: ikenh ne jiweghniserade-nyón ne karònda ne yakodeghniserade-nyón nakonkwedá, neony ne kheyádarakwenh t'kàkonde kariwes jienhhondonnharén ne raodiyúdenghsera ne radisnonkeh.

23 Yaghdeyàweght nokhoriwakon ne jienhhodiyúden, yahhony ne thaadihhewe ne deyúnikonrhàrah: ikenh ro-nonhhá wahhy ne kànen ne raoyádaderightsera ne Royaner, neony ne ròn né ne raodighnekwaghsá.

24 Neony t'kàkonde étho enwaderihhònkoghde, nene arekhó thiyehhonwanadon, Entkadàdy wahhy; neony ji-nikari-wes shèkonh wahhy nihhodighthare, nok Enkaronké.

25 Ne okwahhó neony ne niyakaah ne deyudinákarondonhah enskatneh den-yunatskáontyeseke, neony ne kenrex deyawennekeraghrionh ènwake ji-nìyught ne deyunakares: neony onghwenja wahhy né aok'wá no-nyare, yaghwahhy thayakodikarewaghde yahhony thakonghdonde akwèkonh nake-nondadokenghdy-ràdon ne Royaner.

CHAP. LXVI.

1 *Niyoh wahhy eghdakeh enhhadadònny ne jinithorighwayèry.* 5. 15.

KENNIHHOYERENH ne Royaner, ne karonyá nená nakwennitskwaghraghxheradokenghdy, nok neh onghwenja nená nakwaraghsídakenserah: káná nikanonghsode nene aaghskwanonghsisaany ne iih-neh? neony kánònweh nikànakde jiakadorishén?

2 Wahhy akwèkonh ne kén-ikenh karighwáòkon iih kesnonkeh yuweyennendaónh, neony akwèkonh ne kén-ikenh karighwáòkon eghnen-yughdònháke, ràdon ne Royaner: nok raonhhakeh kén-ikenh rònkweh Denhhiyatkanerén, shádèyught ony ne raonhhakeh nene ròdenght nokhony nene dehhó-nikonghraghrionh jikarighwanerén, ony royádishonghkhwá nakewennakeh.

3 Raonhhá nene enhharyuke ne deyunakares ji-nìyught ná nedòka onkweh ashakoryuke, raonhhá nene enhhennè-yonghkwé ne niyakaah deyudinákarondonhah, ji-nìyught ne dòka nónkenh erhar aanyaryáke, raonhhá nene rennèyon ne rarighwánekhá, akwah ji-nìyught ne kweskwes o-nekwenghsá aarighwánèken, raonhha nene ratshaaghthá ne kaserakón, akwah ji-niyught nene dòka kayádònnyh aayádadèrighste: orighwiyú, ne rodirakwenh ne raodinikonrá rodiyerádonhhatyé, neony ne rao-nadonnhets ne ro-nadónweshonghkwenh ne raodihhetkenghsera.

4 Iih ony né enkeràkó ne raodirighwayádaghdon-

ghsera, neony enkhewe ne raodighderinghxhera ne ro-nonhhakeh; né tyuriwa ji-o-nenh Yekhenonx, yahhenskat detyakodàdyh: ne o-nenh Wákadàdy, yaghdehho-nathònde: nok wahhetkén ji-nihhodiyerenh nakhèndonh ne khaghdékeh, nok ne rodirakwenh nene ji-nahhoden nekowànenh yaghdewakeryéndiyughs.

5 Jaronk ne raowennà ne Royaner, jonhhá nene sewayádishonghk'wá ne raowennakeh; Sewadadékènhah nene yesaghswenghsé, nene issy yeyesayádontyonh né tyuriwá ne axhènná, ràdon, Kinyoh ne Royaner rónwèsaght: nok raonhhá nene entré enhhadadodaghsy ji-nòn ne sadonnharah, neony wahhy enhhonwanadehháde.

6 Ne owènná ne yuràkaghre ne ji-nonkà t'kanàdayén, ne owènná ne ji-nonkà ne o-nonghsadokenghdy, ne raowènná ne Royaner nene en-yakoráne enjakotkarayèritshe ne ne ronwaghswenghsé.

7 Arekhó shiyudewédon, wákahhewe; arekhó shiyuh naoronghyakenghsera, wádewadohhetste wahhodewédon ràjin.

8 Onghká yakothònde neghnikarihhodenh? onghká yakotkaghthonh neghnikarihhodénse? T'kàkonde ne onghwenja enkaghsón nene enkahhewe ne ok neh seweghniserat? nedénhens t'kàkonde ne jakaonghwenjah akwah ok enskat jiònkweh en-yòndon? ikenh akwah ne ok ne Zion enwadewédon, enkahhewé nakoyénhokonhah.

9 Iih kenh enkhewé jiònkweh en-yòndón, nok yaghdewakeriwá ne jikahheh? ràdon ne Royaner: wahhy Iih akeriwá ne jikahheh, neony wadennhòdonh ne jityondeghyaghronghk'wá o-nekwendakonh? ràdon ne sa Niyoh.

10 Jadonnharenh ne Jerusalem, neony jatshen-

nonnihhák ne aonhhá, jonkwedakwèkonh nene konwanoronghk'wá yakodonnhahhere ne adonnharah ne aonhhá, jonkwédakwèkonh nene konwànáse naonhhá:

11 Nene aòndon aesewanónkera, neony aeseweryéndìyú ne wentskwé-nakeh né naodorishenghtsera, nene aòndon aesewanóndinekenwe, neony wadonnhaghraghxherowànenh neyaonsontyeníne neaonhhá aónwesenghtsera.

12 Wahhy kénnihhoyèrenh ne Royaner, Jatkaghthoh, Iih wahhy yádenkdakwarighde nekayanerenh ne naonhhakeh ji-nìyught ne kayyhonhhadatye, neony ne rao-nónwesenghtsera ne nyaghdehhodirighwiyughstonh ji-nìyught ne dayughnodontyé deyughnekakah: éthone wahhy ensewanónkera, ensewadaghkatstade ne kanihhakda, neony denkanonnyaghkwe den-yontshodatyeseke.

13 Ji-nìyught ne enskat ne ro-nistenhhah skonwayádaghnìràdonh, ìsé kady ony Enskon-yádaghnìrade, neony dentyesayadaghnìrade ne Jerusalem-tseràkonh.

14 Neony ne ò-nenh ensewatkaghthó nekénìkenh, sewadonnhets wahhy enwadonnharén, neony ne saghstyén sondákarìdade sondeghyaron akwah ji-nìyught nyuhhondowànenghse; neony ne rasnonkeh ne Royaner ne nenhho-naderyendaráne ne ji-nonkà ne shako-nháse, neony ne raoderyaghdikhonghtsera ne ji-nonkà ne ronwaghswenghsé.

15 Wahhy, jatkaghthoh, ne Royaner wahhy entre entkenjiraratye, neony ne raósereghdìyuh akwah ji-nìyught ne dentyuwerùdasehhatye, nene endewaderajonkohhonné ne rao-nakhwenghsera

ne then-yúshatstatyé, neony ne ne ronwarighwaghstany entyudonghkodatye ne ojire!

16 Ikenh ne ojire nokhony ne raosharékòwah wahhy ne Royaner denhharighwake-nhá ne owaghrakwèkonh : neony ne Royaner yawédowànenh enghshakoryú enshakoghdonde wahhy.

17 Ro-nonhhá nene sho-nadatyádadokenghdighstonh ne nyádehhadiyádighshón, nokhony shonaderighwaghrakwenh ne jiyuderighwaneren nyádehhadiyádighshón étho kahheghdakonh niwadénhenghraaghnehhah, karondakdá ne skaròndah etho shádewaghsènnenh, radíwarax kweskwes, neony ne adatswenhonh ne wahhetkenshón, neony ne oji-nòwenh, ne wahhy enskatneh enwatshaaghdón, ràdon ne Royaner

18 Asékenh kheyúdenghserayendèryh nokhony ne rao-nennonghdonnyonghtsera : t'kàkonde wahhy ènwawe, nene t'kàkonde wahhy Enkheyádaroroke akaonghwenjakwèkonh neony awénnaghsonhhòkon ; nokhony t'kàkonde enthònné, nokhony enhhontkaghthó nakónweshenghtserá.

19 Neony Iih enkyeròonnitste enwadé-nyenghston ne rao-dityughkwakonh, neony Iih yenkheyadennyeghde nene shodínyakenhon ne ji-nonkà ne niyádeyonghwenjàkeh ne ji-nonkà ne Tarshish, Pul, ony Lud, nene tho-náennadironde, ji-nonkà ne Tubal ony Javan, ì-nonh niyòre ne ji-nikaweghnòdon, nene yaghdehho-naghronkaonh ne ji-nikerighwanakere yahhony dehho-dìkenh nakónweshenghtsera ; neony enhhadirihhòwanaghde nakónweshenghtsera ne kentyughkwakonh ne nyaghdehhodirighwiyughstonh.

20 Neony akwèkonh endeghshakodiyádenhawe ne sewadékènhah ne naonnèyón ne Royaner-

neh, ne akaonghwenjakwèkonh, yakoghsadenghsneh, enhhonnitskwarén ony káseréghtseràkonh, neony en-yondidá ne waghdentyeghthá, neony en-yonnitskwarén nene shádewaghsènnenh ne ade-nàdyh, neony en-yonnitskwarén nene deyudiryúdakah, ji-nonkà ony nake-nondadokenghdy Jerusalem, ràdon ne Royaner, ji-niyught ne shakoyénhokonhah ne Israel radihhàwy kakeghrátserìyuh ne jikaratye ne nenhhonwennèyonghkwé étho raononghsakonh ne Royaner.

21 Nokhony Iih ony enkheyè-ná enkarihhònny ne rajihhenghstajyh, neony wahhy Levites, ràdon ne Royaner.

22 Ikenh ji-niyught ne àsé ne karon-yá nokhony nonghwenja àsé, nene Iih enkeweyennèndáne, t'kàkonde né en-yudàdenre nakhèndonh, ràdon ne Royaner, eghkady nen-yàwen ne saghnekwaghsa nokhony ne saghsènná ony en-yudàdenre.

23 Neony étho nen-yàwénne, nene dàweghde àsé neghnidá enskat donderade, neony dàweghde ne yawendadokenghdonh enskat donderade, t'kàkonde ówaghrakwèkonh entkònne nene en-yonkerighwánèkén nakhèndonh, ràdon ne Royaner.

24 Neony ro-nonhhá enhhonghdèndy, neony enhhontkaghthó denhhontkaneren ne okaryéndàókon ne onkwehhòkon ne yonkerighwanéráakdènnyh niih-neh : ikenh ne raodijí-nòwá yaghwahhy thakenhheyê, yahhony ne raodijire thaonswá, neony ro-nonhha wahhy thyaghthao-neryéndìyú ne ówaghrakwèkonh.